

WILLY VAN DER HEIDE

**Bob
Evers**

EEN ZEEGEVECHT MET WATERVREES

Een zeegevecht met watervrees

Een zeegevecht met watervrees

WILLY VAN DER HEIDE

(voltooid door Peter de Zwaan)

Omslag Bert Zeijlstra

De Eekhoorn BV Uitgevers

In deze serie verschenen:

- 1 Avonturen in de Stille Zuidzee
- 2 Drie jongens op een onbewoond eiland
- 3 De strijd om het goudschip
- 4 Een overval in de lucht
- 5 De jacht op het koperen kanon
- 6 Sensatie op een Engelse vrachtboot
- 7 Tumult in een toeristenhotel
- 8 Drie jongens als circusdetective
- 9 Een dollarjacht in een D-trein
- 10 Een speurtocht door Noord-Afrika
- 11 Drie jongens en een caravan
- 12 Kabaal om een varkensleren koffer
- 13 Een motorboot voor een drijvend flesje
- 14 Een kloppjacht op een kapitein
- 15 Een radarboot als zilvervloot
- 16 Nummer negen seint New York
- 17 Een meesterstunt in Mexico
- 18 Trammelant op Trinidad
- 19 Vreemd krakeel in Californië
- 20 Lotgevallen rond een locomotief
- 21 Pyjama-rel in Panama
- 22 Vreemd gespuis in een warenhuis
- 23 Wilde sport om een nummerbord
- 24 Hoog spel in Hong Kong
- 25 Een vliegtuigsmokkel met verrassingen
- 26 Stampij om een schuifrompet
- 27 Kunstgrepen met kunstschatten
- 28 Bombarie om een bunker
- 29 Ali Roos als Arie Baba
- 30 Heibel in Honoloeloe
- 31 Arie Roos wordt geheim agent
- 32 Cnall-effecten in Casablanca
- 33 Een zeegevecht met watervrees

Copyright © 1987 bij De De Eekhoorn BV Uitgevers, Amersfoort
Gedrukt bij drukkerij Giethoorn, Meppel

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Heide, Willy van der

Een zeegevecht met watervrees / Willy van der Heide; [voltooid door P.
de Zwaan]. - Amersfoort : De Eekhoorn. - (Bob Evers-serie ; B 33)

ISBN 90-6056-396-4

UDC 82-92 NUGI 220

Trefw.: jeugdboeken ; verhalen.

Geharrewar in een Haven

‘Heb je helemaal niks te eten in deze boot?’ vroeg de druipnatte man klaaglijk. ‘Geen hompje kaas of zo? Ik heb pijn in mijn maag van de honger.’

‘Honger of niet, beste kerel’, zei de dikke, volvette jongen tegenover hem. ‘Ik blijf hier midden in de haven liggen dobberen tot je me precies hebt verteld, wat er in de afgelopen dagen met jou is gebeurd. Sjur je broekriem maar even een gaatje aan. Beter nog even honger in de buik, dan een kogelgat.’

Een maan als een bijna zuiver ronde, oranje lampion hing schuin boven de haven van Casablanca en bescheen van alles en nog wat: een paar olietankers, die lagen gemeerd aan schuins uit het vuile water oprijzende ankerkettingen; wat rondrijvende lege kisten en kapotte vijgemanden; plassen olie; een opgezwollen dode hond. En verderop lagen enkele vrachtschepen, met hun masten als kerstbomen zo vol elektrische lichten, die lading innamen of losten.

Temidden van dat alles dreef een open motorboot, die met afgezette motor traag lag te schommelen op de zwakke deining vanuit de Atlantische Oceaan. Het was een boot met de motor in het overdekte boegstuk en zes met zeildoek beklede zitplaatsen achterin. De dikke Hollandse jongen (met rood haar en een massa sproeten), die Arie Roos heette, zat achterstevoren, met één arm losweg op het rechtopstaande stuurrad. In een van de zeildoeken stoeltjes zat de man die zo’n honger had: versuft kijkend en tevens druipnat, wat geen wonder was, want Arie Roos had hem tien minuten tevoren uit het water van de Noordafrikaanse haven opgevist en aan boord gehesen.

De hongerige man streek met beide handen zijn sliknatte, witblonde haren naar achteren, zodat het water eruit droop, wreef zich dan met de knuisten in de ogen, ongeveer zoals een kind dat slaap krijgt, geeuwde wijdmuils en mompelde dan:

‘Die... die plons in het water heeft me aardig opgeknapt, geloof ik. Ik kan nu weer wat helderder denken.’ - Hij liet zijn vuisten zakken, keek omhoog naar de sterren en de maan en vroeg dan:

‘Wat voor dag is het vandaag?’

De dikke Arie Roos keek op zijn polshorloge:

‘Nog nèt woensdag. Tien voor middennacht. Morgen is het donderdag. Zo metéén.’

‘Lieve tante Johanna!’ zei de natte man geschokt. ‘Dan hebben ze me eh... vier dagen en drie nachten te pakken gehad... Geen wonder, dat ik zo’n honger heb!’

‘En hebben ze je al die tijd totaal niks te eten gegeven?’

‘Geen hap. Ik kreeg alleen te drinken en daar zat een of ander middeltje in, dat me zo suf maakte als een baal kapok. En...’

‘Dan had ik maar niet gedronken ook.’

De natte, witblonde man maakte een schamper geluid en zei dan korzelig:

‘Praat niet als een kip zonder kop. Als jij op je rug ligt vastgebonden op een kale spiraalmatras en iemand giet je water in je mond terwijl een ander je neus dicht knijpt, dan móét je wel slikken, wil je niet stikken. Het zijn me nogal lekkere jongens! En dan maar vragen stellen. Uren achtereen.’

‘Maar je hebt ze niks verteld hè?’

‘Niet één enkele snars’, zei de ander grimmig. ‘Ik had wèl geluk: ze waren niet zeker van hun zaak, zie je. Anders hadden ze wel wat brandende lucifers onder mijn tenen gehouden of zoiets. En ik maar volhouden, dat ik zonder iets bij me aan wal was gegaan.’ - Hij begon hoe langer hoe sneller te praten en zijn hoofd scheen in even snel tempo helderder te gaan werken. Hij keek nu scherp en onderzoekend naar het bolle, met sproeten overdekte gezicht van de rolronde jongen aan het stuurwiel van de motorboot. ‘Maar wie ben jij eigenlijk? Je bent als een dikke, reddende engel uit een rolmopshemel komen vallen. Vraag één: hoe weet jij zoveel van mij af? Vraag twee: waarom kunnen wij niet meteen naar de wal varen en ergens wat te eten opscharrelen?’

‘Omdat dat laatste véél te link is op het ogenblik’, zei de dikke Arie kortaf. ‘En het eerste zal ik je uitleggen. Ik heb sinds jaar en dag twee oude beproefde vrienden: een Hollander die Jan Prins heet, en een Amerikaanse jongen met de naam Bob Evers. Je zult straks misschien gaan denken, dat we wel wat jong zijn voor klusjes als deze, maar...’

‘Dat denk ik nu al,’ zei de natte man kort, en rilde. ‘Ik begin het machtigen koud te krijgen ook.’

De dikke jongen ging daar niet op in, en ging onverstoort voort:

‘... maar we hebben met zijn drieën al een aardige reis avonturen achter de rug, waar we met vlag en wimpel, en onbeschadigd, doorheen zijn gekomen.’ - Hij draaide spelenderwijs het stuurwiel een slag of wat heen en weer. ‘We hadden daarna de smaak van het Groot Avontuur te pakken, zie je. En toen we een aanbod kregen van diezelfde organisatie, waar jij voor werkt, haptten we meteen toe.’

De natte man was bezig, het water uit de onderkant van een broekspijp te knijpen, maar hield daar ineens mee op en keek stomverbaasd op:

‘Hoe weet jij voor welke organisatie ik werk?’

‘Beste Cnall’, zei de dikke Arie. ‘Wij zijn met zijn drieën vanuit Parijs hals-over-kop hierheen gestuurd om jónu op te sporen. Jij bent Bernhard Cnall, nietwaar? Drie-en-veertig jaar oud en een dag of vijf geleden hier midden in de nacht clandestien aan wal gezet met één radiozender, een pak geheime papieren, plus voor honderdduizend dollar contant in dollars, Duitse marken en Franse francs. De volgende dag heb jij, door middel van diezelfde radiozender, twee telegrammen verzonden aan jouw chef in de organisatie waarvoor jij werkt. Het eerste telegram luidde, als ik mij goed herinner... laat me even nadenken’ (De dikkerd keek peinzend omhoog naar de sterren):

Landing zonder haperen verlopen stop huurde vannacht nog kamer nummer een zeven acht in hotel transatlantique stop zal nog heden trachten een lege bungalow te huren in nabijheid van strand en ook daar de zender installeren stop ik houd in elk geval de hotelkamer aan stop ben daar bereikbaar stop einde bericht.’

De helderblauwe ogen van de dikke jongen richtten zich op Cnall. Hij vroeg droogjes:

‘Klopt dat of niet?’

‘Dat klopt’, erkende Cnall, en begon zijn tweede broekspijp uit te knijpen. ‘En het tweede telegram?’

‘O, dat was wat korter:

Huurde bungalow ‘dolce far niente’ adres boulevard ain diab 3649 casablanca stop alles wel stop

En daarna kwam er geen enkel bericht meer door, en ook de

automaat, die in je zender is ingebouwd, werkte niet meer. Dus toen wisten ze in Parijs, dat er iets mis was gegaan en werden wij erop afgestuurd om jou uit de nesten te halen. Hetgeen we gedaan hebben. Het vervelende is alleen, dat we jóú wel uit de moeilijkheden hebben gehaald, maar dat we er nu zelf in zitten. Want mijn twee vrienden zijn zoek.'

'Dan zullen we daar iets aan moeten doen', zei Cnall losjes.

'Dat lijkt me ook', vond Arie Roos. 'Het lastige is alleen dat ik niet precies weet, wát er met ze gebeurd is. En dat kan heel wát zijn.'

'Luister eens', onderbrak Cnall met plotseling ongeduld. 'Vertel ik of vertel jíj?'

De dikke Arie zei:

'De zaak is zó begonnen: jij bent in de nacht hier ergens aan de kust stilletjes afgezet vanuit een boot. Met een radiozender, een pak documenten, plus een pak geld. Klopt dat?'

'Dat klopt. De hele zaak zat in een gewone reiskoffer. Daarmee wandelde ik vanaf het strand de boulevard op, praaide daar een taxi en die taxi reed mij naar Hotel Transatlantique. Daar huurde ik kamer nummer 178.'

'Op die kamer maakte jíj je koffer open, en met je radiozender verstuurde je dat eerste telegram?'

'Precies.'

'En de bedoeling was, dat je rustig zou blijven afwachten tot er een contactman van de organisatie hier in Marokko kwam opdagen en aan die man moest je dan het pak papieren, plus het geld afgeven?'

'Ook dat klopt. Ik wist alleen niet, hoe die man eruit zou zien, of hoe hij heette. Het kon iedereen zijn.'

De dikke Arie ging verder:

'En om zeker te zijn, dat jij papieren en geld niet in handen gaf van een verkeerde, hadden ze in Parijs een heel mooi en handig truukje bedacht. Ze namen een onschuldige reisbrochure over Marokko en Casablanca en scheurden die overlans in twee delen. De ene helft kreeg jij mee, en de andere helft was per vliegpost verzonden aan de organisatie hier in Marokko. De man, aan wie jij je spullen moest afgeven, zou aan jou zijn helft van die brochure laten zien en als die precies paste aan jouw gescheurde helft, was de zaak in orde. Zat het niet zo?'

‘Zo zat het’, beaamde Cnall, zijn hoofd scheef houdend en ermee schuddend. ‘Er is water in mijn oor gelopen ook nog.’

‘Maar wáárom ging je er de volgende dag op uit om, behalve die hotelkamer, ook nog een leegstaande bungalow te huren?’

‘Haha!’ zei Cnall droogjes. ‘Omdat ik de zaak niet vertrouwde. In een hotelkamer kun je niks verstoppen. En ik wist niet, hoeveel dagen ik daar zou moeten wachten, eer die contactman kwam opdagen om de spullen van me over te nemen. Goed - ik had dus met mijn zender dat telegram verstuurd en het ding weer opgeborgen in een muurkast en ik was nèt van plan om uitgebreid in een heet bad te gaan liggen, toen de telefoon ging. Er belde iemand voor me op van buiten het hotel. Voor mij. Voor Cnall.’

Het was een paar tellen lang stil. De motorboot wiegelde heen en weer op de zwakke golfdeining.

‘Zozo’, zei Arie langzaam. ‘Je was nèt stiekum aan de kust aan wal gezet. Midden in de nacht. En je werd meteen - onder je eigen maan - in dat hotel opgebeld... Griezelig. Wie was het?’

‘Iemand’, zei Cnall traag, die allen maar dit zei: ‘Cnall - kijk uit! Er is ergens iets uitgelekt. Je spreekt met je contactman. Ik kan je persoonlijk nu niet komen opzoeken. Veel te gevaarlijk. Verstop de boel goed en kijk uit je doppen.’ ‘- Direkt daarna belde hij af.’

‘Ahaa...’ zei dikke Arie langgerekt. ‘Dus je was gewaarschuwd!’ Cnall lachte een tikje spottend.

‘Ik was gewaarschuwd, ja. Maar net niet goed genoeg. In elk geval liet ik er geen gras over groeien. Ik liet dat lekkere warme bad maar schieten, pakte die zender terug in mijn koffer, laadde mijn pistool en liep met koffer plus inhoud in de hand en mijn pistool in de zijzak van mijn jas de trap af, naar de hall van het hotel. Het was toen iets na vieren in de nacht, en in de hele hall was geen kip of kraai te zien - alleen maar de nachtportier. Ik stapte recht op de man af, betaalde mijn kamer voor een volle week vooruit, zei dat ik nog even de stad in moest, en liet hem een taxi bellen.’

‘Ai...’ zei Arie. ‘Was dat niet link? Stel je nu eens voor, dat die nachtportier ervoor werd betaald om voor de tegenpartij te werken?’...

Cnall lachte grimmigjes:

‘Dat risico zat er natuurlijk in. Maar daar was ik altijd zelf nog bij. Voor een taxichauffeur, al dan niet lid van een bende, ben ik niet zo erg bang. Die taxi was er binnen vijf minuten. Ik ging met koffer en al achterin zitten, met mijn hand op de kolf van het pistool, en zei: ‘Rijden maar. Naar het vliegveld.’

Arie keek hem stomverbaasd aan:

‘Naar het vliegveld? Waarom dāt?’

‘Omdat’, zei Cnall gladjes. ‘Ik natuurlijk een duidelijk reisdoel moest opgeven. In de tweede plaats kén ik de weg naar het vliegveld vrij goed en dus kon in controleren of die chauffeur ging proberen, me stiekum ergens anders heen te rijden. Ten derde gaf het me een ideale kans, rustig te kijken of we soms door een andere auto werden gevolgd. Dat was niet het geval. Mijn taxi was gewoonweg een eenvoudige, alledaagse recht-door-zee nachttaxi, die me zonder haperen en zonder streken kaarsrecht naar het vliegveld reed, me daar afzette bij het passagebureau, omkeerde en verdween.’

‘En daar stond Cnall dus... met zijn kostbare koffer... voor de ingang van het passagebureau van het vliegveld?’

‘Precies’, zei Cnall. ‘Zonder vanaf dat hotel door iemand gevolgd te zijn. Nu was het allereerst belangrijk, die koffer met zijn kostbare inhoud ergens veilig op te bergen. Dus ik ging niet eens het plaatskaartenbureau van het vliegveld binnen, maar ik begon te wandelen. Doodgewoon wandelen. Met mijn koffer in de hand. Nu ligt dat vliegveld een aardig eind buiten de stad...’

‘Ja, dat hebben we gemerkt. Wij zijn daar zelf gisterenmorgen aangekomen, vanuit Parijs...’

‘... dus het duurde echt niet lang, of ik zat op een volkomen verlaten weg vol deuken en kuilen, die verder het binnenland in voerde. Daarover bleef ik doorwandelen tot de hemel in het oosten lichter begon te worden. Toen dook ik opzij van de weg tussen wat struiken, ging daar zitten duimen en dat deed ik een uur of wat, tot de zon al was opgekomen. Al die tijd had ik alleen maar een sjokkende Arabier voorbij zien komen, die een ezel voor zich uit dreef. En die ging de kant van het vliegveld uit. Ik was er toen volkomen zeker van, dat ik ze allemaal te vlug was af geweest en dat niemand me had gevolgd. Even

verderop stond een groepje van drie scheefgewaaide palmbomen bij elkaar en honderd passen daarachter groef ik een gat in het droge zand. Daar ging mijn koffer in. Een platte steen erop, en Cnal wandelde fluitend terug naar het vliegveld en nam daar de bus naar Casablanca.'

Dikke Arie Roos zat gespannen te luisteren.

'Maar dat was niet het eind van het verhaal, hè?'

'Bij lange niet', erkende Cnal. 'Maar voor mij was het allerbelangrijkste, dat ik die koffer met zijn kostbare inhoud ergens veilig had opgeborgen. Zo gauw ik in Casablanca terug was, ging ik naar een woningbureau en huurde daar de eerste de beste leegstaande bungalow die ik kon krijgen. Vlak daarop kocht ik een koffer in een warenhuis en met die lege koffer reed ik per taxi naar de door mij gehuurde bungalow aan...'

'Boulevard Aïn Diab nummer 3649', vulde Arie aan.

'Precies. Daar zette ik de lege koffer neer en met dezelfde taxi reed ik terug naar het vliegveld. Precies dezelfde toer. Ik betaalde de taxi, stuurde hem weg, en wandelde zelf mijn oude vertrouwde landweg weer op. Ik keek goed uit of ik alleen was, groef mij koffer op, haalde mijn radiozender eruit, verstuurde het tweede telegram, begroef het hele zaakje weer en ging vervolgens per autobus terug naar het hotel Transatlantique, kamer nummer 178.'

'Waarom? Waarom niet naar je bungalow?'

'Mijn beste jongeman - omdat de man, die geld en papieren van mij zou komen overnemen, zich in Transatlantique bij mij zou melden.'

'Ach ja... natuurlijk. Maar er is één gek ding. Ons is in Parijs gezegd, dat die zender een automatisch signaal kon uitzenden, als hij niet met de hand werd bediend, en ...'

Cnal liet een korte lach horen:

'Ja, dat klopt. Maar geen zender ter wereld is te ontvangen als het ding in een koffer in de grond ligt begraven... Tenminste niet het soort radiozenders waar wij mee werken.'

Arie sloeg zich met vlakke hand voor het hoofd:

'Wie denkt dáár nu aan...! En verder?'

'De rest is heel eenvoudig. Ik ging diezelfde avond om half acht het hotel uit, om ergens een eethuisje te zoeken. Op weg daarheen werd ik, bij het oversteken van een boulevard, lang-

zaam gepasseerd door een bestelwagentje. Ik laat het ding voorbijrijden, het stopt, de achterdeuren vliegen open en er komen twee kerels uit, die me een enorme hengst op mijn hersenpan geven met een eindje loden pijp of zoiets. En toen ik weer bij mijn positieven kwam, lag ik aan handen en voeten gebonden op bed in mijn eigen, pasgehuurde bungalow 'Dolce Far Niente'. Franco thuis bezorgd. Maar ik had wél twee bewakers. Dat wel.'

'Dus... die hadden je al die tijd gevolgd? Ook naar de bungalow?'

Cnall lachte slimmetjes:

'Welnee. Ik had het huurcontract van die bungalow in mijn zak. Plus de kamersleutel van het hotel. Dus die kerels dachten, dat ik die bungalow gehuurd had met het opzettelijk doel, daar stiekum dingen te verbergen die ik bij me had. Maar ze vonden niets. En ik maar volhouden, dat ik niets bij me had gehad. En... zoals ik al zei: ze waren niet zeker van hun zaak. De eerste dag waren ze zo stom, om me tevéél slaapmiddel te geven, met als gevolg dat ze me helemáál niet meer aan het praten konden krijgen en toen zijn ze op eigen houtje begonnen, dat huis uit elkaar te slopen om te kijken of ik ergens iets verstopt had. Ze hebben er wél een enorme ravage aangericht... Als de verhuurder dáár achter komt...'

'Daar komt de verhuurder nooit meer achter', zei Arie. 'Daar draait vanzelf de verzekering voor op.'

Cnall keek de dikke jongen niet-begrijpend aan:

'De verzekering? Welke verzekering? Bij mijn weten bestaat er geen enkel soort verzekering tegen het slopen van huizen door een span onbekende boeven.'

'Nee', erkende Arie. 'Maar wel tegen brandschade. En de bungalow 'Dolce Far Niente' is kort na zonsondergang, gisterenavond, tot aan de naakte bodem toe afgebrand. Tezamen met een door ons gehuurde Ford-automobiel met opgefokte Mercury-motor. En daar begint mijn deel van het Cnall-verhaal.'

- Hij schrok op en keek onderzoekend rond: 'Wat was dat voor een vreemd geluid?'

'Mijn maag', zei Cnall. 'Ik heb een honger als een hollenbeer. Ik meen, dat ik dat al enkele malen te kennen heb gegeven.'

'Nog even de tanden op mekaar, Cnall' zei Arie. 'Als je het niet

meer houden kunt, bijt je maar zolang op die pikhaak daar. Je zult binnen een paar minuten begrijpen, waarom ik eventjes veilig hier midden in de haven blijf liggen drijven.’ Hij strekte een mollige, met sproeten overdekte arm uit en wees schuin over het water naar vaag zuidelijke richting. ‘Daarginds ergens ligt een tweemotorig dieseljacht. Zeewaardig. Genaamd: ‘LA MARSEILLAISE’. Dat is het jacht, waarheen die twee overvallers jou hebben vervoerd vanuit je fraaie bungalow. Het jacht, waarop ik jou een half uur geleden heb bevrijd. Precies op tijd, overigens, want één minuut later en ze hadden ons allebei te grazen gehad. Hoe die kerels overigens ontsnapt zijn, begrijp ik nog niet...’

Cnall vertoonde duidelijke tekenen van ongeduld:

‘Kún je nu misschien even ordelijk vertellen?’

Dikke Arie maakte een buiging:

‘Met uw welnemen. Jan Prins, Bob Evers en ikzelf kwamen gisterenochtend bij zonsopgang per vliegtuig hier aan met de opdracht, Uedele op te sporen. Liefst heelhuids, en aangezien er al in geen etmalen iets van U was vernomen. Ikzelf nam mijn intrek in kamer 180 van hotel Transatlantique...’

‘Dat is de kamer naast de mijne dus.’

Arie boog opnieuw; ging dan voort:

‘Nu zal het u waarschijnlijk wel interesseren, te vernemen, dat uw kamer 178 gisteren niet leeg was, maar bewoond.’

Het duurde twee volle tellen, eer Cnall vanuit zijn zeildoeken stoeltje overeind schoot en riep:

‘Wát vertel je daar? En ik had voor een week vooruit betaald!’

‘Daarom juist’, knikte Arie. ‘Een van die knapen die jou overvielen, heeft jouw paspoort en papieren ingepikt, is daarmee naar de hotelportier gegaan en heeft brutaalweg gezegd, dat hij jou gesproken had, en opdracht had, op jouw kamer op jou te blijven wachten. Zo eenvoudig als het Ei van Columbus.’

‘Maar waarom? Wat had dat voor zin?’

Arie grijnsde breed:

‘Domweg om daar krantjes te lezen en af te wachten of die contactman, waar jij op wachtte, zich op kamer 178 meldde natuurlijk. Ik had van de portier al gehoord, dat jijzelf niet in het hotel was, maar er was tóch iemand op jouw kamer. Dus ik werd meer dan verschrikkelijk nieuwsgierig, wie die knaap op

jouw kamer wel was.'

Cnall was nu één en al belangstelling.

'En wie was het dan wel?'

Arie grijnsde ten tweede male:

'Hoe hij heet, weet ik tot op heden niet, maar ik heb hem wel fijn te pakken gehad. Ik belde hem namelijk op, en deed net, of IK die contactman was, waar hij op zat te wachten.'

'Dát is een nummertje glasharde brutaliteit!' zei Cnall, niet zonder bewondering in zijn stem. 'En toen?'

Arie maakte een wegwijsend gebaar:

'Hoe het nu allemaal precies ging, vertel ik nog wel eens op een rustige winteravond. De feiten zijn eenvoudig deze, en dáár zitten we nu tegenaan te kijken: Jan Prins, Bobbie Evers en ik speelden het klaar, alle drie de kerels te grazen te nemen. Die ene vent dus, die zich in jouw hotelkamer had genesteld, plus de twee die jou eerst gevangen hielden in je bungalow en later op het jacht, dat daarginds voor anker ligt. We hadden ze, als braadkippen zo stevig vastgebonden, achterin twee auto's liggen en die auto's stonden, onder bewaking van Jan en Bob, op het parkeerterrein van het Orthlieb zwembad daarginds aan de rand van Casablanca. Intussen waren wij te weten gekomen, dat ze jou gevangen hielden op het jacht "La Marseillaise". Daar ging ikzelf op af met deze motorboot. En nét toen ik jou gevonden had, en bevrijd, kwam er een sloep met een buitenboordmotor eraan op dat jacht afvaren. En in die sloep zaten die zelfde drie boeven die ik een paar uur tevoren stevig gebonden in die twee auto's had achtergelaten.'

Cnall gaapte hem aan met halfopen mond:

'Maar hóé zijn die kerels dan losgekomen?'

Arie haalde beide rolronde schouders op.

'Voor ons een vraag... voor hen een weet.'

'En... wat is er dan met die beide vrienden van jou gebeurd?'

'Raadsel nummer twee.'

Cnall sloeg met de vuist op de rand van de motorboot:

„Nu herinner ik het me. Ik was daarnet ook nog zó versuft... Jij hees mij juist over de railing van dat jacht, toen die sloep kwam aanvaren. Ik had niet eens het benul om me goed vast te houden.'

'Precies. En je plonsde als een meelzak rechtstandig tussen het

jacht en deze motorboot in het water. Ik had nog nét de kans, om gas te geven, het roer om te gooien, en jou aan boord te hijsen. Daarom lig ik nu zo braafjes midden in de haven. Knappe knaap, die ons hier kan overvallen.'

'Maar... waarom hebben die kerels niet op ons geschoten? Ze waren toch vlakbij met hun sloep?'

Arie grinnikte hoorbaar en tastte in een broekzak:

'Om twee heel eenvoudige redenen. In de eerste plaats, omdat wij hen natuurlijk al hun vuurwapens hadden afgenomen. Dit is er een van' - Arie liet een blauwstalen pistool zien, dat dof blonk in het steeds helder wordende maanlicht. 'In de tweede plaats... ook al hadden ze pistolen gehad, dan hadden ze er toch niet mee durven schieten, hier midden in de haven. Ze zijn als de dood, dat de politie zich met hen gaat bemoeien.'

Cnall ging overeind staan in de motorboot, rekte zich uit, huiverde even in zijn natte kleren en verklaarde:

'Twee dingen zijn nu wel heel erg duidelijk: we moeten zien uit te vissen, wat er met jouw twee vrienden is gebeurd...'

'Dat wel, ja,'

'... en vervolgens opnieuw beginnen, mijn contactman op te sporen om aan hem dat geld en die papieren kwijt te raken. Dáár is het bij mijn opdracht allemaal om begonnen.'

'De spijkers op de koppen', knikte Arie. 'En vóór ik nu de motor van dit snellopend vaartuig start, moet deze vraag worden beantwoord: Wáár beginnen we? Ik kan me best begrijpen, dat jij het koud hebt, en honger genoeg om zes slabakken vol biefstuk tartaar weg te werken, maar...'

Cnall knikte:

'Daar hoeven we niet lang over te zeuren, is het wel? Die bandieten weten, wat er met jouw twee vrienden is gebeurd. Wij weten dat niet. Aan de wal met een lantarentje gaan zoeken, in het wilde weg, heeft weinig zin. We moeten op dat jacht af. Op die kerels af.'

'Ja, maar...'

Cnall maakte een bevelend gebaar:

'Niks te maaren. Honger of geen honger... Er moet handelend worden opgetreden.' - Hij tuurde in de richting waarin Arie al eerder tijdens hun gesprek had gewezen: 'Waar ligt dat jacht ergens?'

Arie was helemaal verbouwereerd. Hij hield zelf maar al te zeer van aanpakken. Maar hij was óók iemand, die graag even nadacht, eer hij aan een doldrieste expeditie begon.

‘Zeg, luister even... Er waren minstens vier potige kerels daar aan boord. En je denkt toch niet, dat wij hier in een kannonnerboot zitten?’

Cnall liet een ongeduldige knor horen:

‘Laten we eerst maar eens gaan verkennen. Op een redelijke afstand langs dat schip varen, bedoel ik.’

Terwijl Arie de zware motor van de autoboot startte, vroeg Cnall:

‘Weet jij toevallig, of ze wapens hebben, daar aan boord?’

Arie was al bezig, het stuurwiel te draaien en riep over zijn schouder terug, boven het grommen van de motor uit:

‘Ik heb niks gezien, daar. Maar dat zegt niemandal. Ze kunnen wel twee ongebruikte kajuiten volgestouwd hebben liggen met tommyguns en molotovcocktails.’

Cnall haalde de schouders op, kwam naast Arie staan en tuurde voorwaarts over de punt van de boeg heen.

‘Een ding staat vast: ze zullen echt het risico niet willen lopen, midden in de haven met vuurwapens op ons te gaan knallen, zolang het niet absoluut noodzakelijk voor ze wordt. Dan is binnen een minuut de halve haven in rep en roer.’

De autoboot liep, nu met middelmatige snelheid, dwars de haven door in ruwweg zuidelijke richting. De maan hing nu al vrij hoog aan de heldere hemel en onder dat bleke licht waren de schepen, die in de verte langs de kade gemeerd lagen, donkere silhouetten met hier en daar het gele lichtje van een patrijspoort of de witte schittering van deklampen.

‘Dat jacht ligt ongeveer honderd meter uit de kant voor anker’, vertelde Arie, met halfdichtgeknepen ogen over het water turend.

‘Is dat niet een tankboot daar in de verte, aan bakboord? Dan moet dat jacht een paar streken naar stuurboord liggen. Het heeft twee masten, met in elk ervan een brandend toplicht.’ - Hij veranderde iets van koers, en een paar tellen later zei Cnall:

‘Houwen zo. We hebben hem recht vooruit.’

‘Is dat de bedoeling?’

‘Nou - we kunnen er beter eerst in een ruim boogje omheen koersen.’

Afstanden en voorwerpen beoordelen bij maanlicht, op het water, leidt altijd weer tot verrassingen. Een witgelakt schip, bijvoorbeeld, zelfs in maanlicht, ziet er op enige afstand uit als een donkere, vage massa. Vaar je eropaf, dan lijkt het een tijdlang nauwelijks groter te worden maar dan, ineens, is het vlakbij en dan krijgt ook de witte lak plotseling zijn glans. Zo gebeurde het ook nu. Arie koerste een richting die hem op ongeveer honderd meter afstand voorbij de achtersteven zou laten passeren, en binnen vijftien tellen veranderde het beeld van het jacht van een langgerekte, laag op het water liggende, donkere eend in het scherpe beeld van een witgelakt jacht met twee masten; met enkele verlichte patrijspoorten in het midden van de romp, en erbovenop een stuurhuis, waarvan de bovenhelft rondom uit spiegelglas bestond, en waarin licht brandde... helder genoeg om hen te laten zien, dat door dat stuurhuis twee mannen heen en weer liepen, die nu eens vooraan, dan weer achteraan of aan bakboordzijde stopten en door het glas de nacht in tuurden. 'Het ziet eruit of ze daar een machtig waakse bui hebben', bromde Cnall. Maar ze kijken niet deze kant uit. Zouden ze onze motor nog niet hebben gehoord? Het is anders een doodstille nacht.'

Even later drong de oplossing van dat raadsel tot hen door, toen Arie zijn hoofd zijwaarts wendde, en een rose oor als een radarschelp op het jacht richtte:

'Ze hebben hun motoren aan, jô! Hoor je dat brommen niet? Dáárom hebben ze ons nog niet in de gaten.'

Hij had het nog niet goed en wel gezegd, of een van de twee wakers in het stuurhuis van het dieseljacht schoot op een ruit af, die vlak tegenover hun punt van nadering was gelegen. Even later voegde nummer twee zich bij hem. Hun bovenlichamen en turende hoofden lagen scherp afgetekend tegen het licht dat achter hen, aan het plafond van het stuurhuis, brandde.

'Kalm doorvaren', zei Cnall. 'Net doen of we gek zijn.'

Arie voer kalm door en deed net of hij gek was. De afstand tot het jacht was ongeveer tweehonderd meter... werd honderdvijftig... en daarna nauwelijks meer minder, omdat de dikkerd met minstens honderd meter tussenruimte om het jacht heen wilde koersen.

‘Ze willen zich kennelijk geen tweede keer laten overrompelen’, grinnikte Arie.

‘Hoe ben jij daar eigenlijk aan boord gekomen?’ vroeg Cnall ineens. ‘Daar heb je me niets van verteld.’

Arie liet geen oog van dek en stuurhuis van het jacht af, en zei snel:

‘Ik voer in deze zelfde boot op dat schip af, en toen kwam de bewaker ervan over de railing hangen en vroeg me, of ik een boodschap voor hem wilde doen. Zijn maats hadden beloofd vlug terug te zijn en dan sigaretten en bier voor hem mee te nemen. Maar die maats waren helemaal niet meer komen opdagen en de vent liep zowat te tandakken van de trek in een rokertje. Dat ben ik voor hem gaan halen, en zo klom ik aan boord. Daarna duwde ik hem een pistool onder zijn neus, en sloot hem op in de machinekamer. De rest weet je.’

Op dat moment ging de naar hen toegekeerde deur van het stuurhuis open. Beide mannen kwamen erdoor naar buiten en wandelden langs de railing naar het achterdek; de autoboot in de gaten houdend.

‘Die kleinste van de twee is diezelfde vent!’ zei Arie zacht uit een mondhoek.

‘Die jij in zijn machinekamer hebt opgesloten?’

‘Al zijn leven herkent hij deze boot.’

‘Natuurlijk zijn die kerels wantrouwend. Wat dacht je? Het is niet voor niks, dat ze met warm draaiende motoren voor anker liggen! Zeg’ - (Cnall gaf Arie een por in diens ribben) - ‘Kijk eens naar hun ankerketting! Ze liggen klaar om hem te smeren!’

Arie zag meteen, wat Cnall bedoelde. Een schip, dat in een zeehaven voor anker ligt, laat zoveel van zijn ankerketting uitlopen, dat de onderkant ervan, samen met het anker, door zijn eigen gewicht plat op de havenbodem ligt. Daardoor bijt het anker zich in de bodem vast. Maar de hele ketting hangt in een bocht: steiler en steiler naarmate de schalmen dichterbij de boeg komen. Toch is het nog altijd zo, dat bij een normaal voor anker liggend schip het bovenste deel vanuit het water schuins oploopt naar het kluisgat en vandaar naar de hijslier. Staat een schip echter op punt van vertrekken, dan wordt er soms, om tijd te sparen, zoveel van de ankerketting opgewonden, dat de ketting bijna strak staat vanaf het anker tot aan het kluisgat.

Dat was bij 'La Marseillaise' zeer blijkbaar ook gebeurd: de ketting stond strak en bijna loodrecht tussen wateroppervlak en boeg.

'Een paar halen aan de lier, en ze zijn los', knikte Arie, 'Maar waaròm?'

'Om hem meteen te kunnen smeren', zei Cnall. 'Waar anders voor? Daarom liggen ze ook met draaiende motoren. Ze zijn ergens bang voor - da's nogal wiedades. Vandaar ook die scherpe uitkijk.'

Als wilden de beide uitkijkers zijn woorden bevestigen, zo klonk nu een aanroep over de strook open water, die beide boten scheidde:

'Ahoi daar! Mot je iets van ons?'

'Zouden ze ons vandaar af niet herkennen?' zei Arie halffluid.

'Moeilijk hoor, op honderd meter afstand en in het maanlicht.

De man op het achterdek van 'La Marseillaise' zette nu de handen aan de mond en riep, zo luid dat het over het water schalde:

'Heidaar! Ahoi! Mot je ons hebben?'

Arie was nu precies achter het roer van het jacht, en zwenkte het stuurwiel, teneinde zijn bocht om het andere schip te gaan beschrijven. De beide mannen liepen, voetje voor voetje, langs de railing met de autoboot mee, waarschijnlijk intussen met elkaar overleg plegend, want ineens kwam de kleinste van hen in draf in beweging. Hij holde langs de verschansing over het dek naar voren, morrelde daar even aan iets dat naast de mast stond, en het volgende ogenblik spoot een blauwwitte zoeklichtbundel vanaf het voordek over het water. De bundel zwenkte... en twee tellen later waren Cnall en Arie volkomen verblind door de felle straling, die hen recht in het gezicht scheen. Praktisch metéén klonk een schreeuw van het achterdek... Zonder twijfel had de man daar óf Cnall, óf Arie herkend. En vlak na die schreeuw schalde de woedende waarschuwing over het water:

'Probeer ons geen kunstje te flikken, jullie daar, of je bent nog niet jarig.'

Cnall antwoordde daarop met een luidde, spottende lach, die hij blindelings tegen de zoeklichtstraal in richtte. Hij lachte alleen maar; lang, luid en tergend. Arie begon zich wat minder

lekker te voelen, en greep met een hand naar het automatisch pistool in zijn broeksband.

‘Zometeen maak je die kerels zo nijdig, dat ze aan het schieten slaan.’

‘Durven ze niet’, zei Cnall, vol overtuiging. ‘En zal ik jou eens wat vertellen? Die twee zijn de enige knapen, die daar op het ogenblik aan boord zijn. De andere twee zijn verdwenen. Anders waren die allang aan dek komen stuiven.’

Dat idee was alreeds in het brein van Arie zelf opgedoken. Hij haalde de gashandle naar zich toe, zodat de autoboot met een spurt meer vaart kreeg.

‘Dat kunnen we gauw controleren. Als er twee van boord zijn, moeten ze met de sloep zijn vertrokken. Diezelfde, waar ze mee aan kwamen zetten toen ik jou net van boord aan het sjorren was.’

‘Waar lag die sloep ergens?’

‘Nou - ze arriveerden aan de boeg. Daar zullen ze hem wel hebben vastgemaakt.’

De witte straal van het zoeklicht volgde hen, terwijl de nu op topsnelheid varende autoboot langs het jacht koerste, en bij de boeg een scherpe bocht naar binnen beschreef, terwijl Cnall, tussen opeengeklemden vingers dóór turend, een sloep trachtte te ontdekken.

‘Daar heb je de boeg-ankerketting’, rapporteerde hij. ‘Maar nergens een spoor van een sloep te zien. En de andere kant hebben we al bezichtigd, toen we op dit schip kwamen afvaren.’

Arie aarzelde geen moment meer, maar draaide het stuurwiel een paar slagen rond, zodat hun boot van het jacht weg zwenkte. Het zoeklicht scheen hen nu in de rug en verlichtte het havenwater voor hen uit en aan beide zijden. Er kwam geen enkele aan- of uitroep meer van het jacht.

‘Kijk eens’, zei Arie snel, ‘Als er twee kerels in de sloep van boord zijn vertrokken, is het een roestige braadpan tegen een splinternieuwe Atlasraket, dat ze ergens aan wal zijn gegaan. Niet?’

‘Lijkt me ook’, knikte Cnall. ‘Ze hebben wel wat anders aan hun doortrapte kanussen, dan spelevaren in het maanlicht.’

‘En dan’, vervolgde Arie, ‘is het niet zó moeilijk, uit te vissen, waar ze die sloep ergens aan de kade hebben gemeerd. Er staat

- dat herinner ik me kristalhelder - in keurige koperen lettertjes de naam van het jacht aan weerszijden op de boeg. En er hangt een buitenboordmotor achteraan.'

Hun boot schuimde op volle snelheid door het havenwater. Cnall keek om. Het zoeklicht was nu al een halve kilometer achter hen en nauwelijks meer in staat, hen op die afstand in de gaten te houden.

'Stuur in een boog naar de kade toe', zei hij tegen Arie. 'En dan maar langzaam erlangs varen, tot we die sloep zien liggen. Er openen zich dan geheel nieuwe mogelijkheden.'

Steek-spel met Watervrees

Binnen zes minuten had Arie beet. Dat was niet zomaar een kwestie van stom geluk; meer een zaak van een fijne neus, plus een goed geheugen. Het feit dat 'La Marseillaise' lag te wachten met strak gehezen anker, plus warm gedraaide motoren wees erop, dat de opvarenden zich op alles voorbereid hielden, en in ieder geval zéker geen nodeloze tijd zouden verknoeien. Er was dus een dikke kans, dat de beide kerels die het jacht hadden verlaten, kaarsrecht naar het meest dichtbijzijnde plekje van de kade waren gekoerst. In de tweede plaats herinnerde Arie zich, uit welke richting hij enkele uren tevoren die sloep met zijn buitenboordmotor op het jacht af had horen komen. Dat was uit een richting geweest, ergens verderop aan de kade, waarlangs de 'Marseillaise' gemeerd lag. Arie hield die richting aan. Zij bereikten de kade op een plek, waar niets anders te zien viel dan met groen slijm bedekte bazaltstenen, plus wat wrakhout, dat met de zwakke deining op en neer golfde. Het eerstvolgende schip lag een paar honderd meter verder naar Casablanca zelf toe, en was kennelijk bezig met laden of lossen. Arie koerste met matige vaart langs de kade, scherp uitkijkend, of ergens een sloep lag gemeerd. Zij passeerden een houten ponton met kabels vastgemaakt en gemonteerd op lege olievaten; dan een verroeste sleepboot zonder één enkel licht, die er uit zag of hij er bij windkracht vier een hele kluif aan zou hebben een BM dwars de haven door te krijgen, en dan kwam het vrachtschip zelf: een hoog, grijsgeverfd gevaarte met roeststreden op willekeurige plekken en een bemanning, die grotendeels bestond uit negers. Arie stoomde op een paar meter afstand langs de hoge, grijze wand van het schip, van boven sloom gadeslagen door een dikke neger met een witte koksmuts op, die verveeld een appel of zoiets stond te eten en het restant ervan in het water plompte zodra Arie onder hem was gepasseerd. En nauwelijks was Arie dat vrachtschip voorbij, en weer langs de kade aan het pionieren, of Cnall gaf hem een duw tegen de elleboog en wees met de andere hand recht vooruit:

'Daar is een landingstrap. Met iets wittigs er onderaan. Onder die ene lantaren daar, vooruit.'

Cnall moest beslist een stel ogen hebben als een nachtvalk, want het duurde een kwart minuut, eer Arie zelf, onder de lantaren op de kaderand, ontwaarde wat Cnall al eerder had bespeurd. Hij gaf een extra dot gas, bruijste er recht op af, gooide de schroef in zijn achterruit en kwam vakkundig vlak naast de witgelakte sloep tot stilstand. Cnall stak een hand buitenboord en greep het dolboord van de sloep vast. In kleine koperen lettertjes stond op de boeg: 'La Marseillaise'. Er hing een Johnson buitenboordmotor achteraan, maar de sloep zelf was volkomen leeg: geen roerriem - geen pikhaak en zelfs geen hoosblik lag erin. Arie deed juist zijn mond open, als om wat te zeggen, toen een schreeuw van de walkant boven hen, op hen neer schalde:

'Wat mot dat daar beneden?'

De kademuur rees hier ongeveer zeven meter hoog loodrecht uit het water, en alleen op de plaats waar de sloep gemeerd lag, was in de hardstenen muur een ruimte uitgespaard, zodat een soort bordes of waterbalkon was ontstaan, vanwaar links en rechts twee gemetselde trappen naar de kade zelf voerden. Bovenaan een van die trappen stond een man met een schippers- of chauffeurspet op - dat was van benedenaf niet precies te zien. Hij kwam een trede of wat de trap af en riep, nu nog luider:

'Wat motten jullie daar bij die sloep?'

Het was Cnall, die terug begon te blaffen:

'Motten? Mòtten? Wij motten niks. Wij willen aan wal. Is het hier een aanlegplaats of niet?'

'Blijf dan met je fikken van die sloep af!'

Cnall, die van de honger toch al korzelig en kortaangebonden was, ging rechtop in de autoboot staan, zette de vuisten op zijn heupbotten, keek nijdig omhoog en schreeuwde terug: 'Zeg, luister eens even, kwaai kefhond, daarboven! Wil je wel eens gauw een minder grote bek opzetten, anders zal ik met mijn fikken een beetje aan jóú gaan komen.'

Arie begon haastig aan Cnall te plukken en siste hem toe: 'Maak nou geen bonje, jô. Zometeen is het een van de bende, en...'

Maar Cnall scheen een geheel ander plan in zijn hoofd te hebben, stapte van de autoboot in de schommelende sloep en

vandaar op het door de wisseling van eb en vloed met glibberig groen overdekte aanlegbordes. Hij stond nu aan de voet van de stenen trap, nog steeds met de handen op de heupen en riep uitdagend naar boven:

‘Is het hier een publieke aanlegplaats, ja of nee?’

De man boven was kennelijk een van die figuren, die graag beginnen met een grote muil, maar schielijk inbinden, als een ander toont daar niet bang voor te zijn. Hij bleef bovenaan de trap staan en zei terug, wat minder luid:

‘Je mot niet meteen over slaan gaan praten, daar beneden. Ik sta volkomen in mijn recht. Ze hebben mij gevraagd, een oogje op die sloep te houden, dat is alles.’

Arie riep zacht, van beneden: ‘Cnall ... kom nou hier. We moeten hier weg!’

Hij begon te beseffen dat deze Cnall óf zowat wild was van de honger, óf van nature een onbesuisde en nogal onbedachtzame figuur. En dat klopte ook wel, herinnerde hij zich in een flits, met wat hij in Parijs had gehoord over de levensloop van deze zelfde Cnall. Die had als zeeman gevaren, had een judoschool gehad... en alles was telkens weer misgelopen. Tot Arie’s ontsteltenis begon Cnall nu de stenen trap op te klimmen. Weliswaar niet meer met de vuisten uitdagend op zijn heupen, maar dat aan wal gaan alléén al beviel Arie totaal niet.

‘Gloeiende smeedijzeren donderkoppen!’ tierde de dikkerd tegen zichzelf. ‘Zoiets zou me met Jan Prins of Bob Evers nooit zijn gebeurd.’ - Hij verhief nog eenmaal zijn stem en riep: ‘CNALL! Kom nou terug... Zó moet het helemaal niet gespeeld worden!’ Cnall keek van halverwege de trap even naar beneden, maakte een wegwijsend gebaar met een hand, en stond nu twee treden beneden de man met de uniformpet. Er was nu niets meer dat Arie doen kon; hij haalde dus in wanhoop zijn hammen van schouders op, liet de motor van de autoboot zachtjes doorlopen, om er meteen vandoor te kunnen gaan als er iets ernstig mis liep, en volgde het toneel bovenaan de stenen watertrap.

‘Wat dacht jij nou eigenlijk dat wij met die rotsloep van plan waren?’ begon Cnall, op ruzie-achtige toon.

De bewaker schoof de pet wat heen en weer op zijn hoofd en scheen te gaan beseffen, dat je met deze witblonde, kortaange-

bonden knaap beter paaseieren kon gaan zoeken, dan ruzie.

‘Je mot niet zo vlug aangebrand wezen’, zei hij weer. ‘Ze hebben me speciaal gezegd, op te letten, dat er niemand intussen aan die sloep kwam en daar kommen jullie in volle vaart aanzetten en gaan er recht op af en pakken hem beet, en ...’

‘Wíé hebben jou dat zo speciaal gezegd?’ vroeg Cnall, en kwam nog een trede hoger. ‘En mot je dáárom zo’n grote muil opzetten?’ De bewaker schoof bijna onmerkbaar een trede terug, en omhoog.

‘Nou - twee mannen. Zowat een halfuur geleden. Ik ben de nachtwaker over die loodsen hier op de kade, zie je.’ - Hij wees met zijn duim naar iets bovenop de kade dat Arie, van beneden uit de boot, niet zien kon. ‘Ik loop hier boven een luchtje te scheppen en daar komen die twee mannen aan met die sloep, klimmen naar boven en bieden me een biljet van een Engels pond als ik een oogje op hun sloep wil houden tot ze terugkomen.’

‘Nou’, zei Cnall, nog steeds op ruzie-achtige toon, en ook spottend. ‘Voor die tien gulden Engels had je best een flink pak op je bliksem kunnen oplopen. Doe je het als bewaker van die loodsen ook zo? Dan is het een wonder dat je niet elke week een keer het ziekenhuis in wordt getimmerd. Ik zou wel eens een hartig woordje willen praten met die twee gabbers die jou voor een pond Engels geld hebben opgehitst tegen onschuldige zeelui, die aan wal willen om een glaasje bier te kopen. Waar zijn die gasten?’

Arie, beneden, begon nu te beseffen dat die Cnall misschien toch wat minder stom en onbesuisd was, dan hij aanvankelijk had gedacht. Hij volgde de rest van het gesprek met grote spanning. De nachtwaker scheen er nu in de eerste plaats op uit die blijkbaar op bonje beluste Cnall te sussen.

‘O, die zijn weg. Die hadden hun auto’s hier op de wal staan en zijn met die twee wagens weggereden - naar de stad toe.’

‘Zozo!’ zei Cnall schamper. ‘Dure heren hoor ik. Zo van het soort dat een gewone zeeman niet de moeite waard vindt zeker. Als ik zo’n dure meneer was, maakte ik me niet zo druk om een miezerig rotsloepje als dat pieremaggoggeltje daar beneden, met zijn hakkepoffer er achteraan. Of vind jij dat wél soms?’ - Hij zei de laatste woorden op dreigende toon en kwam weer een

trede naar boven. De nachtwaker deinsde nu met overtuiging achteruit, tot hij helemaal boven op de vlakke kade stond en riep naar beneden:

‘Daar ging het helemáál niet om! Ze moesten die auto’s wegbrengen en meteen daarna terug naar hun jacht dat verderop in de haven ligt. Ze hadden reuze-haast en hun sloep was al eens eerder gestolen, zeiden ze...’

Cnall maakte een minachtend wuivend gebaar met een arm, en begon de stenen trap af te lopen; onderwijl over zijn schouder roepend:

‘Kapsonusfiguren! Allemaal kale herrie om niks! Bewaak die stinksloep tot je een ons weegt. Ik WIL hier niet eens meer aan wal.’ - Hij bereikte het glibberige bordes beneden, stond daar eventjes stil en brulde naar boven: ‘Nou stap ik wéér door die dure sloep van die dure meneren heen, en als dat je niet bevalt, kom dan maar hier en dóé der wat an, lefschreeuwert! Koop van dat Engels pond een mand dadels en verslik je in de pitten!’ - Hij stapte over in de schommelende jol, beende vandaar de autoboot binnen en siste tussen de tanden tegen Arie: ‘Varen maar!’

De dikkerd trok meteen het gas vol open en zwenkte het stuurwiel van de kade weg. Met snorkende uitlaat en een snor van wit schuim langs de boeg schoof de lange, smalle boot schuin van de aanlegplaats weg, en pas toen begon Arie binnensmonds te lachen.

‘Een pracht van een komediant ben jij’, zei hij tegen Cnall die wijdbeens naast hem stond, met de handen van achteren in zijn broeksriem geschoven. ‘Je bent precies te weten gekomen wat je weten wilde.’

‘Allicht,’ knorde Cnall. ‘Als ik die vent wat gevraagd had, op beleefde manier, had ik niks te horen gekregen.’

Bovendien was hij dan ook nog gewaarschuwd geweest, dat wij belangstelling hadden voor die sloep.’

‘En dat had hij dan vast en zeker aan die twee kerels verteld, zodra die weer boven water kwamen.’

‘Precies. Nou is hij er volkomen van overtuigd, dat ik een van het bekende soort ruzieachtige zeelui ben, dat met bosjes in elke haven te vinden is. En ik durf wel tien Engelse ponden verwedden, dat hij er geen stom woord over zegt. Nú niet.’

‘Dus... die twee knapen hadden twee auto’s hier staan... Het is wél machtig toevallig, dat ik ze heb achtergelaten, aan handen en voeten gebonden, achterin twee auto’s op het parkeerterrein van het Orthlieb-zwembad.’

‘Onder bewaking van die twee vrienden van jou, zei je?’

‘Precies. En Jan Prins en Bob hadden ieder nog een geladen pistool op zak ook. Die hadden we op die snaken buitgemaakt. Net als dit’. - Arie sloeg met de hand op het pistool dat hij in zijn broeksband gestoken droeg. ‘Maar hoe die drie kerels kans hebben gezien, los te komen en wat er in vredesnaam met mijn twee vrienden gebeurd kan zijn, blijft een van Afrika’s meest verborgen mysterieën.’

‘Het hoeft niet zo erg lang meer een mysterie te blijven’, knorde Cnall, en wees schuins opzij naar een verderop gelegen deel van de kade. Daarna keek hij om: ‘We zijn nu al zover weg, dat die nachtwaker ons niet meer zien kan. Draai in een bocht naar de kade terug. Jij blijft in deze boot. Ik ga de wal op, en blijf daar op de loer liggen, tot ik die twee dure autohelden zie terugkomen. Zodra we hun buitenboordmotor horen starten, gaan we achter ze aan.’

‘O. En dan?’

‘Dan gaan we ze gezellig midden in de haven te grazen nemen’, zei Cnall grimmig, en wreef zich met groot vertoon van genoeg in de handen. ‘Ik heb nog een pittig rekeningetje met de heren te vereffenen. Zij zijn de enigen die ons kunnen vertellen, wat er met jouw vrienden is gebeurd en reken maar, dát ze het me vertellen! Zie je die gelige lantaren daar... Met die twee hijskranen er vlak naast? Daar ergens zal wel een aanlegplaats zijn met een trap. Daar klim ik naar boven.’

Arie verlegde zijn koers een beetje, tot hij de gelige lantaren recht op de boeg had en tuurde dan scherp naar de donkere kade, waarop hier en daar een licht pinkte. Nu hij er wat verder van afvoer, kon hij er gedeeltelijk op en overheen kijken en nu lagen de loodsen en met geteerde zeilen overdekte stapels vrachtgoederen tegen de nachthemel afgetekend als logge, ineengehurkte, slapende beesten. Hier en daar stak de arm van een hijskraan omhoog als de nek van een nieuwsgierige of argwanende giraf.

‘Ze zullen toch nét niet in deze paar laatste minuten zijn terug-

gekomen?’ opperde Arie.

Cnall schudde het hoofd:

‘Ik heb de kade in de gaten gehouden. Die twee snaken hadden grote haast - dat weten we. Die zijn in twee auto’s vertrokken en komen vást niet te voet terug. Minstens met een taxi. En ik heb geen koplampen aan de wal zien passeren. Leg jij daarginds maar rustig aan hoor. Onze vogels komen nog wel. En ik maak korte metten met ze, geloof dát maar. Iemand met zo’n honger als ik, is niet in een bui om gemoedelijk naar smoesjes te luisteren.’

De aanlegplaats, die zij deze maal aantreffen, was iets minder comfortabel dan hun eerste. Daar was een in de walkant uitgespaard bordes geweest, waar men zomaar op over kon stappen. Maar hier bevond zich niets meer dan een naakte, roestige ijzeren ladder die loodrecht tegen de kademuur opliep, daarin vastgemaakt aan zware, ingemetselde haken.

‘Iets beters zoeken?’ opperde Arie, de autoboot langs zij van de ladder manoeuvrerend.

‘Ben je gek!’ zei Cnall met een korte knor. ‘Zet me hier maar af. Keer dan eerst je boot om, voor het geval we plotseling achter iets aan moeten.’ - Hij greep een sport van de ladder, hees zijn voeten uit de boot en klauterde, als een aap zo behendig, naar boven. Twee tellen later was hij over de kaderand uit Arie’s gezichtsveld verdwenen. De dikkerd gaf een beetje gas, zette de schroef enkele keren achtereen voor- en achteruit tot hij gedraaid was, maakte aan een der sporten van de ijzeren ladder vast en zette het gas zo laag mogelijk. De motor bleef stationair doordraaien met een nauwelijks hoorbaar gepruttel. Daarna werd het rustig, met aan de hemel de maan, plus voor een kapitaal aan losse sterren; langs de kade het zacht op en neer deinende donkere water, dat nu en dan muzikaal tegen de autoboot klotste en overal in het rond de geluiden van een haven in de nacht: het geratel van stoom- en motorlieren flarden muziek van een schip dat ergens helemaal aan de overzijde gemeerd lag - nu en dan de scherpe blaf van een scheepshond. Het was hier geen lange, smalle haven, maar meer een havenkom. De schepen aan de overzijde waren niet eens te zien als zij hun lichten niet op hadden, maar over het stille water

klonken die enkele geluiden spookachtig helder. Arie zat met zijn spekrug tegen het stuurwiel geleund en begon zich juist af te vragen, wat Cnall daarboven op de kade wel zou uitvoeren, toen zijn aandacht werd getrokken door een geheel nieuw geluid, niet uit de haven zelf afkomstig: het onmiskenbare zoemen van een automotor. De dikkerd ging met een ruk overeind zitten, keerde zijn oor in de richting waaruit hij dat geluid vermoedde... en eventjes later was hij zeker van zijn zaak: een auto kwam vanuit de richting Casablanca met grote snelheid naderbij. Het duurde maar enkele seconden, eer het licht van de koplampen weerkaatste tegen het ijzeren balkwerk van de hijskraan die bovenop de kaderand waakte. Arie ging van ongeduld recht overeind in de boot staan, want naar het geluid van de motor te horen... (de auto was nu vlakbij... passeerde nu de hijskraan...) was dit geen vrachtwagen, maar een snelrijdende personenauto... (die nu al voorbij was)... en Ja! Die vaart begon te minderen. Vast en zeker op zoek naar de meerplaats, verderop, waar de sloep met de buitenboordmotor lag te wachten. Arie stond van het ene been op de andere te hangen van ongeduld, alsmaar omhoog kijkend naar de kaderand. Waar bleef die Cnall nou toch? De auto was nu ergens verderop geheel gestopt.

‘Cnall!’ riep Arie zacht... ‘CNALL!...’

Door de stille nachtlucht hoorde hij een zacht schrapend, schurend geluid - dan een licht gehijg en even later kwam de gestalte van Cnall op de kade rand te voorschijn, met een groot, donker pak in de armen.

‘Heidaar beneden! Dikke! Pak aan!’

Cnall zette het donkere pak op de uiterste rand van de kaderand, kantelde het er dan overheen en begon zelf een rol touw uit te vieren.

‘Wat heb je dáár nou?’ riep Arie, terwijl hij zo ging staan, dat hij het dalende pak op kon vangen.

‘Leg in de boot en klets niet’, zei Cnall terug, keek of Arie het zware pak beet had, smet de rest van de rol touw in de boot en begon snel als een aap langs de ijzeren ladder af te dalen. Hij was pas halwege toen zij het geluid opvingen van een buitenboordmotor, die ergens verderop knetterend aansloeg.

‘Geef gas!’ zei Cnall, zijn verwarde en nog natte, blonde haren

achterover vegend. 'Hoor! Daar komt die auto al terug. Het was een taxi en ik zag die twee achterin zitten. En die bewaker heeft zijn mond niet opengedaan, anders waren ze nooit zo vlug in die sloep terecht gekomen.'

Arie had het gas al zover mogelijk open en de lange autoboot spoot weg met een versnelling, die Cnall even op zijn benen deed wankelen.

'Luister!' zei Cnall fel. 'Kun jij goed met een boot als deze omgaan?'

'Pah', zei de dikke Arie. 'Daar kan ik mijn naam mee schrijven; in vier talen.'

Cnall knikte, liep tussen de zeildoeken stoeltjes door naar achteren en kwam even later terug met de pikhaak.

'Let op', zei hij. 'Wacht tot ze een flink eind uit de kade zijn, en vaar dan in volle vaart vanaf de kadekant naar ze toe. Om ze wat verder de haven in te drijven, snap je?'

Arie knikte, tuurde in de verte en verlegde zijn koers een beetje. Hij kon de sloep nog wel niet zien, maar het geknetter van de buitenboord klonk boven het grommen van hun eigen motor uit.

'Zo gauw ik: "ja" zeg, geef je een zwieper aan het stuur en vaar je met een klap de buitenboord achter van hun sloep af. Kun je dat klaarspelen, denk je?'

Arie grijnsde breed. Hij begon deze Cnall hoe langer hoe meer op prijs te stellen.

'Laat dát maar aan Arie de Rammer over!'

Cnall hield de pikhaak in de linkerhand en stak zijn open rechterhand uit:

'En geef mij dan je pistool. Als die kerels in het nauw raken, weet ik nog niet wat ze gaan doen. En misschien hebben ze ergens nieuw schietgerei vandaan gehaald.'

Arie reikte het pistool over, tuurde het in het maanlicht spiegelende havenwater over en schrok zich even een rotje, toen de bodem van hun boot met een doffe klap een stuk drijfhout raakte.

'Dáár gaan ze!' wees Cnall ineens. Ook nu weer hadden zijn nachtjager-ogen de kleine, open jol eerder ontdekt dan die van Arie. 'Een streek of wat bakboord sturen, dan kom je tussen hen en de kade. Man - we varen minstens twee keer zo snel als

zij!’

‘Dat is ook de bedoeling,’ zei Arie tussen de tanden, en bleef scherp vooruit turen, tot ook hij de sloep ontdekte en verder op eigen waarneming kon sturen. De afstand tussen beide boten minderde in ongedacht tempo... Het ene ogenblik was de sloep niet meer dan een soort van donkere eend op het water, met eromheen een lichte zilveren rimpeling van maanlicht... een paar tellen later konden zij de gestalte van een man ontwaren, die achterin zat en stuurde aan de draaibare buitenboordmotor, die met twee klemschoeven aan de rechter achtersteven van de jol zat bevestigd. De man keek om beurten vooruit en dan weer om naar de achtervolgende autoboot. Telkens als hij omkeek, werd zijn gezicht een lichtere vlek, omdat het dan door de maan werd beschenen.

‘Hij voelt nattigheid’, constateerde Cnall met grimmige voldoening. ‘Maar hij zal straks nog veel méér nattigheid gaan voelen! Ze weten daar nog niet, wat hen boven hun doortrapte boevenkoppen hangt. Ik ben een reuze geschikte knaap, maar je moet me niet kwaad maken.’

Het geknetter van de buitenboord klonk nu luid en scherp; de motor ging tekeer of die zelf in paniek geraakte. Maar tegen de acht cilindfers van de machine die voorin, onder de overdekte boeg van de autoboot lagen te ronken, had het ding geen schijn van kans. De achtervolgers haalden de sloep in met een vaart, of dat bootje stillag. Arie koerste op een punt af dat hem juist iets aan de kadezijde van de jol zou doen uitkomen. Cnall stond met één voet op de buitenrand van hun boot, met pistool en pikhaak gereed.

‘Net doen, of we ze willen enteren’, zei hij van opzij tegen Arie. ‘Zo dicht mogelijk van opzij ernaar toe sturen. Eerst ze de open haven in drijven, want we zijn hier nog te dicht bij de kade.’ Arie keek snel eventjes om. Zij waren nu ter hoogte van het grijsgeverfde vrachtschip dat nog steeds druk in de weer was met zijn lading. Tandwielen ratelden daar aan boord - hijsmotoren dreunden en dat kwam bijzonder van pas, want die los- en laadherrie zou eventueel lawaai uit het midden van de havenkom wel overstemmen. Nog zestig meter... nog vijftig... Zij konden nu zien, dat de tweede man in de sloep zenuwachtig van voor naar achteren heen en weer liep.

‘Jahaha!’ grinnikte Cnall boosaardig. ‘Dat had je niet gedacht hè, sloebers? Die hadden verwacht dat ik zó blij zou zijn met mijn ontsnapping, dat ik hen de tijd zou geven de plaat te poetsen!’ Hij ging met beide voeten op de rand van de boot staan, hield zich met zijn pistoolhand vast aan de motoroverkapping, hief dreigend de enkele meters pikhaak en gaf een woedende brul. Nog twintig meter... nog tien... en met een zwiepert van de buiten boord veranderde de sloep van koers - onder een scherpe hoek naar het midden van de haven schietend. Cnall sprong terug in de boot, naast Arie en sloeg met zijn pistoolvuist van genoeg op de motorkap:

‘Nóú hebben we ze te pakken! Even gas minderen... Afremmen... Bijdraaien... Wachten tot ze meer in het midden van de haven zijn, en ga dan je gang, dikke wapenbroeder. Ik reken op je.’

Arie had zelden van zijn leven zo’n plezier gehad. Hij voelde zich als een haai, bezig aan een kat-en-muis-spel met een snel zwemmende schildpad. Met dit verschil dan, dat een haai en een schildpad kunnen duiken. Dat kon deze schildpad niet eens. Het enige wat de sloepschildpad kon proberen was: plotseling, en op het laatste moment, van koers veranderen, maar dat was ook zijn enige kans. Hoewel een goeie.

Een buitenboordmotor zit achteraan een boot vast en kan daar draaien om een rechtopstaande as. Aan diezelfde as zit ook de schroef vast - die draait dus met de motor zelf mee. Het gevolg daarvan is, dat een korte sloep of jol, waarvan de motor ineens een kwartslag wordt gezwenkt, veel sneller opzij draait dan een motorboot met vastzittende schroef, die moet zwenken door middel van een roer. Arie had dat allemaal met zorg uit zitten denken. Als hij ging proberen, de buitenboord eraf te varen, door schuin van opzij en van achteren op de sloep in te varen, kon de bestuurder daarvan hem bijna zeker ontwijken, door op het aller, allerlaatste moment ineens zijn motor om te gooien. Hij kon zeker veel sneller zwenken dan de snellere autoboot, en op die manier kon er wel eens een spelletje ontstaan zoals dat van een haas, achtervolgd door een windhond. De haas kan ‘haken slaan’ en telkens zo snel van richting veranderen, dat de veel snellere windhond hem telkens een belachelijk eind voorbij schiet.

‘Waarom zou ik dat risico lopen?’ mompelde Arie. ‘Ik vaar hem gewoon van achteren recht op zijn eh... popo. Dan kraak ik die motor in elk geval zo, dat’ie niet meer stuurbaar is.’ Cnall stond rondom zich uit te kijken naar haven en kade, hief langzaam de linkerhand met het pistool op, en liet die ineens zakken:

‘Nou! Pak hem!’

Arie rukte de gashefboom naar zich toe... de autoboot schoot vooruit als een roefsnoek, van achteren zuiver recht op de sloep aan. Cnall stond even toe te kijken, boog zich dan opzij en siste:

‘Wat doe je nou? Je moet die motor eraf varen!’

‘Bemoei je er niet mee!’ beet Arie terug, over zijn motorkap heen loerend. Hij begon nu het stuurwiel met lange zwiepen heen en weer te draaien. De auto boot kreeg een zigzag-koers, nu eens naar bakboord; dan naar stuurboord van de achtervolgde sloep uitwijzend.

‘Wat ben je nou van plàn?’ riep Cnall.

Arie antwoordde niet. Het was juist de bedóéling, dat iedereen zich afvroeg, wat hij van plan was. Nog dertig meter... stuur naar rechts... een zwenk terug... twintig meter... wéér een zwenk... de scherpe, hoge boeg kwam terugdraaien, hield op met zwenken en drie tellen later dreunde de massieve boegbalk van achteren tegen de Johnsonmotor op met een schok, die beide boten tot in hun kielbalk deed sidderen. Vlak daarop een hoog gierend, snerpend geluid als van tandwielen die met de punten langs elkaar knerpen... de paar laatste, puffende uithalen van een stervende cylinder... dan stilte, terwijl de doorduwende autoboot de krachteloze sloep opzij schoof en als meester van het slagveld verder gleed.

‘Draaien! Wenden en gas minderen!’ riep Cnall, terughollend naar de achterzijde van de boot. ‘Nou gaan we pas goed lachen.’ Arie minderde wat gas en draaide het stuurrad geheel opzij, tot zij half waren gekeerd en hij de stilliggende sloep weer in het oog kreeg.

‘Wat nou?’ vroeg hij..

‘Rammen!’ zei Cnall. ‘In volle vaart van opzij er bovenop. We zitten hier niet in de kleuterklas, jandokie. Als je vaart genoeg hebt, vaar je dat hele ding aan splinters.’

‘Dat hangt van het verloop van mijn boeg af’ zei Arie. ‘Als deze

boot een flauw oplopende boeg heeft, heb je een goeie kans, dat ik er halverwege bovenop schuif.'

„Nou - dan douw je hem vanzelf onder water,' zei Cnall. 'En dat is óók best. Zorg alleen, dat je vaart genoeg hebt.'

Arie bekeek de afstand tussen beide boten. Die was veel te weinig. Cnall had beter zijn mond kunnen houden en hem een eind verder laten dóórschieten, dan hadden ze inééns kunnen zwenken en in volle vaart terugkomen. Of hij had van te voren moeten zeggen wat zijn plan was. Maar eigenlijk maakte dat weinig uit.

„Ik ga draaien om vaart te krijgen,' zei Arie over zijn schouder, maalde aan het stuurrad, en beschreef een bocht, zo scherp, dat de boot scheef lag als een bobslee die tegen een ijshelling hangt. Het roer langzaam bijdraaien... en dáár, tweehonderd meter recht vooruit, lag de jol met de twee mannen erin te dobberen als een stuurloos vrachtschip, dat een torpedo afwacht. De achtcylindermotor brulde... Arie kromde zich laag over het stuurrad en mikte met de chroomstalen stootnok precies op de punt van de boeg. De beide mannen zaten ieder op een dwarsbank van hun sloep, geen oog aflatend van de scherpe boeg die met een schuimgolf aan weerszijden op hen af stevende... ditmaal zonder aarzeling of zig-zag-koers. Precies tegelijk schenen zij te begrijpen, wat de bedoeling was van die naderende onheilsboot. Zij stonden op van hun zitbanken, zwaaiden met hun armen... schreeuwden iets dat volkomen onverstaanbaar was en dan, met een krakende, splinterende klap, ramde de scherpe boeg de jol precies op de kop van de zijronde. De boeg van de motorboot schoot zeker driekwart meter omhoog, precies zoals Arie voorspeld had, schoof zich boven op de naar hem toegekeerde en doormidden gevaren houten zijwand... en drukte die kant van de sloep geheel onder water. Het was ongelooflijk, dat een in goede staat zijnde jol zó snel onder het havenoppervlak kon verdwijnen. Wat schrapende en schurende geluiden onder de bodem van de autoboot... dan kwam zij geleidelijk tot stilstand, omdat Arie meteen het gas wegnam. De schrapende en schurende geluiden hielden op, natuurlijk omdat het gewicht van de buitenboordmotor het houten wrak naar de bodem van de haven trok. Van beide kerels die erin hadden gezeten, was de ene juist één seconde voor de botsing

zijdelings overboord gesprongen. Zijn hoofd dobberde op een meter of tien afstand naast een drijvende, lege fles. Van de ander was eerst niets te bekennen, tot een rauwe schreeuw van achter hen hun aandacht trok. Nummer twee lag een meter of drie achter de autoboot op een stuntelige wijze met de armen in het water te spartelen, juist als een jonge hond, die overboord is gevallen.

‘Help... hulp! Ik kan...’ Zijn hoofd verdween onder water en wat borrelende luchtballen stegen op.

‘Achteruit!’ beval Cnall, repte zich naar de achtersteven en stond daar in het water te turen terwijl Arie de boot, al zwenkende, achteruit liet komen. Hij zwenkte met opzet, om de man in het water niet te raken met de draaiende schroef. Cnall tuurde om zich heen.

‘Zo meteen verzuipt’ie nog’ zei hij kalmpjes, bukte zich, tuurde in het water, plonsde zijn arm er tot de schouder in en kwam overeind, met in zijn vuist een bos hoofdhaar van de drenkeling. Hij hees het hoofd precies tot aan de kin boven water en keek heel geamuseerd toe, hoe de man proestte, gorgelde en water uitspuugde.

‘Aan jou kunnen we nu geen tijd verknoeien’, zei hij, sleepte het spuwende hoofd door het water heen tot aan de midscheeps en graaide met de andere hand naar de bos touw die nog vast zat aan het pak, dat hij vanaf de kade had laten zakken. Hij legde snel en behendig een mastworp om een pols van de drenkeling, liet een meter touw vieren en bond het op die plaats vast aan een kikker in de zijkant van de autoboot.

‘Nou eerst die ander opvissen’, zei hij kort.

Arie gaf half gas, terwijl Cnall met de pikhaak naar voren liep.

‘Die gaan we harpoeneren!’ zei hij hardvochtig. ‘Ik zie hem al! Die gek denkt, dat hij weg kan zwemmen... Twee streken stuurboord, dikke.’

Arie gaf twee streken stuurboord en keek nieuwsgierig over het dolboord. De drenkeling, die zij nu langs zij meesleepten, had met de andere hand het touw gegrepen dat om zijn ene pols zat, en was nu bezig zich aan het vrije eind touw naar de boot toe te trekken, om zo het hoofd boven water te houden. Arie zag dat beide handen getatoueerd waren met de meest wonderlijke figuren.

‘Help... Stop...!’ sputterde hij. ‘Ik kan niet... zwemmen...’

‘Dat geeft niks, hoor’, troostte Arie hem. ‘We hebben je als een walvis langsij. Zinken kun je niet en die prachttekeningen op je armen blijven vast wel leuk.’

‘Maar ik ... brrrf!... Het is... prrscht... Ik heb watervrees...!’

Het duurde twee seconden, eer de volle waanzin hiervan tot Arie doordrong, en toen moest hij zo verschrikkelijk lachen, dat hij met zijn sproetige, vette gezicht tussen twee spaken van het stuurrad in zakte. Hij bleef lachen, tot een brul van Cnall hem opschrikte:

‘Bakboord, zei ik! Drie slagen bakboord, voor de duivel!’ Arie, nog hikkende van het lachen, haalde het wiel drie slagen bakboord, tilde het hoofd op en zag nog juist hoe Cnall, verwoed mikkend, met de pikhaak uithaalde naar zijn aartsvijand nummer twee, als wilde hij die in één ruk voorgoed aan het spit rijgen. De zwemmer zag dat gebaar, brulde van schrik en dook onder. Cnall lachte honend:

‘Duik jij maar onder, vriend - eens kijken, wie dat spelletje het langst volhoudt. Dikke - let mee op, waar hij weer boven water komt.’

Arie stuurde de boot naar de plaats waar hij de zwemmer voor het laatst had gezien, remde af op de schroef en spiedde rond. Op hetzelfde moment kwam het hoofd, twee meter aan bakboord, boven water. Cnall gaf een tweede brul en dreigde met zijn spies. De zwemmer hapte wanhopig naar lucht en dook weer onder. Cnall grijnsde breed:

‘Tenzij dat een geboren kikvorsman is, krijgt hij daar gauw genoeg van. Vaar maar in een cirkel om hem heen, dikke.’

De taktiek was Arie meteen duidelijk. Doordat - ook in dit geval - een zwemmer veel sneller kan wenden, draaien en keren - zelfs onder water, was een lange motorboot tegenover hem in het nadeel... tenzij de man in de boot zo slim was, een cirkel te blijven beschrijven, wijder dan de zwemmer telkens aan afstand onder water kon afleggen. Waar hij dan ook opdook... hij kwam dan nooit weg uit de kring, die de boot beschreef. Dat spelletje duurde dan ook niet lang. Juist, toen er van langsij de boot nieuwe noodkreten begonnen op te stijgen,

dook ook nummer twee weer op; snakkend naar lucht. Hij stak een arm omhoog, en riep:

‘Niet steken... niet prikken! Ik geef het op!’

‘Oja?’ zei Cnall. ‘Maar wij nog niet, hoor. Kom langsij. NEEN! Niet aan de kant van je maat - de andere kant.’

Blazend en hijgend naar adem kwam nummer twee opzij van de boot. Met een zucht van verlichting klampte hij zich aan de dolboord vast. Helaas duurde zijn opluchting niet erg lang. Cnall liet zich neervallen in het zeildoeken stoeltje vlak naast hem, greep hem stevig bij een pluk hoofdhaar, en liet het pistool zien dat hij met de andere hand bij de loop vasthield.

‘Ik heb enkele vragen te stellen’, zei hij bits. ‘En daar wil ik zonder dralen antwoord op hebben, begrepen?... BEGREPEN?’

Een ferme ruk aan de pluk haar en de ander kreet uit:

‘Jaja. Ik heb het begrepen. Vraag maar.’

‘Laten we mekaar dan goed en metéén begrijpen, vriend. Eén antwoord dat gelogen is, en ik bens je met dit pistool op de vingers en duw je kop onder water. Gesnapt?’

‘Jaja. Gesnapt. Vraag maar.’

De man aan de andere kant begon weer te jammeren over watervrees en Cnall snauwde over zijn schouder:

‘Zeg die jankert daar, dat’ie zijn kop houdt, of duw hem anders een minuut of wat onder.’

Arie maakte daar werk van. Cnall begon zijn ondervraging:

‘Jullie lagen met zijn drieën stevig vastgebonden in twee auto’s. Klopt dat?’

‘Jaja. Dat klopt. Achterin twee auto’s. Met lappen in onze mond.’

‘Toen stopten die auto’s en bleven een tijd stilstaan. Twee jongens bleven achter om jullie te bewaken. Waar zijn die gebleven.’ Een jammerend antwoord:

‘Dat weet ik niet. Daar weet ik niets van. Dat...’ Een kreet een wild geborrel en stilte.

Arie kwam tussenbeide:

‘Cnall - hou hem niet zolang onder water dat hij helemáál niet meer kan praten...’

‘Nee hoor’, zei Cnall geruststellend, en trok zijn vangst weer naar boven. Het geblaas en gesputter was niet van de lucht. Dan

begon de vangst hijgend te protesteren:

‘Het heeft... geen zin... om me... onder te... douwen. Ik vertel heus alles... wat ik weet. De waarheid.’

Cnall liet een spottend geproest horen:

‘Jij de waarheid spreken? Jij zou de waarheid nog niet eens herkennen al kwam je die zesmaal levensgroot midden op een sneeuwveld tegen!’ - Hij schudde het halfverdrongen hoofd heen en weer: ‘Hoe zijn jullie losgekomen?’

‘Dat heeft die... nachtwaker... gedaan.’

‘Welke nachtwaker?’

‘Die van het zwembad.’

‘En er waren twee jongens achtergebleven om jullie te bewaken. Kun je niks beters verzinnen?’

De man riep wanhopig:

‘Maar het IS zo!... Wij begrepen het... zelf ook niet... Het hele parkeerterrein was al leeg... Toen stonden er alleen nog onze twee auto’s. En de hekken gaan tegen middernacht dicht... Die bewaker kwam naar die auto’s kijken... zag achterin iets bewegen. Hij deed de portieren open... en sneed ons los met zijn mes.’ *

Cnall keek om naar Arie en haalde zijn wenkbrauwen omhoog.

Arie maakte een gebaar van ‘ik begrijp er ook niets van’ met beide armen.’ Cnall vroeg verder:

‘En die twee jongens die jullie moesten bewaken? Waar waren die?’

‘Dat heb ik toch al gezegd. Wij hebben helemaal geen jongens gezien. Die bewaker maakte ons los. Toen grepen we hem beet, legden hem zelf gebonden achterin en smeerden hem in die twee auto’s naar deze kade toe. Om naar ons jacht te gaan. Wij wisten niet beter, of jij lag daar nog in onze voorkajuit vastgebonden.’

Arie stapte door de boot naar voren en fluisterde Cnall in het oor:

‘Vraag hem wat ze met de bewaker hebben gedaan.’

Cnall knikte en gaf ter aansporing een fikse haal aan de pluk haar.

‘Luister, schertsbandiet! Jullie hebben die bewaker als dank

* Lees: Cnall effecten in Casablanca

voor zijn goede diensten achter in een van auto's gelegd, he? Maar waar is de man nu?

'Die hebben we daarnet teruggebracht... Weggebracht, bedoel ik. Toen wij naar ons jacht gingen, en jou zagen wegvaren, lag die man nog achterin de Mercedes. En wij wilden hem niet zo op de kade achterlaten, want daar zou hij natuurlijk morgen worden gevonden en dan kwam de politie in het geweer. Dat hadden we liever niet. Dus wij samen - gingen even naar de wal terug om die twee auto's met die bewaker erin weg te rijden.'

'Waarheen?'

'Nou eh... om je de waarheid te zeggen. NEENEE! Niet onder water...! We hebben die auto's neergezet op de boulevard Aïn Diab; vlak boven de plaats waar vanmiddag jouw bungalow is afgebrand...'

'Ach ja...' zei Cnall. 'In de hoop natuurlijk, dat de politie dat allemaal op mijn rekening zou gaan schrijven. En die bewaker? Wat is daarmee gebeurd?'

'Die hebben we gewoon achterin laten liggen. Wij hebben terug gelift naar Casablanca en daar een taxi genomen hier naar de kade. En de rest weet je.'

Cnall keerde zich om en vroeg aan Arie:

'Hoe klinkt dat verhaal in jouw oren?'

Arie krabde achter een van die oren, en zei langzaam:

'Verklaren kan ik het niet. Maar van de andere kant: als Jan en Bob wél op hun post waren geweest, op dat parkeerterrein, dan was er geen schijn van kans geweest dat die bewaker met zijn vingers aan die auto's had kunnen komen. Laat stáán die drie snurkers bevrijden.'

Cnall zei ongeduldig:

'Maar wáár zijn die twee maats van jou dan gebleven? Een Gemini-toer door donker Casablanca gaan maken?'

'Het is volkomen onverklaarbaar', zei Arie. 'Ik heb al jaren lang alle mogelijke soorten avonturen met ze beleefd - in de Stille Zuidzee en in de Kalahari-woestijn en op Trinidad en op de gekste plaatsen. Het is altijd nog mogelijk, dat er één van hen eventjes ergens naar toe is gegaan. Maar dan kun je er "kanon" op zeggen, dat de ander dan dubbel waakzaam op zijn post bleef. Allebei tegelijk zomaar weg... dat is uitgesloten.'

Cnall knikte:

‘Uitgesloten. Jawohl. Maar het is toch maar gebeurd. Als deze vent niet liegt, of het gedrukt staat, tenminste...’

De man begon weer te jammeren, maar nu had Cnall er genoeg van.

‘Het komt er niet zo heel erg op aan,’ zei hij. ‘We gaan gewoon controleren of hij gelogen heeft of niet.’ Hij bukte zich over de bostrand en zei: ‘Zie je dit pistool, mislukte kikvorsknaap? Ik haal je nu aan boord en ga een beetje touw om je heen wikkelen. Maar één verkeerde kik, en je hebt een deuk in je schedel, waar geen tien poppendokters iets aan kunnen repareren. Klim naar boven!’

Arie had zelden in zijn leven iemand zo verheugd zien kijken, als de druipnatte figuur die zich nu over de bostrand heen op het droge hees.

‘Achterin jij!’ wees Cnall. ‘Helemaal achterin. En geen babbels of fratsen, anders wordt het allemaal nog véél akeliger voor je. Ik heb zo’n honger, dat ik je zonder wroeging des gewetens een halve biefstuk uit je kuit bijt. Dikke... snij enkele meters van dat touw af.’

Arie sneed een flink eind van het door Cnall versierde touw af en samen knoopten zij de verschillende ledematen van hun eerste gevangene deskundig aan elkaar. Het merkwaardige was alleen, dat zij tijdens die bezigheden bijna hoopvol werden gadeslagen door drenkeling nummer twee, die zich met beide handen vastklemde aan het dolboord, met zijn ogen vlak boven de bostrand. Dat begon zelfs Cnall op te vallen. Die legde nog een knoop, richtte zich dan half op en snauwde:

‘Man - doe je kop een eind naar beneden! Als mensen me bij het werk op de vingers kijken, word ik zenuwachtig.’

Arie schoot in de lach. Het idee, dat welke vorm van gekijk ook, iemand als Cnall zenuwachtig kon maken, was de moeite waard. De ogen begonnen verwilderd te kijken en het natte hoofd begon te jammeren.

‘Wat hééft die vent toch?’ zei Cnall ongeduldig. ‘Hij hangt daar veilig en wel aan een eind touw. Hij kijkt net of hij gewoon zijn beurt niet kan afwachten om ook te worden vastgebonden.’

‘Dat is ook zo’, zei Arie. ‘Hij is zo groot als een betonmolen en hij lijkt heel stoer door veertigduizend tatouages op zijn armen maar hij heeft watervrees. Cnall richtte zich geheel op in het

maanlicht, staarde Arie enkele tellen ongelovig aan, keek dan weer naar het verwilderde hoofd van de tweede drenkeling, en dan verspreidde een blik van bovenwereldse vreugde zich over zijn gezicht:

‘Dát is te mooi om waar te zijn!’ ademde hij. ‘Nee... Wat heb ik, slechte Cnall, in mijn leven gedaan om dit te verdienen! Een bandiet met watervrees! Hij is zeker bang dat zijn tatouages eraf zullen weken. Dikke - pak mee aan. Deze knaap laat ik nooit meer los! Die zet ik ergens in een hok en elke keer als ik me in het leven verveel, of ik heb een saaie bui, neem ik ‘m aan een halsband mee naar de haven en smijt hem erin. Magistrale Grootmogols! Als dit zo doorgaat, wordt dit een van de onvergetelijkste nachten van mijn leven! Pak mee áán, die vent, maar wees voorzichtig. We moeten zuinig op hem zijn. We kunnen meer lol aan hem beleven dan aan een koppel gedresseerde zeeleeuwen.’

Arie en Cnall grepen nummer twee in diens kraag en zelden hadden zij iemand zo haastig, met handen en voeten, in een boot zien klauteren.

Cnall was ineens in een bijzonder opgewekte bui. Hij repte zich met mes en einden touw, en zei onderwijl: ‘We moeten nog wat in hun muilen stoppen ook. Maar wàt?’

‘Ik heb eens, in een noodgeval, een opgefrommelde dot touw erin gedaan,’ zei Arie. ‘En dat ging prima.’

‘En waarom níét?’ zei Cnall, instemmend knikkend. ‘Jij bent een heel bruikbare figuur, dikke. Ook al heb je je figuur niet mee.’

Hij nam een eindje pinkdik touw op: ‘Strak oprollen natuurlijk, dan kun je het precies op maat leveren. Even passen heren... Eventjes de muilen open... goed zo. Deze hier heeft een wat grotere maat. Eén winding erbij... stevig klem zetten achter het voorgebit ... Fantastisch!’

‘Hij richtte zich op in de wiegelende autoboot, strekte zijn rug, keerde zich om en wandelde op het donkere pak af, dat al die tijd midden in de boot had gelegen. Alleen het touw, waaraan Cnall het vanaf de kade had laten zakken, was er door Arie afgehaald. De afmetingen van het mysterieuze pak waren ongeveer een driekwart meter in het vierkant en het was ook behoorlijk zwaar ook.

‘En nu eindelijk dít’, gromde Cnall, knielde naast het pak neer, met het mes in de volle vuist, ritste het puntige lemmer door het dikke karton en sneed er in de lengte doorheen. Cnall stak het mes met de punt in de bostrand, zette beide handen in de opengesneden spleet en rukte die verder open. Het golfkarton scheurde krakend vanéén en Arie bukte zich voorover, om te zien wat er te voorschijn zou komen. Hij hoefde niet lang te wachten. Cnall graaide met beide handen in het donkere binnenste van het pak, rommelde daar eventjes in rond en zei triomfantelijk: ‘Aha!’ - Vlak daarna richtte hij zich op met in elke hand een ronde doos, waarop kleurige letters.

‘Chocola!’ zei hij, ‘Ik had liever een vierdubbele biefstuk gehad, maar we moeten niet kieskeurig zijn.’ - Hij klemde een van de ronde dozen onder de arm, en wriemelde met beide handen de tweede doos open. Arie bukte zich, tastte in het pak, haalde er ook een doos uit en bekeek die. Welbekende Hollandse woorden staarden hem aan onder het maanlicht:

DROSTE PASTILLES

Cnall graaide in de open, ronde doos, schepte een handvol ronde chocolade flikken naar binnen, stond eventjes proevend te kauwen en knikte dan goedkeurend:

‘Prima spul’

‘Dat haalt je de koekoek!’ riep Arie. ‘Wat je daar hebt, is de beste chocola die in heel Holland wordt gefabriceerd. En dit is nog export-kwaliteit ook! Hoe heb je dat pak in vredesnaam te pakken gekregen?’ Cnall schoof een tweede lading ronde flikken naar binnen met een gebaar of zijn holle hand een soeplepel was. Met volle mond antwoordde hij achteloos:

‘Ik zocht een plaats om me op die kade te kunnen verstoppen. Dat kon daar alleen maar onder een van de dekzeilen die over stapels goederen waren gespannen. Ik knoopte een touw los en kroop onder een slip van zo’n zeil. Ik denk, dat mijn reuk door al die dagen honger extra gescherpt is geraakt, want ineens rook ik chocola. Ik aan het snuffelen als een rioolrat en die geur kwam uit dit soort pakken. En je ziet wel: heus - een Cnall heeft een goeie neus!’

‘Dat wél!’ zei Arie, nog steeds onder de indruk. ‘Dat is een

beste buit. Vind je het goed, dat ik ook een graantje meepik?’

Cnall maakte een grandioos gebaar:

‘Ga je gang, beste makker...’ Hij scheen ineens aan iets te denken en keek een tikje bezorgd: ‘Alhoewel... zul je een beetje matig doen, want je bént al zo dik.’

‘Van chocolade word je niet dik’, zei Arie, een handvol pastilles naar binnen mikkend. ‘Dat is een van die onzinverhalen die je hoort vertellen, en waar in de praktijk geen ros van klopt. Zoals het verhaal dat pruimen zo laxerend werken. Jan en Bob en ik hebben op een van onze avonturen eens van honger de man een halve emmer pruimen opgegeten, en we hoefden geen uur eerder naar de dubbeljoe dan anders. Maar wat doen we nou met deze kerels? Wij moeten samen achter Jan en Bob aan.’

‘Daar heb ik al over staan denken’, verklaarde Cnall, een lege ronde Droste-doos overboord mikkend en beginnend aan de tweede. ‘Sodepier - wat is die chocola lekker. We moeten die snaken ergens zolang onderdak brengen terwijl wij op onderzoek uit gaan. Het is nu iets over énen in de nacht, dus we hebben uren de tijd. We leggen ze, stevig aan elkaar vastgebonden, in de lege cabine van een hijskraan; op een verlaten stuk van de kade. Geen mens ter wereld gaat des nachts in de stuurcabine van een hijskraan pionieren. Dat geeft ons de tijd om op onderzoek uit te gaan. Weet jij wat beters?’

Arie kiepte peinzend een nieuwe hand vol flikken naar binnen, dacht na en schudde dan het hoofd:

‘Je hebt nog gelijk, ook. Het is de veiligste plaats. Maar je moet maar op het idee komen. Vooruit dan. Er is nog een hoop te doen vannacht.’ - Hij keerde zich om, gaf een straal gas en zwenkte de autoboot met de steven naar de in de verte schemerende kademuur. Cnall kwam naast hem staan en zei, dwars door voor een rijksdaalder Droste heen:

‘Daar helemaal schuin rechts. Daar ligt, zo te zien, geen enkele schip, maar er zijn wel wat alleenstaande hijskranen. Ik knoop hun voeten alvast los, zodat ze tegen een trap kunnen opklimmen. Je moet daar in de buurt zo’n waterbordes opscharrelen, want we kunnen die snurkers moeilijk op onze nek tegen een ijzeren ladder opzeulen.’

Arie knikte begrijpend en kwam op gang. Het was verbazendwekkend, bedacht hij, hoe snel je iemand leerde kennen,

als je met hem samen op avontuur uit was. Drie uur tevoren was Cnall nog een volkomen vreemde geweest, die hij voor het eerst ontmoette. Nu al begrepen Cnall en hij elkaar met een enkel woord.

Een kwartier later had Arie gevonden wat zij zochten: precies zo'n bordes als dat, waarop Cnall ruzie had staan maken met de loodsbewaker. Honderden meters links en rechts ervan lag de kade volkomen verlaten. Slechts een enkele, vuilbeslagen lantaren brandde triest naast een vervelozige loods met verroest golfijzeren dak.

'Hoepla, hee!' commandeerde Cnall, en hielp zijn eerste gevangene overeind. 'Klimmen maar! En maar rap, dan ben je zoveel te eerder uit de buurt van dat akelige natte water, hahaha!'

Arie had de boot vastgelegd en was al boven. De stuurcabine van de eerste hijskraan droeg een hangslot, maar kraan nummer twee, die ouder was, en zo te zien in geen tijden gebruikt, had het bestuurdershuisje een paar meter boven de grond. De deur ervan stond halfopen. Een schilferig-roestige, ijzeren ladder voerde erheen.

'Pssst!' siste Arie. 'Hierheen!'

Hij klom snel naar boven en duwde de piepende deur verder open. Maanlicht viel naar binnen door bestofte ruitjes en verlichtte wat handwielen en hefbomen, waarvan de koperen handvaten nog doffig blonken. De ijzeren ladder maakte een zangerig geluid, toen de eerste gevangene, van achteren door Cnall gesteund, naar boven begon te klauteren, telkens met zijn schoenen tegen een sport schoppend. Cnall had alleen hun voeten losgemaakt, zodat de man genoodzaakt was tegen die ladder op te klimmen met de handen nog op de rug gebonden.

'Doorlopen!' gelastte Cnall. 'Als je geen zin hebt, zeg je het maar, dan laat ik je los en lig je zó weer beneden.'

Het hoofd van nummer één verscheen boven de planken vloer van de stuurcabine. Arie pakte de vent in zijn kraag en hielp hem verder naar binnen, terwijl Cnall haastig afdaalde om nummer twee op te halen. Daarbij volgde een nummertje vakkundig bindwerk. Overal uit de vloer staken voetpedalen, hefbomen en stangen omhoog. Het was een koud kunstje, beide kerels met de ruggen stijf tegen elkaar daartussen zo vast te snoeren, dat er geen beweging meer in die levende bundel te

krijgen was.

‘Trek hen ook nog de schoenen uit’, zei Cnall kort tegen Arie. Je weet nooit, of ze zoveel speling in dat touw gewriemeld krijgen dat ze met hun schoenkanten kunnen gaan schoppen of tikken. Waarom risico nemen? En dan kunnen hun sokjes fijn drogen ook.’

Toen dat gebeurd was, wierp Cnall een laatste goedkeurende blik door de naar olie ruikende, stoffige, maanverlichte ruimte en gaf een ruk met het hoofd.

‘Kom mee, dikke.’ Hij liet Arie vóórgaan de ladder af, trok de deur van de cabine dicht, bedacht zich, duwde die nog even halfopen, stak zijn hoofd erdoor en zei: ‘Als jullie héél braaf zijn, brengt oom Cnall straks een doos chocolaatjes voor jullie mee.’

‘Maar wie stout is, krijgt van Cnall met de roe’, mompelde Arie, vanaf de onderste trede van de ladder op de hobbelkeien van de kade stappend.

Arie Roos: Komediant in drie akten

a. Parkeerbewaarder plat praten.

‘We gaan zeker naar de stad terug met de boot hè?’ zei Cnall.

‘Allicht’, antwoordde Arie, die voorop liep. ‘Ik vaar in één ruk door terug naar de plaats, waar ik het ding gehuurd heb van een dikke Griek. Daar ligt’ie veilig, en we zitten meteen midden in het havenkwartier, waar we direct een taxi kunnen krijgen.’

Hij bereikte de bovenkant van de stenen trap, die omlaag voerde naar het aanlegbordes, en al dalende zei hij nog naar boven: ‘Vóór ik het vergeet, Cnall: denk hieraan. Ik ben gewoonweg geniaal in het ter plaatse verzinnen van verhalen. Ik ben nu éénmaal een belachelijk dikke jongen met rood haar en een massa sproeten en daar trapt zowat iedereen in. Als ik mijn blauwe ogen wijd open zet en een beetje dom kijk, geloven ze elk verhaal dat ik opdis, hoe mallotig ook. Bij iemand als jij zijn ze op hun hoede, omdat jij veel ouder bent dan ik, en er slim uitziet. Als je in de loop van de nacht merkt, dat ik ineens van wal steek met een of andere komedie, laat me dan rustig mijn gang gaan, en bemoei je er niet mee. Dan kom ik precies uit waar ik zijn wil. Oké?’

‘Oké, oké,’ bromde Cnall wat afwezig, want hij liep enkele van de papieren te bekijken, die hij uit de zakken van hun gevangenen had gehaald. Hij stond op de rand van het aanlegbordes even stil, wat bezorgd kijkend naar het wilde schommelen van de boot toen het kolossale gewicht van de heer Roos erin terecht kwam, maar toen dat goed afliep, klom hijzelf ook aan boord, waar hij meteen weer begon te graaien in de kartonnen doos met flikken. Arie startte en zette vol gas dwars over de haven koers naar de lichten van Casablanca in de verte. Na een minuut of vijf varen zei Cnall, met een mond vol Droste:

‘Daar ginds ligt onze trouwe “Marseillaise” nog voor anker. Die twee knapen aan boord zullen zo langzaamaan wel ongeduldig worden.’

‘Ze beseffen zelf niet, hoe gelukkig ze zijn’ meende Arie. ‘Als ik eenmaal Jan en Bob heb opgespoord, en de tijd krijg om me met hén bezig te houden, zullen ze nog wel eens naar deze uren

van ongestoorde vrede terugverlangen.’

‘Jij bent me óók een felle, jonge ijzervreter’, merkte Cnall op. ‘Zijn die vrienden van jou net zo? Dat is me dan een fraai stel moderne musketiers. Maar dan toch geen musketiers om zonder handschoenen aan te pakken.’

‘Over musketiers gesproken’, zei Arie al sturende over zijn schouder. ‘Heb jij dat pistool van mij nog?’

‘Jazeker. Wat dacht je? Dat ligt hier naast me op een stoel. Krijg je ineens een onveilig gevoel over je, jonge hond?’

‘Neenee. Als ik maar weet, waar het is. We rijden natuurlijk meteen met een taxi naar de plaats op Boulevard Aïn Diab, waar die twee auto’s met de nachtwaker erin zijn neergezet hè?’

‘Ja natuurlijk,’ zei Cnall. ‘Die nachtwaker is de enige vent ter wereld die ons op korte termijn kan vertellen, wat er met jouw twee vrienden kan zijn gebeurd.’

‘Laten we het dan zó spelen, om geen mensen nodeloos nieuwsgierig te maken: ik vertel die taximan, dat wij twee verslaggevers zijn. Ik van een krant in Holland en jij van een internationaal persbureau.’

‘United Press International!’ riep Cnall. ‘Daar heb ik nog eens een blauwe maandag voor gewerkt ook. En wat wou je daar mee?’

Daar wou ik dit mee: we vertellen onze taxichauffeur, dat we gehoord hebben, hoe er vanavond een bungalow aan de boulevard is afgebrand onder geheimzinnige omstandigheden, en dat we het geval zelf eens willen gaan bekijken. Dat geeft ons een prachtige reden, om de man meteen te betalen, als we op die plaats zijn aangekomen, en hem terug te sturen naar de stad. Dan zijn we ineens op de plaats, waar onze waterhelden hun twee auto’s hebben achtergelaten.’

‘Een meesterlijke gedachte’ knikte Cnall. ‘Als je er, voor de drommel, maar rekening mee houdt, dat we onderweg ergens een tent opscharrelen, waar een hartige hap te krijgen is. Voor mijn part rhinocerosbiljetjes in het zuur, als het maar hartig is. De mens leeft niet van brood alleen, heb ik wel eens horen zeggen, maar na drie dagen vasten is een uitsluitend dieet van luxe Droste wat àl te eenzijdig.’

‘Ik voel volledig met je mee,’ gromde Arie.

Het volgende kwartier liep alles van een gesmeerd leien dakje. Zij meerden de autoboot op de plek waar Arie haar had gehuurd, wandelden met om beurten het pak Droste-dozen op de schouder het havenkwartier in, constateerden tot hun verbazing dat het pas iets over half twee in de nacht was, en vonden de helft van de kroegjes en eethuizen nog in luidkeels bedrijf. Het kostte hen weinig moeite om een door een Duitser gedreven eethuis te vinden. Daar bestelde Cnall twee dubbele biefstukken met gebakken aardappelen en appelmoes.

Duitsers houden van ruime maaltijden, en de dikke kastelein zelf zag er niet naar uit, of hijzelf tegen een hartige hap opzag. Toch wekte een bestelling van twee dubbele biefstukken, plus nog de rest, bij hem wel enige verbazing. Een en ander tot groot genoegen van Arie Roos, die nu eindelijk eens in de positie verkeerde, met iemand op stap te zijn die nóg meer en nog intenser schranste dan hijzelf. Dikke Arie plaatste een bescheiden bestelling van één dubbele biefstuk met verse sla en gebakken aardappelen. De doos met Droste-pastilles hadden zij eerst onder hun tafel geschoven, maar ze zaten er constant met hun tenen tegenaan te schoppen, tot Arie het ding eronderuit duwde.

‘Moeten we eigenlijk al die chololade overal met ons mee slepen?’ vroeg de dikkerd toen. ‘Straks lopen we nog een of andere vent van de douane tegen het lijf, die ons vraagt hoe we aan een halve centenaar Droste flikken komen. Wat voor verhaal dissen we dan op?’

‘Jij was toch de opdisser van mooie verhalen?’ kaatste Cnall terug. ‘Jij kon ons overal doorheen kletsen, heb je me daarnet uitgebreid zitten vertellen.’

Het begon werkelijk een volslagen unieke nacht te worden voor de heer Roos. Eerst de gewaarwording, op pad te zijn met iemand die nóg meer kon eten dan hij. In de tweede plaats het moeten aanhoren van een opmerking, waar hij voor de variatie nu eens geen énkél antwoord op had. Dat was zeker in geen zeven jaar voorgekomen, en dikke Arie zat volkomen paf. Hij zat nóg paf, toen een schaal - geen bord, maar een grote, blauwgerande scháál - arriveerde met vier enorme biefstukken erop, zwemmend in een plas bruine boterjus. Het geheel werd voor Cnall neergezet en Arie had erop durven zweren, dat hij

de man tegenover hem zag watertanden als een hond. Vlak daarop werd Arie's enkele biefstuk aangedragen, die een heel bescheiden indruk maakte naast het oerwoudfestijn van Cnall. Een kleine maat kuip vol bruinebakken aardappelen benevens een tobbe appelmoes en een waskom sla werden op een extra aangeschoven tafel neergezet, en daarna trok de Duitse kastelein zich buigend terug.

Cnall had werkelijk trek. Hij werkte zich door die biefstukbarricade heen als een bulldozer, plempte de ergste holten in zijn maag aan met schepels aardappelen en gebruikte de lading appelmoes als een soort cement om de kiertjes te dichten. Arie en hij waren precies tegelijk klaar.

'Zo' zei Cnall, niet ontevreden. 'Weet je wat het lekkerste op de hele wereld is?'

'Ja!' zei Arie, vol overtuiging.

Cnall bekeek het rolronde gezicht van de sproetige jongeman tegenover hem met enig wantrouwen.

'Oja? Wat dan?'

'Een glas water drinken als je sterft van dorst.'

'Hm', zei Cnall. 'En daarna?'

'Lekker uitgebreid in je neus peuteren, als niemand je kan zien.' zei Arie. 'Neem een chocolaatje na, beste kerel.'

Cnall gromde wat, sloeg op zijn dijbenen en zei: 'Ik ben weer aardig opgedroogd. Ik zie er wat kreukelig uit, maar wie let dáár op, in het havenkwartier van Casablanca? AFREKENEN!'

Hij haalde een vuistvol van het geld, dat zij op hun tegenstanders hadden veroverd, uit een broekzak, en rekende af. Arie pakte de Drostedoos op en samen wandelden ze de straat op, juist op tijd om een taxi te zien aankomen die, langzaam rijdend, op zoek was naar een vrachtje.

'Hallo daar! Taxi!'

De taxi stopte naast hen met afgrijselijk piepende remmen. De chauffeur was een Arabier. Of een Moor. Of een Berber, of iets dergelijks. Maar hij sprak Engels zonder enige moeite.

'We want to go to Boulevard Aïn Diab number 3649', zei Arie, die het beter vond, meteen maar het heft in handen te nemen.'

Can you take us there?'

'Sure, sure', zei de donkere man met de haviksneus. 'Take you there without any trouble at all.'

Zij klommen met hun dure doos achterin en de taxi begon te rijden. Vrijwel meteen begon Arie te vertellen, met de ellebogen op zijn knieën voorover leunend:

‘Mag ik u wat vragen?’

‘Sure, sure. Vraag maar.’

‘Weet u - deze meneer en ik zijn reporters. Ik van een krant in Holland en hij van een Amerikaans persbureau. Nu hebben wij daarnet gehoord, dat er vanavond vroeg een geheimzinnige brand is geweest op dat adres op Ain Diab, waar wij nu naartoe gaan.’

‘Sure, sure. Dat klopt.’

Arie deed verbaasd:

‘Oja? Weet u er dan van?’

‘De radio heeft het toch omgeroepen?’

‘O. Dat hebben we dan gemist.’

De chauffeur verschikte even in zijn zitting, als iemand die zich ervoor zet, op zijn gemak een verhaal te gaan vertellen:

‘Sure. Het schijnt een heel geheimzinnige geschiedenis te zijn. Dat huis was twee dagen eerder gehuurd door een man, die niemand hier kent, en waar de politie nu naar op zoek is.’ (Cnall trok van opzij een gezicht tegen Arie). ‘En vóór het afgebrande huis stond een auto, die ook is uitgebrand, en die was diezelfde morgen gehuurd door twee toeristen, en die schijnen ook al spoorloos te zijn. Niemand weet hoe de brand is ontstaan en niemand is komen opdagen terwijl het huis in de hens stond. De huurder niet, en de toeristen van de auto ook niet. Een heel gekke geschiedenis.’

‘Ja. Dat dachten wij ook al’, zei Arie deugdzaam. ‘Wat vind jij zeg?’ (Dat vroeg hij aan Cnall) ‘Er kon best eens een heel spannend verhaal uit te voorschijn komen.’

‘We moeten maar eens flink gaan rondsuffelen daar’, zei Cnall stoer.

‘Dat doen we’, bevestigde Arie, en hij zei tegen de chauffeur: ‘Die bungalow ligt zeker tegen de helling, opzij van de bergweg?’ De chauffeur knikte:

‘Links lopen de bergen langzaam omhoog. Rechts daalt de helling geleidelijk af tot het zeestrand. Halverwege de lage helling - dus halverwege het strand - ligt dat afgebrande huis. Ik ken het nog van vroeger. Toen woonde daar een kunstschilder,

die altijd feesten gaf.'

'Zet ons dan daar maar af', besliste Arie. 'Dan betalen wij je, en kunnen we op ons gemak rondsuffelen.'

Sure, sure', zei de chauffeur.

En daar stonden zij dan, met hun aangebroken doos Droste, op een stille bergweg kilometers ten zuiden van Casablanca. Het maanlicht hing overal om hen heen, en rechts van hen, ergens beneden, ruiste de branding van de Atlantische oceaan op het strand. In de verte wiekte het zwaaiend licht van een vuurtoren langs de sterren en nog verder weg, op zee, hingen de diamantachtig kleine lichtjes van een passerend schip. Arie had op dat moment de doos chocolaatjes op zijn schouder, en Cnall bekeek hem kritisch.

'Als ik er net zo uitzie als jij, lijken we sprekend twee uit een werk-inrichting losgebonden vagebonden, die op stap zijn met wat extra-sokken en onderbroeken in een ouwe kartonnen doos.'

'Als jij er zo uitziet als IK?' barstte Arie verontwaardigd los.

'Man - je ziet er zes keer zo haveloos uit als ik! Als je op dit moment in een spiegel kon kijken, holde je naar de telefoon om jezelf bij de vreemdelingendienst aan te geven!'

'Is het zó erg?' vroeg Cnall geschrokken. 'Dan snap ik niet, dat die chauffeur ons verhaal, dat we verslaggevers waren, zomaar voor zoete koek slikte.'

Arie haalde de schouders op:

'Journalisten staan maatschappelijk zeer laag aangeschreven. Dat is via verschillende enquêtes vastgesteld.' - Hij begon te wandelen met de doos op zijn nek. 'Die donkere dingen daar ginds, zijn de betrokken twee auto's, neem ik aan.'

Het waren inderdaad twee auto's. DE bewuste twee auto's. Een blauwe Mercedes en een Chevrolet. Het was duidelijk dat de zwembadbewaker, als die inderdaad achterin lag, wel een prop in zijn mond had, maar beslist zijn beide oren wagenwijd open. En daarop gingen zij met hun komediespel spekuleren. Arie schopte tegen een voorband en zei luid:

'Die auto staat hier al een hele tijd, zeg.'

Cnall: 'Die zal van een vriend paartje zijn, dat ergens bij het strand loopt te minnekozen.'

Arie: 'Wat? Op dit uur? Drie uur in de nacht?'
 Cnall: 'Waarom niet? En wat kan het j ou schelen, wat een ander doet?'

Arie: 'Maar daar staat nóg een auto.'

Cnall (ongeduldig): 'Sapristi! Het is hier een openbare weg zonder parkeerverbod en iedereen mag hier zijn auto neerzetten! Wij zijn hier om het geheim van die afgebrande bungalow te ontsluiten en niet, om als vrijwillige parkeerbewakers op te treden.'

Arie: 'Vind jij het dan niet gek, dat ze allebei die auto's hebben laten staan zonder lichten op?'

Cnall (met goed gespeelde korzeligheid): 'Gek? Waarom? Weet je wat IK gek vind? Dat jij je ineens druk gaat maken over twee wildvreemde auto's op een landweg.'

Arie: 'Ik vind het knap gevaarlijk. D at bedoel ik. Die auto's staan vlak voorbij een bocht. Iemand die even niet oplet, zit er met een knal bovenop.'

Cnall: 'Ben jij een krantenverslaggever? Hou je bij de zaak waar je mee bezig bent, en daarmee uit.'

Arie (koppig): 'T och vind ik het gek. Bovendien... die auto's staan hier precies boven die plek waar een paar uur geleden dat huis afbrandde. Ze zullen daar toch niets mee te maken hebben?'

Cnall (spottend): 'Welja. Ze hebben daar beneden al  en uitgebrande auto gevonden. En nu deze twee ook nog. Hoeveel auto's denk je eigenlijk dat er bij  en bewoner horen?'

Arie (volhoudend): 'Ik ga er toch eens in kijken.'

Cnall: 'Als ze open zijn dan toch zeker. Best. Ga je gang. Maar m ijn vader heeft me altijd geleerd, me niet te bemoeien met zaken die me niet aangaan.'

Arie: 'Dan zul je het als krantenman ook nooit ver brengen. HEI! Zag je dat?'

Cnall: 'Zag ik w at?'

Arie: 'Die auto bewoog. Ik zag hem heen en weer schudden...'

Cnall: 'Je schudt zelf heen en weer... Wat was dat?'

Arie: 'H or je het nou? Dat was gebrom of zoiets daarbinnen. Daar is iets niet pluis, wat ik j ou brom! Zie je nou dat ik gelijk had?'

Cnall: 'Kijk dan eens, of het portier open is.'

Arie had al die tijd klaar gestaan met het tevoren uitgezochte portiersleuteltje van de Mercedes tussen twee vingers geklemd. Hij schoof dat sleuteltje nu heel voorzichtig in het portierslot, keerde het geluidloos om en wong dan de kruk open, terwijl hij triomfantelijk uitriep:

'Ja! Ze hebben de deur opengelaten! Nou even achterin kijken.'

Met goed gespeelde verbazing en verontwaardiging vonden zij achterin, aan handen en voeten gebonden en met een reisdeken bedekt, een wat oudere man, met een dot poetslappen in zijn mond gepropt.

'Wat een schandaal!' riep Cnall.

'Een lieve, oude man zó te behandelen!' riep Arie.

'De boeven!' kreet Cnall.

'De snoodaards!' tierde Arie.

Zij klommen allebei over de rugleuningen van de voorbank, en Cnall tilde het hoofd van de zwembadbewaker liefderijk op zijn nog vochtige knieën, terwijl Arie de touwen doorsneed. Vervolgens begon hij de poetslappen uit de mond van de man te peuteren. Gezamenlijk zetten zij hem tenslotte overeind. Arie dook even naar buiten, hees de kartonnen Droste-doos op de voorbank en frutselde meteen de autosleuteltjes uit het voorportier, dat hij daarna met een klap dichttrok.

'Hier zitten we knusjes', kondigde hij aan. 'Arme man - wat hebben die boeven je áángedaan! Hier - neem eerst een chocolaatje om de smaak van die poetslappen kwijt te raken.'

Hij viste een doos dure Droste-pastilles uit hun magazijn, en duwde er een in de mond van de bewaker, die polsen en kuiten zat te wrijven en zijn kaken op en neer bewoog, om de kramp erin kwijt te raken.

'Wat hebben ze in vredesnaam met u gedáán?' vroeg Arie, achterstevoren op de voorbank zittend, met zijn wijdopen, blauwe ogen vol bezorgde blikken.

De man die zij daarjuist zo zorgzaam hadden bevrijd, was volkomen van slag. Hij was duidelijk een man die in zijn ganse leven nog nooit iets sensationelers had meegemaakt dan op zijn hoogst ruzie met een huisbaas over een lekkende W.C., of misschien en schoorsteenbrandje. En hier zat hij, als iemand uit een James Bond-verhaal, vers bevrijd achter in een bandieten-

auto. Want zó zag hij het.

‘Bendeleden waren het!’ bracht hij uit, toen zijn kakement weer wat op gang begon te komen. ‘Vast en zeker. Het waren de laatste twee auto’s op het parkeerterrein. Er was niemand bij en ik moet de hekken sluiten zo gauw het zwembad dicht gaat. Ik liep naar die auto’s toe en stond ernaar te kijken. Toen zag ik ze bewegen en hoorde ik er binnenin iets brommen.’ Arie sloeg met de platte hand op de rugleuning van de voorzitting.

‘Dát is sterk! Net hetzelfde wat ons daarnét gebeurde!’ De bewaker knikte dankbaar:

‘Ik hoorde jullie wel praten, heren, en ik dacht: als ze nou asjeblijf maar niet doorlopen en me hier laten liggen. Dus ik schopte met mijn benen en ...’

‘Jajaja’, zei Arie. ‘Dat is nu achter de rug. Gelukkig maar. Maar hoe komt u nu zèlf hier vastgebonden binnen?’

De bewaker riep opgewonden:

‘Dat heeft die bende gedaan’ Ik doe het portier van de eerste auto open en daar zie in twee man vastgesnoerd achterin liggen! Ik, met mijn goeie hart, pak een zakmes en snijd ze los en ook nog nummer drie in de tweede auto en wat doet dat gajes? Inplaats van me dankbaar te zijn, pakken ze me beet, binden me aan handen en voeten en stoppen me achterin op de vloer als Mozes in een biezen mandje.’

‘De ondankbaren!’ riep Cnall, de ogen hemelwaarts slaande.

‘De schurken!’ kreet Arie, met wraakroepende stem.

‘Zegt u dat wèl heren’, knikte de bewaker.

‘Neem nog een chocolaatje, beste man. Maar vertel nu eens: stonden die auto’s volkomen verlaten op het terrein? Was er totaal niemand bij?’

‘Helemaal totaal niemand’, zwoer de bewaker. ‘Dacht u dat ik anders op eigen gezag erin zou zijn gaan snuffelen? Dat doe je niet, meneer, als bewaker met verantwoordelijkheidsgevoel.’

Cnall en Arie wisselden een snelle blik. Dan zei de dikke, op vertrouwelijke toon:

‘Luister eens, meneer eh ...’

‘Tardieu is mijn naam, Gaston Tardieu.’

‘Meneer Tardieu - wij willen u een voorstel doen, dat voor U héél voordelig kan zijn.’

‘Voordelig? Hoezo?’

‘Kijk eens, meneer Tardieu - wij zijn van de krant. En...’

‘Dat weet ik heren. Dat is mij bekend.’

Arie staaarde hem aan met goed bespeelde verbazing:

‘Hoe kunt u dāt nou weten, meneer Tardieu? U ként ons niet eens!’

De bewaker lachte met een soort van tweedehands listigheid: ‘Ik heb u toch daarnet buiten tegen elkaar horen praten?’

Arie mepte zich tegen het sproetige voorhoofd:

‘Ach ja, natuurlijk. U bent een slimme man, meneer Tardieu - dat hoor ik al. Goed - luister: wij zijn toevallig hierheen gekomen om voor onze kranten een stuk te maken over die bungalow die hier vanavond is afgebrand. Dat schijnt een héél geheimzinnige zaak te zijn.’ Arie liet zijn stem dalen tot een nog veel geheimzinniger gefluister, zette een vinger op het borstbeen van de gespannen luisterende Tardieu, en ging door: ‘En nu heb IK zo het idée, dat die overval op u iets te maken heeft met het in brand steken van dat huis, hier beneden langs de helling!’

‘O, zo!’ riep Cnall, zich een klets gevend op een knie. ‘Want wáárom anders, slimme meneer Tardieu - denk zelf eens na - wáárom zouden anders deze auto’s precies op *deze* plek zijn neergezet?’

Tardieu werd helemaal opgewonden. Hij stapte de auto uit om rond te kijken, wáár hij precies was, want daar had hij geen flauw benul van. Toen klom hij weer naar binnen en zat opgewonden te luisteren, terwijl Arie voortging:

‘Wacht u nu nog even met naar de politie gaan. U verkoopt ons het hele verhaal over wat er met u is gebeurd. Daar betalen wij u een redelijk bedrag voor.’

‘Hoeveel?’ vroeg de bewaker gretig.

‘Nou, eh...’

‘Tweehonderdvijftig francs’, bood Arie.

Het bleef stil.

‘Plus twee dozen chocola’, zei Cnall.

Na een paar tellen zei de bewaker:

‘Ik had zo gedacht...’

‘Wát? meneer Tardieu?’

‘Ik wou een nieuw televisietoestel kopen, en...’

‘Hoeveel had u dan gedacht, meneer Tardieu?’

‘Vijfhonderdvijftig francs.’

Arie hapte met opzet niet al te vlug toe. Hij deed of hij nadacht en kwam dan uit de hoek:

‘Onder één voorwaarde, meneer Tardieu. Als u niet meteen straks naar de politie loopt. En waarom zou u, want daar verdient u niet één enkele cent mee...’

‘Meneer, schei uit. De politie heeft me tot dusver alleen maar geld gekost.’

‘Precies. De politie geeft alles meteen door aan alle andere krantenmensen en wij willen ons verhaal alléén hebben. Dáár betalen we ons geld voor. Begrijpt u dat?’

‘Volkomen’, zei Tardieu. ‘De politie kan naar de pomp lopen. Als u mij vijfhonderdvijftig francs nu en hier uitbetaalt krijgt u van mij alles te horen wat ik weet en u mag alles opschrijven en daarna ben ik alles vergeten.’

‘Dát is zakendoen!’ zei Cnall prijzend. ‘Geef me nog eens zo’n doos flikken, dikke. Meneer Tardieu wil er ook nog wel eentje, wed ik.’

Arie reikte een doos over, telde vijfhonderd en vijftig francs af en begon vragen te stellen. De eerste minuut kreeg hij niets te horen, wat hij nog niet wist, maar ineens stiet hij op aardgas.

‘Wát zei u daar, meneer Tardieu?’

‘Ja, dat weet ik niet zo direct van mezelf hoor, maar van de juffrouw uit het zwembad-cafetaria. Ik had wel een politiesirene gehoord, maar toen was ik achter in het bad de hokjes aan het nakijken. Maar Simone - die juffrouw uit onze cafetaria - die vertelde, dat er een politieauto het terrein op was komen rijden met twee agenten erin en ook nog die gekke neef van Mercrier, die iemand zocht die hem had opgelicht of zoiets. En die vonden ze op ons parkeerterrein en die zijn meegenomen in de politieauto.’

‘Zé? Méér dan een, dus.’

‘Jaja. Twee jonge kerels. En ze hadden pistolen op zak ook, zei Simone. Maar de politie maakte korte metten met ze. Ze zullen nu wel achter slot en grendel zitten.’

Arie liet een zacht gekreun horen, herstelde zich dan en vroeg verder. Bij brokjes en beetjes kwam er voldoende aan het licht om hem er volledig van te overtuigen, dat de twee met pistolen bewapende jonge kerels, die op het parkeerterrein waren gear-

resterd, niemand anders konden zijn dan Jan en Bob. Waarmee hun mysterieuze verdwijning afdoend, hoewel niet tot aller tevredenheid was opgelost.

‘U zei daarnet: ‘die gekke neef van Mercrier.’ Die zat dus óók in de politieauto?’

‘Jaja. Want die wees die twee jonge kerels aan.’

‘Maar waarom dan?’

‘O, die verhuurt altijd auto’s. En daar ging het over.’

Men zegt wel eens, dat iemand een licht opgaat. Arie ging de complete jaarproduktie van een kernreactor op. Hij herinnerde zich nu, dat Jan en Bob een opgefokte Ford hadden gehuurd en dat diezelfde opgefokte Ford de avond tevoren met sprookjesachtige vuurverschijnselen in rook en stank was ten onder gegaan. Aanklacht: verdonkermaning; althans vernieling; althans... van een verhuurde Ford. Als dan de verdachten nog worden aangetroffen met vuurwapens op zak... Arie keerde zich resoluut om, ramde het contactsleuteltje in het slot van de Mercedes en trapte op de starter:

‘Meneer Tardieu - mijn compliment voor uw verhaal. Weet u waar ergens die neef van Mercrier woont?’

Tardieu barstte in mekkerend gelach uit:

‘Dat weet iedereen! Als u voortmaakt kunt u hem nog nèt opvangen, voor hij naar bed gaat. Hij komt nooit thuis voor drie uur in de nacht.’

‘Wij willen hem óók nog een paar vragen stellen. Als wij u voor zijn huis afzetten, komt u dan zelf naar bed?’

‘Heren - ik woon twee straatjes verder. Het zal mij een genoegen zijn. Jonge, jonge wat zal mijn vrouw opkijken, als ik met het geld voor haar televisie thuis kom...’

Arie schakelde in en suisde weg richting Casablanca. Achter zich hoorde hij Cnall vermanend zeggen:

‘Maar denk aan uw belofte, meneer Tardieu! Geen wóórd tegen de politie, want dan hebben alle andere kranten het óók.’

‘Neeneenee hoor!’ verzekerde Tardieu. ‘Een man een man, een woord een woord, zeg ik altijd. Jonge - wat zal mijn vrouw opkijken...’

Cnall boog zich over de voorbank, grabbelde in de Droste-does en haalde er een box pastilles uit, die hij aan Tardieu overhandigde.

‘Een cadeautje voor madame Tardieu.’

‘Och, wat aardig van u, heren.’

‘Verstaat u engels, meneer Tardieu?’

‘Helaas neen, heren.’

Toen zei Cnall in het engels tegen Arie:

‘Als dat mens van Tardieu het al die jaren met deze ouwe zeurpiet heeft uitgehouden, heeft ze echt wel een doos flikken verdiend.’

‘Dat wèl’, zei Arie. ‘Als je nagaat, dat de Beatles voor heel wat minder geridderd zijn...’

De biefstukken schenen nu in de bloedsomloop van Cnall te zijn doorgedrongen, want hij begon rauw en luidkeels te zingen:

Yankee Doodle went to London

riding on a pony -

he put a feather in his cap

and called it macaroni.

Yankee Doodle, doodle doo ...

Tardieu zat begrijpend en toegeeflijk te glimlachen. Die jolige, jonge krantenmensen toch. Ach, ja - de jeugd moest zich amuseren. En het waren vlotte jongens, daar niet van. Keurige jongens. En niet krenterig met de centen ook. Het was maar goed, dat meneer Tardieu niet wist, dat die vijfhonderd en vijftig francs voor zijn nieuwe televisie anderhalf uur tevoren waren weggefuutseld uit de zakken van dezelfde kerels, die hem als een baal stro achterin deze zelfde auto hadden gegooid.

b. Mercrier in de heupzwaai kletsen

‘En nu het eerste zijstraatje linksaf’, wees Tardieu een klein half uur later. ‘Hoho! Niet zo hard! Wij zijn er vlakbij.’ Arie remde af, remde nog verder af en tuurde langs de linkerkant van de al vrij smalle straat, waar zij door reden.

‘Ik zie helemáál geen zijstraat’.

‘Juist eventjes verder. Waar die rode scooter tegen de gevel staat. Daar vlak achter.’

Arie bromde zoiets van:

‘Ik mag op slag zestien kilo afvallen, als ik daar een inrit kan ontdekken,’ maar vlak daarop ontdekte hij die toch, en riep:

‘Noem je dat een stráát! Dat is een barst in de muur.’

‘Het is een beetje smal’, gaf Tardieu toe, ‘maar je kunt er met een auto door hoor.’

Arie begon heel voorzichtig zijn bocht te beschrijven, tot hij met zijn voorwielen vlak voor die spleet in de straatwand stond, en zei dan schamper:

‘Dan moet je auto toch niet al te dik in de verf zitten, anders raak je reddeloos klem.’

‘Alleen het eerste stukje is wat smal’, suste Tardieu. ‘Verderop wordt het beter.’

Arie stak zijn sproetig hoofd buiten het linkerportier, gaf een heel klein beetje gas, liet de Mercedes-radiator tussen de huiswanden door kruipen en hoorde nog juist zijn rechter achterspatbord langs de muur schrapen.

Hij stuurde voorzichtig bij en keek schuin omhoog. De huizen van dit straatje waren vier of vijf verdiepingen hoog en hingen van boven scheef naar elkaar toe. Bij de dakranden was er een spleet, waar precies één ster doorheen kon schijnen.

‘Waarom hebben ze de boel niet meteen van boven aan elkaar vast gebouwd’, mopperde hij. ‘Dat was wèl zo stevig geweest ook.’

De ramen links en rechts waren niet meer dan kleine, vierkante gaten, en voor het grootste gedeelte voorzien van ijzeren traliewerk. Die gaten waren zo hoog aangebracht, dat hij er vanuit zijn auto niet door naar binnen kon kijken, maar uit de meeste ervan kwam geluid: wartonige Arabische muziek uit blikken transistor-radio's - eenmaal het walsen gejeengel van een Franse harmonica - wat gepraat van stemmen. Dan, ineens, verwijdde het onmogelijke smalle steegje zich tot een rechthoekig pleintje. Meteen zei Tardieu:

‘Die halfronde poort daar rechts. Rijd daar binnen, dan zie je overal rondom vensters en balkons. Tweede verdieping links. Kamer 56. Daar woont die neef van Mercrier. Als hij nog niet thuis is, moet je gewoon even wachten.’

‘Hoe heet hij?’

‘Hoe heet wie?’

‘Die neef van Mercrier.’

‘Mercrier.’

‘Wat? Heet hij zelf óók Mercrier?’

‘Jazeker. Hij is een zoon van Mercrier’s broer.’

‘Maar alle dolle Donkozakken!’ zei Arie. ‘Waarom noemt iedereen hem: “De neef van Mercrier”, als hij zélf Mercrier heet?’

‘O, dat is hier zo de gewoonte’, zei Tardieu en begon uit te stappen. ‘Heren - mag ik u hartelijk danken voor de lift? Ik ga nu gauw naar huis, want mijn vrouw...’

‘Jajaja’, zeiden Arie en Cnall. ‘Het beste, oude jongen. En hou je kiezen op mekaar tegen de politie.’

Het portier ging dicht. Arie zette koers naar een van boven half rond inrijpoortje, dat in de vuilwitte gevel van een groot, massief huis rechts langs het plein was uitgespaard. Zodra hij het poortje binnenreed, viel het licht van zijn koplampen op een betegelde binnenplaats, met in het midden een gebeeldhouwde fontein met aan alle kanten stenen zeemeerminnen, dolfijnen en Neptunussen die echter geen van allen water spuwden, maar naar buiten geleund hingen of zij elk moment ernstig zeeziek konden gaan worden.

‘Kijk! Een fontein met watervrees’, zei Cnall, terwijl Arie de Mercedes tot staan bracht met de voorbumper tegen de cirkelvormige vergaarbak aan. Hij deed het portier open, klom naar buiten, wierp een blik in het bassin, en deinsde meteen achterwaarts.

‘Heb jij het nu óók al?’ vroeg Arie verbaasd. Hij kwam de auto uit en deed precies wat Cnall gedaan had. De enorme stenen bak rondom de werkeloze fontein werd gebruikt als vuilnisvat en de stank die eruit oprees, was voldoende om een ploeg jakhalzen te doen bezwijmen. Een paar ratten zaten, met felrood lichtende ogen, temidden van de mestvaalt naar hen te staren.

‘Die beesten hebben achterlichten van voren’, zei Cnall.

‘Allicht’, bromde Arie. ‘Anders zitten ze in die donkere riolen continu in kettingbotsing.’ - Hij keek naar links omhoog, waar boven elkaar enkele gaanderijen als loopbalkons langs reeksen eropuitkomende ramen en deuren liepen. Ook hier vertoonde de helft van de vensters nog licht. Gedempt of luider rumoer kwam van alle zijden.

‘Alles is hier nog in vol bedrijf’, constateerde Arie.

‘Overdag is het te heet om actief te zijn’, zei Cnall kort.

‘Daar in de hoek is de trap. Wat was zijn nummer ook weer?’

‘Zes en vijftig.’

Cnall scheen dit soort van huizenbouw vanouds te kennen. Hij zette tenminste meteen koers naar een hoek van de binnenplaats en begon daar een stenen trap te beklimmen, die met haken en bochten naar boven voerde - bij elke verdieping uitkomend op een van de gaanderijen, die langs de huis- of kamerdeuren liepen. Tweemaal kwamen zij iemand tegen: de eerste maal een Arabier, sjouwend met een aarden kruik en de tweede maal een jongetje van een jaar of acht, dat schichtig een hoek om kwam hollen en tussen hun benen door wegschoot als een hond, die op de markt iets heeft gekaapt. Toen stonden zij voor een zware, met ijzeren doppen beslagen deur, die het cijfer 56 droeg. Arie ramde erop met zijn knokkels. Een stem van binnen brulde - luid om door het dikke hout heen te dringen - en in het frans:

‘Qui est là?’

‘Des amis!’ kreet Arie terug. ‘Goed volk! Bent u dat, Mercrier?’

Er volgde wat onduidelijk gestommel; het lawaai als van een omvallende stoel en dan het knoerpen van een ijzeren grendel, die aan de binnenzijde werd weggeschoven. De zware deur zwenkte halfopen op zijn ijzeren scharnieren en in de duistere opening verscheen een ontbloot bovenlicham. De kamer erachter was stikdonker, en het hoofd knipperde slaapogig tegen het zwakke licht van de gaanderij. Arie maakte een lichte buiging en verklaarde:

‘U bent monsieur Mercrier?’

De ander zei slaperig:

‘Jaja. Dat ben ik.’ - De knipperende ogen dwaalden heen en weer tussen Arie en Cnall. ‘Is er wat bijzonders?’

‘Iets héél bijzonders’, knikte Arie. ‘Bent u vandaag niet een auto kwijtgeraakt?’

‘Kwijtgeraakt!’ zei Mercrier, die met één klap helder wakker scheen te schieten. ‘Kwijtgeraakt, noem u dat? Een vandenstreek is het! Een misdaad! Een...’

‘Precies’, knikte Arie, wat naar voren dringend. ‘U bent erover bij de politie geweest, is het niet?’

Mercrier trok de deur wat verder open. Het bleek nu, dat hij wel een pyjamabroek aan had, maar verder niets.

‘Bij de politie geweest, meneer! Dat zou ik denken! De halve stad heb ik met ze afgestroopt, om die twee jonge struikrovers op te sporen. Maar die krijgen hun trekken thuis hoor. Geloof u dat maar! François Mercrier laat geen loopje met zich nemen. Hij laat niet met zich spotten, dat verzeker ik u. Maar...’

‘Wij kunnen u misschien helpen’, verklaarde Arie, en schoof nog een stapje verder naar voren. ‘Mogen wij binnenkomen? Dat praat wat makkelijker.’

‘Helpen?’ mompelde Mercrier, weer een blik op Cnall werpend. Hij stapte achteruit en opzij en trok de deur geheel open. ‘Ik zou niet weten, hoe iemand mij nog zou kunnen helpen. Mijn levenswerk is vernield. Misdadig vernietigd. Mijn bestaan is een ruïne. De honger grijnst mij in het gelaat. Maar kom binnen, komt u binnen. Even kijken of ik licht kan maken...’

Arie en Cnall bleven in de open doorgang staan, luisterend naar nieuw gestommel uit het stikdonker. Dan flapte het licht aan: een bestofte, kale lamp die midden in het bruinige plafond aan een even kale draad hing, en dat ongezellige licht bescheen een van de vreemdste vertrekken, die de dikke Arie ooit van zijn leven had betreden. Hij had eigenlijk half en half verwacht, een vrij klein hokje te zien met een bed, een rommelige tafel en een stuk of wat stoelen. Inplaats daarvan zag hij voor zich een juist ongewoon gróót vertrek, dat een kruising scheen tussen een meubelopslagplaats, een atelier voor het teweegbrengen van moderne kunst en een toneel voor dol cabaret. In de eerste momenten van verwarring meende Arie, dat Mercrier zijn woonruimte gebruikte voor het geven van nachtfeesten in het donker, maar vlak daarop besepte hij, dat dit een kwestie was van gezichtsbedrog. Hier en daar tegen de wand geleund, en lukraak in stoelen geplaatst zaten afgedankte étalagepoppen van alle maten en soorten. Maar in het flauwe licht van de bestofte, kale plafondlamp maakten zij op het eerste gezicht de indruk van een plotseling versteend gezelschap. Sommige van die poppen stonden met een arm half geheven, alsof zij midden in een verhaal waren blijven steken, juist zoals de kok in het sprookje van Doornroosje, die zijn maatje een oorvijs wilde gaan geven toen hij in betoverde slaap viel. Op twee plaatsen hing er aan touwen een hangmat aan het plafond, en in die

hangmatten lagen twee damespoppen; de ene met een stijf been half geheven en de andere met een haaks gebogen arm buitenboord. Aan de hand van die arm hing een doorgesleten rieten boodschappentas. De poppen die niet konden zitten waren voor het grootste deel met de rug ergens tegen een stuk wand gezet en hadden bijna allemaal wat op of aan: een oude strooien hoed, of een paardedecken om de schouders, of een leeg plastic benzineblik aan de gekromde vingers. De poppen die konden zitten waren op kisten geplaatst of in stoelen. De een had een broek van Mercrier over de schouder; een tweede hield een straatbezem tussen de vingers en weer een andere droeg een tikkende wekker aan een gekromde pink.

Cnall stond met een mengeling van verbazing en bewondering in het rond te kijken:

‘Dát is nog eens een idee voor een vrijgezellenkamer! Zo heb je nog eens een aanspraakje op een saaie winteravond.’

Die étalagepoppen waren overigens niet het enige, dat deze kamer vulde: langs de wanden, onder de tafels en op stapels in de hoeken stonden kubieke meters oud meubilair en andere rommel: gedeukte stofzuigers; televisietoestellen met kapotte beeldbuizen; autowielen; een scooter zonder banden; en tegen de muren zelf waren auto-onderdelen gehangen: tandwielen, autosturen, achteruitkijkspiegeltjes en ruitenwissers. Ergens in een hoek was Mercrier met iets aan het rommelen en even later begon daar een soort schemerlamp te branden.

‘Komt u hier zitten, mijne heren’, riep hij uitnodigend, ‘we zitten hier wat gezelliger.’

Terwijl Arie naar die hoek toeliep, tussen een stapel van drie zinken wasteilen en een geraamte met maar één arm door, begon hij het gevoel te krijgen, dat hij per ongeluk was verzeild geraakt in de opnamestudio voor een surrealistische waanzinfilm. Mercrier zelf zat geheel in een hoek boven op een biervat, waarop de een of ander in een losgeslagen bui een lachend negergezicht had geschilderd. De tafel daar werd gevormd door een stapel ondersteboven gezette kratten van London Tonic, waarop een plaat hardboard. Twee andere zitplaatsen, waarop Mercrier nu uitnodigend wees, bestonden uit gewone staande klerenhangkasten, waaruit de deuren waren verwijderd, en waarin de zitplaats werd gevormd door een autozitting op een

kistje. Het gekste van alles was echter de schemerlamp, bestaande uit een wijdbeens geplaatste étalagepop die één arm gebogen voor zich uit hield. Aan de vingers van die hand hing een elektrisch snoer met aan het einde de losse kap van een gewone schemerlamp, bengelend aan dat snoer.

‘Ga zitten, ga zitten!’ zei Mercrier nogmaals, vanaf zijn lachende bierton. ‘Ik ben een wanhopig mens.’ - Hij wees met een ruime armzwaai naar de rommel om zich heen. ‘Ik kan van de grond af aan opnieuw beginnen. Zonder auto ben ik een verloren man. Hoe moet ik mijn handel vervoeren? Hoe moet ik mijn klanten hierheen halen?’

Arie keek om zich heen:

‘Is dit... hándelt u in deze dingen?’

‘In alles, meneer’, zei Mercrier. ‘Die étalagepoppen daar, bijvoorbeeld. Die heb ik veertien dagen geleden op de kop getikt, bij een warenhuis dat ze te ouderwets vond en nieuwe wilde kopen. Maar weet u wat die dingen waard zijn in de Congo? Daar zijn ze er gék op! Vooral als het blonde dames zijn. Donkere dames en mannen zijn veel minder waard.’

Cnall was opgestaan, en bekeek de pop die als schemerlampstandaard dienst deed:

‘Die dingen zijn nog van was!’ constateerde hij. ‘Smelten die niet in de Congo?’

‘Jij bent in de war met die plaats waar jij na je dood gaat wonen’, zei Arie. ‘Laten we nu even spijkers met koppen slaan. Meneer Mercrier - de heer Cnall en ik zijn verslaggevers. Weet u, wat dat zijn?’ ‘Eh... van die mensen die in de krant schrijven?’

‘Precies!’ riep Arie opgetogen. ‘En nu hebben wij samen - meneer Cnall en ik - de opdracht om elke maand één mens op te zoeken, die buiten zijn eigen schuld door het noodlot getroffen is. Dan schrijven wij over dat geval een aandoenlijk stuk in onze krant en de mensen die het lezen barsten in snikken uit, en sturen geld. Met dat geld helpen wij dan de door ons uitgekozen persoon, die geholpen moet worden.’

‘Het is iets heerlijk, om je medemens te mogen helpen’, verklaarde Cnall, zich iets uit een ooghoek wegwissend.

‘En van andermans geld óók nog’, vulde Arie aan.

Mercrier zat van de een naar de ander te kijken, opende een

paar keer aarzelend zijn mond en bracht dan uit:

‘Maar ik ben... Bedoelt u, dat...’

Arie en Cnall begonnen hem alletwee toe te knikken. Cnall stond op en legde een hand op de naakte schouder van Mercrier.

‘Wij bedoelen jou, beste kerel!’ zei hij ontroerd.

‘Gij zijt door het noodlot getroffen, mijn beste’, verklaarde Arie, met trillende stem. Zij grepen vervolgens ieder een van de handen van de handelaar in ongeregelde goederen en begonnen die te schudden.

‘Krantenlezers uit Nederland zullen u helpen!’ verzekerde Arie.

‘En krantenlezers uit Amerika zullen óók hun muntje bijdragen’, bezwoer Cnall. ‘Zeg ons maar, wat er gebeuren moet.’

Mercrier zat boven op zijn bierton van de een naar de ander te staren of hij zojuist een klap had gekregen met een linnen zak vol met harde rijksdaalders, en nog zat te suizebollen.

‘Bedoeld u dat... Willen ze mij een andere auto cadeau geven?’

Cnall mepte met de vuisten van de hand tegen de wand van de kast waarin hij zat als een soldaat in een wachthuisje:

‘Sterker nog!’ verzekerde hij. ‘We hebben de auto al voor de deur staan! Een zo goed als nieuwe Mercedes. In prima staat! Je kunt er zó in stappen en ermee wegrijden. De papieren heb ik hier...’ Hij begon in zijn zakken te graaien naar de autopapieren die hij kort geleden had buitgemaakt op de geknevelden in de hijskraan. Arie hief een vette, waarschuwend hand:

‘Echter op één voorwaarde, heer Mercrier. U moet goed begrijpen, dat wij hiermede een daad van pure menslievendheid verrichten.’

‘O, zonder twijfel!’ kreet Mercrier, die nu pas begon te geloven dat het wel eens echt waar kon zijn, wat hem bezig was te overkomen. ‘Dit is méér dan menslievendheid, heren. Het is edel - het is nobel... het is bijna heilig. Het is...’

Arie wuifde met zijn waarschuwend hand:

‘Maar in ruil dáárvoor eisen de lezers, die u helpen gaan, mijnheer Mercrier, dat U óók nobel en menslievend handelt.’

De uitdrukking van blijde vreugde verdween als bij toverslag van Mercrier’s gezicht, en maakte plaats voor een blik van donkere argwaan:

‘Moet... moet IK menslievend gaan handelen? En hoe dan wel?’
Arie stak een arm uit en wees met een vinger naar het borstbeen van de man tegenover hem.

‘U moet, mijnheer Mercrier, naar het politiebureau gaan en uw aanklacht intrekken tegen die twee arme drommels, die daar nu gevangen zitten.’

Mercrier vloog verontwaardigd van zijn bierton overeind en brulde:

‘Wát! Die twee aterlingen, die onverlaten, die eerst mijn auto huren en hem dan wederrechtelijk in brand steken! Die nog de moed hebben, tegen de politie vol te houden dat zij niet weten hóé die in brand is gevlogen!...’

Arie en Cnall wisselden een blik. Zij kwamen beide tegelijk overeind uit hun kast-zitplaatsen.

‘Helaas...’ zei Cnall met een bedroefd gebaar.

‘Dan spijt het ons...’ zei Arie, hoofdschuddend, en wendde zich af om weg te gaan.

Het effect was onmiddellijk. Mercrier sprong hem achterna en greep hem bij een spek-arm beet:

‘Wat gaat u doen? Gaat u weg?’

‘Wij kunnen niet anders’, verklaarde Arie. ‘Als u wraakzuchtig blijft tegenover uw lieve, lieve medemensen, kunnen onze lieve, lieve krantenlezers u ook geen andere auto geven.’

Cnall knikte met nadruk en bevestigde, met scheef gehouden hoofd:

‘Dat moet u toch begrijpen, meneer Mercrier. Wij kunnen geen kwaad met goed vergelden.’

‘Het zou ons ons baantje kosten, als de lezers er achter kwamen!’ vertelde Arie. ‘U moet zich lief voor uw medemens gedragen en op het politiebureau die akelige, wraakzuchtige aanklacht intrekken. Daar wordt u tóch geen halve franc beter van.’

‘Dát is waar’, erkende Mercrier. ‘Dat is waar, natuurlijk.’

Maar... staat die Mercedes wérkelijk voor de deur?’

‘Bij de fontein op de binnenplaats. Zo goed als nieuw.’

Mercrier was al bij de deur, holde de gaanderij en de trap af en was al twee keer om de blauwe Mercedes heen gelopen, toen Cnall en Arie zelf op de binnenplaats arriveerden.

‘En wordt deze werkelijk van mij?’ informeerde Mercrier, nu

het voorportier opentrekkend en achter het stuur plaats nemend. Cnall ging met de armen over het portier hangen:

‘U weet de voorwaarden: de aanklacht wegens verdwijning van uw eigen auto intrekken. En tegen NIEMAND zeggen, waarom u die intrekt.’

‘Hoho!’ protesteerde Mercrier. ‘En waarom niet?’

‘Omdat’, zei Cnall slim, ‘anders morgen half Casablanca bij ons in het hotel komt zaniken en zeuren en wij mogen maar één goede, nobele en edele daad per maand bedenken. Dat is toch duidelijk, nietwaar?’

‘We kunnen niet het hele mensdom helpen’, zei Arie.

‘Hoe graag we dat ook zouden willen’, knikte Cnall. ‘Uit onze eigen zak geven we zo nu en dan wel eens een doos Droste chocolaatjes weg, maar daar moet het ook bij blijven.’ - Hij stak een lange arm uit en tikte de achter het stuur zittende Mercrier op de schouder: ‘Weet jij wel, beste Mercrier, dat wij zélf, soms rammelen van de honger, met ons goeie hart? En ik zweer je, dat het de volle waarheid is.’

‘Heren’, verklaarde Mercrier. ‘Ik dóé het. De kwestie is alleen (hij krabde zich achter het oor): ‘Wat moet ik tegen de politie zeggen? Ik kan moeilijk gaan verklaren, dat mijn afgebrande Ford me ineens niets meer kan schelen. Iedereen weet, hoe ik op dat ding gesteld was.’ Arie sloeg zich met een vlakke hand op de borst.

‘Ik ga zelf met je mee naar de politie. Ik zeg gewoon, dat die twee jongens kennissen van mij zijn, dat ik met jou de schade heb geregeld, en dat ik dat kon doen, omdat ik een rijke pa heb. Ze kunnen het geloven of niet, maar als jij je aanklacht intrekt, kunnen zij er niks meer aan doen. Zullen we dan maar meteen?’

‘Prima idéé’, vond Cnall en begon achterin te klimmen. ‘Doe jij het woord maar, dikke. Ik zal op de daartoe geschikte momenten wel wat aanvullende kreten slaken.’

Arie schoof Cnall opzij, dook zelf achter het Mercedes-stuur en startte. Het zware brommen van de motor echo-de heen en weer tussen de stenen wanden van de binnenplaats en klonk als muziek in de oren van de opgewonden Mercrier.

‘Ik kan het nog steeds niet geloven’, mompelde hij. ‘Wat een pracht van een auto. Zou ik dan éindelijk eens een keer geluk hebben...’

De dikkerd begon voorzichtig te draaien. Op de gaanderijen twee en driehoog boven hen kwamen nieuwsgierige gestalten te voorschijn. Het felle licht van de koplampen gleed langs de dofgele stenen wanden... scheen dan het halfronde poortje binnen en even later begon de zware wagen daarin te verdwijnen.

‘Één laatste waarschuwing’, herhaalde Arie, ‘Laat mij bij de politie het woord doen. Jij hoeft alleen maar koppig vol te houden, dat je je aanklacht intrekt. Zo gauw jij dàt hebt gedaan, krijg je buiten van Cnall, die hier achter ons zit, de papieren van deze auto en mag je vertrekken.’

‘Ik kan het nog steeds niet geloven...’ zei Mercrier. ‘Ik heb altijd gedacht dat de mensen slecht zijn, maar zelfs dááran begin ik nu te twijfelen.’

‘Tja... het geloof kunnen we je niet geven’, zei Cnall, grabbelend in het binnenste van de doos Droste.

c. Politie mannen in het ootje zwammen

Iedereen, die in de loop der jaren het genot had mogen smaken, met de dikke Arie Roos paden des avontuurs te betreden, had vroeger of wat later de gelegenheid gekregen, waar te nemen met welk een meer dan verbijsterend-geniaal gemak deze sproetige rolmops aan de lopende band elk gewenst of nodig verhaal uit zijn duim zoog. Nou ja: duim... dat is bij wijze van spreken. Als al die verhalen werkelijk uit Arie's duim kwamen, had het ding de afmetingen moeten hebben van een uit de kluiten gewassen olifantspoot. Wáár precies de bron school van deze onuitputtelijke reeks verhalen, waar iedereen in trapte, was in al die jaren een mysterie gebleven, al waren alle betrokkenen ervan overtuigd geraakt, dat deze zelfde heer Roos de ongekroonde Olympische kampioen verhalen-verzinner was op korte, lange en middellange afstand. Dit nam echter niet weg, dat deze zelfde heer Roos ietwat zorgelijk achter het stuur van de zojuist verkwanselde Mercedes zat. Want het was nu allemaal wel leuk en aardig, om Mercrier zo ver dol te krijgen, dat die midden in de nacht in pyjamabroek mee naar een politiebureau trok, om daar een eerder gedane aanklacht in te trek-

ken... maar er restte het tastbare feit, dat Jan Prins en Arie Roos waren aangetroffen in het bezit van twee geladen Beretta-pistolen, en dáár kon de goede Mercrier totaal niets aan doen. Cnall lag lekker lui achterover in de zitting achter Arie's spekrug, en knauwde chocolade-pastilles.

Arie was nu het oersmalle straatje door, dat hem bij het binnenrijden zoveel last had bezorgd, en reed verder op aanwijzingen van Mercrier. Terwijl hij een bocht omging, wendde hij het hoofd om en siste uit een mondhoek naar achteren:

'The pistols. What about the pistols?'

De verbaasde stem van Cnall achter hem; eveneens in het engels:

'Ik dacht dat je daar allang wat op bedacht had.'

'NEE!' zei Arie nijdig tegen de voorruit.

Cnall leek daardoor niet in het minste verontrust:

'O, jij bedenkt wel wat hoor. Na de stunts die ik jou voor de vuist weg vannacht heb horen uithalen, geef ik jou een goeie kans om generaal de Gaulle Frankrijk ten noorden van de Seine uit zijn vingers te praten.'

'Fijne strijdmakker ben jij hoor. Echt een ruggesteuntje in de nood. Maar goed. Best. Blijf jij maar buiten in deze auto zitten tot Mercrier klaar is, geef hem dan deze auto mee, en dan...'

'Dan...?'

'Dan ga je maar ergens in de buurt van het politiebureau in een portiekje staan wachten of ik naar buiten kom of niet. Wie weet. Misschien houden ze mij daar ook wel vast.'

'Zal een hele toer voor ze zijn', verklaarde Cnall.

'Toer? Waarom?'

'Die cellen hier zijn nogal klein uitgevallen. Ik betwijfel, of ze er een kunnen vinden waar ze die buik van jou in kunnen persen.'

Arie opende juist zijn muil om een vernietigend antwoord te geven, toen Mercrier door de voorruit wees:

'Daar rechts. Vijftig meter verder. Waar die agent voor de deur op post staat.'

In het wachtlokaal zaten twee politiemannen, met hun uniformjassen losgeknoopt, te bekvechten over een op tafel uitgespreide kaart van de stad Casablanca. Zij begroetten Mercrier als een oude bekende, in een Frans dialect waar Arie de helft niet

verstond. Mercrier informeerde of dezelfde wachtcommandant er nog zat. Zij wezen naar een deur aan het einde van hun lokaal en Mercrier, met een blik op Arie, klopte daar aan.

‘Entrez!’

Zij betraden het typische havenstad-politiehok. Een grote kaart van de havens en omstreken aan een vuilgele wand. Een kalender, waarop juffrouwen die gek van vreugde werden bij het lurken van een of andere bruine frisdrank. Een stelletje recht-op-en-nere houten stoelen. Een bureau, dat er uit zag of er een paar weken lang in een circus met messen op was gegooid. Op dat bureau een ventilator met koperen wieken, die niet draaide en erachter een forse sergeant van politie met een kolossale snor met punten waaraan hij wél draaide.

‘Mercrier! Ben je nu alwéér hier? Heb ik je niet duidelijk gezegd, dat ik niets meer voor je kan doen?’

Mercrier breidde de armen wijd uit, maakte met één ervan een wijds gebaar naar Arie Roos, schuin achter hem, en riep:

‘Mijn waarde sergeant! Het is allemaal geregeld! Ik trek mijn aanklacht in. U hóéft niets meer voor me te doen.’

De sergeant bekeek Arie zorgvuldig van het hoofd tot de voeten, begon de andere helft van zijn snor op te winden, kiepte dan zijn stoel achterover en legde zijn laarzehakken op de rand van zijn bureau. Tussen de punten van zijn laarzen door bestudeerde hij het opgewonden gelaat van de autoverhuurder.

‘Heb jij in de kroeg gezeten?’

Mercrier vouwde de handen in een smekend gebaar:

‘Non, non monsieur le sergeant. Ik ben kaarsrecht naar huis gegaan. Maar ik... Hij... Ik bedoel: alles is geregeld. Ikke eh... Ik...’ Arie kwam voorzichtig een paar pas naar voren, tot hij vlak naast Mercrier stond, en plaatste zijn rechtervoet vlak naast de linker van de autoverhuurder. Vanuit deze positie maakte hij een lichte buiging en begon:

‘Monsieur Mercrier bedoelt te zeggen, mijnheer de sergeant, dat de schade hem volledig is vergoed. Hij heeft geen enkel bezwaar meer tegen de beide jongelieden die hij eerder op de avond heeft beschuldigd. Hij wil zijn aanklacht intrekken.’

‘Intrekken!’ riep de sergeant, zijn hakken van de tafel halend, zodat zijn laarzen met een dreunende bons op de planken vloer terecht kwamen. Hij zat nu voorovergebogen, met één vuist op

het bureau. 'Wil de zot nu ineens zijn aanklacht intrekken, nadat hij ons de halve nacht dol heeft gezanikt! En waaróm wil hij zijn aanklacht intrekken?' - Zijn besnord hoofd schoot naar voren als dat van een hond, die iemand in de kuit wil gaan bijten. 'Heeft iemand jou bedreigd, Mercrier? Met een pistool of zo? Zég het mij dan, en ik slinger de persoon in kwestie meteen achter dubbele tralies. Is het een kwestie van bedreiging? Hebben ze je bang gemaakt?'

Mercrier raakte helemaal ontdaan.

'O nee, sergeant. Juist niet. Het tegendeel.'

'Het wát? Wat is het tegendeel van bedreiging?'

'De mensen zijn juist vreselijk lief voor me geweest, sergeant.'

De politiesergeant kreeg een blik in de ogen als of hij een klap had gekregen met een stomp voorwerp. Met een glazige uitdrukking zat hij enkele tellen lang diep te ademen. Dan vroeg hij:

'Ik heb het niet goed verstaan, geloof ik. WAT waren de mensen voor jou geweest?'

'Lief', zei Mercrier.

Er viel een stilte in het vertrek. In de verte loeide de fluit van een boot in de haven. De sergeant ademde, of hij elk moment een lekke hartklep kon gaan krijgen. Arie was daar niet verbaasd over. Politie mannen die nachtdienst doen in havensteden als Casablanca krijgen zelden personen tegenover zich die rapport uitbrengen over schattig gedrag vanwege hun medemensen. Arie kuchte en bracht in het midden:

'Hij zegt het een beetje raar, sergeant. Hij bedoelt, dat hij niet boos meer is. De schade aan zijn auto is hem vergoed.'

'Door wie?' blafte de sergeant. 'Door jou soms?'

'Jazeker', zei Arie, zonder met een oog te knippen.

'En wie ben jíj dan wel?' wilde de sergeant weten.

Arie tastte in een achterzak van zijn gespannen broek trok er een verfromfaaid paspoort uit, en legde het op het bureau.

Arie Roos. Uit Amsterdam, Holland. Naar ik meen te weten, heeft U hier een Hollandse jongen plus een Amerikaan in arrest. Dat zijn allebei goede bekenden van mij. Die hele kwestie met die gehuurde en verbrande Ford is een betreuringswaardig misverstand. Ik heb de schade met mijnheer Mercrier geregeld. Hij wil hier en nu een schriftelijke verklaring teke-

nen, dat hij zijn aanklacht wegens verduistering of beschadiging, of wat dan ook, intrekt. Nietwaar, Mercrier?’

Mercrier stond te knikken als een verwelkend sneeuwkllokje in een bankroete bloemenwinkel.

De sergeant zat met licht verbijsterde blik heen en weer te kijken van de dikke Arie naar de nog steeds knikkende automan. Dan barstte hij los:

‘Mercrier! Urenlang heb je hier vannacht staan schreeuwen, huilen, stampvoeten en vuistballen tegen die twee jongelui die jouw auto vanmorgen hebben gehoord. Je hebt al het mogelijke geprobeerd, om.’ Mercrier begon zijn mond open te doen, maar Arie hief zijn rechtervoet, zette de hak ervan vastberaden boven op Mercrier’s tenen, en bleef doordrukken.

‘Mijnheer de sergeant’, begon hij weer, ‘Ik ben ervan overtuigd...’

‘Ik niet!’ snauwde de sergeant. ‘Ik heb voorlopig met hém te maken en niet met jou. Mercrier! Besef goed, dat je die aanklacht nu wel in kunt trekken, maar dat je je daarna niet voor de tweede maal kunt gaan bedenken!’

Mercrier wuifde met beide handpalmen:

‘O, maar dat hoeft ook niet, sergeant. Neenee. Ik ben best tevreden.’

Arie duwde even dóór met zijn hak, en zei:

‘We staan gewoon tijd te verknoeien. De schade is geregeld en de aanklacht wordt ingetrokken.’

De sergeant beet op zijn snor en sloeg met de vuist op tafel.

‘Besef goed, dat we hier niet in de kleuterklas zitten! Ik wil een schriftelijke verklaring van het intrekken van de aanklacht. Deugdelijk en onder getuigen getekend. En die is onherroepelijk!’

‘Dat is ook precies de bedoeling’, zei Arie kalmpjes. De sergeant gromde nog even na, sprong dan op, liep met dreunende laarzen naar de deur van het wachtlokaal en rukte die open:

‘Benoit! Saladin! Pak je schrijfmachine en kom hier.’

Het was een machine. En je kon ermee schrijven. Daar was alles mee gezegd. Het ding werd op een wrak tafeltje in de hoek geplaatst en agent nummer één hield de tafel vast terwijl agent nummer twee aan het bombardement begon. De sergeant bulderde zijn tekst door het lawaai heen, terwijl Mercrier bij elk

nieuw woord geestdriftig zat te knikken. Vermoedelijk, omdat elke neergehamerde komma zijn droom-Mercedes een streepje naderbij bracht.

Ondergetekende, François Bernard Simon Mercrier, van beroep handelaar in ongeregelde goederen, wonende appartements massin numero 56, verklaart hiermede geen aanklacht te willen en zullen indienen tegen de Nederlander Jan Prins en de Amerikaan Robert Evers...

Hij verklaart voorts, dat het niet zullen indienen van een aanklacht onherroepelijk is en verklaart tenslotte dat eventuele door hem geleden beweerde schade terzake van autoverhuur aan bovengenoemde personen tot zijn genoegen is vergoed...

Aldus opgemaakt in het bijzijn van agenten Benoit en Saladin als getuigen...

De sergeant rukte het papier uit de schrijfmachine en smakte het voor Mercrier op het bureau:

‘Asjeblief. Overlezen en tekenen.’

Mercrier trok zijn tenen onder Arie’s hak uit, graaide het papier naar zich toe en vroeg, al lezende:

‘Heeft er iemand een pen?’

Agent Saladin had er een. Mercrier legde het papier terug op het bureau, zette er gehaast een soort naam onder en begon de richting van de deur uit te schuifelen; van terzijde de dikke Arie in de gaten houdend, die weer stond te buigen en haastig zei:

‘Eén ogenblik, sergeant. Ik zal u zometeen alles komen uitleggen.’

Vóór de politiemans daarop had kunnen antwoorden, was Arie achter de autoverhuurder de deur naar het wachtlokaal door geglipt, en tien tellen later waren zij bij de Mercedes. Arie rukte het voorportier open en zei tegen Cnall:

‘Het is voor mekaar. Kom eruit, vlug! Laat Mercrier verdwijnen, vóór die sergeant lont ruikt. Hij ruikt nu al wel van alles, maar nog geen echte lont.’

Cnall maakte, dat hij de Mercedes uitkwam en reikte Mercrier het pakje autopapieren toe, dat hij al in de hand gereed had.

‘Asjeblief’, zei Arie, de man achter het Mercedes-stuur plompdend. ‘De sleuteltjes zitten er nog in. Maak nu dat je weg komt, en blijf een beetje uit de buurt. Die sergeant is verschrikkelijk

boos, dat heb je zeker wel gemerkt. En je mond dicht hè? Anders worden de lezers van onze kranten óók boos, en dan zijn ze niet meer lief voor je. Bek dicht en gaspedaal open is het parool.'

Hij wachtte tot de blauwe auto met zijn felle, dubbele achterlichten rond de eerste de beste bocht was verdwenen, hees zijn broek een eindje omhoog, zuchtte diep en wendde zich tot Cnall.

'Neem jij nou óók de kuiten, alsjeblief. Maar waarhéén?' Cnall wees de straat af:

Een eindje die kant op is een Marokkaans koffiehuis. Daar hebben ze net een vent met kop en staart uitgesmeten. Lijkt me best een gezellige tent.'

Arie knikte:

'Parkeer jezelf dan daar en maak geen onnodige herrie.' Hij wiste zich met de rug van de hand wat zweet van het voorhoofd. 'Ik moet nu gaan proberen, die sergeant plat te kletsen. Als me dát lukt, verdien ik de Internationale Versiersmedaille met de ingestampte Zuigduimafdrukken en aangehechte Vergulde Tongriemen. Als ik óók in het cachot terecht kom...'

'... zal ik je op de eerste bezoekdag wat Droste ko...' Cnall hield ontsteld op en sloeg zich tegen het voorhoofd:

'Daverende druilkikker dat ik ben! Daar heb ik dat hele karton met Droste achterin de Mercedes laten staan!'

'Laat hem dat maar houwen als premie zeg. Voor mij mag'ie al die pastilles op zijn mannenborst hangen als medailles voor betoonde moed. Hij heeft zich daarbinnen gedragen als een leeuw.' Arie richtte zich fier op, salueerde tegen de maan die hem van boven af koel hing te bekijken en zong: 'Ach was ik maahaaar... bij moeders thuis gebleeheeven...' Vervolgens keerde hij zich om en wandelde de politiepost binnen.

De sergeant zat in kennelijk afwachtende houding achter zijn bureau, met de ellebogen erop geplant en zijn snor strijdlustig omhoog gewikkeld. Beide agenten stonden wat verspreid door het vertrek opgesteld en op het moment dat Arie weer binnenkwam, was het hem al duidelijk, dat zij gedrieën over het vreemde gedrag van Mercrier hadden geredekaveld.

De dikkerd sloot beleefd de deur achter zich, glimlachte het

wantrouwend starende drietal beminnelijk toe en wandelde goedmoedig knikkend op het bureau af:

‘Ik heb u beloofd’, begon hij zoetsappig, ‘dat ik u nog het een en ander zou komen uitleggen.’

‘Dat heeft u inderdaad’, zei de sergeant. ‘Hoewel ik niet goed begrijp, waaróm u dat zou doen. U heeft aan Mercrier de schade van zijn verbrande auto vergoed en daarmee uit. U hóéft mij niets uit te leggen.’

Arie voelde onmiddellijk nattigheid. Eén verkeerd woord en hij werd met kop en achterdeel het politiebureau uitgegooid, en dát was de bedoeling niet. Kletsen was Arie’s machtigste wapen in situaties als deze: als hij zijn kaken niet meer kon roeren, was het spel uit. Hij legde dus de handen op de rug, keek peinzend omhoog naar het vuile plafond, tuitte de lippen tot een snuitje en erkende:

‘Daar heeft u volkomen gelijk in, sergeant. Het is allemaal een beetje raar gegaan... maar misschien herinnert u zich, dat ik al zei, dat die twee jongelieden, die hier in arrest zitten, goede bekenden van me zijn?’

De sergeant hapte daar meteen op. Door het geschreeuw met Mercrier had hij dat ietwat over het hoofd gezien. Arie niet. Niet voor niets was die zo haastig geweest, de verhuurder de deur uit te loodsen.

‘Zozo. Bent u een goede bekende van die twee duistere figuren?... Hoelang kent u ze al, als ik vragen mag?’

Arie overwoog dit even:

‘Een jaar of... tien. Bob Evers, dan altijd. Jan Prins ken ik al, zolang ik op school zit.’

‘In Holland?’

‘In Amsterdam, ja!’

‘Welwel. En leren jullie dat in Amsterdam? Op school? Met pistolen op zak rond te lopen?’

Arie deed, of zijn onderkaak van verbazing een centimeter of wat omlaag zakte.

‘Met pi... Hadden die twee gekken dan pistólen op zak?’

‘Ieder één’, zei de sergeant grimmig. ‘Italiaanse Beretta’s. Geladen en wel. Bovendien hebben ze staan liegen of ze een Hollandse hoge school in die kunst hadden afgelopen.’

‘Lieve hemeltje!’ zei Arie geschokt. ‘Daar wist ik niets van.’ Ik

meende dat ze in arrest zaten om een of ander misverstand over een gehuurde auto, die om een of andere reden in brand is gevlogen.’ De sergeant ging achterover in zijn stoel liggen en vroeg:

‘Wat hebt u met die twee snuiters te maken?’ Arie keek hem aan met wijdopen, blauwe ogen. Deze sergeant dacht, dat hij de situatie beheerste. Maar in werkelijkheid was hij allang bezig voort te stomen op een railbaan die de lepe Arie voor hem had uitgelegd. Arie’s blauwe ogen straalden één en al oprechtheid. Hij gebaarde naar zijn paspoort, dat nog steeds open op het bureau lag; hij had dat niet voor niets laten liggen.

‘Ik ben gisterenmorgen, samen met hen, hier in Casablanca aangekomen. Per vliegtuig. Kijkt u maar na in mijn pas. Daar staat het stempel van binnenkomst in.

‘Jaja’, zei de sergeant korzelig (Hij had dat natuurlijk allang gezien). ‘Maar wat tóén? Wat daarna? Je kunt mij niet vertellen, dat je met twee pistolen in je bagage onze douane bent doorgeglijpt. Die is hier lang niet makkelijk.’

‘Maar daar is ook geen sprake van!’ riep Arie uit.’ Het is mij volkomen onbegrijpelijk, hoe... Niet dat ik aan uw woorden twijfel natuurlijk, maar...’

‘Dat lijkt me aan te bevelen!’ zei de sergeant grimmig. ‘Als ik zeg dat die twee snuiters bij hun arrestatie ieder een pistool op zak hadden, kunt u daar rustig staat op maken.’

‘Maar hóé dan?’ riep Arie. ‘Wáár zijn ze dan gearresteerd en waaróm?’

De sergeant zat hem even aan te kijken, perste dan peinzend zijn onderlip ver naar voren en zei ineens:

‘Dít kan ik u vertellen. Deze zelfde twee jonge snuiters huurden vanochtend vroeg, van diezelfde Mercrier die u kent, een Ford met opgefokte Mercury-motor. Dat is niets ongewoons. Mercrier scharrelt dag en nacht met ouwe boel en loopt altijd met toeristen te rommelen. Een deel van de huur werd vooruit betaald. Tot zover alles in orde. Maar omstreeks zonsondergang brandt er een bungalow af langs de boulevard Aïn Diab. Vóór de bungalow stond deze zelfde Ford en die brandde metéén af. Het nummerbord was echter nog te lezen. In of bij huis en auto viel geen levend wezen te bespeuren. Wij, de politie, gaan op zoek naar de eigenaar van de verbrande

auto...'

'Onze zelfde Mercrier', knikte Arie.

'En die begint meteen moord en vooral brand te brullen en gaat met twee agenten in een politiewagen door de stad op zoek naar die twee mysterieus verdwenen jonge toeristen. Want... ' (de sergeant strekte een lange arm uit naar Arie's neus) 'hóé kwam Mercrier's auto geparkeerd voor een verlaten bungalow? En waarom vloog dat hele zaakje ineens in brand?'

Arie knikte vol innig begrijpen:

'Ach, natuurlijk. Dáár wil de politie meer van weten!'

'Precies. Na enkele uren van zoeken komen wij op het denkbeeld, om ook eens te gaan kijken om en bij het Orthlieb Zwembad. Het zou niet de eerste maal zijn, dat zich daar iemand schuil ging houden... 'En het eerste wat Mercrier daar ziet is... die twee goede bekenden van u, doodgemoedereerd op en neer kuierend. Ze wisten van de prins geen kwaad, zogenaamd. Maar ze hadden elk een pistool op zak, en van hun verhalen klopte niets. Maar dan ook helemaal niets.'

'Onbegrijpelijk', zei Arie. 'Ikzelf ben met hen samen vanaf het vliegveld naar Hotel Transatlantique gereden. In de bus. Ik wilde daar eerst een bad gaan nemen, maar zij voelden er meer voor, direct de stad in te gaan. Ik nam kamer 180 in het Hotel. Belt u maar op en controleert u maar. Mijn bagage staat er ook nog. Zonder pistool erin. Stuurt u maar een agent om het te controleren...' (Arie trok de hotelsleutel uit de zak en wuifde er uitnodigend mee). De sergeant wuifde ook - afwerend:

'Tot dusver geloven wij u wel. Maar ga door.'

Arie zette zijn blauwe ogen zo mogelijk nog iets wijder en eerlijker open. Hij spreidde de armen vaneen:

'En het eerste wat ik daarna van of over ze verneem, is van avond laat over de radio. Half Casablanca wist toen al te vertellen, dat het Mercrier's auto was die verbrand was. Dus ik naar Mercrier's huis toe - iedereen schijnt hier te weten waar hij woont - ' (De sergeant lachte begrijpend) ' en met hem regelde ik de schade. Van de rest begrijp ik niets. Helemaal niets.'

De sergeant keek hem scherp aan:

'U heeft geen idee, waaróm uw twee vrienden een auto huurden?' Arie haalde de schouders op:

'Om wat rond te toeren, denk ik.'

‘En geen id e, hoe ze aan die pistolen zijn gekomen?’

‘Kunnen ze die niet ergens gekocht hebben? In de haven, of zo? Is dat erg moeilijk?’

Zowel de sergeant als beide agenten barstten in een daverend gelach uit. Arie keek hen om beurten aan met prachtig gespeelde verbazing.

‘Of dat erg moeilijk is?’ lachte agent Benoit.

‘Hier in Casablanca!’ hikte agent Saladin.

‘Kijk eens’, legde de sergeant uit, toen het weer wat rustiger werd. ‘Er komt hier per week, naar schatting, voor een half miljoen aan clandestien wapentuig binnen. Een gedeelte ervan gaat door naar het binnenland van Afrika, maar er blijft zo hier en daar wel wat hangen. Pistolen en munitie kun je hier kopen, zoals dropveters in Amsterdam, neem ik aan.’

‘Nou!’ riep Arie. ‘Dan is het nogal voor-de-hand-iggend! Die dingen hebben ze hier ergens gekocht!’ - Hij deed alsof hij ineens ergens aan dacht: ‘Kunnen ze ze niet van onz eigen Mercrier hebben gekocht! U zegt zelf dat hij handel drijft in alles wat los en vast zit. Kan die niet hebben gedacht: Heee - een paar groene toeristen met zin in avontuur. Die splits ik een paar pistolen in hun maag!’

De sergeant keek zijn agenten aan. De agenten keken terug. Agent Saladin grijnsde zijn chef aan:

‘Dat zou een beste bak zijn, chef... Als die Mercrier z elf...’

‘Het zou me geen moment verbazen!’ zei agent Benoit. De sergeant schudde het hoofd:

‘Kijk eens, monsieur eh... Roos. W a rom hebben ze dat dan niet gewoon gez gd? Inplaats daarvan hebben ze staan liegen en draaien als twee bollebozen in het vak. Op alle punten spraken ze elkaar tegen. En toen we ze hier op het bureau hadden, wilden ze helemaal nergens meer op antwoorden. Dat allemaal, samen met die afgebrande bungalow en Ford, maakte het hele geval bijzonder verdacht. Toegegeven?’

Arie achtte nu het juiste moment gekomen, om z elf in een luid gelach uit te barsten.

‘Mijnheer de sergeant - ik wed, dat ik best begrijp wat er gebeurd is. Ze zijn zich gewoon wezenloos geschrokken. Toen hebben ze zich vast gekletst, en toen ze d at merkten, zijn ze begonnen met helemaal geen bek meer open te doen. Weet u

wàt? Laat ze uit hun cellen halen en breng ze hier. Ik garandeer u dat ik er binnen tien minuten de hele waarheid uit heb.'

'Kan', zei de sergeant, nadenkend knikkend. 'Kan heel goed. Benoit - haal die twee pistoolridders uit hun cellen.' - Benoit verdween de gang in. De sergeant zei waarschuwend tegen Arie: 'Maar u zegt géén dingen in een taal die ik niet versta. Begrepen?'

'Welke talen zijn geoorloofd?'

'Frans, Engels en Spaans.'

'Dan doe ik alles in het Engels', beloofde Arie.

Voetstappen in de gang. Gerinkel van een sleutelbos. Gemompel van stemmen, en daar verscheen Jan Prins en Bobbie Evers, knipperend tegen het onafgeschermd elektrische licht. Ze zagen er wat stoffig, verformfaaid en vermoeid uit, maar verder leken ze vrijwel onbeschadigd. Arie stond met de rug naar het bureau van de sergeant, bekeek zijn twee strijdmakers van het hoofd tot de voeten en voerde toen een van de meest schitterende nummertjes toneel op, die hij ooit ten beste had gegeven. Eerst begon zijn buik wat hikkerig te schokken. Dan kwamen er wat proestende geluiden uit zijn muil - vervolgens begonnen ook zijn schouders mee te schokken en op het laatst was het geheel een briljante uitbeelding van iemand, die moeite doet om een daverend gelach in te houden. Moeizaam strekte Arie een arm uit, op de beide gevangenen wijzend, en tussen twee goed gespeelde lachbuien door bracht hij uit:

'Prins en Evers... de pistoolridders van het Wilde Westen. Moet je ze daar zien stáán! Of ze betrapt zijn bij het stelen van toverballen uit de snoepwinkel van Tante Leen. Hahaha... Hohoho...! Kan ik jullie dan geen vijf minuten alleen laten?' (Wat de sergeant niet zag, en evenmin de beide agenten, was: dat Arie het van hen afgewende oog een paar maal veelbetekenend dichtkneep. En Jan en Bob kenden hun Arie en diens slimme streken té goed, om dat over het hoofd te zien.) Arie bedwong nu zijn lachbui en vroeg ernstig aan de sergeant:

'Mag ik ze dus een paar korte vragen stellen?'

'Maar in het engels, hè?'

Arie knikte, wendde zich tot Bob, en zei:

'De kwestie met de verbrande auto is geregeld. Ik heb alle schade betaald. Nu is er alléén nog...'

De sergeant vloog overeind; ietwat rood aanlopend:

‘Heidaar, zeg! Vragen stellen, is er afgesproken. Het is niet de bedoeling, om die twee alles met de paplepel te gaan ingeven!’

Arie keek betreurderd:

‘Maar de aanklacht is nu toch officieel ingetrokken...? En...’ De sergeant dreunde woedend een vuist op het bureau. ‘Nog één zo’n opmerking, en ze gaan naar hun cel terug! Je mag vragen stellen. Anders niets. Begrepen?’

Arie had intussen allang zijn zin, stond zijn koppel vrienden nog eventjes hoofdschuddend en spottend te bekijken; daarna richtte hij zijn blik op Bob Evers:

‘Waar zijn jullie gearresteerd?’

Bob speelde zijn eigen rol nu keurig. Hij keek zijn vriend Arie wat nijdig en knorrig aan, en antwoordde humeurig:

‘Op het parkeerterrein van dat verhipte zwembad.’

Arie knikte. Het ging er nu om, een reeks vragen zó te stellen, dat de antwoorden erop ergens in de vragen lagen verborgen. En zo, dat het niet in de gaten liep. Arie had dít mee, dat hij met Bob in het Amerikaans kon praten en in uitdrukkingen die zij zelf van elkaar begrepen. De sergeant sprak wel engels, maar nooit zo goed of zo vlot als het span waar hij nu naar moest luisteren:

‘Zeg, sukkel - toen jullie de stad in gingen om een auto te huren om in rond te toeren, van wie heb je toen een auto gehuurd?’ (Ziezo. Bob en Jan wisten nu dat ze een auto hadden gehuurd om wat in rond te toeren).

‘Van die gek van een Mercrier’, zei Bob kribbig.

‘En hoe ben je aan die Mercrier gekomen?’

‘Nou - via een ouwe sok in een krantenkiosk. Die vroegen we waar we ergens een auto konden huren, en die kwam met het adres van een neef aandragen. Dat was die idoot die ons hier later achter de tralies hielp. Maar dat hebben we de sergeant daar al verteld.’

De sergeant stoof op:

‘Een hele hoop andere dingen heb je me NIET verteld! En daar gáát het juist om.’

Arie begon weer te lachen en zei, op redelijke toon (Met zijn ene oog weer dicht geknepen):

‘Zijn jullie erg geschrokken, toen je ineens in je nekvel werd

gepakt?’

‘Ja, allicht!’ riep Bob verontwaardigd. ‘We lopen daar op dat parkeerterrein wat te praten en daar komt een politieauto aangestoven en...’

‘Jaja, dat weten we’ zei de sergeant ongeduldig, en begon zelf vragen te stellen:

‘Hebben jullie die pistolen soms ergens in de haven gekocht?’

Jan en Bob keken elkaar aan. Terwijl ze dat deden, gleden hun blikken langs het gezicht van Arie, die beide ogen dichtkneep in een ‘ja’-gebaar.

‘Zullen we maar?’ vroeg Jan aan Bob.

Arie zei sussend:

‘Geef maar eerlijk antwoord, jongens.’

‘That’s right’, erkende Bob.

‘Waar ergens?’

Arie hield even zijn hart vast, maar zo gek om zich reddeloos vast te kletsen, was Bobbie nu óók weer niet.

‘Van een soort Arabier met een zonnebril op. Op de kade.’ Arie hief beide gebalde vuisten op naar de zoldering:

‘Waarom heb je dat niet metéén verteld?’

‘Omdat ze tegen ons stonden te brullen of we twee bankrovers waren natuurlijk!’ zei Bob verontwaardigd. ‘Weet ik veel, hoe het er hier in Casablanca aan toe gaat? Eerst begonnen ze Jan te vragen in het Frans. Waar ik geen woord van versta. Daarna mij. En mijn antwoorden klopten niet met die van Jan en bangs! De politieauto in. En die Mercrier maar schreeuwen.’

De sergeant liet een zucht horen:

‘Vroegen jullie om een pistool te kopen, of kwam die Arabier naar jullie toe?’

‘Luister eens’, zei Bob: ‘Ik weet niet zéker of het een Arabier was, hoor. Straks zitten we wéér te liegen, en dan...’ De sergeant vroeg, met stemverheffing:

‘Kwam hij naar jullie toe?’

‘Als een snoek!’ riep Bob. ‘We zetten onze auto op de kade om even rond te lopen en meteen schoot die knaap op ons af. Of we twee goeie pistolen wilden kopen. Voor weinig geld. En we hadden al wel gehoord, dat het hier niet altijd even veilig is...’

‘Wat we dan ook al wél hebben gemerkt!’ viel Jan Prins hem heftig bij.

‘Dus wij kochten er twee. Stom misschien. Maar ja...’ Arie wendde zich tot de sergeant en begon de tirade van zijn leven af te steken:

‘Ach, sergeant - deze twee hier, zijn jonge en onervaren knapen. Eigenlijk zo groen als gras. Hun auto is gestolen, met al het geld van de een er nog in...’

Vlug als een foxterrier beet de sergeant hem toe:

‘En hoe weet jij dat?’

Arie keek hem aan met wijdopen blik:

‘Dat heeft Mercrier me verteld. Die heeft de overvraging meegemaakt!... en de schade is betaald... Enne... U moet begrijpen: deze knapen zijn vlug in de war als ze in een vreemde stad met de politie te maken krijgen. Ze zijn een beetje zenuwachtig geworden, en eromheen gaan draaien, en toen hebben ze zich vastgekletst.’

De sergeant zat wat te brommen en met de vingers op het bureau te trommelen. Toen speelde Arie zijn troef-aas uit.

‘En het vervelende is: die Bob daar heeft een heel rijke Amerikaanse vader en als hij vast blijft zitten, moet ik naar het Amerikaanse consulaat, en dan komt half Washington in het geweer en de Nederlandse consul klimt er bovenop en wat hebben we aan al die soesah. Als we nou te maken hadden met een bankroof of zoiets...’ De sergeant maakte een wegzuivend gebaar van: ‘Al die trammelant aan mijn hoofd...’ Hij scheen al meer te maken hebben gehad met consuls en diplomatieke soesah. Hij nam een pen en vroeg kort aan Arie:

‘Jij logeert in kamer 180 Transatlantique?’

‘Jawel sergeant.’

‘Dan neem je ze nu rechtreeks mee naar het hotel en daar blijf je wonen tot nader order. Mét hen. Begrepen?’

Arie klapte zowat met de hakken.

‘Jawel, sergeant.’

‘En jij bent voor deze twee verantwoordelijk tot morgenavond op zijn minst. Compris?’

‘Graag, sergeant. Ik laat ze geen seconde meer uit het oog.’ De politiemans zat brommend en mopperend iets in een boek te schrijven.

‘Toeristen, noemen ze dat. Ze sturen tegenwoordig maar iedereen met vliegtuigen de wereld rond, of het een uitje is naar

Drievliet. De pistolen zijn in beslag genomen. Of zijn er bezwaren?’

Het drietal verzekerde om strijd, dat daar geen ernstige bezwaren tegen bestonden. De sergeant knikte, en maakte een gebaar naar agent Saladin:

‘Geef ze hun bullen terug en laat ze gaan. Maar één laatste woord tegen jullie twee: als je ooit wéér met politie te maken krijgt, wees dan nooit meer zo stom, eromheen te gaan kletsen. We komen tóch overal achter, dat zie je wel. En wees maar blij, dat je een vriend hebt met gezond verstand en levenservaring als deze eh... deze Roos hier. Die heeft jullie niet in de steek gelaten en eerlijk open kaart gespeeld. Goed begrepen?’

‘Jawel, sergeant.’

‘Wel te rusten.’

De sergeant schoof zijn stoel achteruit en verliet het vertrek. Hij scheen meer dan tabak te hebben van een zaak, die er veelbelovend sensationeel had uitgezien, en nu met een natte sissers eindigde. Niets ter wereld irriteert politiemannen zo, als een zaak die gezellige opwinding lijkt te gaan opleveren, en dan als een nachtkaaars uitgaat.

‘Wel te rusten, agent Benoit.’

‘Grrrr’, zei agent Benoit, zich vol walging afwendend.

‘Dank voor de goede zorgen, agent Saladin.’

Agent Saladin bekeek hen sarcastisch en zei dan:

‘Zul je goed uitkijken met oversteken?’ - Juist vóór Arie, als laatste, het vertrek verliet, zei hij nog, flink luid:

‘Als je die twee eenmaal veilig in het hotel hebt, moet je ze maar een zoodje strafregels laten schrijven.’

Arie deed heel gauw de deur dicht. Jan en Bob marcheerden kaarsrecht voor hem uit naar buiten, maar aan hun ruggen en achterhoofden was te zien, dat ze liepen te sissen van woede.

Ze waren nog geen twintig pas van het politiebureau af, of de sissende Jan Prins explodeerde:

‘Jij vond zeker dat je machtig leuk was, sproetig geinvarken?’

Arie stond stil en wees met een vinger op zichzelf:

‘Ikke? Léúk?’

‘Ja, jij!’ barstte Bob Evers los. ‘Je had er een duivelse lol in, om ons voor gek te zetten. Met je verhalen van: “het zijn nog zulke onervaren jongens”, en zo meer!’

Arie breidde de armen wijd uit en smeekte:

‘Dat móést ik wel zo spelen!’

Jan Prins siste:

‘Maar je hoefde het er niet zo dik op te leggen! Zo van: als verstandige Roos geen oogje op ze houdt, en dat soort walgelijke koek.’ Arie verdedigde zich:

‘Dat was de enige soort koek, die die sergeant wilde slikken.’

Bob Evers duwde balorig de handen in zijn broekzakken en bekeek zijn oude vriend Roos van het hoofd tot de voeten. Dan zei hij smalend:

‘Wat denk je dat je bent? De zoon van James Bond?’

‘Nul komma nul zeven’, zei Jan, de rekenkundige.

‘Sproetvinger’, smaalde Bob.

Arie Roos richtte zich in zijn volle waardigheid op in het maanlicht, zette zijn machtige buik vooruit en wandelde indrukwekkend weg in de richting van het koffiehuis in de verte. ‘Ondank is des werelds loon’, verklaarde hij. ‘Als ik dit had kunnen voorzien, had ik jullie rustig laten zitten.’ Hij richtte zijn blik omhoog naar de sterren en riep dramatisch uit: ‘En dan te denken dat ik de goede Mercrier het idee heb aangepraat, dat de wereld bestaat uit lieve en goede mensen.’ - Arie rilde. ‘Welk een afschuwelijk verkeerde levensles.’

Al rillende (want de nacht was inmiddels ook bar koud geworden) zette hij koers naar het koffiehuis waarin hij Cnall vermoedde, op enige afstand gevolgd door zijn beide vrienden, die nog nijdig liepen na te pruttelen. Hij liep snel, want al die palavers en verhalen hadden de nodige tijd gekost. De hemel, in het oosten, begon een tikje te verbleken en Arie kreeg het gevoel, dat er wel eens tijdnood kon gaan ontstaan. Datzelfde gevoel was blijikbaar ook al bij Cnall zelf opgekomen, want al van enkele tientallen meters afstand zag Arie hem staan, leunend tegen een deurstijl van de koffiehuis-ingang. Zo gauw Cnall de machtige gestalte van Roos uit het duister zag opdoemen, duwde hij zich met een schouder overeind en kwam zijn strijdmakker tegemoet.

‘Alles in orde?’

Arie wees over zijn schouder:

‘Ze komen achter me aan. Nijdig, maar vrij en onbeschadigd.’

Cnall zei haastig:

‘Dan als de gesmeerde bliksem eerst naar ons hotel. Ik zie eruit, of in de eerste prijs wil halen in een wedstrijd voor de meest haveloze landloper. Zelfs die Arabieren daarbinnen wilden niets met me te maken hebben.’

Arie keek om, floot waarschuwend op zijn vingers en versnelde zijn pas. Ze zagen er allemáál uit of ze een tijdje in een burgeroorlog hadden gezeten. En zelfs ongeregelde troepen trekken zo nu en dan een nieuw uniform aan.

Het gezicht van de nachtportier van het degelijke Hotel Transatlantique, toen het vier man sterke ongeregelde leger de hall van zijn keurig hotel binnentrok, was de moeite waard. Niet meer dan de helft van de lichten brandde, maar dat was toch meer dan voldoende om een duidelijk overzicht te geven inzake losgerukte mouwen, gekreukte en met vet en olie besmeurde broekspijpen, afgerukte knopen, geschramde gezichten en verwarde haardossen. De man keek op, kreeg een verwilderde blik in de ogen en één enkel ogenblik zag het ernaar uit of hij in twijfel verkeerde tussen zijn armen in de lucht steken, of op een alarmbel drukken. Dan zei Arie Roos haastig:

‘Schrik niet! Kent u ons niet meer? We hebben een auto-ongelukje gehad. Dat is alles.’

‘Bon Dieu.’ zei de portier, verlicht ademhalend en de handen plat op zijn bureau leggend. Hij keek hen om beurten aan, terwijl het viertal voor hem tot stilstand kwam. ‘Een auto-ongelukje? U ziet er uit of u met zijn allen in een Volkswagenbusje zijdelings van het Atlasgebergte bent afgerold.’

‘Daar leek het ook heel erg veel op’, zei Cnall, een stap naar voren doende. ‘U kent mij ook nog wel? Mijn naam is Cnall. Ik ben een paar dagen weggeweest, maar ik had vooruit betaald en...’ Een ervaring van ettelijke jaren en in verschillende delen van de wereld had Arie Roos geleerd, dat een pak geld de taal is die overal ter wereld in alle hotels het snelst wordt begrepen. Hij wurmde een mollige en uiterst vuile klauw in een broekzak en haalde er een verfrommelde prop bankpapier uit, die hij op een hoek van het bureau een beetje begon te sorteren. Cnall keek opzij, griste er een verkreukeld biljet van honderd francs uit, en stak dat de portier toe. De man was zo gefascineerd door het gescharrel van de dikke Arie met zijn balletjes

geldswaardig papier, dat het even duurde, eer hij zijn rol van keurige hotelportier had teruggevonden. Hij maakte een lichte buiging, trok zijn gezicht terug in de strakke hotelplooi, nam het biljet van Cnall over en liet het uit het gezicht verdwijnen, zich meteen omdraaiend naar het rek met de kamernummers en de vierkante duivengaten voor poststukken en boodschappen. 'Cnall... Cnall...' mompelde hij. 'Ach ja. Kamer 178.' - Hij reikte omhoog, greep de sleutel, en haalde enkele papiertjes uit het gat onder dat nummer. Daarna keerde hij zich om: 'Het is u bekend, dat een bekende van U daar al enkele dagen op u wacht?'

Cnall wuifde losjes met een hand:

'Jaja. Dat is bekend hoor. Als ik dat ongeluk niet had gehad, was ik al eerder terug geweest.'

'Hij is op het ogenblik niet in het hotel. Anders hing trouwens uw sleutel niet hier..'

'O, dan komt hij nog wel opdagen', zei Cnall. 'Als hij tenminste óók geen ongeluk heeft gehad.'

'Hahaha', lachte de portier beleefd. 'En deze briefjes zijn telefoonboodschappen voor u. Er is gisteravond en vannacht driemaal opgebeld. Of u dringend dit nummer wil terugbellen.'

'Juist', zei Cnall. 'Dat doe ik dan boven wel. Me eerst wat opknappen.'

'En kunnen deze twee vrienden van mij en ik ons boven opknappen en wat te eten bestellen?' informeerde Arie.

Dat kon allemaal. Het was ook de eenvoudigste manier om de zaak te regelen. Vijf minuten later trokken zij de deur van kamer 180 achter zich dicht. Jan Prins stoof meteen de bijbehorende badkamer in, en Cnall ging op de rand van het bed zitten, met de boodschappenbriefjes in de hand en nam de telefoon op. 'Wedden dat dit mijn contactman eindelijk is?' zei hij. 'Dan kom ik eindelijk eens van die rommel af, waar ze me mee hierheen hebben gestuurd.'

Complicaties op een Havenkade

Jaja. Cnall had gelijk. Hij ging inderdaad van 'zijn rommel' afkomen, maar op een andere manier dan hij zich had voorgesteld, en zeker niet op de manier, waarop zijn chef in Parijs dat had bedoeld. Hij voerde op zachte toon een gesprek van enkele korte zinnen in de telefoon en veerde meteen overeind:

'Dat was hem hoor. Dikke, luister nu.'

De dikke luisterde. Uit de badkamer kwam luid gespetter en geplas van Jan Prins, die doende was zich te fatsoeneren. Cnall porde een vinger in Arie's borstspek:

'Jij weet, waar we die twee kerels in die hijskraan hebben opgeborgen. Die kunnen we daar niet eindeloos laten liggen. Het begint allicht te worden. Neem een van je vrienden mee, plus het enige pistool waarover we met zijn allen beschikken, en laat die knapen daar los.'

'Moet er nog iets bijzonders met ze gebeuren?'

'Nee, juist niet. Het allerlaatste wat ik nu nog wil, zijn bijzondere dingen. Het is allemaal al bijzonder genoeg geweest. Ik neem de andere vriend van jou mee en ga nu meteen naar mijn contactman, graaf daarna mijn papieren, plus het pak geld op en geef dat aan hem over. Daarna is mijn taak volbracht.'

Arie knikte, keerde zich om en keek Bob aan:

'Jij met mij mee, Bobbie?'

'Met plezier', zei Bob grijnzend. 'Zo gauw ik het ergste vuil heb afgewassen.'

Cnall knikte kort en ging naar de deur:

'Ik ga me op mijn eigen kamer even verkleden. Wie van jullie een schoon shirt of sokken of zo wil lenen, kan bij mij terecht.'

'Graag', zei Bob Evers dankbaar.' De textielmaten van onze collega Roos zijn alleen maar geschikt voor doorvoede nijlpaarden.'

Ook boven de haven begon het nu in snel tempo lichter te worden. In het oosten, boven het vasteland van Afrika, kreeg de hemel bleekgroene en flamingo-rose kleuren. Een passagiersvliegtuig ronkte tussen twee der laatste nog zichtbare sterren door, en op de voor anker of langs de kaden liggende

schepen kwamen knorrige koks in actie. Alleen op het jacht 'La Marseille' hoefde niemand knorrig wakker te worden. Daar was men de hele nacht al wakker, en vèr over de staat van ochtendknorrigheid heen. Een wat oudere, kaalhoofdige man, met een oog dat een beetje schelig naar buiten keek, kwam met een pot vers gezette koffie uit de kombuis boven klimmen, het stuurhuis in en bleef daar even staan, door de ramen uitkijkend over de haven. Een tweede man stond met een nijdig gezicht wijdbeens achter het stuurwiel, heen en weer wippend op zijn hakken.

'Nog steeds niks?'

'Geen barst!' zei de man achter het stuurwiel nijdig, keerde zich met een ruk om en barstte uit: 'Begin je me nou te geloven met je gezeur over "rustig afwachten" en: "ons niet druk maken?"'

De oudere man zette de koffiepote op het kleine tafeltje in een hoek van het stuurhuis en begon suiker in twee dik-porseleinen mokken te lepelen.

'Ik geef toe, dat het er zo langzamerhand wat raar begint uit te zien, maar...'

De ander dreunde een vuist op een tafeltje, met een klap waarvan de beide koppen een centimeter van hun schoteltes overeind sprongen.

'En het is allemaal jóúw stompzinnige uileschuld ook nog! Als jij niet zo'n slome ezelskop was geweest, om dat sproetehoofd met zijn onschuldige smoetsjes hier aan boord te halen, hadden we al die ellende niet gehad!'

Zijn maat begon onverstoort koffie in de mokken te stroelen: 'Kom nou, zeg. Drie grote, volwassen kerels laten zich door drie jonge jongens in de heupzwaai nemen en als makke konijnen vastbinden. Nou krijg ik alle schuld zeker?' - Hij zette de dampende koffiepote neer, trok een zakje zware tabak uit een broekzak en begon een sigaret te rollen. 'Die twee stoere maats van jou zullen ginds aan de wal wel weer iets zogenaamd slims hebben uitgehaald. Anders waren ze allang teruggeweest.' - Hij stak de arm met het pakje shag erin naar voren en zei heftig: 'Zal ik jóú eens wat vertellen, hè? Die motorboot, die vannacht in een boog om ons schip heen voer - díé heeft er wat mee te maken! De twee snurkers die daarin zaten, zijn ergens verderop

op de loer gaan liggen, en hebben jouw twee handige maats opnieuw in de kuif gepikt. Wat IK je brom. En je kunt mij deze keer de schuld niet geven, want ik ben al die tijd hier aan boord gebleven.'

De ander had daar niet van terug, legde de knuisten op de rug en begon zenuwachtig door het stuurhuis heen en weer te benen, telkens als hij zich omdraaide, snel een blik over het water en op de kade werpend. Al benende bromde hij:

'Maar goed dat we uren geleden de machines hebben afgezet. Anders hadden we al die olie voor niks liggen opstoken. Als het zo doorgaat, kunnen we die nog hard nodig hebben.'

De koffiezetter roerde in beide koppen en liet onverwacht een kakelende lach horen:

'Als het zo doorgaat, liggen we hier over een week nóg. Als er werkelijk iets met Mark en Fernand is gebeurd, en ze kómen niet opdagen, wat dán? Heb je dáár al over nagedacht?'

De ander hield midden in een nijdige pas in, en stond stil, door het glas naar buiten kijkend over de nu snel lichter wordende haven. Een dieselsleepboot kwam aanschuimen uit de eerste havenkom en zette koers naar zee. Ergens niet ver weg gaf een zeeschip een lange stoot met zijn fluit, die de koppen op hun schoteltjes liet rinkelen. De man kwam weer in beweging, plofte op een der aan de vloer vastgeschroefde stoelen rondom de stuurhuistafel neer, zette de ellebogen op het blad en tilde een van de koffiekoppen op. Door de hete damp heen zei hij: 'Maar... we kunnen hier niet zomaar blijven liggen!...'

'O, niet?' zei de ander nog steeds even onverstoorbaar. 'Wat wou je dan? Wegvaren? En als ze dan eens hals-over-kop komen aanzetten, en ze vinden ons verdwenen? Dan zul je de herrie eens meemaken!' De ander zat daar enkele tellen lang over na te denken en nam dan ineens een beslissing. Hij zette zijn kop met en klap neer, kwam uit zijn stoel overeind en beval kort:

'Blaas de rubberboot op, die op het achterdek ligt. Ik peddel naar de kant om te kijken, of ik daar wat wijzer kan worden. Jij wacht hier af. En haal deze keer géén vreemde snoeshanen aan boord.'

'Als het toevallig de havenpolitie is, zal ik toch wel motten', zei zijn maat droogjes. 'Of mot ik dan met de hele gewapende

macht van Casablanca op de vuist gaan?’

Zijn maat stond een korte, winddichte jas aan te trekken over zijn zeemanstrui, en zei kort:

‘Als de politie zich ermee bemoeit had, was die allang hier geweest. Er is wat anders gebeurt. Sta nou niet te zeurkoppen en ga die boot opblazen. Er is al veuls te veul gekletst. We moeten eerst weten, waar we aan toe zijn.’

De opblaasbare rubberboot bereikte een van de, in de loodrechte kadewand ingemetselde, ijzeren ladders op zowat precies hetzelfde moment, als dat waarop Arie Roos samen met zijn strijdmakker Bob Evers voor Hotel Transatlantique in een taxi klom. Juist toen het met een oude zeilpet bedekte hoofd van de Marseillaise-verkenner boven de kaderand verscheen, zette de taxi zich in beweging... op weg naar een roestige hijskraan, die enkele honderden meters voorbij dat hoofd was gelegen. Het kón bijna niet anders... of daar moesten verwikkelingen uit gaan voortvloeien... zulks temeer, daar de zenuwachtige Marseillaiseman behoorde tot het drietal, dat de avond tevoren door deze zelfde heren Evers en Roos zo hardhandig buiten spel was gezet. Nauwelijks was de man uit de rubberboot bovenop de kade geklommen, of een luide brul vanaf het jacht dat hij juist had verlaten, deed hem omkijken. In de open deur van het stuurhuis stond zijn maat, die hem, met de handen aan de mond, dwars over het water toebrulde:

‘Fargas! Versta je me?’

De man op de kade maakte een wild gebaar van ongeduld, zette eveneens zijn handen aan de mond en schreeuwde terug:

‘Wat heb je NOU weer?’

De koffiezetter wees met gestrekte arm de kant van de stad uit:

‘Kijk of je ergens langs de kaai hun sloep ziet liggen!’ Fargas liep rood aan van woede, maakte een wild gebaar van ergernis en mompelde:

‘Denkt die sul nou dat ik helemáál imbeciel ben?’ en begon kwaad de keien van de kade af te lopen, richting stad. Achter zich hoorde hij nog wat gebrul, maar hij wenste dat niet meer te horen. Nu Fargas eenmaal vaste grond onder de voeten had, kon hij zijn sinds lange, taaie uren opgezameld ongeduld eindelijk afblazen in een daadkrachtig onderzoek. Op het eer-

ste stuk kade, waarover hij nu voortstapte, viel bar weinig te onderzoeken. Langs de kaderand liepen rails voor rijdbare hijskranen of goederenwagons. Rechts lagen wat oude loodsen, waarvan de roldeuren met zware hangsloten waren gesloten. Enkele honderden meters verderop heerste echter grote activiteit, geen wonder overigens, want daar lag hetzelfde grijsgeverfde vrachtschip met negerbemanning, waar Cnall en Arie omstreeks middernacht al mee hadden kennis gemaakt. Terwijl hij naderde, zag Fargas, dat de bemanning bezig was hijsnetten vol zakken vanuit een rij goederenwagons in de laadruimen te takelen. Hij wandelde zo nu en dan eventjes vlak langs de kaderand, eroverheen naar beneden kijkend of er ergens een sloep te bekennen viel, maar tot aan de boeg van het vrachtschip toe viel er niets dergelijks te bespeuren. Daarna bereikte hij het rijtje goederenwagons, waarbij een donker gekleurde zeeman toezicht stond te houden op het laden. Fargas bleef even schuin naast hem staan toekijken, haalde dan een pakje sigaretten uit zijn zak en bood er een aan. De neger keek naar de sigaret, dan naar Fargas, spooog zijwaarts op een roestige rail en, zei kortaf: 'Do not smoke', en begon meteen met luid gebrul aan te sporen tot harder, of tot beter werk. In een volkomen onbekende taal overigens. Maar hij sprák Engels.

'Excuse me', begon Fargas weer, met de sigaret nog half uit het pakje, 'Can I ask you a question?'

De neger keek niet eens naar hem om en zei kortaf:

'No. I am busy, white man', en begon weer te brullen. Blanke man Fargas stak haastig het pakje sigaretten terug in zijn zak, en maakte dat hij verder kwam. Het was zo nu en dan duidelijk te merken, dat de tijden van de meerderwaardigheid van het blanke ras in Afrika hier en daar voorbij waren. Het vervelende was alleen, dat je nooit helemaal zeker wist, op welke schapen, in welke havens of op welke dagen ze voorbij waren. Je liep evenveel kans, dat een neger zijn pet voor je afnam, als dat hij je een peut op je neus gaf. Maar bij de derde goederenwagon begon het er wat minder lastig uit te zien. Aan de landkant waren de deuren ervan dicht en daar zat een blanke op een lege kist met een potloodje een stapel formulieren af te turven.

'Goeie morgen!' begon Fargas. 'Sigaretje?'

'Dat sla ik niet af, zei de man, lichtte een bil op en schoof daar

het pakje papieren onder. Hij maakte vuur met een gedeukte aansteker en de blauwe rook rees op in de eerste stralen van de zon, die juist was begonnen boven de paarse bergen achter Casablanca uit te laaien. Fargas stond de kade op en af te kijken, zodat het goed in de gaten moest lopen, en zei knorrig: 'Ik wacht al uren op een paar passagiers, die middernacht al binnen hadden moeten zijn.'

De ander keek heel even naar het soort kleren dat Fargas aan had en vroeg kort:

'Jacht?'

'Tweemotorige Diesel. Zeewaardig. Zit jij hier allang?'

'Vanaf vier uur vanmorgen. Toen kwamen deze wagons hier aan.'

'Niets gezien of gehoord van twee passagiers? Ongeveer net zo gekleed als ik?'

'Alleen negers', zei de ander kort en spuwde een draadje tabak uit. Dan knikte hij met het hoofd de kant van Casablanca uit: 'Maar daar verderop zijn ze de hele nacht met vrachtwagens bij loodsen bezig geweest. Ga daar maar eens informeren.' - Daarna gaf hij Fargas een nieuwsgierige blik: 'Ben je bang dat ze hier op de kade wat is overkomen?'

'Neenee', zei Fargas haastig. 'Dat niet. Maar het zijn mensen die zich meestal aan hun afspraken houden. En een ongeluk kan altijd gebeuren, hè?'

'Praat me er niet van', zei de ander, de papieren onder zijn bil uit sleurend. 'Ik heb eens een neef gehad hè... die was zó verschrikkelijk bang voor ongelukken, dat'ie verzekerd was tegen alles en nog wat. Dik verzekerd hoor. Voor ziekenhuiskosten en gemiste inkomsten en wat al niet. Nou mot je weten, dat die neef in Finland woonde. Bij een houtzagerij werkten'ie. En je kon zo'n gek ongeluk niet bedenken, of hij was er tegen verzekerd. En voorzichtig was'ie óók nog. Hij deed geen stap binnen de fabriek zonder een dubbele veiligheidshelm op zijn harsens. Ze hadden daar nèt een extra strenge winter gehad, en het voorjaar gaat aanbreken en hij gaat een luchtje scheppen, loopt naar buiten, en zet zijn dubbele valhelm af. Een van de helikopters van het Zweeds bosbeheer komt overvliegen en er valt een knots van een ijspegel van het landingsgestel af en boven op zijn kop.'

‘Was’ie dood?’ vroeg Fargas.

‘As ’n ijspier’, zei de ander, niet zonder een zekere voldoening. ‘En geen enkele van al zijn verzekeringen wou ook maar één cent uitbetalen, want geen enkele verzekering verzekert tegen natuurrampen en zo, en niemand kon bewijzen dat die ijspegel van die heli-copter was afgevallen. Het had net zo goed een hagelsteen kunnen zijn, beweerden ze, van een beetje ongewone vorm.’

Fargas begon weg te schuifelen in de richting van de vrachtwagens die in de verte bezig waren.

‘En dan had ik nog een zuster...’ ging de ander door, met het pak papieren in de lucht schuddend.

‘Dat wil ik graag zometéén horen’, knikte Fargas, en maakte dat hij wegkwam, om de rij goederenwagens heen en zo terug naar de water-rand van de kademuur. Hij had nu weer het einde van het grijze vrachtschip bereikt en tuurde het water af, dat onder langs het stenen metselwerk golfde. Geen sloep te zien. Maar flink doorstappen dus. Als die kerels bij die loodsen daar in de verte werkelijk de hele nacht bezig waren geweest, dan... En op dat moment kwam er een personenauto, die verdacht veel leek op een taxi, voorzichtig door de smalle ruimte tussen een zware truck met oplegger en een loods uit geschoven, daarna weer vaart meerderend. Fargas stond stil. Zo vroeg in de ochtend zijn taxi’s op een kade voor vrachtschepen geen alledaagse verschijning. Zou het mogelijk zijn, dat hier eindelijk de lang verwachte Chico en Mark kwamen aanrollen? Fargas deed een paar stappen, die hem zowat midden op de rijbaan van de kade brachten en begon wat aarzelend met één arm te wuiven. Arie zat breeduit achterin met Bob te praten en kreeg pas in de gaten, wat er aan de hand was, toen hun chauffeur op de rem trapte en in zichzelf mompelde:

‘Mot die vent wat van ons?’

Arie en Bob kwamen overeind en tuurden door de voorruit... te laat. De taxi remde vlak naast Fargas, die zich bukte om achterin te kijken. Hun chauffeur zei, door het halfopen raampje:

‘Is de weg versperd, of zoiets?’

En daarna viel een verpletterende stilte. Fargas stond half gebukt naar beide jongelieden achterin te staren, en die staar-

den in koor terug. Niemand deed wat. Niemand deed de eerste tellen één bek open. Tot de chauffeur ongeduldig werd, en riep: 'Ja, wat is er nou met al dat gewuif? Had je een taxi motten hebben? Deze is bezet!'

Van de drie tegenstanders was - zoals te verwachten viel - de dikke Arie het eerste bij zijn positieven. Met zijn bekende kalme brutaliteit beweerde hij rustig:

'Wij hebben met deze knaap gisteren wat bonje gehad in de stad, en ik heb zo'n idee dat hij ons hier stond op te wachten om opnieuw herrie te gaan schoppen.'

'Oja?' zei de chauffeur, warm lopend en meteen een microfoon oppakkend van een haak onder zijn stuurwiel. 'Laat'ie met één vinger aan mij, me auto of me passagiers kommen, en ik alarmeer de politie met deze mobilifoon hier!'

Het hoofd van Fargas werd eerst rood, dan wat dikker en vervolgens paars. Hij stond een beetje met de tanden te knarsen, keek met een blik vol achttienkaraats-haat van Arie naar Bob en terug en gromde:

'Jullie denken zeker, dat je slimmerds bent, he?'

Arie keek hem stralend aan:

'Jij kunt gedachtenlezen! Chauffeur, doorrijden. Deze meneer heeft verschrikkelijke last van kwade ochtendhumeuren.'

De chauffeur, die kennelijk vond dat het geklets allang genoeg had geduurd, gaf een dot gas en de taxi rolde voorwaarts, Fargas voorbij, die hen een tel lang tandenknarsend na stond te kijken, maar dan een woedende brul gaf en achter hen aan begon te hollen. Arie en Bob zaten door het achterraam te kijken.

'Hij holt achter ons aan, chauffeur', rapporteerde Arie.

'Dan zal hij gauw buiten asem zijn,' merkte de chauffeur laconiek op, en zette zijn voet op het gaspedaal. Arie greep een arm van Bob en siste die in het oor:

'Dit kon best eens een ouderwets-ingewikkelde geschiedenis gaan worden. Hij wil niet dat de politie zich ermee gaat bemoeien, en wij evenmin. Maar hoe komen we van die snaak àf? Dit is een doodlopend eind kade. Een laad-en lospier.'

Bob vroeg zacht:

'En die hijskraan met die vastgebonden kerels is een eind verderop?'

Arie knikte en keek weer om. Fargas daverde met klossende schoenen in het midden over de kaaikieien of hij er een Olympisch pensioen mee kon verdienen. Het grijze vrachtschip, met de rij goederenwagons ernaast, kwam in zicht. De taxi toeterde luid, minderde een beetje vaart en schoot in een zwakke boog om de bedrijvigheid heen. Het stuk van de kade dat daarna kwam, en dat er in de nacht zo duister en geheimzinnig had uitgezien, lag nu in het eerste schuine zonlicht, volkomen open en naakt vóór hen. In de verte verrezen eenzame hijskranen, met hun armen naar de binnenzijde van de kade gedraaid. Een heel einde dáár weer voorbij staken de masten van een vrachtboot tegen de hemel af ... nog verderop lag de open Atlantische Oceaan. Maar halverwege de verre hijskranen en de plaats waar nu een taxi reed (Arie gaf Bob een por in de zij) lag een meter of honderd van de kademuur af een tweemasterjacht voor anker. Arie wees er met een duim naar en knikte veelbetekenend, terwijl zijn lippen geluidloos het woord vormden: 'Marseillaise'.

'Een klasiék-schitterende situatie', bromde Bob, door het portierraam naar het fraaie jacht turend.' Wat dóén we nu in vredesnaam?'

Zelden in zijn leven hadden de computerhersens van de lachwekkende dikke Arie Roos zó elektronisch snel hun antwoord op een ingewikkeld probleem uitgespuwd als nu. En dat nog wel zonder speciale programmering. Hij deed drie dingen tegelijk: hij keek om door het achterraam, stak een vuist in de rechterbroekzak, waar hij de prop geld had zitten, en zei meteen tegen de chauffeur:

'Ik zal je een flinke dot geld geven. Hier...' Hij stak een bankbiljet van een fiks bedrag naar voren. 'Straks krijg je nog meer. Stuur naar links, meteen, zet ons af tusschen die twee loodsen daar en rijd metéén door nét of wij er nog in zitten. Vlug!'

De chauffeur griste het biljet naar zich toe, wierp er een blik op en schrok zo verschrikkelijk van de twee nullen die achter het cijfer stonden, dat hij meteen het stuur naar links rukte, terwijl Bob en Arie het portier al open hadden en inééngedoken wachtten. Dáár kwam de gaping tussen de twee loodsen...

'REMMEN!' brulde Arie, en was er al uit, als een enorme

veerkrachtige gehaktbal, vóór de wagens stilstond. Bob volgde hem zo vlug, dat hij boven op Arie's hielen terecht kwam en tezamen rolden de twee jongens (zo kort tevoren fris gewassen en vers gekamd) door stof en olievlekken tussen twee gesloten vrachtloodsen in. Het portier bensde dicht en twee seconden later reed de taxi weer kaarsrecht verder over het midden van de kade. Arie kwam moeizaam overeind, hinkte wat, bekeek het gat dat in zijn rechterknie was geschaafd en dook daarna met een lichte kreun ineen, om rond de hoek van de eerste loods te gluren. Bob ging plat op de grond liggen, met zijn hoofd onder dat van Arie en tuurde eveneens. Wat zij aanschouwden, verschaften hen een onbetamelijke hoeveelheid vreugde.

'De vent is nu pas bij die goederenwagens!'

'Hij mag wel goed uitkijken, of hij struikelt over zijn tong.'

'Foei, foei foei, wat is die knaap in slechte conditie!'

'Nou ja - aan de duizend meter sprint heb je op een jacht niet veel.'

'Nou gaat'ie op een drafje lopen ook nog. Zou'ie nou al zover bek-af zijn?'

'Heb je best kans van. Die knapen...' - Arie gaf een zachte bons op het hoofd van Bob, onder hem. 'Natuurlijk niet! Hij heeft er geen vaag benul van dat zijn twee kornuiten daarginds, verderop in een hijskraan, zijn opgeborgen. Hij was misschien bang, dat wij het op zijn jacht hadden gemunt en dáár is de taxi in volle vaart voorbij gereden.' Bob zei verbaasd:

'Dan moet die knaap toch langzamerhand bezig zijn, hodeldebodel te worden. Wat denkt hij nu in vredesnaam, dat wij in die taxi van plan zijn?'

'Hij kan voor mijn part duizend waandenkbeelden tegelijk hebben, Bobbie. Ho!... Hij zet er de sokken opnieuw in. Wij achteruit en naar de achterkant van deze loods, tot hij goed en wel voorbij is gestoomd.'

Beide jongens trokken hun hoofden terug, schoven achterwaarts en verdwenen in de ruimte tussen de achterzijde van de loods en de tweede waterkant van de laadpier. Rond de hoek daar konden ze schuins het open stuk kade, waar zij uit de taxi waren gedoken, in de gaten houden. Het duurde niet lang, of door de stille ochtendlucht naderde een zwaar snuivend gehijg en even later kwam de gestalte van hun achtervolger in

het beeldvlak, maaiend met zijn armen, slingerend met zijn benen en klossend met zijn schoenen. Arie fluisterde Bob in het oor: 'Dit is een soort kruising tussen snelwandelen en hink-stap-sprong.'

Bob grinnikte zacht, wenkte Arie om achter te blijven, wachtte tot de deelnemer aan de kade-marathon de ruimte tussen de twee loodsen was gepasseerd, en sloop omzichtig voorwaarts. Die voorzichtigheid was maar goed ook, zoals zij zagen zodra zij weer om een loodshoek konden loeren, want de man was nu tot stilstand gekomen, stond eventjes naar het uiteinde van de pier in de verte te turen, liep dan naar de waterkant van de kade, zette de handen aan de mond en riep:

'Chico! Heidaar... Chico!'

De deur van het stuurhuis ging open en de figuur van Chico verscheen in de open lucht, met één hand bij het oor:

'Wat mot je? Heb je wat gehoord?'

Fargas wees met gestrekte arm opgewonden naar de doodlopende kop van de pier:

'Twee van die apen, die ons gisteren overvielen... die zijn daarnet in een taxi de kade op gereden. Ik keek ze pal in hun brutale gezichten.'

Benoit stond een paar tellen lang deze mededeling te verwerken. Hij tuurde naar het verre uiteinde van de kade, als kon hij in de verte ergens tekst en uitleg lezen inzake deze verbijsterende mededeling. Dan vroeg hij, met de handen aan de mond:

'En heb je wat gehoord van Mark en Fernand?'

'Geen rooie ros.'

Weer enkele tellen stilte. Hun stemmen klonken helder over de honderd meter water die 'La Marseillaise' scheidde van de kademuur. Dan kwam de vraag van het schip:

'Wat moeten die twee daarginds op de kaai?'

'Weet ik dat? Ik dacht eerst, dat ze van plan waren, bij ons aan boord te komen.'

'Waarom? En hoe hadden ze dat willen doen?'

Fargas riep korzelig:

'Ze zijn beslist niet op dit uur van de ochtend hierheen komen rijden om naar garnalen te hengelen.'

'Nou - ga hen dan achterna en kijk wat ze daar uitvoeren. Met

hier blijven staan schreeuwen kom je ook geen stap verder.'

Fargas stond even binnensmonds te mompelen en te sputteren, maar scheen dan in te zien, dat die laatste opmerking vanaf het scheepsdek een diepe grond van waarheid bevatte. Hij zette nog eenmaal de handen aan de mond en brulde:

'Let jij dan maar op, dat niemand probeert jóú een kunstje te flikken!' en begon dan snel de kade op te wandelen - in de richting, waarin de lege taxi was verdwenen.

Arie gaf Bob een korte stomp in diens ribbenkast:

'Dat is onze kans, Bobbie!'

'Wat voor kans, rolmops?'

'Om ongemerkt bij de hijskraan te komen. We lopen achter deze rij loodsen om tot we schuin tegenover de hijskraan zijn, glippen daar binnen en dan zitten we daar veilig.'

Bob staarde zijn dikke vriend onbegrijpelijk aan:

'Veilig voor wát? En om wat te doen?'

'We zijn toch hier gekomen om die twee vastgebonden knapen los te knopen? Dat was de opzet van onze taxi-expeditie.'

Bob knikte een paar maal, krabde zich dan achter een Amerikaans oor en zei langzaam:

'Zeker, zeker. Met je welnemen. Maar ik voel er toch bar weinig voor, die twee halsafsnijders los te knopen, zolang handlanger nummer drie óók nog met bloeddorstige bedoelingen over deze kade loopt rond te bavianen. Dat is gewoon vrágen om onheil.'

Arie zei ongeduldig:

'Dat hóéft toch ook niet! Wij kunnen ons bij die twee vastgebonden knapen verstoopt houden, tot nummer drie er de brui aan geeft. Dan maken we ze zover los, dan ze zelf nog een kwartiertje nodig hebben om helemaal vrij te komen en intussen zijn wij verdwenen.'

Bob bromde:

'Als ik het voor het zeggen had, liet ik die twee knapen daar rustig liggen. Cnall graaft intussen zijn bullen op, geeft ze over aan zijn contactman en daarna poetsen we met zijn allen de plaat. Wat er daarna gebeurt, daar hebben wij geen boodschap meer aan.'

Arie schudde het hoofd:

'Stel je nou eens voor, dat er helemaal niemand die hijskraan

binnengaat. En dat is helemaal niet denkbeeldig. Dat ding ziet eruit, of het in geen maanden gebruikt is. Tien tegen één is de machinerie ervan kapot ook nog. Die cabine is een paar meter boven de grond, en overdag, als de zon erop staat te branden, is het daarbinnen een bakoven. Als de kerels daar twee dagen lang vastgebonden blijven liggen, zijn ze kassiewijne. Vroeger of later worden ze dan gevonden en heb je enig idee van de herrie die er dán gaat ontstaan? Ik voel er niets voor, heel Interpol achter ons aan te krijgen wegens moord, of op zijn minst dood door schuld, of zware mishandeling, de dood tengevolge hebbend, of zoek maar uit. Kan uw machtig brein dat volgen, jongeman Evers?’ Bob gromde en knorde, maar zag in, dat Arie wel degelijk gelijk had.

‘Je mag tegenwoordig ook niks meer’, foeterde hij en kwam in beweging. ‘Vooruit dan maar. Achter die loods en om en maar hopen, dat die knaap op dat jacht ons niet in de smiezen krijgt.’ Arie keek om de hoek van de loods. ‘Hij loopt nu of’ie blaren heeft, maar hij loopt. En de goede kant op ook nog. Kom mee.’ Half gebukt schoof hij langs de stenen zijmuur van de voorste loods. Het was een grote, zeker zestig meter lang. Het onderste deel was opgetrokken uit steen met daarboven verticale planken die zwart waren geteerd. Inbraakproef was deze loods zeker niet. Tussen de planken waren grote kieren en op meerdere plaatsen waren er halve planken verdwenen.

‘Zou deze loods leeg zijn?’ vroeg Bob die zijn dikke vriend in een soort gestrekte draf volgde.

‘Daar heb je best kans van. Dit lijkt een verlaten kade. Een stuk terug heb ik negers aan het werk gezien, maar hier hoor of zie je niemand.’

Deze laatste omerking klopte precies met het vermoeden dat Bob ook al had gekregen. Rondom hen was de haven ontwaakt en overall klonk het geknars van lieren, het gebonk van lading die op kades werd gesmeten en het geluid van aan- en afvarende boten, maar op deze kade heerste een bijna absolute rust. Een koppel meeuwen deed af en toe een duikaanval op stukken hout die er van boven als iets eetbaars uitzagen en een enkele zwerfkat sprintte van loods naar loods, maar daar bleef het bij.

Bob trok zich op aan de stenen ondermuur op een plaats waar

een paar planken weg waren en keek de loods binnen.

‘Bijna leeg,’ constateerde hij. ‘Afval, hopen oud roest, een partijtje kapotte baksteen en plekken olie. Dat is alles.’

‘Dat klopt dan mooi met wat me vannacht al opviel. Die hijskraan waarin Cnall en ik die twee snuiters hebben vastgebonden zag er uit als een bonk roest dat in geen maanden was gebruikt.’

‘Wel wat gek voor een kade die zo dicht bij het breedste deel van de haven ligt.’

Arie haalde de schouders op. ‘Dat heb je in elke plaats. Overal is wel een stuk kade dat is verzakt of waar de vaarroute nodig uitgebaggerd moet worden of waar loodsen staan van bedrijven die failliet zijn gegaan.’ Hij hield zijn pas een beetje in. ‘Kijk om je heen. Hout, roest, kapotte mandflessen. Het is hier een rotzooi waar geen schoonmaken aan is. De hele zaak kan hier nog maanden blijven liggen, tot er een keer iemand komt die de boel opkalfatert en dan rijden binnen de kortste keren de auto’s weer af en aan.’

‘Dan kunnen ze maar beter eerst een koppel stratenmakers sturen,’ vulde Bob droog aan. ‘Het barst hier van de kuilen.’

Even later moesten ze over een van de vele kuilen in het wegdek springen om bij de tweede loods te kunnen komen. Twee grote roldeuren hingen half uit hun voegen en toonden een grote, bijna lege ruimte waarin alleen enkele vaten en kisten stonden. De jongens loerden naar binnen.

‘Dat spul kan nooit veel waard zijn, want anders was het wel gejat.’

‘Maar je kunt je er wel achter verbergen. Daarginds aan de andere kant zie ik een gat. Kom op, we lopen door deze loods dan zijn we uit het zicht.’ ‘Denk je dat die vent terug komt. Volgens mij loopt’ie tot in het centrum om die taxi te zoeken.’

Arie haalde zijn machtige hamschouders op. ‘Weet ik wat die vent doet. Het is hier in elk geval koel.’

Bob veegde een druppel zweet van de punt van zijn neus. Het was in snel tempo warmer geworden en op plaatsen waar de zon vol opkwam was het al bijna heet. Wind was er niet en de warmte bleef tegen de wand van de loodsen hangen, zich daar vermengend met de geuren van de kade: olie, teer, rottende vruchten en uitwerpselen van beesten die er ‘s nachts een toe-

vlucht zochten.

‘Kom op dan. Waar is die hijskraan precies?’

Arie wist dat op een prik. ‘Schuin deze loods door en dan nog een meter of twintig. Als ik me goed herinner is dit stuk kade een zijtak van een kade die veel breder is. Ik denk dat dit een verlaten zijarm is waar vroeger een speciaal soort boten aanmeerde die nu een andere haven aandoen of zoiets.’

Bob gaf een knor. Hij ging er van uit dat Arie als zoon van een reder alles van havens, havenhoofden en kades wist. Hij haalde een paar teugen koelere lucht, trok een gezicht toen een geur van verrotting meekwam en zette er de sokken in. Hoe eerder hij terug bij het hotel was hoe beter. Het idee om twee bandieten vrij te laten stond hem nog steeds niet aan. Het liefst zou hij ze van Noord-Afrika tot diep in Spanje schoppen, kaatsend over de golven van de Atlantische Oceaan. Tenslotte waren ze van plan geweest hem om zeep te brengen en dat was iets dat Amerikaan Evers niet snel vergat.

Bij het gat aan de andere kant van de loods stak Arie een machtige hand uit. ‘Even kijken.’ Hij liet zich op de knieën zakken en schoof een rood hoofd om de hoek. Twee tellen later was het hoofd terug. Aanzienlijk bleker en heel wat dikker.

‘Ze zijn vrij,’ zei bij met schrik in de stem.

‘Ze zijn wat?’

‘Vrij, zoekoe. Die twee snuiters die Cnall en ik vannacht als boskevers hebben vastgebonden in een hijskraan lopen daar vrij rond.’

Bob floot zacht. ‘Dat wil ik zien.’ Hij ging plat op de buik en keek snel om de hoek van de stenen ondermuur.

Vijftig meter schuin voor zich zag hij de twee mannen die hem en Jan de vorige dag bij de bungalow aan de Boulevard Aïn Diab gevangen hadden genomen. Hij voelde zich tegelijkertijd bleek en kwaad worden.

‘Hoe komen die daar?’

Arie antwoordde korzelig. ‘Wat dacht je. Dat ze bevrijd waren door het Leger des Heils of dat ratten hun touwen hadden doorgeknaagd. Ze zijn vrij.’ Hij aarzelde even. ‘Nou was dat precies onze bedoeling, maar toch...’

‘Maar toch geloof ik niet dat hun tijdstip van invrijheidstelling erg gelukkig is,’ vulde Bob aan. Hij keek weer om de hoek.

‘Er is iets met die twee. Ze lopen zo vreemd’
Arie schoot in de lach. ‘Schoenen,’ zei hij. ‘Cnall heeft ze hun schoenen uitgetrokken en ze in de plomp gekieperd.’ Hij ging naast Bob liggen en loerde naar buiten. De kleinste van de twee liep voorop. Het leek of hij een modem ballet aan het uitdenken was. Twee pasjes vooruit, een grote stap, even inhouden, vier korte passen.
‘Het barst daar van het glas en stukken hout.’
‘En wat denk je van teer en olie? Plus spijkers, schroeven en al het andere wat van kratten, vaten en dozen kan afspringen?’
Bob maakte een kwade beweging. ‘We kunnen hier wel om lachen, dikke, maar de situatie is niet echt leuk. Als we op een doodlopend stuk zijkade zitten, zoals jij denkt, dan kunnen we geen kant op. En als die twee straks die derde knaap tegenkomen dan wordt het link. Het is maar goed dat we in elk geval een pistool hebben.’
‘Waar we beslist niet te luchthartig mee om willen springen. Weet jij veel of die kerels vrienden in de buurt hebben? Straks organiseren ze een klopjacht.’ Bob sloeg kwaad met een vuist op de smerige betonvloer.
‘Maar HOE komen die kerels vrij, dat zou ik wel eens willen weten. Ze lagen toch goed gebonden.’
‘Als soepkippen,’ verklaarde Arie, met een stem vol stelligheid. ‘Die Cnall is impulsief, maar hij kent zijn zaakjes. Die twee zagen er vannacht uit als rollades.’
Gepieker over dit mysterie werd echter op precies dat ogenblik overbodig gemaakt door een luide schreeuw. De jongens keken de kade af en zagen een meter of twintig achter de balletlopende mannen een jongen rennen. Hij had lang, piekerig haar en hij droeg aan een hand een rode rugzak, gemonteerd op een licht-metalen frame.
Hij brulde iets in een onverstaanbare taal. Wat hij zei was niet te verstaan, maar het was overduidelijk tot de twee vrijgekomen mannen gericht.
Arie kreunde. ‘Een toerist,’ zei hij zacht. ‘Wedden dat die vent een van die zwervende toeristen is die voor een habbekrats de halve wereld willen rondreizen. Een deel slaapt in het park of in een station, maar in de haven kan het ook best. Al zijn leven heeft’ie vannacht een slaappleats in een hijskraan gezocht en

heeft hij daar een reuze-ontdekking gedaan.'

'Nou, blij lijkt hij er niet meer mee. Er moet iets heel erg zijn misgegaan.'

'Dat wel,' zei Arie vol ontzag. 'Wat maakt die jongen een kabaal.'

En voor kabaal was ook wel enige reden, want zelden was een diepmeevoelende, bijna tot tranen geroerde toerist zo bij het been genomen. En zelden waren schonere beloften zo snel gebroken.

Het begon kort na zonsopgang. Toen slofte de Zweedse Sven Gulbrandtsen dwars door de kuilen van de kadebestrating. Hij had bijna geen sou en zeker geen vooruitzichten. Daarin deed hij overigens niet onder voor vele tientallen scharrelaars die bij nacht en ontij in het havengebied waren te vinden. Casablanca is een van de grootste steden van Afrika en de vele werkzaamheden trokken dagelijks Marokkanen en buitenlanders met een lege maag, maar een buik vol hoop. Sven was twee dagen tevoren Casablanca binnengelift. Hij was doorgestoomd naar de haven en had daar een vol etmaal lopen bedelen om een baantje.

Nu spreken velen in een havenstad vreemde talen, maar Zweeds is daar zelden bij. Sven sprak wel wat Engels, maar in Noord-Afrika kom je nu eenmaal een stuk verder met Frans, Spaans en Italiaans. Hij had één keer een paar uur werk gekregen op een boot vol vis en hij was daarna vier uur bezig geweest de schubben uit zijn lange haar te halen. De vislucht benam hem een halve dag de eetlust en dat was maar goed ook, want meer dan drie gejatte sinaasappelen waren er voor hem niet weggelegd.

De afgelopen nacht had hij, voorzien van een lege portemonnee en een knorrende maag, door het havengebied lopen dwalen. Zijn rugzak had hij steeds mee moeten zeulen, want het ding neerleggen betekende dat hij het nimmer terug zou zien: niet iedereen neemt het nauw met het mijn en dijn in het havengebied van een grote stad, zeker niet als hij zelf aan de grond zit. De Zweed was drie loodsen uitgeschopt, had een licht handgemeen moeten voeren met een dronken matroos en was zich vier keer te pletter geschrokken van ratten als hij zich eindelijk, moedeloos in een verborgen hoek op de nog warme grond had

uitgestrekt.

In de ochtend was hij op de doodlopende kade gekomen en daar zag hij de hijskranen. Daar zijn geen ratten, was door hem heengegaan, en zuchtend en steunend had hij zijn rugzak de ijzeren trappen opgezeuld.

Hij was zo moe dat het nog geruime tijd duurde voor hij door kreeg dat hij niet alleen in het hok hoog boven de kade zat. De kleine ruiten waren bar en boos smerig en licht drong er nauwelijks in door. Hij merkte pas dat er mensenvlees in de buurt was toen hij zijn hand per ongeluk op de buik van de grootste van de twee gevangenen had gelegd. De gevangene die half had liggen slapen gaf een knor van schrik en de Zweed was bijna achteruit van de kraan getuimeld, zover was hij weggesprongen. Met bibberende vingers had hij het touw uit de mond van een van de gevangenen geplukt. Het was veel touw, want het zat klem in een grote mond, de mond van de man met de tatouages. De man die Fernand was genoemd toen hij, samen met zijn maat Jan en Bob gevangen had genomen in de bungalow aan de Boulevard Aïn Diab. Het duurde even voor er geluid uit die grote mond kwam, maar na een stel schorre kreten en enig gereutel kwamen er lange, harde zinnen in het Frans. Ze werden gevolgd door Arabisch en enkele woorden Spaans. Sven verstond er minder dan niets van en begon in het Zweeds en Engels.

En daar, bovenin die kraan, begon een gigantische spraakverwarring. Fernand wilde los. Sven wilde weten wat er aan de hand was en de tweede gevangene wrong zich ritmisch in allerlei bochten in een poging de algemene aandacht te krijgen. Toen ook de meters touw uit zijn mond waren verwijderd voegde hij een Berber-dialect en acht woorden Italiaans aan de discussie toe.

Na enige tijd werden de zinnen korter. Iedereen begreep dat het ging om kernachtige uitspraken. 'Help' en 'money' bleken kernachtig en internationaal genoeg om een basis te vormen voor verdere samenwerking.

De Zweedse toerist zag visoenen van geldstromen waarmee ruime maaltijden bekostigd konden worden en de gevangenen bleken gaarne bereid om alles te beloven in ruil voor hun vrijheid.

Arme Sven. Hij was nog niet lang genoeg aan het zwerven om te begrijpen dat beloftes en klinkklare munt niet exact hetzelfde zijn.

‘Money’, vroeg hij voor de zoveelste keer en hij maakte het bekende gebaar met duim en wijsvinger.

‘Yes, yes, oui, si, si’ zeiden de bandieten in zes talen. ‘Geld, francs, lires, dollars desnoods’.

De Zweed voelde heel vaag nattigheid, maar hij besepte dat niemand iets opschoot met eindeloos heen en weer praten. Hij teek naar de tatouages van Fernand en naar diens baggeremmergrote muil die er in het schemerlicht uitzag als een miniatuur zandbak en hij besloot de kleinste van de twee los te maken. Die kleine, donkerbruine bandiet was slim genoeg om niet te gaan schreeuwen of dreigen toen hij vrij was. Hij bleef vriendelijk knikken en geld beloven, terwijl hij snel zijn maat losknoopte. Die knikte ook even, maar niet vriendelijk. Hij rekte zich uit, bewoog zijn grijpgrage handen om de spieren los te maken en pakte de Zweed loupezuiver bij het nekvel.

‘Argg’, zei de Zweed.

‘Grr,’ zei Fernand en daarmee waren de taalproblemen van de baan. Er hoefde niets meer te worden gezegd, want de zaken waren duidelijk. Geldkwesties zouden niet ter plekke aan de orde komen. De Zweed werd met rugzak en al in een hoek geslingerd en beide bandieten klommen op hun gemak naar beneden, knipperend tegen het ochtendlicht en om zich heen kijkend of ze niet toevallig ergens een schoen zagen liggen.

Op de kade bleven ze even staan. Ze keken vol ontzag naar de rotzooi op het wegdek en begonnen aan een scharreltocht richting La Marseillaise.

Dat jacht hadden ze zonder enig probleem kunnen bereiken als de Zweed niet door het dolle heen was geraakt. Hij had honger, hij had dorst en hij had pijn in zijn nek. In plaats van moedeloos werd hij woedend.

Hij gleed de trappen van de hijskraan meer af dan hij ze liep en toen hij op de kade was stormde hij in een ruk door in de richting van de twee mannen die hij, daar was hij nu heilig van overtuigd, volkomen ten onrechte had bevrijd. Hij riep woedend in het Zweeds een heleboel woorden die hem ongetwijfeld in zijn eigen land niet in dank zouden zijn afgenomen. Zijn

kreten leken hem kracht te geven en in elk geval snelheid. Met zijn rugzak zwierend schuin achter zich sprintte hij, luid schreeuwend, op gymschoenen in de richting van de twee bandieten die hem verbaasd aan stonden te kijken.

Even leek het erop dat de Zweed zo stom zou zijn om de grote Fernand aan te vallen, maar daar zag hij toch wijselijk van af. Hij wijzigde zijn koers twee graden en stormde recht op de kleinste van het duo af. Hij raakte hem midscheeps en duwde hem op de blote hakken zeker drie meter de kade over voor ze allebei struikelden en languit in een plas olie terecht kwamen. Door zijn snelheid sloeg Sven een keer volledig over de kop. Het wonderbaarlijke daarbij was dat hij zijn rugzak nog steeds vast hield. Het metalen frame raakte een arm van de hulpeloze kleine bandiet en begon tegelijk met Sven aan een mooie, ruime boog. Zweed en rugzak sloegen tegelijk tegen het wegdek en ze rolde ook tegelijk even door.

Tamelijk onbeschadigd kwam de toerist overeind. Hij keek om en zag met duidelijk welgevallen dat zijn tegenstander minder geluk had gehad. De kleine bandiet had met een van zijn wanhopige achterwaartse passen met de blote voet op een stuk glas getrapt en hij was daarna terecht gekomen op een restant plank waarin nog spijkers zaten. Een van die spijkers die knap roestig waren geworden, had een broekspijp van bil tot achterkant knie opengehaald en zich daarna in het vlees van de kuit gegroefd.

De vleeswond was voor de bandiet wel te verdragen. Hij had er meer gehad in zijn wisselende carrière van aspirant- tot behoorlijk kundige misdadiger, maar vernieling van zijn kleren, dat was geheel andere koek. Hij die behoorde tot de mensen die zich altijd pijnlijk nauwkeurig kleden. Een dag eerder, toen hij samen met Fernand op Jan en Bob was gestuit, had hij een keurig lichtgrijs pak gedragen en had in zijn borstzak een zijden doekje gezeten. Het pak had kreukels opgelopen toen hij voor de eerste maal gevangen werd genomen. Vervolgens hadden struiken en twijgen er sporen op achter gelaten en daarna was hij, compleet met pak, door Arie in de haven overvaren en als een slachthaan in een hijskraan vastgebonden. Voor een ordentelijke bandiet die houdt van schone nagels en een smetteloze zakdoek is dat al moeilijk te verteren, maar een scheur van een

halve meter in een broekspijp is echt te veel.

‘Pak die vent, Fernand,’ snauwde hij, voorzichtig zijn voet betastend op zoek naar glasscherven. ‘Pak hem en ga hem een nummertje mollen.’

De getatoueerde bandiet stond nog op ongeveer dezelfde plek als voor de aanval. Hij vond de actie van de Zweed zo brutaal dat hij zijn ogen nauwelijks geloofde. De kreet van zijn maat bracht hem tot bezinning. Hij boog zich voorover en spreidde zijn machtige armen, klaar om te grijpen wat er te grijpen viel.

Arie en Bob keken verbijsterd toe.

‘Wat doet die dolle gek nou. Gaat’ie echt die grote vent aanvallen?’

‘Nou, hij ziet er niet uit of’ie gewoon wil kennis maken.’

Arie schudde het hoofd. ‘De jongen is gek. Dat redt’ie nooit. Die grote moet zo sterk zijn als een beer.’

Bob rilde. ‘Vertel mij wat. Hij heeft me, daar aan de Boulevard Aïn Diab een poosje vastgehad. Ik kan je uit zeer betrouwbare bron vertellen dat die vent geen vingers heeft, maar een klein model bankschroeven. Wat hij vast heeft komt nooit meer los. Die vent is van graniet.’

Arie schoot in de lach. ‘Maar hij heeft wel een zwakke plek.’

‘Bestaat niet. Bestaat nooit. Die vent is opgetrokken uit galvaniseerd ijzer. Roest niet en gaat jaren mee.’

‘Hij geeft zichzelf de kans niet om te roesten, want hij komt niet in de buurt van water. Hij heeft watervrees.’

Bob richtte zich op een arm op en keek verbijsterd naar zijn volvette vriend wiens wangen trilden van de ingehouden pret.

‘Hij heeft wát?’

‘Watervrees, man. Vannacht lag hij in het water te jammeren als een kind. Hij kan niet zwemmen en als’ie water voelt begin-t’ie te rillen als een riet. Sterk of niet, toen Cnall en ik hem vannacht aan boord hadden liet hij zich even willig vastbinden als een verdoofd lam. En hij was maar wat blij dat we hem naar een hijskraan duwden, lekker ver van water af.’

Op Bobs gezicht lag een trek van ongeloof. Hij keek weer naar de kade en zag de grote Fernand met gebogen rug als een Afrikaanse hulk die op het punt stond mensenvlees te gaan eten. ‘Sterk verhaal,’ bromde hij. ‘Maar walvrees heeft die vent gegarandeerd niet. Die rugzakjongen maakt geen schijn van

kans.'

Maar dat viel heel erg mee. Sven was weliswaar door het dulle heen, maar hij was nog net niet rijp voor het spanlaken. Bovendien kon hij zich op zijn gym schoenen veel beter bewegen dan de logge Fernand op blote voeten.

De jongen deed een paar stappen voorwaarts, hield toen in en stapte opzij. Met de linkerarm maakte hij een slaande beweging met als gevolg dat Fernand een afweerbeweging maakte. Daarvoor moest hij zich naar een kant overbuigen. Op het ogenblik waarop hij dat deed haalde de Zweed met de andere hand uit. Hij zwaaide de rugzak compleet met metalen frame met een geweldige boog richting Fernand en raakte hem tegen de linker bovenarm met een klap die echode over de kade. Fernand viel niet, maar het rammen van een van zijn tattooeringen maakte hem allerminst blij.

'Pak hem. Pak die vent,' riep de kleine bandiet die zich half had opgericht. 'Met plezier,' snauwde Fernand en hij kroop in elkaar of hij van plan was met een geweldige snoekduik zijn tegenstander te enteren.

Arie zag aankomen wat er op het punt stond te gebeuren. Hij kwam overeind en pakte Bob bij een arm. 'Kom mee, weg hier.' 'Waarom? We liggen hier eerste klas. Ere-loge, zou ik zeggen. Ik heb zelden een gekkere vechtpartij gezien.'

Maar Arie bleef sjorren. 'Kom nou mee, sukkel. Die kerels zijn alle drie door het dulle. Straks wordt het een renpartij en wie garandeert ons dat die rugzakvent straks niet deze loods binnenholt. Je kunt je hier nergens verbergen.' 'Sakkerloot,' schrok Bob en kwam in de benen.

Dat werd tijd ook, want de Zweed begon in te zien dat hij bezig was aan een wedstrijd die hij niet kon winnen. Hij klemde zijn handen stevig om de rugzak en draaide zich om.

'Daar komt 'ie al,' siste Arie. Met Bob achter zich sprintte hij naar de andere kant van de loods, maar na tien meter hield hij zijn passen in. De andere kant zouden ze nooit kunnen halen voor de rugzaktoerist en Fernand binnen zouden zijn.

'We moeten ons verbergen.'

'Waar dan, man. Dit ding is zo goed als leeg.'

'Die paar kisten daar. Er achter en plat op de buik. Vlug.'

Ze haalden het net. Twee seconden nadat ze hijgend tegen het

beton waren gegaan stormden de Zweed en Fernand de loods binnen. De Zweed kon beter uit de voeten door zijn gymschoenen, maar hij droeg een zware rugzak. Fernand was zwaarder en blootsvoets, maar hij werd gedreven door de heilige verontwaardiging van een reus die is aangevallen door een vlo en daar zowaar van is geschrokken. Ze gingen ongeveer even hard en bij beiden was duidelijk te horen dat ze nu al bezig waren aan hun reserve-krachten. Toen ze vlak langs de kisten liepen was hun raspende ademhaling duidelijk te horen.

Bob en Arie keken het tweetal na.

‘Mooi is dat. De ene bandiet zit links, die andere rent rechts en ergens recht voor ons uit loopt nummer drie. Dit wordt een vervelende situatie, dikke. Arie krabde zijn nek. ‘Lastig,’ gaf hij toe. ‘We moeten hier weg en snel ook, maar ik heb geen idee waar we heen moeten.’

‘We kunnen alleen maar naar de kop van de kade. Vandaar kunnen we tenminste zien wie hier rondwandelt of rondrent.’

‘Je hebt gelijk, Bobbie, maar dat betekent meteen dat we geen kant meer opkunnen?’

‘Zwemmen?’

Arie rilde. ‘Liever niet zeg. Het is me nogal lekker fris water hier. Je ruikt de frisheid. En als we kletsnat zijn krijgen we nergens een taxi ook nog.’ Hij keek om zich heen. De uitgang links leidde naar de kleine bandiet, door de scheefhangende deuren rechts was de wild galopperende Fernand verdwenen.

‘Daarginds staan vaten. Laten we eerst daar maar achter gaan zitten. Misschien is er een gat in die zijwand waar we door kunnen.’

Dat gat was er, zagen ze al snel. Het zat net boven de stenen ondermuur. Bob keek snel om zich heen in de nog lege loods en duwde een vat onder het gat. Snel stak hij zijn kop naar buiten.

‘Helemaal links loopt dat rennende duo. Iets langzamer nu, maar nog steeds vastberaden. rechts heeft de kade een soort uitbouw met een verhoogd platform waarop een container staat.’

‘Laat zien,’ zei Arie en hij duwde zijn vriend weg. Dertig meter verderop was het kadehoofd inderdaad verbreed. Op het brede deel was de oneffen kade op een heel simpele manier geëgaliseerd. Van geteerde stammen was een verhoging gemaakt

waarop platen ijzer zo waren gelegd dat ze goed horizontaal lagen. Blijkbaar had het vlak gediend als opslagplaats voor containers. Er stond er in elk geval nog een, precies op een van de hoeken.

‘Zouden we ons daarachter kunnen verbergen?’

‘Of eronder, jôh. Veilig en lekker koel ook.’

‘Meteen dan, voor er weer iemand deze loods binnenkomt.’

Ze klommen door het gat en sprintten naar het platform. De hoogte verschilde nogal, zagen ze. Blijkbaar was de kade zo ongelijk dat voor een horizontaal platform aan de ene kant een balken verhoging van een decimeter nodig was en aan de andere kant eentje van een halve meter.

‘Eronder,’ besliste Bob.

Arie weifelde. ‘Haal ik dat?’

‘Hou je buik maar een tijdje in, dat is goed voor je. Schiet op, want ik geloof dat de renpartij daarginds teneinde is.’

Snel kropen ze tussen de teerstammen door onder het platform, net op tijd om te zien dat Fernand de achtervolging opgaf en zich omdraaide. Langzaam liep de getatoueerde bandiet in hun richting.

‘Zou hij ons gezien hebben?’

‘Vast niet. Hij is gewoon op weg naar zijn maat.’

‘Nou, ik geloof dat hij liever heeft dat die maat naar hem komt.’

Dat had Arie goed geschoten, zo bleek al snel. Fernand strompelde naar de wand van de loods, leunde er hijgend tegenaan en zette zijn grote borstkas uit. ‘Mark. Hierheen,’ brulde hij. Hij had, zoals dat heet, een dragende stem. Alsof hij door een megafoon sprak zo krachtig trilden zijn geluidgolven over de kade. ‘Mark,’ brulde hij weer.

Van achter de loods klonk een schreeuw. ‘Hou de waffel, gek. Ik ben gewond.’

Even later zagen Bob en Arie de kleine bandiet aan komen strompelen. Zijn rechtervoet was niet in orde en hij liep, heel voorzichtig, alleen op de tenen. Vlak bij het platform bleef hij staan.

‘Kom me helpen,’ brulde hij.

Langzaam kwam Fernand in beweging. Hij zag er uit als humeurige aap die de laatste banaan net heeft zien weggrissen door een lid van een andere stam. Onder zijn oksels zaten grote

zweetplekken en hij keek of hij met plezier enig rauw vlees zou eten, desnoods het vlees van zijn maat.

‘We moeten naar de boot,’ snauwde hij. ‘En dat is de andere kant uit.’ Ik heb een snee van drie centimeter in mijn hiel. Ik kan bijna niet lopen. Ik leun wel op je.’

‘Leunen? Wie denk je dat ik ben. Fernand, de hulp in nood. De vleesgeworden wandelstok. Je strompelt maar een eind weg en anders ga je maar kruipen. Die snotaap zit in een van die loodsen en ik blijf hier tot ik hem heb.’

Mark keek geschrokken. ‘Is die vent niet doorgehoud de haven uit?’

‘Nee, die gek dook ergens een loods in. Volgens mij probeert hij achter ons te komen. Die makker is knetter mesjokke.’

‘Dan kunnen we beter bij elkaar blijven.’ zei Mark angstig.

‘Niet nodig,’ verklaarde zijn maat. ‘Waggel jij maar naar het jacht en trek een van die mooie, nieuwe pakken van je aan. Ik blijf hier en dek je in de rug. Als die mafkees met zijn rugzak achter je aankomt dan zie ik het. Vanaf hier kan ik meer dan de halve kade overzien. Als je op het jacht bent, waarschuw je Fargas en Chico en daarna zien we wel weer.’

Mark zei niets meer, maar duwde zich af van het platform en liep voetje voor voetje weg.

‘En neem schoenen mee,’ riep Fernand hem na.

De eerste ronde van de heibel op de havenkade was ten einde, maar dat er een tweede ronde zou volgen was overduidelijk.

Bob en Arie zaten weggedoken tussen de sterkruikende balken die de zware ijzeren platen schraagden waarop vroeger containers waren geplaatst en ze hadden het gesprek tussen Mark en Fernand kunnen volgen alsof ze eerste rang bij een toneelstuk zaten, maar daarmee is al het leuke van dat moment verteld.

Ze konden drie meter naar achteren kruipen en elf meter naar rechts, maar dat bracht hen nauwelijks uit de buurt van Fernand die op het platform was gaan zitten en wiens benen drie meter van de jongens af heen en weer bengelden. ‘Dit is een leuke situatie, dikke’, fluisterde Bob.

Arie schurkte zich onwennig in de kleine ruimte onder de ijzeren plaat. De warmte was er nog niet doorgedrongen maar het ijzer boven zijn hoofd begon al op temperatuur te komen.

‘Ik zit klem, verdorie.’ Hij kroop moeizaam een eindje achteruit tot hij in een van de kuilen lag die in het oude wegdek hadden gezeten. Bij het maken van het platform had niemand de moeite genomen de oude bestrating te verwijderen. De geteerde balken en stammen waren er domweg bovenop gemonteerd en onder het platform was alle rommel weggewerkt die in de weg lag. Met een vies gezicht duwde Arie een dot stinkend poetskatoen weg, waarna hij zich als een mol net zo lang heen en weer bewoog tot hij redelijk comfortabel lag. Daarna ging hij op zijn gemak naar de schommelende benen van Fernand liggen kijken. Ze waren groot, eeltig en ongelooflijk smerig.

‘Zou die vent dat vuil allemaal hebben gekregen van dat stukje lopen? Of zou hij zich alleen met Kerstmis wassen?’

Bob reageerde korzelig. ‘Lig nou niet te dollen, stuk reuzel. Dit is echt vervelend. Straks komt die Mark terug met hulptroepen en dan kunnen we helemaal geen kant meer op. We moeten iets doen aan die vent daar.’

‘We kunnen hem onder een voetzool kietelen tot hij erbij neervalt.’

‘Of zijn voeten vastbinden, hoe lijkt je dat.’

‘Vastbinden met wat. Dropveters? Je zakdoek?’

‘Ik heb toch een riem, domhoofd. Die slaan we om een voet en dan trekken we aan.’

Arie overwoog dit idee. ‘Je hebt anders een beste kans dat hij ons met riem en al onder dit platform vandaan zeult. Er moet een veel eenvoudiger oplossing zijn.’ Bob gaf een knor en schrok van het geluid. Hij rolde zich op zijn rug en ging naar het ijzer boven zijn hoofd liggen kijken. ‘Goed’, zei hij. ‘Best. Prima. Er is altijd een betere oplossing. Vind je het erg als ik een tuk doe terwijl jij de oplossing zoekt?’

Aries stem schoot bijna uit. ‘Jij slapen? Jij hebt vannacht heerlijk in een politiebureau liggen maffen, terwijl ik van hot naar haar voer om iedereen te redden. Eerst Cnall en daarna jullie. Man, ik moet op mijn duim bijten om wakker te blijven.’

‘Bijt dan maar flink hard, misschien helpt dat tegen eigenwijs worden. Mag ik er even op wijzen dat ze er hier in Marokko gevangenis op na houden die door Hilton als verblijfplaats zouden worden afgekeurd. Dat kot waar wij in werden geslin-

gerd had een matras, ja. Maar dat was ook alle goeds wat je ervan kon zeggen. Helaas hadden vlooiën dat matras ontdekt voor wij er waren. Zij hadden de oudste rechten, zogezegd. Jan en ik hebben een paar uur op een vochtige vloer gelegen. Ik zwijn nog als ik er geen rheumatiek aan over hou.'

Aan het begin van het gesprek hadden ze zo zacht ze konden gefluisterd, maar daar was snel de klad in gekomen. Niet dat ze waren gaan schreeuwen, maar helemaal geluidloos waren ze niet bepaald. En dat luidde meteen de oplossing in van het probleem wat te doen met Fernand.

Ze verstarten toen ze schuin boven zich het schrapen hoorden van iemand die zich afzet van een plaat ijzer, ze verstijfden toen ze de benen van Fernand stevig neergepoot zagen worden op het wegdek en ze bevroren vrijwel toen ze, heel langzaam, het hoofd van de bandiet ondersteboven achter een van de balken zagen verschijnen.

'Wat moet dat daar', riep de man met barse stem. 'Kom eruit of ik haal je eruit.'

Arie legde snel een hand over de mond van Bob en fluisterde in diens oor; 'Hij kijkt van licht naar donker. Ik wed dat hij geen barst ziet. We moeten ons verspreiden anders zijn we allebei de klos.'

Bob ademde gejaagd. 'En dan? Hij pakt ons een voor een.'

'Heus niet. Hij weet niet dat we met ons beiden zijn. Ik geef straks antwoord en maak lawaai. Jij glipt daar recht onder de rand door, terwijl ik hem bezig hou. Als jij op de kade staat, geef je een brul. Zorg dat hij naar je toekomt, maar blijf uit de buurt van de grijpjatten van hem.'

Bob gaf Arie een tik op de schouders als teken dat hij het had begrepen en begon langzaam van zijn vriend weg te rollen.

Fernand gaf weer een brul. 'Komt er nog wat van. Snel of ik haal je en dan gebeuren er echt erge dingen met je.'

'J.j.ja, meneer,' antwoordde Arie met een bibberstem. 'Ik kom, meneer.' Hij richtte zich op en begon zuchtend en steunend in de richting van Fernand te kruipen. Hij zorgde ervoor dat hij zoveel mogelijk geluid maakte door met de neuzen van zijn schoenen over het wegdek te schrappen en met veel misbaar kranten en stukken plank opzij te schuiven. Uit zijn ooghoeken zag hij dat de schaduw die Bob Evers voorstelde steeds

verder van hem afschoof.

‘Wie ben jij,’ brulde Fernand die duidelijk steeds ongeduldiger werd. Hij sprak Frans en dat gaf Arie de kans om in onwaarschijnlijk slecht Frans te antwoorden. ‘Un tourriest, m’ sieur’ zei hij zo onduidelijk mogelijk.

Hij hoorde Fernand zuchten. Weer een toerist. Het was me toch wat tegenwoordig. Een bandiet kon niet gewoon zijn werk meer doen zonder te struikelen over toeristen van alle mogelijke nationaliteiten die niet eens de moeite hadden genomen om behoorlijk Frans te spreken.

‘Waar kom je vandaan.’

‘Hollande. Pays-Basssss,’ Arie siste het uit. Hij moest er bijna om lachen. Om het spel zo fraai mogelijk te maken bedacht hij ter plekke een verhaal over een overval waarbij hij zijn geld was kwijtgeraakt. Hij was aangevallen, neergeslagen, beroofd en vervolgens bijna gevierendeeld. Zijn Frans was slecht, maar het verhaal was mooi. Zo mooi dat Fernand zich een ongeluk schrok toen hij enkele meters achter zich opeens de stem van Bob hoorde.

‘Hé, mister,’ zei de Amerikaan op dreigende toon in het Engels. ‘Kun je wel tegen een dik jongetje. Pak me dan. Hij deed drie stappen voorwaarts, mikte een vuistslag richting Fernand en sprong weg.

De grote bandiet stond nog half gebukt van Bob naar Arie te kijken toen Bob een halve fles pakte en naar hem gooide. De fles raakte een bil en ketste rinkelend af.

Fernand vergat Arie op slag en kwam grommend overeind. Zijn handen maakten weer de langzamerhand bekende grijpbewegingen.

Bob gooide nu een stuk hout en miste maar net. Hij deed schijnaanvallen en bleef praten in het Engels. ‘Vooruit, operetteschurk, doe es wat. Ren eens achter me aan of zo. We hebben niet de hele dag de tijd.’

Fernand verstond er geen woord van, maar hij wist een ding heel zeker: hier stond weer een snotaap die hem jende. Een... Hij bleef stokstijf staan. Pas nu herkende hij Bob, een jongen nog wel die hem al heel wat last had bezorgd. Hij vergat Arie en hij vergat zijn blote voeten. Met grote sprongen vloog hij over de kade. Hier was een van de lastpakken van de vorige

dag en lastpakken behoorden te worden gegrepen. Als hij, Fernand, ergens zin in had dat was het in een potje grijpen. Grijpen, en langzaam wurgen als het even kon.

Tot zijn verbijstering zag Bob de grote, zware man op zich afkomen. De grote onderkaak was vooruitgeschoven en leek op de schuif van een bulldozer. De Amerikaan nam een paar wilde sprongen. Ik mag wel oppassen, dacht hij. Die vent heeft snelle uitvallen. En hij ziet eruit of 'ie me wil bijten.

Arie was nu ook ter plekke. Het had moeite gekost zijn dikke lijf tussen de balken door te dringen en even had het erop geleden dat hij reddeloos vast zou komen te zitten, maar met een plof schoot hij los en hij buitelde meer op het wegdek dan hij erop stapte.

'He, Fernand,' riep hij. 'Pak me dan, bulldog.'

Vanaf dat ogenblik was het een kwestie van bandiet je treiteren. Als terriers vielen de jongens op Fernand aan, steeds net op tijd terugwijkend en hout en glas gooiend als ze ruime afstand hadden. De bandiet werd er na een tijdje stapelgek van en de jongens durfden zweren dat er schuim op zijn mondhoeken kwam. 'Dit is minder leuk dan het lijkt, dikke', riep Bob na een tijdje. 'We kunnen hier uren mee door gaan, maar we worden even moe als hij.'

Dat had Arie ook lopen bedenken. Al springend, jennend en gooiend was zijn herseninhoud op topcapaciteit blijven werken en toen hij van de kade naar het smerige water keek, kreeg hij een idee. Een monumentaal mooi idee. Zo mooi dat het, mits in brons gegoten, het mooiste standbeeld van Casablanca had kunnen worden.

'Naar de waterkant, Bob,' beval hij. 'Lok hem naar de rand van de kade.' Bob had voldoende gezond verstand om niet te gaan sputteren. Hij erkende het genie van dikke Arie en zette meteen koers naar het water. Hij pakte het slim aan. Na twee stappen gaf hij een kreet en greep naar zijn knie, alsof hij zich hevig had verstapt.

Fernand hapte meteen en ging achter hem aan.

Vlak bij het water bleef Bob staan. 'Wat nu?' riep hij.

'Blijf uit zijn buurt', beval Arie. 'We moeten hem met de rug naar het water zien te krijgen, zo dicht mogelijk bij de rand. Als 'ie daar vlak bij is rammen we hem. We mikken hem in de

plomp. Die vent heeft watervrees, weet je nog.' Bob barstte in een huilend gelach uit, zo hard en zo vals dat Fernand er bleek van werd.

'Doen we,' riep hij tussen twee stuipen door. 'Wie watervrees heeft moet de plomp in. Een oude Casablancaanse zeemanswet. Kom op, dikke, help een handje.' Het duurde even voor ze Fernand zo dol kregen dat hij zich vlak bij het water waagde en Arie moest zich er bijna voor laten pakken. Maar toen het zo ver was, was de rest erg eenvoudig.

'Pak hem,' kreet Bob.

'Duwen,' schreeuwde Arie.

Ze deden of ze elk een kant op wilde lopen, draaiden zich tegelijkertijd om en vielen aan. De arme Fernand had geen schijn van kans. Met tatouages en al viel hij ruggelings in het water.

Arie pakte een paar planken en gooide ze achter de bandiet aan.

'Het is niet de bedoeling dat die vent verzuipt,' lichtte hij toe.

'Laat'ie maar lekker een tijdje liggen weken.'

Bob had minder geduld. Toen hij zag dat het hoofd van Fernand proestend en gorgelend boven water kwam, keerde hij zich om en liep naar de loodsen. 'En nou wegwezen hier, voor die Mark terug komt met hulptroepen.'

'Precies,' gaf Arie toe. 'De bandieten zijn bevrijd. Onze taak is voorlopig volbracht. Als Jan en Cnall net zulke successen hebben geboekt als wij, dan wordt het een mooie dag.'

Maar met die successen van Jan en de Zwitser Cnall viel het voorlopig tegen.

Berberfestijn in de woestijn

Het duurde geruime tijd voor Jan de badkamer behorende bij kamer 180 in hotel Atlantique verliet en het vertrek van Cnall binnenliep. Het Sahara-zand zat hem tot diep in de oren en hij was ordelijk genoeg om dat eerst verwijderd te willen hebben voor hij zich in een volgend avontuur stortte.

Cnall zat ontspannen op zijn bed. 'Ben je daar eindelijk. Ik heb eten besteld, het komt er zo aan.'

'Laat ze maar opschieten. Ik heb in geen uren iets gehad. Het zijn nogal lekkere cellen die ze hier hebben, in dit land.'

Cnall maakte een breed gebaar. 'Ga zitten, jongen. Eten en drinken, alles komt eraan. Dubbele porties. Ik heb in de haven een kleinigheid genuttigd, maar ik lig nog zeker vier maaltijden achter. En minstens een hectoliter drank die niet is vergiftigd met drugs.'

Ze wachtten zwijgend tot een bediende een karretje binnenreed dat was volgepakt met drank en voedsel.

Jan keek beduusd naar de hoeveelheid. 'Heb je die ook voor Arie besteld? Die kan nog uren wegblijven hoor.'

't Is voor mezelf,' verzekerde Cnall. 'Je ziet het niet aan me, maar ik ben een stevige eter en een slok of twee, drie lust ik ook.' Hij viel aan op een driedubbele omelet die was gegarneerd met olijven, dadels en enkele vruchten die Jan niet thuis kon brengen. Toen de omelet half verslonden was keek hij op. 'Wat zit je daar nou te zitten. Val aan, jongen. Doe gezellig, eet mee.' Maar Jan had zijn bedenkingen. 'Weet je wat dat kost?' vroeg hij voorzichtig. 'Nee,' verzekerde Cnall met grote stelligheid. 'Ik weet niet wat dat kost. En ik wil het niet weten ook. Dit is wat ik noem een stevig ontbijt. Mijn eerste in een dag of vier.' 'En wie betaalt dat?'

Cnall bleef roerloos zitten, een vork vol omelet zwevend tussen bord en mond. 'O, zit jij zo in elkaar. Wel een beetje anders dan die dikke vriend van je. Maak je niet druk, jongen. Ik betaal. Eet mee en zeur niet. Zeurpieten werken op mijn zenuwen.'

Jan kreeg een intens tevreden gevoel. Als het gratis was dan zou hij hem raken ook. Hij viel aan op de tweede omelet en trok een flesje fris open.

Cnall knikte stralend. 'Zie je wel. Eten is goed voor het humeur. Je kijkt te strak, jongen. Dat is niet gezellig. Op je gemak en met plezier eten moet voor een goede spijsvertering.

'Ja meester,' mompelde Jan en daarna zei hij een hele tijd niets meer, want hij had bar en boos veel honger. Hij had voor het laatst gegeten op de parkeerplaats bij het zwembad Orthlieb en dat was niet eens veel geweest. Hij buffelde bijna evenveel weg als Cnall en zat na een klein half uur kreunend op zijn stoel.

De Zwitser diepte uit een koffer een pakje shag op en rolde een sigaret. 'Netjes van die kerel die in mijn kamer heeft gezeten, hij is tenminste van mijn shag afgebleven. Gelukkig, ik heb jaren niet gerookt, maar ja, als je weer begint...' 'Je had het beter kunnen laten,' zei Jan snuivend. 'Heb je er al een idee van wat we gaan doen?' 'Ideeën genoeg. We gaan eerst naar mijn contactman en daarna graven we geld en papieren op.'

'En dan?'

'Dan geven we het spul aan die contactman en zijn we klaar. Makkelijk zat.'

'Nou, dat zit nog, zou ik denken.'

'Dat zit helemaal niet,' verzekerde Cnall. Hij boog zich voorover. 'Bespreek ik bij jou de neiging om de dingen niet al te ruim te zien, misschien? Ben jij soms een beetje moeilijk op de hand? Dat was die dikke anders helemaal niet.' 'Ik wel,' zei Jan met nadruk. 'Ik ben hartstikke moeilijk, vooral als ik een klein probleem zie.'

Cnall keek naar de rook van zijn sigaret. 'Zo, dus jij ziet een klein probleem'. 'Iets groter dan klein zelfs. Veel groter dan klein. Nu ik erover nadenk, zie ik een enorm probleem.'

Cnall liet zich achterover op bed vallen en streek met een hand over zijn buik. 'Te ruim getafeld, geloof ik. En welk probleem dan wel?'

'Een herkenningsprobleem,' zei Jan. 'Mag ik even weten hoe jij zeker weet dat je contactman ook echt je contactman is?'

'Door die doorgescheurde reisbrochure natuurlijk. Dat ding heb ik toch gewoon hier... hier... hie...' Hij kwam met een ruk overeind. 'Dat ding heb ik dus niet meer.'

'Nee,' zei Jan vriendelijk. 'Dat bedoelde ik. Dat ding heb je niet meer. Die brochure is gebruikt door die vent die in deze kamer heeft gezeten.'

‘Dus...’ begon Cnall.

‘Dus hebben we een klein probleem.’

‘Een groot probleem.’

‘Een uiterst omvangrijk probleem.’

Cnall’s hoofd begon op te kleuren. ‘Je mag wel zeggen: een crisisgroot probleem. Toen dikke Arie die vent die in mijn kamer heeft gezeten gevangen nam, heeft’ie toen die brochure niet meegenomen?’

‘Ik heb hem er niet over gehoord. Dat ding kan verloren zijn gegaan op de helling bij de Boulevard Aïn Diab, of het kan gewoon in de zak van die man zijn blijven zitten.’

‘Wel alleglorietoeters,’ tierde Cnall. ‘Besef je wel welke gevolgen dat kan hebben?’

‘Heus wel. Echt wel. En ik weet nog meer ook. Ik weet ook dat die briefjes die je van de portier beneden hebt gekregen flauwekul kunnen zijn.’

Cnall blies adem uit of hij een dreun op de maag had gekregen. Het ging nu even te snel voor hem. ‘Wat bedoel je daar nu weer mee.’

Jan trok een gezicht van verrukking. Het gebeurde niet vaak dat hij met denken iemand te snel af was, maar Cnall keek nu toch echt als een kleuter die wacht op een verhaal van de juffrouw, maar alleen nog niet weet of hij dat verhaal leuk gaat vinden.

‘Wie garandeert ons, beste Cnall, dat die bandieten niet een paar telefoontjes hebben gepleegd. Om te kijken of je al terug zou zijn in dit hotel, bijvoorbeeld. En wie garandeert je dat je contactman betrouwbaar is. Je was nog niet aan land of iemand wist dat je in Casablanca was.’

Het gezicht van Cnall begon nu bijzonder zorgelijk te worden. ‘Toen ik vast zat op die boot hebben ze me een soort drugs gegeven. Ik kon niet helder denken en ik geloof dat ik soms heb liggen ijlen. Maar in mijn meer heldere ogenblikken heb ik me daar gek over gepiekerd. HOE WIST IEMAND DAT IK IN DIT LAND WAS.’

‘Precies,’ zei Jan. ‘En hoe wist die man die je waarschuwde en die zei dat hij je contactman was, dat er gevaar dreigde?’

Cnall floot een paar maten van een oud zeemansliedje. ‘Sissende salamanders, dat is nu ook zowat. Er moet iets helemaal fout zitten. Of hier of in Europa.’

‘Kwam je net als wij uit Parijs?’

‘Wat?’ vroeg Cnall afwezig. ‘Nee, zeker niet. Ik kwam uit Joegoslavië. Ik was net klaar met een zaakje daar. Dit uitstapje naar Casablanca was bedoeld als een tussendoortje. Ik moest heel even boodschappenjongen spelen.’

‘Nou dat eventjes duurt al een dag of wat,’ zei Jan droog. ‘En is er niemand die nattigheid voelt.’

Cnall maakte een korzelig gebaar. ‘Natuurlijk heeft iemand nattigheid gevoeld. Dagen geleden al, direct nadat er geen boodschappen via de zender meer doorkwamen. Daarom zijn jullie gestuurd. Het is wel de bedoeling dat wij met ons vieren kans zien de boel hier recht te trekken. Laat me even denken.’

Zijn ogen kregen een afwezige uitdrukking toen hij overwoog wat er moest gebeuren. Hij zat doodstil, alleen een voet tikte ritmisch op de grond, alsof hij een ingebouwde radio had die heel zacht muziek bleef uitzenden, terwijl hij dacht. ‘Weg hier,’ zei hij plotseling. ‘Het eerste wat we moeten doen is verdwijnen. We geven bij de portier een briefje af voor je vrienden en we smeren hem voor die bandieten op het idee komen met een man of wat deze kamer binnen te vallen. Ze hebben een sleutel, denk je daar aan?’ Jan werd bleek. ‘Oei. Dat is waar ook. Je hebt gelijk. We moeten hier weg.’ ‘En rap ook. Buiten zien we wel weer.’

‘Is het niet beter,’ vroeg Jan voorzichtig. ‘Is het, eh, is het niet verstandiger als ik eerst wat geld van je krijg?’

‘Heb je dat dan niet?’

‘Nee, natuurlijk niet. Die bandieten hebben me alles afgenomen en van de politie krijg je ook niet veel.’

Cnall stak een hand in een van zijn broekzakken. ‘Hier, neem de helft. Dit geld heb ik van die bandieten gejat. Zo houden we de valuta-omloop op peil. En schiet nou op, want als het in dit hotel tot knokken komt dan hebben we binnen de kortste keren de halve politiemacht van de stad op ons dak. En dat heb je vast liever niet.’

‘Zeker weten,’ zei Jan en hij liep naar de deur.

Het was verbazend om te zien hoe snel de zon in een paar uur was gestegen. Ze had al de felle gele kleur waaraan je kunt zien dat het een hete dag gaat worden. Op de straat voor het hotel

was het druk. Toeristen liepen zoveel mogelijk in de schaduw, maar kooplieden op en achter ezels wandelden onbekommerd in de zon tussen auto's door waarvan de bestuurders wedstrijd claxonneren leken te houden.

'Zouden die lui echt niet weten dat het geen zin heeft te toeteren als iedereen dat doet? Het is een rotlawaai en niemand luistert.'

'Doen ze uit gewoonte. In een paar landen in Afrika ben je schuldig als je een aanrijding krijgt en de tegenpartij kan aantonen dat je geen signaal hebt gegeven.'

Jan hield zijn pas in. 'Je neemt me bij het been.'

'Echt niet, waarom zou ik. In Egypte bestaat die wet, dat weet ik zeker. En zo te horen is het hier ook zo.'

Het geluid was inderdaad niet mis. Het overstemde het gebalk van onwillige ezels en het geblaf van honden. Zelfs de schoenpoetsers die soms een eindje met hen meeliepen kwamen met bun geschreeuw nauwelijks boven het lawaai uit. 'Waar gaan we eigenlijk heen?'

'Eerst weg van het hotel. Straks huren we een auto. Ik wil niet dat iemand die bij het hotel gaat vragen, er achter komt waar we dat ding huren.' Cnall keek achterom. 'Ik geloof niet dat we worden gevolgd, maar laten we toch maar een paar keer oversteken.'

Ze liepen van de brede straat die langs het hotel leidde naar kleinere zijstraten tot ze in een bijna onontwarbaar stelsel stegen kwamen.

'Dit moet de oude stad zijn,' hijgde Cnall. 'Ik ben geloof ik wat achter geraakt met mijn conditie. Man, ik ben bek-af.'

'Komt door het eten,' verzekerde Jan. 'Ik kan echt wel een stukje lopen. Mijn benen doen hun best, maar mijn dikke darm heeft geen zin.'

'Laten we dan zien dat we een huurauto vinden. Ik ben niet gebouwd voor wandeltochten. Ik ben een voorstander van gemotoriseerd vervoer.'

Jan overwoog even om een vraag te stellen over de betaling, maar hij hield zich in. Hij was er bijna zeker van dat Cnall net zo'n figuur was als Arie Roos: vlot met geld en niet te beroerd om zelf te betalen. Bovendien had hij pijn in een zij van het hoge wandeltempo waardoor het zweet hem met stralen over de rug was gaan lopen.

Het duurde bijna een uur voor ze een garage vonden waarin iemand werkte die iets anders sprak als Arabisch. Ze hadden er zelfs voor terug moeten naar het stadsdeel waarin de meeste grote hotels lagen.

Casablanca is groot en internationaal, maar dat laatste geldt lang niet voor alle wijken. Hele delen worden uitsluitend bewoond door Arabieren en Berbers en die hebben genoeg aan hun eigen dialecten.

Tegen de tijd dat ze een garage vonden, was Cnall niet meer in de stemming om eisen te gaan stellen. Hij stapte in de kleine Fiat die hem tegen betaling van een borgsom werd aangeboden en klopte op de zijkant van het portier. 'Erin jij.'

Jan dook naar binnen. 'Ruik jij wat ik ruik?'

'Ik ruik,' knikte Cnall, 'citroenen en grapefruit, lijkt me. Maar dan wel twee weken te oud.' Hij greep onder de voorbank en wierp een stel schillen het raam uit. 'Zo doen we dat. Nou zien dat we door het zelfmoordverkeer van de binnenstad heenkomen.'

Dat lukte wonderwel. Cnall bleek een goede chauffeur die er niet tegen op zag deel te nemen aan het ordeloze gevecht dat iedere chauffeur met iedere andere weggebruiker leek te voeren.

Jan liet zich onderuitzakken en keek op zijn gemak naar de enorme mensenmassa's die hier, aan de rand van het centrum, op de been waren. Op verschillende plaatsen waren markten en tussen die markten in leek ook een levendige handel te bestaan waardoor de indruk werd gewekt dat elk deel van de straat dat niet door een automobilist, een ezeldrijver of een venter met een handkar was veroverd, belegd was met kleurige kleden waarop alle soorten koopwaar lagen. Van spartelende kippen met de poten aan elkaar gebonden, tot zakken amandelen en van kratten vis, tot vlees dat op kleine houtskoolvuurtjes werd geroosterd.

Na een minuut of tien keerde Jan zich naar Cnall. 'Volg je een toeristische route of hebben we een doel?'

'We hebben een doel.'

'Fijn. En mag ik weten welk? Of is dat het geheim van Cnall.'

'Een Cnall-geheim,' mompelde de man naast hem. 'Cnall geheimen zijn knal tot de bom barst. En dat gebeurt altijd bij mij.'

Steeds iets nieuws, altijd iets geks.’

‘Het meest gekke dat me het laatste uur is overkomen is dat ik de weg kwijt ben. Waar zitten we eigenlijk. En wat gaan we doen.’

“Wij, beste jongen, gaan naar het hoofdkantoor. Daar zullen ze wel een plattegrond hebben. Ik weet het adres van onze al dan niet deugende contactman, maar ik weet niet waar dat is. We zoeken zijn straat op de kaart op en gaan er heen.’

‘En dan?’

‘Weet ik dat. Gewoon, kijken. Misschien dat ik naar binnen ga en jou als geheim wapen achter de hand hou. We zien wel.’

Jan gromde zacht. Hij kende Cnall nauwelijks en hij had er geen idee van hoe de man zou reageren als het spannend werd. Van Arie en Bob wist hij het, maar over Cnall had hij zijn twijfels. De man was hem iets te doortastend. Doortastend is goed, vond Jan, maar eerst denken was beter. Hij voelde zich altijd nerveus worden als hij samen met een vrijwel onbekende op iets afstormde zonder dat voor- en nadelen in ruime mate waren overwogen.

‘Zou het niet beter zijn als we eerst iets van een plan hadden?’ vroeg hij voorzichtig.

‘Waarom?’

‘Ach, zo maar, voor het geval jij wordt opgewacht door een koppel Arabieren met geweren of zo. Of ben ik als wapen zo geheim dat ze me moeten aanzien voor een menselijke granaatwerper?’

Cnall remde krachtig af. ‘Hebben ze je wel eens verteld dat je zeurt?’

‘Vaak,’ zei Jan opgewekt. ‘Bob en Arie hebben er een gewoonte van gemaakt. Ik kan ertegen. Beter Zeur-Jan dan DôoJan.’

‘Nou, bedenk dan een plan. Ik rij, jij denkt. Is dat een goede verdeling, denk je. Die dikke bedacht plannen aan de lopende band. Kun jij niet net zo slim doen?’

‘Nee,’ zei Jan heftig. ‘Dat niet, nee. Ik beschik niet over dezelfde fantasiecomputer als dat sproetenwonder, maar ik ben daarom nog niet gek.’

‘Wat ben je dan wel?’

‘Zuinig’, zei Jan.

En dat was het soort dolzinnige antwoord waar Cnall helemaal

niet tegen kon. Hij gaf een ruk aan het stuur zodat de auto schuin de weg over schoot en barstte in een wild gelach uit.

‘Hij is niet gek, hij is zuinig. Haha. Nou, één ding moet ik van jullie zeggen. Voor een stel jonge jongens zeggen en doen jullie buitengewoon verrassende dingen.’

‘Met buitengewoon verrassende resultaten. Rij jij nu maar naar dat postkantoor, dat kan nooit kwaad. Maar laten we daar wel eerst ons hoofd gebruiken voor we als malloten op iemand afstormen die heel goed een van de bandieten kan zijn.’

Het postkantoor waar ze in terechtkwamen was verrassend modern. Het was een kolos van strak beton afgewerkt met hardsteen, versieringen langs de randen en een trap die wel wat minder breed had gekund.

Jan keek er met bewondering naar. ‘Zo’n gebouw als dit zou je in Amerika verwachten, niet in een land als Marokko.’

‘Juist wel,’ bromde Cnall. ‘Zulke dingen zie je in alle ontwikkelingslanden. Hoe armer het land hoe protseriger een stel gebouwen. Maar loop niet honderd meter verder want dat zit je middenin de bouwval. Blijf jij maar hier, ergens in de schaduw. Ik ga naar binnen en zoek uit waar het adres is.’

Vijf minuten later was de Zwitser terug, drie slagen bedachtzamer dan toen hij naar binnen ging en veel bezorgder.

‘Die vent woont in de medina.’

‘Wat zou dat?’

‘Dat is de oude Arabische wijk. Ik ken dat soort wijken. Ze zijn erger dan een doolhof.’

Jan trok zijn shirt los dat tegen zijn lijf geplakt zat. ‘En wat dan nog. Hebben ze in die wijk geen straatsnaamborden.’

‘Wat?’ vroeg Cnall afwezig. ‘Borden? Dat weet ik niet. Maar dat is niet wat me dwarszit.’

Jan knipte met de vingers. ‘Kom op. Het is te warm om het spannend te houden. Wat is er nu weer aan de hand.’

Cnall liep langzaam naar de auto. ‘Ik weet niet. Waar die contactman ook had moeten wonen, niet in de medina. Voor zover ik weet wonen daar alleen Arabieren. En de organisatie waar wij voor werken is Europees van opzet.’

‘Maar toch internationaal?’

‘Natuurlijk,’ zei Cnall snel. ‘Hartstikke internationaal. En in Afrika werken we natuurlijk met Afrikanen net zoals we in

Nieuw-Guinea samenwerken met papoea's. Maar de leidinggevende figuren zijn allemaal Europeanen. Niet omdat ze beter zouden zijn, maar gewoon omdat de hele organisatie vanuit Europa is opgezet. Zelfs in de Verenigde Staten heeft een Europeaan de leiding, voor zover ik weet.' Hij schopte een steen de straat over en keek hoe hij springend en ketsend over het asfalt hobbelde. 'Misschien heb je toch wel gelijk. Misschien zit het lek op een plaats waar we het niet verwachten.'

'Er is nog iets anders,' zei Jan.

Cnall keerde zich met een ruk naar hem toe. 'Wát anders.'

Jan aarzelde. 'Ik weet niet precies wat. Maar er is iets wat mij is verteld of wat ons is verteld toen in Parijs. Iets waar ik niet op kan komen, maar dat toch van belang is.'

Cnall maakte een kwaad gebaar. 'Waar het dus op neer komt, is dat we niet terug kunnen naar ons hotel, dat we geen contact op kunnen nemen met die dikke vriend van jou en die ander, hoe heet'ie ook weer, Bob, en dat we allebei een onheilspellend gevoel hebben als het gaat om de contactman.'

'Precies,' gaf Cnall Jan toe. 'En ik heb een hekel aan onheilspellende gevoelens. Ze kosten of geld of bloedneuzen. Met geld ben ik voorzichtig en als er een neus moet bloeden dan graag die van een ander.'

Het was duidelijk aan Cnall te zien dat hij niet wist wat hij moest doen. Van nature was hij een doordouwer, maar zijn nachtelijke tocht met Arie had hem geleerd dat de hulptroepen die vanuit Parijs waren overgekomen over een flinke dosis gezond verstand beschikten. De manier waarop hij was bevrijd door een buitenmodel speklap die eruit zag of hij zijn tenen niet eens zou kunnen vinden, was klasse en deze veel saaiere, zuinige figuur die nu bij hem was, zei ook heel uitgekookte dingen.

'Goed,' besliste hij. 'We gaan het volgende doen. We zoeken uit waar de contactman woont. Misschien is het nog een keer nuttig als we zijn huis snel weten te vinden. We kijken er rond tot we weten hoe die medina in elkaar zit en daarna gaan we koffie drinken. Koffie schijnt iets te doen met je bloedvaten. Verwijden of vernauwen, dat vergeet ik steeds, maar ik heb mensen gekend die er beter door gingen denken.'

Jan knikte tevreden. 'Goed plan. Dat overijlde gedoe is in elk geval veel slechter voor je gezondheid dan die zwarte Arabische

koffie. Laten we maar meteen gaan. Het wordt me hier te heet.’
Het werd niet alleen bij het postkantoor te heet, het werd overal te heet. De zon maakte er werk van en al ruim voor het middaguur was het nauwelijks meer te harden in de Fiat. De straten waren leger geworden. De meeste markten leken te zijn afgelopen en zelfs het autoverkeer was minder onstuimig. Jan draaide alle raampjes open. ‘Ken je dat liedje? Mad dogs and Englishmen go out in the midday sun. Alleen maffe honden en Engelsen gaan naar buiten als de dag op z’n heetst is. Nou, wij kunnen er ook wat van. Ik word gewoon kortademig van deze warmte.’

‘Komt door een dunnere lucht,’ verklaarde Cnall. ‘Ik heb er ook altijd last van. Maar een voordeel is dat het in de medina nu wel aardig rustig zal zijn. Arabieren zijn net iets minder gek dan Engelsen, Nederlanders, en Zwitsers. Ze blijven mooi binnen in hun koele huizen met dikke witte muren.’

‘Casablanca,’ mompelde Jan. ‘Wit huis, betekent dat geloof ik in het Nederlands. Het barst hier inderdaad van de witte huizen.’

‘Opdracht van de regering. Ze moeten regelmatig worden geschilderd.’

‘Echt waar?’

‘Echt waar. Je zou denken dat ze andere dingen aan het hoofd hebben, in dit land. Armoede en analfabetisme en zo, maar nee hoor, geverfd moet er worden.’

Cnall had in het postkantoor de weg naar de medina opgezocht en hij beschikte blijkbaar over een goed geheugen. Zonder haperen reed hij de Fiat naar een stadsdeel waar de straten korter en vooral smaller werden. Op een klein plein zette hij de auto stil. ‘We kunnen verder beter gaan lopen. De straten in de meeste medina’s zijn zo smal dat er nog geen twee geiten naast elkaar door kunnen. Als ik het goed heb, is het niet ver.’

Achter elkaar liepen ze het Arabische deel in. Van straten was al snel geen sprake meer. Het waren stegen die voor een deel bestonden uit trappen. Geen auto kon hier rijden en als er geiten door moesten, zoals Cnall suggereerde, dan konden het maar beter klimgeiten zijn.

‘Weet je zeker dat we goed lopen?’ hijgde Jan. ‘Ik zie geen

verschil tussen de ene en de andere steeg.'

Cnall aarzelde nu ook. 'Ik vergis me zelden, maar eerlijk, nu begin ik toch te twijfelen.'

Een kleine honderd meter verder liet Jan zich op een van de treden van de zoveelste trap zakken. 'Hou maar op. Stop maar,' beval hij. 'Dit heeft geen zin. We sjouwen ons een ongeluk. Al die huizen zien er hetzelfde uit. Het lijken wel fortten. En op alle zijstraatjes komen trappen en trappetjes uit. Ik wed dat elk huis drie uitgangen heeft. Waar die contactman ook woont, zonder een peloton goed getrainde mariniers hoef je niet eens te proberen om hem te vinden voor hij jou ziet. Het lijkt hier uitgestorven, maar ik heb het gevoel dat er duizend mensen naar me kijken.'

Cnall keek onbehaaglijk. 'Dat gevoel heb ik ook. Ik heb hier nog geen andere westerling gezien. We lopen hier net zo in de gaten als een zoekoe op een voetbalveld.'

'Laten we dan teruggaan alstjeblieft. Waar de contactman ook zit, hier in deze wijk is hij veiliger dan in een goed bewaakt fort. Je hebt een beste kans dat 'ie ons allang heeft gezien, of in elk geval weet dat we hier lopen.' 'Dat zou dan wel betekenen dat hij niet deugt, want anders was hij wel te voorschijn gekomen.' 'Ja,' zei Jan. 'Als en want en misschien. Laten we nou opschieten. Hier hebben we niets te zoeken.'

Het speurinstinct van Cnall bleek toch in orde te zijn, want als een postduif liep de Zwitser terug naar de Fiat.

'Weg hier,' zei hij. 'Eerst koffie en dan nadenken'. Hij sloeg op het stuur. 'Er moet toch iets zijn wat we kunnen doen, jandokie.'

'Kunnen we,' verklaarde Jan vol stelligheid. 'We kunnen in elk geval dat geld gaan opgraven. Hebben is maar hebben.'

Aan dat geld had hij het laatste uur voortdurend lopen denken. Voor een ordentelijke zuinigheidsmaniak als Jan was het natuurlijk een gruwel dat een klein fortuin domweg in geel zand lag en niet keurig in stapeltjes in een kluis. Cnall leek zich er niet druk om te maken. 'Het ligt daar goed.'

'Het ligt daar niet goed,' zei Jan heftig. 'Het ligt daar link. Alleen jij weet waar het is. En wat als we in een situatie komen waarin ik of mijn vrienden er snel over moeten beschikken?'

Cnall knikte. 'Gelijk heb je. Laten we maar wachten met de

koffie. Het is nu nog rustig op de weg. Eerst naar het vliegveld, het geld en de papieren veilig stellen. Daarna zien we weer.'

'Precies,' zei Jan die op slag zijn moeheid vergat bij het vooruitzicht op de aanblik van een flinke stoot geld. 'Geld of geen geld, dat is de kwestie. Maar wat is nou, verdorie, toch dat ene dingetje waar ik maar steeds half aan zit te denken?'

Hij deed zijn ogen dicht en probeerde zich de gesprekken van de afgelopen dagen voor de geest te halen. Het was niet iets dat hij hier in Casablanca had opgepikt, dat wist hij bijna zeker. Maar waar dan. In het vliegtuig? Onzin, onderweg was niets spannends gebeurd. Het moet eerder zijn geweest. In Parijs dus, tijdens het gesprek met de medewerker van de organisatie. Jan probeerde zich het gesprek te herinneren. De koerier had gesproken over Cnall, over de Hell-snelzender en over de boodschappen van de Zwitser, maar dat was allemaal niet erg opzienbarend geweest. Er was nog iets anders gezegd. Iets over het hotel misschien? Jan concentreerde zich op de woorden 'hotel' en 'Atlantique' en opeens had hij het. 'El Mansour!' riep hij uit.

Cnall gaf een ruk aan het stuur. 'Wat is dat. Een radiostation, een straat, een bedelaar? Je laat me schrikken, jonge gek.'

'El Mansour is een hotel. Ons is verteld dat daar elke avond om zes uur iemand zit die met de organisatie te maken heeft.'

Cnall sloeg zich tegen het voorhoofd. 'Een man die een wandelstok met een wit-ivoren knop bij zich heeft. Al die verdovende middelen die me op dat jacht zijn toegediend moeten me wel erg dul hebben gemaakt. Natuurlijk, hoe kom ik zo stom dat ik dat vergat. De man met de wandelstok, dat is het contact dat we moeten hebben. Het El Mansour-hotel is ook ver genoeg van hotel Atlantique af om geen geduvel met die Marseillaisesnuiters te krijgen. Prima werk jongen. Eindelijk iets waar we iets aan hebben.' Hij gaf gas bij. 'Eerst het geld, dan El Mansour. Misschien komt er vandaag toch nog wat duidelijkheid in deze ganse, en zeer duistere, brij van Marokkaanse gebeurtenissen.

Het vliegveld van Casablanca, dat de naam Anfa draagt, ligt ten zuid-westen van de stad. Toen het werd aangelegd had het op flinke afstand gelegen, maar de stad was in de loop der jaren

dichterbij gekomen. Dat was niet gebeurd door middel van ordelijke en systematische stadsplannenmakerij , maar door wildraak bouwen.

Over de brede betonweg reden ze beurtelings langs villawijken, buurten met flats en gebieden waarin duizenden min of meer gammele huizen en hutten stonden waarvan het merendeel de indruk wekte in een nacht in elkaar te zijn geflanst. Cnall wees er met een duim naar. 'Daar heb je ze, de beruchte bidonvilles, miniatuurstadjes van blikken platen en restanten hout. Je zult er maar wonen.'

Jan keek er naar. 'Bidon, is dat niet Frans voor blik?'

Cnall knikte. 'Omdat veel van die bouwsels zijn gemaakt van platgeslagen blikken worden deze wijken de bidonviles genoemd. Bliksteden. Als je wilt weten wat echte armoede is, moet je daar een middag gaan wandelen. Maar laat dan wel je geld thuis en trek oude kleren aan, want gegarandeerd dat je alles kwijtraakt. En dat kun je dan nog niemand kwalijk nemen ook.'

Een paar honderd meter verder begon een stuk woest land. Schaars begroeide rotsen staken uit boven lappen bruingeel zand. 'Je zou anders verwachten dat ze die bidonvilles zouden bouwen op plekken met vruchtbare grond in de buurt,' merkte Jan op. 'Hier groeit nog geen dadelpalm.'

"Die bidonvilles zijn hier overal. Toen de trek naar de steden begon, zijn de Arabieren en Berbers begonnen met het inpikken van vruchtbare grond. Toen die op was, kwam de woestijn. We naderen het vliegveld en je denkt toch niet dat ze lappen beton van honderden meters lengte hebben neergelegd in een gebied waar iets wil groeien. Ze hebben in dit land de ruimte hoor. Voor dat vliegveld hebben ze echt wel een stuk woestijn uitgezocht. Woestijn met rotsgrond dan altijd. Niemand legt een startbaan aan op mul zand.'

'Maar ons geld dan, dat ligt toch in de buurt van het vliegveld?'

Cnall lachte kort. 'Dat wel, maar het kostte moeite om een plek te vinden waar ik kon graven. Ik was blij toen ik een stel palmen zag. Die dingen groeien niet op kale rots. Ze hadden wortel geschoten in een gebiedje waar nog zand lag. Of altijd zand had gelegen. Weet ik veel, zo deskundig ben ik ook niet.' Hij klopte

met de linkerhand op de zijkant van het portier en gaf bijna een gil. ‘Au, dat portier is gloeiend heet, verdorie.’ Hij stak twee vingers in zijn mond en zoog er op. ‘Een beetje vervelend is wel dat we niet met de auto tot bij die palmen kunnen komen. We moeten straks lopen, jongetje, en dat wordt niet leuk in deze hitte.’

Jan haalde de schouders op. ‘Geld verzoet de blaren’, zei hij. Het was het soort opmerking dat Jan altijd maakte als het om geld ging. Bob en Arie waren eraan gewend en Cnall had ook allang door dat er een zeer speciaal soort zuinigheidssnuiters naast hem zat en ging er niet op in. In dit bijzondere geval had hij dat wel mogen doen, want Jan was voorbestemd ruimschoots in de blaren te komen voor hij iets van het geld zag.

De ellende begon een kwartier nadat ze de Fiat hadden geparkeerd op een zijweg van de grote weg naar het vliegveld. Verder rijden zou gevaarlijk worden. Door een dun laagje zand staken scherpe stukken rots en op verschillende plaatsen van het steeds smaller wordende weggetje lagen rotsblokken. Ezels en kamelen konden er omheen, maar auto’s niet.

Hijgend sjokten ze over het pad, de armen een eindje van het lichaam om zoveel mogelijk van de zuchtjes wind te vangen. De zon stond nu loodrecht aan de hemel en het leek of ze alleen voor hen beiden extra haar best deed.

‘Is het ver?’

‘Achter die bocht daar, geloof ik. Precies weet ik het niet meer. Ik herken het wel aan die palmen.’

Een minuut later stonden ze roerloos. Ze zagen de palmen en drie ervan stonden scheef. Ze keken dan ook onmiskenbaar naar de plaats waar ze moesten zijn. Maar ze keken ook naar iets anders.

‘Wat is d.d.dat?’ stamelde Jan.

Cnall antwoordde nijdig. Hij was zweterig en moe en het zand dat in zijn schoenen was gelopen ergerde hem. ‘Weet ik dat. Een feest of zo.’

‘Wel een rustig feest dan. Alleen die kinderen bewegen.’

Cnall schraapte zijn keel. ‘Het lijkt wel of ik geen speeksel meer krijg, verdikkie. We hadden drinken mee moeten nemen.’ Hij keek weer naar de palmen. Eronder lag een groep mensen.

Vanwaar hij stond telde hij acht of negen volwassenen en aanzienlijk meer kinderen. De meesten lagen in de schaduw van de palmenkronen of vlak achter een paar kamelen. Het leek of ze sliepen.

‘Berbers,’ zei Cnall na een tijdje. ‘Of nomaden of zoiets. Misschien op weg naar de stad. Weet ik veel. Weet jij veel. Ik verwed de snelzender tegen vijf zandkorrels dat ze er blijven liggen tot het koeler wordt.’

‘Ja maar,’ begon Jan zenuwachtig. ‘Dat kan toch helemaal niet. Ik bedoel: zo kunnen we dat geld niet opgraven.’

‘Dat kunnen we zeker niet nee,’ zei Cnall grimmig. ‘Twintig getuigen als ik als een mol door het zand graaf lijkt me niet wenselijk.’

En toen zag Jan iets waar zijn hart spontaan een slag van oversloeg.

‘Ze graven,’ riep hij.

Met open mond keken ze toe hoe twee kinderen aan het graven waren. Ze stonden wijdbeens en wierpen het zand in grote wolken naar achteren.

‘Ze graven,’ riep Jan weer, en uit zijn stem was op te maken dat hij zich stond op te eten van de ellende. ‘Lig... ligt dat geld daar in de buurt?’

‘Daar ergens, ja. Zo precies kan ik het van hieraf niet zien.’ De stem van Cnall klonk verbeterd, want ook hij begon zich zorgen te maken. In de regel sprak hij met grote luchthartigheid over geld, want ervaring had hem geleerd dat er altijd overal wat iets te regelen viel, maar hier in de helse hitte van de woestijn leken toch een paar dingen zeer uit de hand te lopen.

‘We moeten er naar toe,’ zei Jan op een toon die geen tegenspraak dulde. ‘Die kinderen moeten daar weg.’

Cnall bleef even nadenkend staan, maar toen Jan stevig doorstapte kwam hij ook in beweging.

De volwassen Berbers die onder de palmen zaten en lagen, bewogen geen spier toen het tweetal dichterbij kwam. Niemand maakte een gebaar en niemand zei iets. De kinderen hielden op met spelen, dat wel, en graven deden ze ook niet meer. Ze vormden een halve cirkel achter Jan en Cnall en liepen tegelijk met hen op. Toen hij vlak bij de groep was stond Cnall stil.

‘Goedemiddag,’ zei hij, een beetje verlegen.

Een van de mannen opende een oog en zei iets in een onverstaanbaar dialect.

‘Wij, eh...’ zei Cnall. ‘Wij, eh, wij wilden hier even uitrusten.’

De man knikte vriendelijk. Een paar vrouwen gingen rechtop zitten en begonnen zacht met elkaar te praten. Een van de kamelen maakte een hard, droog geluid. De kinderen waren dichterbij gekomen en stonden nu vlak bij.

‘Zitten,’ verduidelijkte Cnall. ‘Liggen. Rusten.’ Hij hield beide handen tegen elkaar en duwde ze schuin tegen de rechterkant van zijn onderkaak.

De man bleek dit gebaar opperbest te begrijpen. Hij lachte vriendelijk en wees naar het zand. Omdat elke plek in de schaduw benut was richtte hij zijn vinger helaas wel op een plek waarop de zon fel scheen.

Cnall keek van de man naar het zand en van het zand naar Jan. De jongen zuchtte diep en ging zitten. Het was meer dan duidelijk dat niemand hier een woord van een van de westerse talen verstond en noch Cnall noch Jan hadden zelfs ooit een Berber-dialect gehoord. Er zat niet anders op dan te gaan zitten en te blijven zitten tot de Berbers weg zouden gaan. Als ze weg zouden gaan, natuurlijk.

Toen hij daaraan dacht, voelde Jan zich pas echt verhit worden. ‘O, lieve tante Ka,’ zei hij zacht tegen Cnall. ‘Wat doen we als deze lui hier blijven slapen?’

Cnall zat op een stuk rots en schoof telkens een bil als de hete steen door zijn broek begon te branden. ‘Geen idee,’ bromde hij. ‘Waarschijnlijk ben ik voor die tijd al verdampt. De mens is meer dan negentig procent vocht, weet je dat? Allemaal water en bij mij raakt het aan de kook.’

Jan keek om zich heen. ‘Waar ligt die steen waaronder jij je spullen hebt begraven?’ Hij sprak heel zacht, maar beseftte tegelijkertijd hoe onzinnig dat was, er was niemand die hem verstond. Toch kon hij er, misschien door de hitte of door de rust die er heerste, niet toe komen hardop te gaan praten. In de verte hoorde hij het geluid van vliegtuigen en soms kwamen er onduidelijke en ook onfrisse geluiden uit een kameel, maar daar bleef het bij. Hij zag dat Cnall met de ogen de afstand mat van een stel palmbomen die scheef in de grond stonden tot een plek in het zand.’

‘Daar ongeveer,’ zei de Zwitser en hij wees met een pink naar een plaats waar enkele stenen bij elkaar lagen. ‘Tussen die ronde keien moet een platte steen liggen, eentje met een doorsnee van een centimeter of dertig. Er loopt een rare, zwarte streep bijna midden overheen. Zo te zien is er nog niemand aan geweest.’

Jan zuchtte van opluchting. ‘Dat is tenminste wat. Zolang we hier in leven blijven is er hoop. Het is in elk geval lekker rustig.’ Maar met die rust viel het tegen, zo bleek al spoedig. De kinderen hadden zich stilgehouden zolang Cnall en de Berber woorden spraken en ze hadden zwijgend toegekeken hoe die vreemde, bleke bezoekers met onbeschermd hoofd in de zon op de grond gingen zitten, maar toen die bezoekers niets anders deden dan fluisteren en duf voor zich uit staren hadden ze hun belangstelling verloren. Met de onblusbare energie die jonge kinderen eigen is begonnen ze aan onbegrijpelijke spelletjes. Twee kinderen gingen weer graven als jonge honden en een paar andere begonnen met stenen te gooien naar een rotsblok dat hoger was dan de meeste andere.

Het duurde even tot de mogelijke gevolgen van dit laatste spel goed tot Jan doordrongen, maar toen het zover was kwam de klap hard aan.

Hij ging staan en riep: ‘Niet gooien. Niet gooien.’

Het effect was verbluffend. De kamelen stootten een vreselijk geluid uit, de vrouwen begonnen aan een onduidelijk gekrakeel en de mannen kwamen allemaal, als bij afspraak, overeind en gingen vlak voor Jan staan. En de kinderen? Die hielden even op en gingen vervolgens door met gooien.

Jan keek van de Berbers naar de stenengooiers en weer terug. ‘Niet gooien, niet gooien,’ zei hij zwak. ‘Niet...’ Hij maakte een moedeloos gebaar en ging weer zitten.

De Berbers gromden goedkeurend en zochten hun plaats in de schaduw weer op. Jan klemde een tijdje verbeten de tanden op elkaar en keek toen naar Cnall. ‘Dit kan zo niet doorgaan,’ fluisterde hij met een gesmoorde stem. ‘Ik word gek van die kinderen en ik krijg blaren op mijn billen. Dit zand koelt niet af, zelfs niet als je er een tijdje op zit. Als we hier zo blijven dan word ik toetermesjokke.’

Een van die kinderen pakte daarnet een kei vlak bij de plaats

waar je platte steen ligt. Als ze straks die steen verplaatsen dan kunnen we drie dagen met een bulldozer de woestijn gaan afgraven willen we dat geld ooit weervinden. En die kinderen gaan maar door. Het is net of ze merken dat ze iets doen waar wij nerveus van worden.'

Cnall knikte. 'Daar zat ik net aan te denken. Kinderen hebben een ingebouwd radar voor die dingen. Eindelijk hebben ze publiek. Het is een ware feestdag voor ze.'

'Festijn in de woestijn,' gromde Jan met galgehumor. 'Maar voor mij is het geen feest. Ik heb het heet en ik begin zo'n dorst te krijgen dat de woorden tegen mijn huid blijven plakken.'

Cnall was het met hem eens. 'Dit moet uiteraard geen uren doorgaan,' zei hij zorgelijk. Jan bleef elke beweging van de kinderen volgen. Toen hij zag dat ze weer dicht bij de platte steen begonnen te komen nam hij een besluit. 'Dit kan niet langer,' stelde hij vast. 'Een van ons moet drinken halen. De ander moet zorgen dat die steen op zijn plaats blijft.'

'Poeh,' spotte Cnall. 'En hoe stel je je dat voor?'

Cnall sperde de ogen wijd open. 'Geniaal,' zei hij. 'Heb ik ooit gezegd dat je minder slim was dan die dikke? Heb ik waar dan ook beweerd dat je zeurde? Misverstand. Foutje van mij. Die dikke kan wat van je leren. Zitten op de steen: eenvoudig en doeltreffend. Vroeger had je de wacht am Rhein. Hier hebben we de wacht am Stein.' Hij stond op. 'Ik loop naar de auto en rij naar het vliegveld. Dat is dichterbij dan de stad en ze hebben er een restaurant. Hou stand Jan, steenwacht van me. Moge blaren uw deel zijn. En bedenk, terwijl je zit, dat zich een bedragje van honderdduizend dollar onder je billen bevindt.'

Cnall scheen bang te zijn dat Jan zijn aanbod om in de hete woestijn achter te blijven zou intrekken, want hij verdween met aanzienlijke spoed.

Jan richtte zich houterig op, strompelde naar de steen en ging er voorzichtig op zitten. Het bedrag dat er onder lag monterde hem wel een beetje op, maar niet veel. Hij was koppig van aard, zeker als het om geld ging, maar zelden in zijn leven had hij zich koppiger moeten gedragen dan deze middag. De volwassen Berbers keken een ogenblik verbaasd en sloten daarna weer de ogen, maar de kinderen waren er nu van overtuigd dat ze te doen hadden met de beruchte Gek van de Woestijn over wie ze

in sprookjes hadden gehoord.

Eerst liepen ze voorzichtig om Jan heen, een beetje angstig kijkend naar de vreemde figuur die doodstil op een hete steen zat, de handen gevouwen op het hoofd als bescherming tegen de zon. Na een tijdje durfde de dapperste hem even aan te en dat was het teken voor de anderen om het voorbeeld te volgen.

Om beurten trokken ze aan Jans shirt dat doorweekt was van het zweet. Vervolgens begonnen ze schijnaanvallen te doen op de roerloze gestalte. Gillend liepen ze op hem af om vlak bij hem met een scherpe bocht weg te zwenken. Het leek of de warmte geen vat op hen had en of de zon niet door hun witte kleren kon dringen, want ze wisten van geen ophouden. Dit was nog eens een feest. En het mooiste erbij was natuurlijk dat niemand hen een strobreed in de weg legde. De volwassen keken af en toe met een half oogje toe en Jan protesteerde niet een keer. Hij overwoog het zelfs niet. Als het zijn lot was om boven een klein fortuin gaar te worden gekookt, dan zou hij dat lot moedig dragen. Hij was hardnekkig van aard en die karaktertrek kwam hem nu uitstekend van pas.

Hij keek vaag naar een punt ver weg en hij bleef kijken, zonder op wat dan ook te reageren. Hij vertrok zelfs geen spier toen een van vrouwen, die ervan overtuigd was dat ze had te maken met een tastbaar geschifte jongen die overduidelijk woestijnziek was en eigenlijk zorgvuldig verpleegd behoorde te worden, hem een dadel in de mond drukte.

Jan zat letterlijk op blaren en had zich zelden zo ongelukkig gevoeld, maar niets zou hem wegstrijgen van de kostbare steen. De kinderen vonden het prachtig. Zo hadden ze zich de Gek van de woestijn altijd voorgesteld. Al hadden ze nooit verwacht dat diens kuiten zo bleek zouden zijn en diens hoofd zo rood.

Een Griek windt zich op

In de loop van de ochtend waren alle personen die zich bezighielden met de jacht op het geld van Cnall het zicht op elkaar kwijt. Cnall zelf reed met Jan door Casablanca. Hij was voorzien van een volle maag en de blijde verwachting van veel geld dat alleen maar even opgedolven behoefde te worden.

Bob en Arie zwierven over de kade, zorgvuldig in de schaduw blijvend en speurend naar bandieten.

Van die bandieten was Fernand de enige die nauwelijks van plaats veranderde. Hij dreef in de haven, de getatoueerde armen stevig om twee planken geklemd en hevig zwerend dat hij nooit meer iets zou doen waar water aan te pas kwam. Niet varen, niet baden, zelfs niet wassen met een vochtig washandje. Mark hinkte in de richting van de Marseillaise, het ogenblik vervloekend waarop hij kennis had gemaakt met een stel jonge jongens die overal opdoken en die er verantwoordelijk voor waren dat hij twee maal was vastgebonden, een maal te water was geraakt en nu, met een pijnlijke kuit en een wond aan een hiel, in verruïneerde kleren als een landloper rondstropelde. Fargas, de man die enkele dagen in de kamer van Cnall in hotel Atlantique had doorgebracht, was weer terug op het jacht. Hij had een tijdje lopen zoeken naar de taxi waarin Arie en Bob hadden gezeten, maar was al snel tot de overtuiging gekomen dat de jongens het havengebied hadden verlaten. In de kombuis van het jacht zat hij nu tegenover de schele kok Chico, de handen geklemd om een kop koffie. Zijn stemming was verre van vrolijk. Hij was niet alleen Cnall kwijtgeraakt, hij had ook sinds bijna twaalf uur niets meer vernomen van Fernand en Mark.

‘Waar zijn die twee’, briede hij. ‘Ze moesten even een boodschap doen. Kleuterwerk.’

De kok haalde zijn schouders op. De gebeurtenissen gingen een beetje te snel voor hem. Dagenlang had hij op zijn gemak Cnall mogen bewaken, maar nu werd er maar af- en aangevaren en elke keer waren er meer personen zoek.

‘Weet ik niet,’ verklaarde hij. ‘Geen idee. Minder dan een idee. Het enige wat ik de laatste uren heb gehoord is getier van jou.’

Fargas sloeg met een vuist op tafel. 'Maar dat kán toch helemaal niet. Iedereen is spoorloos.' Hij stond op en begon door de kleine kombuis te lopen. 'Er moet iets zijn gebeurd, maar ik mag drie keer verhipt zijn als ik weet wat.'

Chico pakte hem bij een arm. 'Ga alstjeblijft zitten,' zei hij. 'Ik word niet goed van dat gedraaf hier. Als je wilt rennen ga je maar naar de kade.'

Fargas keek door een patrijspoort naar een mandfles die dobberde op de golven. Bij elke golfbeweging was de groene hals van de fles te zien, als een reuzedobber die door een vis telkens een stukje naar beneden werd getrokken.

'Goed,' besloot hij. 'Oké, mooi, genoeg gezeurd. We moeten iets doen anders komen we nooit uit deze rommel.'

'Ga naar hotel Atlantique,' suggereerde Chico.

Fargas zuchtte. 'Dat is nou ongeveer het enige dat ik niet kan doen, kaffer. Je hebt alle kans dat Cnall daar al is geweest en heeft uitgelegd dat die fijne vriend van hem die een paar dagen in zijn kamer heeft gegeten, niet echt een vriend is. Dringt dat tot je kokshoofd door?'

Chico knikte geschrokken. 'Maar wat dan?'

Fargas dacht na. 'Jij hebt dagen lang die Cnall in de gaten gehouden. Heeft hij echt helemaal niets gezegd? Geen woord?'

Chico schudde het hoofd. 'Hij hield zijn kaken op elkaar of hij kramp had. Alleen als ik hem drinken had gegeven, dan mompelde hij wel eens wat. Maar dat was meer ijlen dan praten.'

'Wat zei hij,' vroeg Fargas snel. 'Wát ijlde hij.'

Chico haalde de schouders op. 'Losse woorden, zoals woestijn en palmen en vliegveld.'

'Vliegveld? Hoezo: vliegveld. Die vent is toch met een motorboot aan wal gekomen?'

'Weet ik veel. Vliegveld en palmen, dat was het zo'n beetje.'

Fargas dacht over de woorden na. 'Palmen' kon van alles betekenen. Palmen stonden overal in het land. Maar 'vliegveld', dat lag even anders. Op een vliegveld waren kluisloketten waarin je veel kon opbergen en een sleutel van zo'n loket is veel eenvoudiger te verbergen dan een zender en een pak geld.

Hij nam een besluit. 'Luister,' zei hij, en hij prikte met een wijsvinger tegen het borstbeen van de kok. 'Jij blijft hier op dit jacht. Ik ga naar het vliegveld en kijk er rond. Er is een kleine

kans dat die Cnall daar het geld in bewaring heeft gegeven. Het is de enige plaats waar ik naar toe kan. Als Fernand opduikt, stuur je hem naar Atlantique. Laat'ie een auto huren en dat hotel in de gaten houden. Mark is de contactman tussen jou, Fernand en mij.' Hij hield zijn hand op. 'En geef me een pistool.'

'Heb je er dan niet een meer?'

Fargas zuchtte. 'Natuurlijk wel. Toen ze me vastbonden mocht ik netjes mijn schietwapen houden, zo gaat dat hier in Cas-ablanca.' Even later was hij op weg naar de wal. Voorzien van het een na laatste pistool dat aan boord was. De bandieten waren de afgelopen 24 uur een beetje snel door hun wapenvoorraad heengegaan.

Dezelfde rubberboot die Fargas gebruikte om naar de kade te varen, werd een half uur later door Mark benut om de Marseillaise te bereiken.

Hij werd opgewacht door Chico die half over de reling hing en met verbijstering naar zijn kleding keek.

'Wat is er met jou gebeurd?'

Mark was niet in de stemming voor uitleg. 'Waar is Fargas?'

'Naar het vliegveld.'

Mark keek de kok met uitpuilende ogen aan. 'Hoezo, wil hij er vandoor?'

'Welnee, man. Hij is op zoek naar die vent Cnall. Kom aan boord dan krijg je koffie.'

'Eerst verkleed,' zei Fargas. 'En dan koffie en eten.'

Een kwartier later was hij voldoende tot rust gekomen om Chico in te lichten over de gebeurtenissen van de afgelopen nacht. Hij had een ander, goetzittend pak aan en vrijwel nieuwe schoenen. Mark voelde zich altijd beter naarmate zijn kleren nieuwer waren. Hij dronk koffie, at vrijwel alles wat Chico hem voorzette en vertelde toen over zijn gevangenneming en bevrijding door de Zweedse Sven.

'En daarna ben ik hier naartoe gestrompeld. Op de kade ben ik met die pijnlijke poot toch niet veel waard. Fernand kijkt daar rond. Het zal wel niet lang duren voor hij hier is,' besloot de bandiet.

‘Laten we het hopen,’ zei Chico. ‘Fernand moet naar Atlantique. Jij bent de verbindingsman.’

Mark keek spottend naar de kok. ‘Zei Fargas dat?’

Chico knikte.

‘Nou, Fargas kan een zwerende vinger krijgen. Een paar uur geleden heeft hij twee van de knapen die ons gevangen hebben genomen in een taxi over de kade zien rijden, dat zei je toch net?’

Chico knikte weer.

‘En Fernand en ik zijn bevrijd door een snuiter die ongeveer dezelfde leeftijd heeft. Wij begrepen dat hij geld wilde, maar wie garandeert ons dat het geen doorgestoken kaart was.’

‘Lijkt me sterk,’ zei Chico.

‘Zo, lijkt je dat sterk. Nou, het lijkt mij niet sterk. Misschien moest die ene vent ons vrijlaten en zaten die andere twee in een taxi om te kijken wat wij zouden gaan doen. Niks verbindingsman. Voorlopig blijf ik hier in het havengebied.’ Hij stak een hand uit en hield die open, de palm naar boven gekeerd.

‘Geef me effe een pistool.’

Chico opende zijn mond, maar besloot toen dat het stellen van de voor de hand liggende vraag overbodig was. Weer een wapen naar de Filistijnen.

‘Ik heb er nog een. Als ik ‘m jou geef dan zit ik zelf zonder.

‘Als er iemand komt sla je hem maar op zijn kop met een pollepel. Die zijn er groot genoeg voor, verzekerde Mark hem grimmig. ‘Ik ga niet van dit jacht af zonder een pistool. Er loopt me veel te veel tuig rond, daarginds.’ Hij stond op. ‘Ik ga een auto huren en rij de kades af. Te voet ben ik niks waard en misschien moet ik ergens heen. Een wagen is altijd handig.’

‘En Fernand dan?’

Mark dacht even na. ‘Stuur hem maar naar Atlantique. Dat kan nooit kwaad en dan weet ik waar’ie zit. Maar laat’ie niet naar binnen gaan. Met al die tatouages en die onderkaak van hem loopt’ie veel te veel in de gaten.’

Terwijl Mark zich op de Marseillaise te goed deed aan koffie en voedsel lagen Bob en Arie van veilige afstand naar het jacht te kijken. Ze waren, als waren ze door een magneet aangetrokken, naar de plaats gelopen waar de bandieten zich bevonden.

Gedeeltelijk uit pure nieuwsgierigheid, maar ook omdat Bob nu wel eens wilde zien waar Cnall een paar dagen van zijn koeriersleven had doorgebracht.

‘Misschien zien we iets nuttigs,’ had hij gezegd.

‘Misschien zien we snurkers die ons op onze kop willen bensen met een stuk hardhout,’ zei Arie. ‘We hebben geen schijn van kans om op klaarlichte dag op dat schip te komen. Ze houden de zee echt wel in de gaten hoor.’

‘Dat weet ik ook wel,’ snauwde Bob. Hij was een tikje kort aangebonden. De laatste maal dat hij iets had gegeten was op de parkeerplaats van zwembad Orthlieb. In het politiebureau was geen voedsel verstrekt en in het hotel waren ze te gehaast geweest. ‘Ik moet wat eten, verdorie. Straks ga ik tegen de vlakke.’

Arie keek voldaan. ‘Dit,’ zei hij met nadruk, ‘dit is het eerste avontuur waarin iedereen die zich in mijn nabijheid bevindt steeds maar wil eten. Eerst Cnall met zijn vierdubbele biefstuk en nu jij. En geen schimpscheut over mijn vraatzucht. Bobbie, Amerikaanse vriend van me, dit soort van dagen verdient met goudkleurige inkt in boekvorm te worden beschreven.’

‘We hebben al een gek die het op een typemachine doet,’ antwoordde Bob knorrig. ‘Luister. Er moet echt, absoluut en zonder dollen enig voedsel komen. Dat is punt een. Verder moeten we dat jacht in de gaten houden, dat is punt twee.’

Arie dacht na. ‘Punt een kan ik volgen. Sterker: ik heb er enig begrip voor, al lijkt het me een goed idee dat je nog even honger lijdt. Dan beseft je tenminste wat ik bijna dagelijks moet doorstaan. Maar punt twee is me niet duidelijk.’

‘O, niet duidelijk. Nou, sproetenwonder, dat zal ik je dan snel uitleggen. Toen we uit Atlantique weggingen waren Cnall en Jan daar nog. Right.’

‘Right,’ beaamde Arie.

‘Maar die zijn daar niet meer. Heus niet. Die zijn daar niet meer, omdat ze nu langzamerhand wel bedacht zullen hebben dat dat hotel de eerste plaats is waar die bandieten naar ons gaan zoeken.’

Arie greep naar zijn hoofd en kreunde. ‘Lieve glorietoeters, ja. Wat stom. Daar hadden we vanmorgen vroeg aan moeten denken.’

‘Dat hadden we zeker, want dan hadden we een centraal ontmoetingspunt af kunnen spreken. We kunnen met het hotel bellen, maar we kunnen er niet naartoe. We kunnen in feite nergens naartoe, snapt u dat dikke en waarde vriend. We moeten wachten tot we Jan en Cnall zien of tot er een bandiet hier opduikt. En de enige plaats waar we kunnen wachten is hier, in de buurt van het jacht.’

Arie keek nog steeds een beetje verbijsterd. Het gebeurde niet vaak dat volkomen duidelijke en logische dingen hem ontgingen. ‘Maar dat is vreselijk, joh. Het wordt hier steeds drukker. We kunnen hier wel een poosje blijven zitten, maar na verloop van tijd lopen we in de gaten. En het wordt steeds warmer ook nog.’

Bob was evenmin gelukkig met de situatie. ‘Ik zie echt niet in wat we anders kunnen doen, dikke. We moeten hier wel blijven, maar laten we alstjeblieft zorgen voor eten en drinken. Ik maak nu geen grappen meer. Nog even en ik nok af. Ik heb zo’n honger dat ik dubbel begin te zien.’

Arie zag in dat de tijd van scherts en luim aangaande eten voorbij was. ‘Blijf jij hier. Ik ken de haven beter dan jij. Ik ga op zoek naar eten en naar een auto. Als die bandieten opduiken wil ik niet zonder vervoer zitten.’

‘Graag,’ zei Bob en hij liet zich tegen een laag stenen muurtje zakken dat langs een van de aanvoerwegen liep van het kadedeel dat zicht gaf op de Marseillaise. Hij keek lodderig naar het jacht, zag het beurtelings scherp en vaag en zag het twee minuten later helemaal niet meer. Bob was, meer van honger dan van vermoeidheid, in slaap gevallen. Hij lag, steunend met zijn hoofd tegen het muurtje, en met de mond half open. Hij snurkte niet, maar snorde als een kat.

Twintig minuten later liep Mark, gewapend met een pistool, op minder dan dertig meter langs hem heen...

Alle betrokkenen bij de zoekpartij naar Cnall en het geld dat hij bij zich had waren tegen de middag bezig zich over de gehele stad te verspreiden.

Nu wonen er in Casablanca een paar miljoen mensen en tussen hen kun je heus wel zoek raken. Toch kwamen alle personen die betrokken waren bij de speurtocht naar het kleine fortuin van

de Zwitser nog diezelfde dag bij elkaar. Dat kwam niet door hun slimheid of hun handigheid, het kwam door iemand die met de hele zaak niets had te maken.

Wie op school scheikunde heeft, raakt al snel vertrouwd met het begrip 'katalysator'. Een katalysator is een stof die een scheikundige reactie tot stand brengt en in stand houdt. De stof zorgt ervoor dat iets borrelt, sist, rommelt of knalt, maar neemt aan al dat geborrel en gesis zelf niet deel. Zo'n soort katalysator stond laat in de ochtend op het randje van de kade. Zijn naam was Spigoulos, en hij was de meer dan dikke, pokdalige Griek van wie Arie Roos de vorige avond een motorboot had gehoord. Nu moet eerlijkheidshalve worden gezegd dat deze Griek zich niet helemaal gedroeg zoals van een echte katalysator wordt verwacht. Hij was weliswaar bezig een reactie te veroorzaken die ertoe zou leiden dat een deel van Casablanca in rep en roer zou raken, maar hij gedroeg zich niet helemaal als de rust zelve. In hem borrelde en gistte het en zijn bolle, door de pokken geschonden wangen trilden van woede. Met een van zijn worstvingers wees hij op zijn motorboot en uit zijn mond ontsnapte een vloeiende serie woorden die zo heftig klonken dat ze het water schuin beneden hem extra in beroering leken te brengen.

'Beschadigd,' riep de Griek. 'De halve bodem in puin. Waar is die dikke rooie.'

Om hem heen stond een groepje mannen. Ze stonden net als de Griek, gebukt met de handen op de knieën, naar de autoboot te kijken waarmee Arie naar de Marseillaise was gevaren. De naam 'La Sirène' stond nog steeds in mooi glanzende koperen letters op de boeg en de boot was nog even fraai witgelakt als de dag tevoren. Wat niemand van bovenaf kon zien, en wat de Griek ook niet had gezien toen Arie de boot in het duister weer bij hem af had geleverd, was dat de bodem ernstige schade had opgelopen.

Arie had er immers, midden in de nacht, een motorbootje mee te pletter gevaren door er dwars overheen te crossen en zo iets kun je niet doen zonder dat je eigen boot op z'n minst enige lichte averij krijgt.

'La Sirène' was meer dan licht beschadigd. Diepe groeven liepen van de boeg tot bijna aan de achterkant en de rechteronderkant vertoonde een deuk van zeker twee meter lengte. Die

groeven en die deuk had de Griek nog niet eens gezien. Wel gezien had hij dat zijn schroef ontzet was en dat een van de bladen in een hoek van negentig graden ten opzichte van de andere stond.

Arie had dat niet gemerkt omdat hij na de aanvaring met een zeer kalm gangetje verder was gevaren. Bovendien had hij toen twee gevangenen aan boord, van wie er een voortdurend jammerde over watervrees en dat had zijn aandacht afgeleid.

Spigoulos echter had de averij aan de schroef terstond ontdekt toen hij voor een van de vele duistere zaken waar hij bij betrokken was snel naar de andere kant van de haven wilde.

Hij was teruggevaren, had zes mannen als gehoor aangeropen en stond nu al veertien minuten lang te beweren dat je nooit, nooit en nooit een dikke, roodharige knaap moest vertrouwen die 's nachts snel een boot nodig had. Het was maar goed dat de Griek zelf zwart haar had, want elke keer als hij het woord 'dik' in de mond nam keken alle omstanders naar zijn omvangrijke gestalte en stonden ze zich op de lippen te bijten om niet in lachen uit te barsten. En lachen in deze situatie leek niemand gewenst. In dit deel van de haven was Spigoulos een machtig man. Smokkelen mocht, zakkenrollen mocht, op kleine schaal berovingen plegen mocht ook, maar hij wilde het wel eerst even weten. Wie zich niet aan deze regel hield kon erop rekenen 's nachts, als er geen maan was, op een onprettige manier in de haven te water te worden gelaten. Iedereen kende de nauwkeurig omschreven wensen van Spigoulos en iedereen hield er rekening mee. Iedereen, behalve een dik, sproetig persoon.

De Griek stond voor de achtste keer uit te leggen wat hij met de huurder van de boot wilde gaan doen, toen bandiet Mark zich bij het groepje omstanders voegde. Hij had een auto gehuurd en was door het havengebied gaan rijden. Opstootjes en samenscholingen hadden zijn speciale aandacht en de Griek leek de leider van een samensholing die zeer snel tot een opstoot leek te gaan leiden. Mark parkeerde de auto en hobbelde naar het groepje.

'Wat is er aan de hand', vroeg hij, precies op het ogenblik waarop Spigoulos zich omdraaide en aan zijn gehoor vroeg waarom nog niemand hem een dik, roodharig hoofd op een zilveren schotel was komen aanreiken.

Hij zag Mark, de enige in de groep die niet tot zijn vaste gevolg behoorde, en snauwde hem toe: 'Wat doe jij hier.'

Mark maakte een gebaar of hij weg wilde lopen, maar hield net op tijd de pas in. 'Niets,' zie hij.

'Niets,' herhaalde de Griek. 'Hij doet niets. En dat doet hij het liefst hier.' Hij strekte zijn worstdikke arm en priemde in de richting van Marks navel 'Heb jij geen andere plaats om te niksen?'

Op dat ogenblik herkende Mark de boot. Hij had de afgelopen nacht minutenlang naast 'La Siréne' liggen dobberen en was er daarna in vervoerd. Het was donker geweest, maar niet zo donker dat hij een complete boot had kunnen missen. Hij strekte op zijn beurt een arm en kreet: 'Maar die boot ken ik!'

Spigoulos werd op slag schrikbarend kalm. 'Ach,' zei hij zacht. 'Tjonge, meneer kent de boot. Mag ik weten waarvan.'

'Ik ben er vannacht mee overvaren,' zei Mark bedremmeld.

Vanaf dit ogenblik had hij de onverdeelde aandacht van alle aanwezigen en in het bijzonder van de Griek.

'Wanneer in de nacht.' 'Ik weet niet precies hoe laat.'

'Door wie.'

'Door een dikke jongen met rood haar.' (Er ging gemompel op onder de omstanders) 'En door een oudere vent met heel blond haar.'

'Waarom.'

Mark aarzelde. 'Dat weet ik niet. Geen idee. Die gekken voeren gewoon met deze boot over ons heen.'

De ogen van Spigoulos vernauwden zich. Wie in een havenstad als Casablanca zijn dagen doorbrengt met het organiseren van diefstal en smokkel dient wel over enige mensenkennis te beschikken. En mensenkennis had Spigoulos in hoge mate. 'Hij ruikt het als hij beduveld wordt,' zeiden zijn vijanden en de meesten voelden dan een rilling over hun rug. De aarzeling van Mark was de Griek niet ontgaan. Hij ging er eens goed voor staan en zette zijn vette vuisten op de ribbels waar bij zorgvuldiger gebouwde mensen de heupen zitten. Hij wist dat Mark stond te liegen. Hij wist nog niet waarom, maar dat was een kwestie van tijd.

Spigoulos was geen hakker. Hij ging niet als een waanzinnige op een boom staan inhakken als hij brandhout wilde. Nee, hij

maakte een spleet, gebruikte een paar wiggen en sloeg dan met een paar welgemikte klappen de boom in stukken.

Mark was de boom en Spigoulos had behoefte om af te reageren en deze boom te veranderen in een hoop splinters.

‘Ach,’ zei hij en hij trok zijn hoofd zover tegen zijn schouders dat zijn nek geheel leek te verdwijnen. ‘Ach, zo maar overvaren. En je hebt er geen idee van door wie!’

‘Nee,’ zei Mark. Hij stond te zweten als een otter, maar hij wist heel goed dat er niets anders opzat dan nu door te liegen. ‘Ik kende die lui niet.’

‘En was je alleen?’

‘Ik was samen met een vriend.’

‘Waar is die vriend.’

Mark maakte een gebaar in de richting van de halve haven.

‘Ergens. Ik weet niet waar. Hij is vanmorgen een boodschap gaan doen.’

‘Maar hij komt terug?’

‘Natuurlijk komt’ie terug.’

‘En waar dan wel.’

‘Bij de boot natuurlijk.’ Mark kreeg een rood hoofd. Het was niet de bedoeling geweest informatie over zijn verblijfplaats te geven, maar het tiktak-woorden-spelletje was zo snel gegaan dat hij er was ingelopen.

Sigoulos merkte het en grijnsde. ‘Een boot? Welke boot!’

Mark zuchtte. ‘Daarginds. De Marseillaise.’

De Griek keek hem strak aan. Hij wist alles van de komst van de Marseillaise maar daarmee hield zijn kennis op en dat zat hem dwars. Over het algemeen liet hij zich uitvoerig informeren over boten die aanlegden in zijn deel van de haven, zeker als ze enige tijd bleven. Een dag of vier geleden was hem de komst van het jacht ook netjes meegedeeld. Er waren vier personen waargenomen, alle vier Europeanen. Na die berichten was alle informatie gestopt. Een enkele keer ging iemand naar de wal, maar nooit bleef een van de opvarenden zolang in de haven dat er inlichtingen uit hem te peuren waren.

Voor een bandiet die zich een soort koning van de kade waant, was dat uiterst onprettig en Spigoulos had zich al een paar maal afgevraagd of hij niet een kijkje aan boord moest nemen. Het was eerder voorgekomen dat concurrenten in zijn gebied gin-

gen opereren vanaf een boot en aan hun werk was pas een einde gekomen nadat Spigoulos hoogstpersoonlijk de opvarenden de plomp in had gegooid en een dot poetskatoen, gelegen in de machineruimte, in brand had gestoken. Hij had die nacht wel veel assistentie gehad, dat wel. De concurrenten waren naar de kant gezwommen en nimmer teruggekeerd. De boot was uitgebrand en door hen afgeschreven als zijnde een klein zakelijk verlies.

De vraag wat te doen met de Marseillaise werd nu ter plekke voor hem beantwoord door de komst van deze zorgvuldig geklede, maar zichtbare nerveuse man die overduidelijk stond te liegen.

‘Zozo, de Marseillaise. En ben jij daar de baas soms.’

Mark schudde heftig het hoofd. ‘Nee, beslist niet. Ik vaar mee. Fargas is de baas.’

Spigoulos begon langzamerhand plezier te krijgen in de situatie. Hij keek naar het roodaangelopen hoofd van de man tegenover hem en voelde zich in zijn element. Deze vent stond tegen alle klippen op te liegen, dat was duidelijk.

‘Jij vaart mee! Nou voor iemand die meevaart lig je wel erg lang stil.’

‘We gaan spoedig weg. Morgen al, denk ik.’

De Griek begon zijn stem te verheffen. ‘Zo, denk jij dat. Dénk jij dat. Weet je wat ik denk. Ik denk dat je staat te liegen dat je barst. Weet je zeker dat jullie niet hebben geprobeerd om mijn autoboot daar,’ hij wees schuin achter zich zonder zijn blik een ogenblik van Mark af te wenden, ‘te veroveren op een dikke, roodharige jongen?’

Spigoulos was gaandeweg harder gaan praten en in zijn zenuwen begon Mark nu ook te schreeuwen. Hij was nerveus, hij was verhit en hij was bang. Achter hem stonden een stuk of zes duistere, dreigende figuren die overduidelijk snel zouden reageren op elk teken van de Griek, en een eind daarachter stonden tientallen neutrale belangstellenden die lang niet vies waren van een opstootje.

Door al die toeschouwers was het voor Spigoulos, die nog steeds op de rand van de kade stond, vrijwel onmogelijk om te zien welke belangstellenden, zich bij de buitenste halve cirkel aansloten en dat was jammer voor hem, want hij zou zeker

speciale aandacht hebben gehad voor een van hen: de dikke, roodharige jongen die al dit gedoe en gekrakeel veroorzaakt had.

Dat Arie op Spigoulos zou stuiten was natuurlijk onvermijdelijk. Hij kende maar een deel van het uitgestrekte havengebied en dat was het deel waarin hij de avond tevoren op zoek was geweest naar een motorboot.

Zo gauw hij Bob had verlaten had hij koers gezet naar dat havengebied. Daar waren café's wist hij en daar waren winkeltjes en telefoon. In café's en winkels kon je eten kopen en via de telefoon kon een huurauto worden ontboden.

Het duurde geruime tijd voor dat voor elkaar was, want Arie wilde een ruime hoeveelheid voedsel. Bovendien viel het nog niet eens mee om aan een auto te komen. Een deel van de verhuurders die in het telefoonboek waren vermeld, sprak alleen Arabisch en een paar van de andere wilden dat Arie de auto zou komen afhalen. Maar dat verhipte de roodharige sproetenkoning, die zich stevig had verankerd op een barkruk en die niet van plan was zijn vel nodeloos aan de zon bloot te stellen.

Bij het negende telefoontje was het raak. Een auto kon hij krijgen, een oude weliswaar, maar hij kreeg de verzekering dat er wielen onder zaten en dat het ding beschikte over een versnelling en een rem. Op kleinigheden als een richtingaanwijzer, een vlot lopende koppeling en een benzinemeter moest niet worden gekeken. Arie vond het allang best. Hij legde zijn mollige onderarmen op de bar, bestelde een coke en ging zitten wachten. Het duurde geruime tijd voor er twee auto's voorreden. Een ruime Citroën voorop en een eigele, gedeukte Lada erachter. De Lada was voor Arie, maar zoiets had hij wel verwacht. Zonder morren betaalde hij zijn borgsom en nadat de Arabieren in de Citroën waren weggereden, probeerde hij zijn wagen aan de gang te krijgen. De motor liep, maar daarmee was alles gezegd. Aan het geluid te horen was de uitlaat gescheurd en waren de cilinders zover uitgesleten dat de zuigerveren hun werking begonnen te verliezen.

Het kostte enige moeite om de eerste twintig meter door te

komen, maar toen Arie doorhad dat het gas te scherp was afgesteld en de koppeling veel te ruim, reed hij schoksgewijs van het café weg. Hij reed langzaam, met de raampjes helemaal open. Het getier van Spigoulos en de kreten van Mark kon hij al van honderdtien meter afstand horen.

Hongerige Bob moest maar even wachten, besloot hij en voorzichtig liet hij de Lada naar de buitenste groep toeschouwers toerollen. Hij stapte uit en wrong zich naar voren. Hij herkende Mark nog eerder dan de Griek en schrok zich bijna een piepende hartklep.

Even bleef hij staan, maar toen de naam 'La Sirène' viel was hem zonnhelder waar het gesprek over ging. Achterwaarts schuifelde hij weg en zo zacht als de motor van de Lada het toeliet, reed hij weg van de opstopping. Hij trof een net ontwaakte Bob die verwilderd om zich heen keek.

'Ik geloof dat ik heb liggen pitten,' zei Bob schaapachtig.

'Dat kun je wel zeggen ja. De slaapsoep zit millimeters dik in je ooghoeken. Hier, eet eerst wat.' Arie gooide zijn Amerikaanse vriend een tros bananen toe. 'Ik heb sinaasappels en chocola en zelfs hardgekookte eieren.'

Bob keek dankbaar. 'En drinken, hoop ik.'

Arie liet een karton met twaalf flesjes zien. 'Ik heb een kroonkurkwipper ook nog.'

'Niet nodig. Ik heb zo'n dorst dat ik met plezier de hals van de fles bijt.'

Arie keek een paar minuten naar zijn vriend die zich met verbluffende snelheid door het fruit werkte en pakte Bob toen bij de mouw van zijn shirt.

'Kom mee, in de auto. Ik heb Mark gezien. Hij stond te bekvechten met een Griek van wie ik afgelopen nacht een motorboot heb gehoord. Als we geluk hebben dan is 'ie daar nog.'

'Hoe komt 'ie daar?' vroeg Bob met volle mond.

Arie haalde de schouders op. 'Weet ik het. Van het jacht misschien. Als waakpost ben jij niet ijzersterk geweest.' Hij vertelde Bob van de ruzie op de kade.

'En had dat te maken met die motorboot die je hebt gehoord?'

'Ik denk van wel. Dat ding moet schade hebben gehad na die

rauspartij vannacht.’

Bob werd in snel tempo helderder. Zijn maag was vol en de eerste slaap was voorbij. ‘Stop dan maar gauw. Als die Griek jouw rooie kop ziet dan is de boot pas goed aan. Mij kent’ie niet. Bovendien ben jij nu wel aan slaap toe. Leg me uit hoe ik moet rijden en ga een tuk doen op de achterbank.

Arie stopte meteen. ‘Graag’, zuchtte hij met een stem vol opluchting. ‘Nu val ik bijna van de graat. Als we tijd hebben, moeten we toch eens uitrekenen hoeveel slaap we tekort komen tijdens een avontuur.’

Bob schoot in de lach. ‘Dat laten we Jan heel secuur doen en dan nemen we een geweldige slaapkuur. Halen we alles in een keer in.’

De ruzie aan de havenkant was aan het verlopen tegen de tijd dat Bob de Lada op veilige afstand parkeerde. Spigoulos was van Mark bijna alles te weten gekomen wat hij weten wilde. De plaats waar hij geboren was, waar hij de laatste weken had gewerkt en waar hij naar toe wilde (deze laatste plaats was ver, ver weg; Mark zag het meest in de binnenlanden van Tasmanië). Hij kende de namen van de opvarenden van de Marseillaise en hij wist hoe het jacht er van binnen uitzag.

De naam Cnall had Mark verzwegen, maar dat was alles wat hij achter had weten te houden. Toen voor de Griek vaststond dat hij van de bemanning van de Marseillaise geen concurrentie had te duchten had hij zich ontspannen. Hij raasde nog wat en tierde voor de goede orde enige tijd door, maar de echte inspiratie was voorbij. Op een ogenblik waarop Mark beschaamd en vuurrood naar de grond keek gaf hij een teken aan twee van de ondergeschikten. Geluidloos verlieten ze het kringetje achter Mark. Ze wisten wat hun baas bedoelde, daar was geen woord voor nodig. Ze voelden of ze een mes bij zich hadden en liepen naar een auto.

‘Volg die vent,’ had de wenk van Spigoulos betekend. ‘Volg hem en zie wat hij de rest van de dag uitvoert.’

Korte tijd later draaide de Griek zich eenvoudig om. Hij liet Mark niet weten dat de openbare ondervraging voorbij was, maar hij liet hem zijn brede, doorzweete rug zien en ging somber naar zijn autoboot staan staren.

Mark hapte naar adem, wachtte een poosje en begon toen vervuld te raken van de hoop dat hij niet in elkaar geslagen zou worden en dat hij de kade heel zou mogen verlaten.

Niemand zei iets tegen hem en niemand maakte een beweging. Langzaam liep Mark weg van het water om al spoedig sneller te gaan lopen. Hij lette niet op de pijn in zijn hiel, maar sprintte vervolgens naar zijn auto en schoot er in als een snoek.

Bob zag hem en rechte de rug. Hij wilde juist de Lada starten toen hij een tweede auto in beweging zag komen.

‘Hola,’ bromde hij. ‘Wat is dat daar?’

Dat merkte hij snel. Mark scheurde weg en de tweede auto meerderde eveneens vaart.

‘Die volgen elkaar’, stelde Bob vast. ‘Waarom weet ik niet, maar die twee Arabieren rijden achter die bandieten aan. Dat kan niet anders. Volgen maar Bobbie.

Zie dat je deze bonk roest in de buurt van die wagens houdt.’

Dat bleek heel eenvoudig, merkte hij. De voorste auto deed geen pogingen om de volgauto af te schudden en de chauffeur reed, toen hij het havengebied eenmaal had verlaten, niet bijzonder hard meer.

Het was niet druk op de weg, maar Bob was niet bijzonder bang dat de inzittenden van auto nummer twee zouden merken dat zij op hun beurt gevolgd werden.

De Arabieren bleven dicht bij de voorste wagen en keken niet één keer achterom.

Bob had er geen idee van hoe Casablanca in elkaar zat, maar hij begon een vermoeden te krijgen van hun bestemming toen hij, rechts van de weg, grote borden zag waarop een vliegtuigje was geschilderd.

‘Zo’, mompelde hij. ‘Richting vliegveld. Dat is toevallig. Dat is vreemd. Laat dat nu net de plaats zijn waar Cnall terecht kwam op zijn tocht met het geld. Zouden die kerels weten waar Cnall het spul heeft begraven?’

Hij dacht er geruime tijd over na en hij overwoog zelfs een ogenblik om Arie wakker te maken. Niet doen, dacht hij. Die dikke heeft zijn slaap hard nodig. Voorlopig kan ik toch niets doen en het is heel goed mogelijk dat die bandiet met een heel ander doel richting vliegveld gaat. Gewoon blijven volgen en zien wat er van komt.

Mark ging wel degelijk naar het vliegveld. Hij wist dat Fargas er was en hij voelde de behoefte om een paar kleinigheden met hem door te nemen. Fargas was de baas en als baas diende hij toch wel iets te weten over die dikke Griek. Hij diende ook te weten over die twee Arabieren die bijna tegen de bumper van Marks wagen reden. Of ze hadden de techniek van het volgen niet geheel onder de knie of het kon ze geen barst schelen dat ze zeer in de gaten liepen.

Voor de Arabieren was Mark niet zo bang. Hij had een wapen en tegen twee man durfde hij het wel op te nemen. Nee, het was niet de angst die hem naar het vliegveld dreef, het was het onheilspellende gevoel dat hij de Griek veel te veel had verteld. Dat die Griek op datzelfde ogenblik op de rand van de kade zat met een biertje onder handbereik en de voeten enkele decimeters boven het smerige havenwater kon Mark niet weten.

Spigoulos dacht voorlopig niet aan actie. Hij had het voldane gevoel ten overstaan van vele bewonderaars een wildvreemde van onder tot boven zorgvuldig te hebben afgebekt en dat stemde hem mild. Bovendien was het warm en de Griek hield niet van een overmaat aan actie in de hitte. Zijn rol als menselijke katalysator was uitgespeeld. Door zijn optreden reden nu drie auto's in de richting van Anfa en op dat vliegveld zouden de inzittenden met een klap dreunen op de personen die alreeds aanwezig waren.

Botsingen op een vliegveld

Casablanca is een miljoenenstad die op spectaculaire wijze uit haar krachten was gegroeid. Vooral de haven met haar grote hoeveelheid activiteiten had als een magneet duizenden Marokkanen getrokken die op het platteland of in het Atlasgebergte geen werk konden vinden. Alleen van uit het zuidelijke woestijngedeelte waren weinig mensen naar Casablanca getrokken, maar dat kwam omdat er gewoonweg niemand woonde; hooguit tijdelijk enkele nomadenstammen.

Zoals het meestal gaat bij een stad die veel te snel groeit was er geen bouwen aan geweest en daardoor waren de beruchte bidonvilles ontstaan, de blikwijken waarover Jan zich zo had verbaasd.

In de industriedelen van de stad was lukraak naar smaak en behoefte bijgebouwd en zo was het ook gegaan met het vliegveld Anfa. Kort na de tweede wereldoorlog bestond de hele luchthaven uit een serie min of meer ordeloze gebouwen die waren gegroepeerd in de buurt van het hoofdgebouw met zijn ontvangst- en vertrekhal voor de passagiers. Terzijde daarvan waren de douanegebouwen en de loodsen waarin vrachtgoederen konden worden opgeslagen.

Met het groeien van de stad nam ook het aantal passagiers toe. Op toeristisch gebied werd Casablanca nooit erg belangrijk (de toeristen gingen liever naar de badplaatsen aan de Middellandse Zee, of naar steden als Tanger en Marrakech), maar het zakenverkeer nam sterk toe en dagelijks landden er tientallen tot honderden Marokkaanse gastarbeiders die een tijdje terug naar huis wilden. Het gevolg van deze ontwikkeling was dat de luchtvaartmaatschappijen hun vestigingen op Anfa begonnen uit te breiden. Hetzelfde moest gebeuren met de bevrachtingskantoren en met de goederenloodsen.

Een beetje organisator had een feestelijke tijd kunnen doorbrengen op en bij het vliegveld, maar die plannenmaker ontbrak. Het kon de plaatselijke overheid niet zo bar veel schelen waar precies werd gebouwd, zolang de vliegtuigen maar konden stijgen en dalen en zolang er geen verkeerssituatie ontstond die dagelijks tot bijna onontwarbare opstoppingen leidden.

Het resultaat van dit ontbreken van organisatietalent was een hutspot aan gebouwen en gebouwtjes, loodsen en kantoren, vestigingen in aanbouwen vestigingen die weer moesten worden gesloopt omdat ze te klein bleken of, bij nader inzien, toch op een minder gelukkige plaats stonden. En zoals het altijd gaat bij dit soort ontwikkelingen moesten de parkeerruimten steeds een beetje opschuiven als er weer een uitbreiding op stapel werd gezet. Een grote parkeerplaats dicht bij de aankomst- en vertrekruimte was min of meer intact gebleven, maar de andere parkeerruimten hadden in de loop der tijd grillige vormen gekregen. Van alle partijen die in hun jacht naar het Cnall-geld in en bij Anfa zouden aankomen was Fargas natuurlijk de eerste. Hij was betrekkelijk vroeg in de ochtend op pad gegaan en toen hij bij het vliegveld kwam was er op de grote parkeerplaats nog ruimte geweest.

‘En een mazzeltje ook nog,’ bromde hij tevreden. ‘Meestal is het hier na negen uur al bomvol.’ Hij deed op zijn gemak de auto op slot, keek of zijn pistool niet hinderlijk zichtbaar was en liep in alle rust naar het hoofdgebouw.

Fargas verwachtte geen spannende dag. Hij verwachtte eigenlijk helemaal niets. Hij rekende er niet serieus op dat Cnall op Anfa te vinden zou zijn; hij was gewoon hier omdat hij niets beters wist. Hij liep regelrecht naar de vleugel waarin zich de bagagekluisjes bevonden en liet zijn blik langs de stalen kastjes gaan.

Als dat geld hier ligt dan zal het een hele toer worden het eruit te krijgen, overdacht hij. Schietpartijen en woeste overvallen hoefde hij hier niet op touw te gaan zetten, vliegvelden zijn daar heus niet de ideale plaats voor. Fargas wist dat heel best. Hij deed dan ook niets stoers of opvallends, maar liep kalm langs de kluizen tot hij bij de gang kwam die langs het kluizengedeelte naar een van de bezoekersruimten leidde. Hier bleef hij staan met een schouder geleund tegen de muur en het gezicht van iemand die een lange, saaie dag voor de boeg heeft en die dag graag op een koele plaats wil doorbrengen.

Daar stond hij een kwartier, een half uur, een uur. En toen begon hij toch een akelig gevoel over zich te krijgen. Op een vliegveld barst het tegenwoordig van de veiligheidsagenten en

die maken er gewoonte van speciaal te letten op lieden die zich ophouden in de buurt van kluizen en depots. Fargas had drie keer een ploegje van drie man bewakingspersoneel langs zich zien trekken toen hij besloot dat hij hier niet kon blijven. Hij liep te veel in de gaten en het was een kwestie van tijd voor een van de bewakers hem om zijn papieren zou vragen.

Vanaf dat ogenblik begon de heer Fargas, bandiet te Casablanca, zich ongerust en onzeker te voelen. De plek waar hij stond was ongeveer de enige vanwaar hij zicht had op de kluizen zonder zelf in de gaten te lopen, maar juist op deze plek kon hij niet blijven. Hij deed het enige dat hij nog kon doen. Hij ging naar een restauratie in de bezoekers ruimte en kocht voedsel en drinken. Met een broodje tussen de tanden en een blik bier in de hand begon hij vervolgens aan een pendeldienst van de kluisruimten naar alle plaatsen die er niet te ver vanaf lagen, maar vanwaar hij nog een redelijk zicht had op wat zich bij die kluizen afspeelde. Hij liep lang en stug, tot hij bijna de blaren op de voeten had, maar kort na het middaguur hield hij daar abrupt mee op. Hij kreeg het dwaze gevoel van iemand die lukraak zes hokjes aankruist en de week erna hoort dat hij de lotto als enige heeft gewonnen. Liep daar... zag hij daar... was dat niet... Daar liep, hij zag, dat was inderdaad...

Dat Cnall door Fargas werd gezien was niet helemaal alleen geluk. Het kwam door de grillige ligging van de parkeerruimten. Al ver voor het middaguur was het grote, centraal gelegen plein, vol auto's en moest iedere bezoeker een plaatsje zoeken op verder weg gelegen terreinen. Zoals dat altijd gaat probeerde iedereen vanuit het centrale plein een plek te vinden zo dicht mogelijk bij het gebouw waar hij zijn moest. De parkeerplaatsen werden dan ook langzaam vanuit het centrum opgevuld.

Cnall had dat, nadat hij standbeeld-Jan had verlaten, al snel gemerkt. Hij reed twee maal achter vier andere auto's over de centrale parkeerplaats, veegde zich het zweet uit de ogen en tierde zacht voor zich uit. Zijn hemd plakte aan zijn lijf en hij voelde zich duizelig. Dagenlang had hij geleefd op water vermengd met een verdovend middel en twee goede maaltijden helpen nu eenmaal niet afdoende tegen de gevolgen daarvan die

nog tijden invloed kunnen hebben op iemands humeur en gedrag. Cnall was wat je noemt kort aangebonden. Hij zag dat ook een kleiner, nog redelijk centraal gelegen terrein vol blik stond en gaf een ruk aan het stuur.

‘Dan maar even krachtige maatregelen,’ mompelde hij. Hij reed over twee ophogingen in het wegdek, miste op een haar een armetierige palm en schoof zijn auto tegen de zijwand van een kantoor-in-aanbouw. Of in afbraak, dat was niet duidelijk. De zijmuren stonden er en er was iets van een dak, maar dat was al. Cnall schraapte zijn keel, merkte dat hij niet eens voldoende speeksel had om te spugen en bensede het portier dicht.

Met grote passen beende hij naar het hoofdgebouw. Door de plaats waar hij zijn auto had geparkeerd naderde hij dat gebouw van opzij en omdat geldkluizen op vliegvelden, net zoals op stations, altijd terzijde van de bezoekersruimte worden geplaatst kon het niet anders of hij moest in het blikveld van Fargas komen.

De bandiet werd overstromd door zo’n uitbundig gevoel van tomeloos geluk dat het enkele seconden duurde voor hij in actie kwam. Maar toen was het ook gedaan met de sloomheid die hij urenlang had uitgestraald. Hij gaf een klopje op zijn pistool en liep achter Cnall aan.

Het volgen was niet moeilijk. Op elk uur van de dag lopen tientallen mensen het hoofdgebouw van Anfa in en uit en het was een simpel kunstje voor Fargas om zich achter enkele andere bezoekers te verbergen.

Cnall keek niet op of om, maar koerste rechtstreeks naar het restaurant. Hij vroeg daar om een kartonnen doos en liet die volpakken met blikken fris en alle eetwaar die er, in Westerse ogen, hapklaar uitzag. Het eerste blik was al leeg voor hij het gebouw weer uit was. Hij wilde zo snel mogelijk terug naar Jan Prins en daarom dronk en at hij al lopende. Hij was net bezig om het tweede blik tegen zijn lippen te duwen toen hij een hard voorwerp tegen zijn ruggegraat voelde.

‘Stilstaan en handen zichtbaar,’ hoorde hij achter zich.

Cnall stond inderdaad stil, maar zijn handen waren niet zichtbaar, althans niet allebei. In zijn ene hand had hij de frisdrank,

maar de andere was om de kartonnen doos met voedsel geklemd en de Zwitser vond dat hij wel drie keer verhipt zou zijn voor hij die doos losliet.

‘Schiet op. Laat me je handen zien,’ snauwde Fargas.

‘Kan ik toch niet, kalf. Ik heb een zware doos vast.’

‘Dan laat je die maar vallen. Aan eten kom jij vandaag toch niet toe.’

Arme Fargas. Domme Fargas. Hij mocht dan een bandiet zijn die af en toe een redelijk succesje had behaald, een mensenkenner was hij niet. Hij had de kracht en vooral de woede en brutaliteit van de Zwitser ernstig onderschat.

Cnall had de stem meteen herkend. Hier, achter hem, stond een van de kerels die hem dagenlang op water hadden gehouden. In zijn heldere momenten had Cnall op zijn gemak liggen overdenken wat hij hen zou doen als hij de kans kreeg. Hier was die kans.

Hij liet de doos inderdaad vallen. Hij deed dat door de linkerarm gewoonweg op te heffen, waardoor de zware doos als een bom gevuld met koolzuurhoudende limonade en gebak op het beton viel. Dat gaf een hele klap en op het ogenblik van die klap gooide Cnall een deel van de inhoud van het blik dat hij in zijn andere hand had naar het gezicht van de man achter hem. Maar hij deed meer. Hij was jaren en jaren judoleraar geweest en hij kende zijn trucs. Hij zakte door de knieën en maakte met zijn rechterbeen een maaiende beweging.

Fargas, die was afgeleid door de klap waarmee de doos was neergezet, voelde dat zijn enkels schuin werden weggeschopt en dat hij zijdelings onderuit ging.

Het pistool bewoog in zijn hand, maar hij schoot niet. Net op tijd vloog er een vlag besef door hem heen: schieten op een vliegveld is hetzelfde als algemene oproer afkondigen in een kazerne. Je kunt het doen, maar de gevolgen zijn niet te overzien. De bandiet kreeg niet de kans om zich af te vragen of hij er nu wel of niet goed aan had gedaan om te schieten. Op het ogenblik waarop hij met een schouder het beton raakte voelde hij dat zijn schuttersarm in een greep werd gepakt waar geen ontkomen aan was.

‘Los. Laat dat wapen los,’ sist Cnall bij zijn oor. De Zwitser had

zich half over zijn tegenstander gebogen en schermde het pistool af tegen een groepje Arabieren dat op een afstand stond te kijken.

‘Kom overeind en kijk gewoon,’ beval hij. ‘Schiet op of ik kraak je pols.’

Fargas trok een grimas die moeilijk voor ‘gewoon’ kon doorgaan, maar hij deed zijn best. Hij besepte dat hij nooit een dollar zou zien als hij hier aan een nummertje publiek kabaal zou beginnen.

‘Laat me los,’ gromde hij.

Cnall greep het pistool en duwde het onder zijn overhemd. ‘Pak die spullen in die doos. We moeten hier weg, en snel ook.’ Uit een ooghoek zag hij dat de Arabieren dichterbij waren gekomen, maar toen ze zagen dat twee mannen eendrachtig bezig waren om blikken en broodjes in een karton te pakken, keerden ze zich om. Een botsing tussen twee haastige kerels, was hun conclusie, niets spannends aan te beleven.

‘Pak dat karton,’ beval Cnall, toen al het eten bijeen was verzameld. Hij dreef Fargas in de richting van zijn auto en vroeg zich af wat hij het beste kon doen. Het liefst had hij de bandiet een uurtje door de hete woestijn geschopt, maar daar had hij de tijd niet voor. Cnall maakte zich zorgen om Jan die wel dapper in de zon was gaan zitten, maar de Zwitser wist uit ervaring dat geen enkele westerling zoiets ongestraft urenlang kan doen. Eerst moest Jan worden voorzien van eten en drinken en daarna kon hij zich bezighouden met de heer Fargas die zich zichtbaar aan het herstellen was van het lichte handgemeen met Cnall.

Toen hij bij zijn huurauto stond zag Cnall de oplossing voor zijn probleem. Hij keek naar het halfgesloopte kantoor en gaf Fargas een zet. ‘Naar binnen, jij, vlug, voor iemand ons ziet.’ Hij duwde de bandiet met het pistool voor zich uit tussen het puin dat op de vloer van het kantoor lag. Die vloer was heel, maar dat was ook alles wat heel was. De muren waren niet hoger dan twee meter, het dak was half verdwenen en ruiten en deuren waren verdwenen. Wat er wel lag behalve puin was een grote hoeveelheid rotzooi: plastic, afval van eten en stuk electriciteitsdraad.

‘Dat is was ik nodig heb,’ zei de Zwitser tegen zichzelf. Hij wees met het pistool op een hoop puin. ‘Ga daar maar zitten, dan zal

ik je eerst effe binden. Jij kijkt me weer veel te helder uit de ogen.’ Hij pakte het electriciteitsdraad en snoerde het zo strak om de armen en benen van Fargas, zodat de bandiet er tranen van in de ogen kreeg. Cnall zegt het. ‘Schiet je gemoed vol, makker? Ga dan maar lekker liggen piekeren want dit is nog maar een kleinigheid in vergelijking met dingen die gaan komen. Ik heb plannen met jou, mooie plannen.’ Hij keek naar het pistool en woog het op de hand. Hij zag aan de ogen van Fargas dat die wist wat er ging komen en knikte geruststellend. ‘Ik moet toch echt voorkomen dat je gaat schreeuwen. Slaap wel,’ zei hij minzaam en hij gaf de bandiet een welgemikte tik met de kolf achter een oor.

Fargas liet een klein boertje en viel schuin over het puin. Voor alle zekerheid stopte Cnall nog een zakdoek in de mond van de bandiet en zette het vast met diens zijden das.

‘Dit moet voldoende zijn, voorlopig,’ zei hij tegen de zwaar ademende Fargas. ‘En nu maar hopen dat hier geen zwerver een poos wil gaan liggen pitten. Aan de rotzooi hier te zien, gebeurt dat nog wel eens. Helaas kan ik je niet meenemen. Dat lijkt me toch wat al te opvallend.’

Hij stond op en pakte het voedsel. ‘En nu naar Jan. Die knaap is gek genoeg om tot vanavond laat op die steen te blijven zitten als dat nodig is. Straks vind ik hem terug met een zonnesteek.’

Cnall keek door het gat in het dak naar de strakblauwe hemel en daar en op dat ogenblik kreeg hij een idee, zo monumentaal mooi dat hij zonder aarzelen tot de uitvoering ervan overging. Jan Prins zou nooit op dat idee gekomen zijn en Bob Evers evenmin. Arie Roos misschien. Ook het Roos-brein placht bij tijd en wijle dergelijke krankzinnige invallen te hebben als Cnall net had geproduceerd. De Zwitser rende terug naar het hoofdgebouwen liep in een ruk door naar een van de kleine winkeltjes die zich op elk vliegveld bevinden.

‘Hebt u een paraplu?’

‘Een wat???’

‘Een paraplu. Zo’n regending.’ Cnall liet het laatste woord wegsterven. In zijn enthousiasme was hij even vergeten dat in een land als Marokko paraplu’s niet tot de meest gangbare gebruiksvoorwerpen behoren.

‘Ik bedoel: parasol,’ verduidelijkte hij. ‘Iets tegen de zon.’

Dat ging beter en twee minuten later verliet hij voor de tweede keer het hoofdgebouw, ditmaal voorzien van een vuurrode parasol met blauwe en gele strepen. Misschien zou hij zonder bagage ongemerkt bij zijn auto zijn gekomen, maar Cnall deed buiten wat nijlpaard Roos zonder twijfel ook gedaan zou hebben. Hij keek naar de zon, klapte de parasol uit en ging met het ding dat een doorsnee van ruim een meter had over het parkeerterrein flaneren.

Daar, op en bij dat parkeerterrein, zag iedereen hem. Twintig Europeanen zagen hem, honderdvijfentwintig Arabieren zagen hem, evenals acht negers, zevenendertig Berbers en drie verbaasde toeristen.

Hij werd door nog meer mensen gezien. Hij werd, vol verbijstering en verbazing, opgemerkt door respectievelijk Mark, twee Arabieren en Bob.

Mark was de eerste van de inzittenden van drie auto's die achter elkaar over het centrale parkeerterrein reden op zoek naar een open plek.

'Wat zullen we nou hebben,' riep hij verbaasd uit. Hij boog zich voorover over het stuur en dacht dat hij gek werd. Daar liep alsof hij door de hele wereld gezien wilde worden de vent waar ze nu al uren achteraan zaten. Wás het die vent wel. Het was hem echt, stelde Mark vast.

Hij bedacht zich geen moment, maar liet de auto staan waar'ie stond, dwars achter drie andere wagens, en stapte uit. Hier moest onverwijld worden ingegrepen, vond de bandiet, Cnall, met parasol of zonder, behoorde zo snel mogelijk in verdoofde toestand terug te keren naar het jacht La Marseillaise.

Achter hem zagen de twee Arabieren Mehdi de Hassan de man achter wie ze in opdracht van de Griek Spigoulos aanzaten, plompverloren uitstappen. Ze bedachten zich niet en deden hetzelfde. Hen was het volledig duidelijk dat hun prooi iets speciaals wilde. Wat, dat wisten ze niet en van Cnall hadden ze nog nooit gehoord, maar hun ervaring als helper van Spigoulos had hen geleerd op hun hoede te zijn voor onverwachte gebeurtenissen. Ze stapten uit en liepen zonder een woord te zeggen uiteen. In een boog liepen ze achter Mark aan.

Bob reageerde als laatste. Hij had bij het rijden over de

parkeerplaats voorrang moeten geven aan een bestelauto en hij had enige achterstand opgelopen. Voor zich zag hij eerst Mark en daarna de twee Arabieren uitstappen. In de verte zag hij wel iets dat leek op een parasol, maar de man eronder was voor hem onzichtbaar.

Hij remde en was een moment de kluts kwijt. Ook uitstappen? Arie wakker maken? Dichterbij rijden? Het duurde een paar seconden voor hij alle mogelijkheden had overzien. Hij zag Mark sneller gaan lopen en besepte tegelijkertijd dat haast geboden was. Hij gaf Arie een klets op diens achterwerk en pakte het pistool uit het dashboard-kastje.

‘Arie, dik ondier, word wakker. Tijd voor actie.’

Arie kreunde en opende een oog. Bob zag het en dook de auto uit. Hij was er van overtuigd dat zijn rode vriend zou volgen. Maar die rode vriend had dertig uur niet geslapen en hij had, toen hij op de achterbank van de Lada ging liggen zijn gehele, machtige brein volkomen uitgeschakeld. Hij had een oog geopend, ja maar dat was ook alles wat er open ging. En dat duurde nog niet lang ook. Het oog ging weer dicht en Arie sliep verder. Voor het eerst van zijn leven was hij lijfelijk aanwezig bij een spannend en gecompliceerd onderdeel van een avontuur zonder dat hij een daadwerkelijk aandeel had. Arie snurkte en droomde van dadels en vijgen en van koele palmen.

Cnall merkte pas dat hij werd gevolgd toen hij vlak bij zijn auto was. Het was op dit deel van het stelsel gebouwen en parkeerterreinen een stuk rustiger dan vlak voor het hoofdgebouw en een gebukt lopende man viel er een stuk meer op. Omdat Cnall tussen een palm en een vrachtauto door moest was hij gedwongen de parasol in te klappen. Hij stond even met het ding te schutteren en zag toen uit een ooghoek iemand achter een van de auto's links van hem wegduiken. Op hetzelfde ogenblik drong het tot hem door hoe stom het was geweest om uitbundig met een veelkleurig stuk doek open en bloot over parkeervelden te gaan banjeren. Het idee, dat er hordes bandieten bij Anfa rondliepen was echter geen moment bij hem opgekomen. Dat gebeurde nu wel en het trof hem pijnlijk. ‘Kaffer’, gromde hij, ‘Klunskoe. Amateur-Cnall. Je kon verwachten dat die vent niet alleen zou zijn.’

Hij pakte de parasol alsof het ding een degen was en drukte zich met de rug tegen de zijkant van de vrachtauto. Snel keek hij om zich heen. Niemand te zien.

De vent is weggedoken, dacht Cnall, nou dat kan ik ook. Hij liet zich plat op de buik vallen en rolde zich onder de vrachtauto. Met de parasol onder een oksel geklemd bewoog hij zich in een soort halve tijger-sluipgang naar de achterkant van de wagen. Het zicht op de auto's was vandaar niet best, maar het zicht op schoenen en enkels daarentegen was verbluffend goed. Zo goed dat Cnall binnen vijf seconden wist waar zijn tegenstander zat. En dat het een tegenstander was en geen toevallige passant was ook duidelijk, want behalve schenen zag hij twee handen.

Daar kruipt iemand, stelde hij vast en omdat het hem onwaarschijnlijk leek dat vliegtuigpersoneel zich op warme dagen op handen en voeten over parkeerplaatsen pleegt voort te bewegen ging hij er blind van uit dat de lichaamsdelen aan een van de bandieten toebehoorden.

Met welgevallen zag hij ze dichterbij komen. Soms verdwenen ze even achter autobanden of waren ze een ogenblik uit zijn blikveld als de tegenstander om een auto heenkroop, maar ondanks deze kleine handicap was het of Cnall een privé-voorstelling kreeg. Net een film over handen en voeten die komisch was bedoeld. 'Echt leuk wordt het pas als je langs deze auto kruipt,' gromde Cnall. Hij pakte de parasol en greep het ding bij de punt vast. Het handvat liep half rond en was uitstekend te gebruiken om langsschuivende armen en benen klem te zetten. Hij luisterde scherp. Een vliegtuig zoemde in de verte en een eind achter hem piepten de remmen van een auto. Een vogel maakte een helder geluid. Toen het beest even ophield hoorde Cnall links van hem het schrapende geluid van een schoen die wegdraait over kleine steentjes die altijd op asfalt en beton blijven liggen. Iets later hoorde hij een onderdrukt gehijg.

Daar komt 'ie, dacht hij en hij zette zich schrap. Vlak erna kwam een hand vanachter de autoband vandaan, nog geen halve meter van zijn gezicht. Cnall wachtte grimmig tot hij de indruk kreeg dat het gewicht van zijn tegenstander op de hand rustte en haakte toen het handvat van de parasol om diens pols. Cnall rukte en hoorde met voldoening dat zijn slachtoffer een gil van schrik gaf. Op het ogenblik dat hij zich onder de vracht-

auto vandaan rolde zag hij een gezicht dat tegen het wegdek sloeg. Er is iets raars aan dat gezicht, flitste het door hem heen en een seconde later zag hij wat er bijzonder aan was. Ten eerste behoorde het gezicht niet aan een van zijn tegenstanders, maar aan een Arabier en ten tweede was het een gezicht met een mes. Het behoorde aan Medhi, een van de ondergeschikten van Spigoulos. De man had Mark weg zien duiken en had hetzelfde gedaan. Hij was ervan overtuigd geraakt dat de man aan hem en zijn bende genoot probeerde te ontsnappen, maar dat was toch niet de bedoeling. In dat soort zaken was Spigoulos altijd heel duidelijk. Wie een opdracht verknalde kon op een ruime hoeveelheid problemen rekenen.

De Arabier had een omtrekkende beweging willen maken en was net van plan om gebukt verder te gaan toen hij zijn hand onder zich weggerukt voelde worden. Om beter te kunnen kruipen had hij zijn mes tussen zijn tanden geklemd en toen hij tegen het beton sloeg viel hij met een wang op het scherpe lemmet. Hij voelde het bloed langs een mondhoek stromen op het ogenblik dat iemand hem bij zijn nekvel greep.

Even later hoorde hij nog veel meer. Hij hoorde het geluid van iemand die zich afzet op de motorkap van een auto, gevolgd door het gehijg van twee mannen die in gevecht waren.

Nog daas van de klap tegen het wegdek en met een wit gezicht van schrik waarover rode bloedsporen liepen, keek hij op. Tot zijn verbazing zag hij de man die hij moest achtervolgen in gevecht met een man met witblond haar. Wie die man was wist hij niet, maar hij zag al snel dat hij wist wat vechten was. Het was voor Mehdi een afschuwelijke situatie. Hij moest Mark volgen, maar hij had niet de opdracht hem te overvallen en zeker niet om hem te helpen. Hij deed het meest verstandige dat hij kon bedenken en leunde achterover tot hij met zijn rug tegen de vrachtauto zat waaronder Cnall had gelegen en keek naar het gevecht dat zich op een meter afstand van hem snel ontwikkelde. Het moet worden gezegd dat Mark zijn best deed. De bandiet had het aanvankelijk zelfs snel aangepakt. Hij had Cnall herkend en gezien dat zijn twee volgers zich hadden gesplitst. Hij was achter een auto in elkaar gedoken en was net zo lang roerloos blijven zitten tot hij wist waar de Arabieren waren.

Een van hen kroop de kant van Cnall op en dat kwam hem goed uit. Voorzichtig liep hij hem gebukt achterna. Toen Mehdi onderuit werd gehaald was hij vlakbij. Hij zag Cnall onder de vrachtauto vandaan rollen en naar de Arabier grijpen. Dat leek hem het goede moment om in actie te komen. Schieten wilde hij niet, maar dat leek hem ook niet nodig. De Arabier was op zijn bek gevallen en Cnall lag er niet bepaald comfortabel bij. Mark was netjes op zijn kleren, maar in geval van nood wilde hij er nog wel een pak aan wagen. Dit was een noodgeval vond hij. Hij sprong op een motorkap en nam een zweefduik.

Hij kwam vol met zijn bovenlijf op een schouder van Cnall die ogenblikkelijk de Arabier losliet en plat tegen het beton klapte. Het was een succesje voor Mark, maar het was helaas zijn enige. Cnall had zich, liggend onder vrachtauto, af liggen vragen wie hij nu precies in een flits had gezien. Fargas kon het niet zijn, die lag panklaar in een afbraak-kantoor. Die rossige vent met een onderkaak als een betonmolen was hij ook niet, stelde hij vast en die een beetje schele man die altijd op de Marseillaise was gebleven om het drinken te geven evenmin.

Bleef over: Mark, een bandiet voor wie Cnall allerminst lieflijke gevoelens had. De Zwitser was geschrokken over de onstuimigheid van de aanval, maar hij was niet iemand die lange tijd nodig heeft voor herstel. Hij drukte zich op een arm op en haalde uit met de ander. De klap kwam tegen Marks onderkaak en scheurde twee kiezen van hun plaats. Cnall haalde weer uit en plaatste nu een directe op een oog. De tik was zo hard dat Mark achteruit werd geworpen en half op Mehdi terecht kwam. De Arabier was al aan het wegkrabbelen toen hij voelde dat een onderbeen werd geblokkeerd. Hij zette af met zijn andere been en schopte. De trap deed Mark vooruitschieten en bracht hem in een baan die precies tegengesteld was aan de derde armbeweging van Cnall. De Zwitser raakte hem ditmaal op het borstbeen. Het leek of het kraakte, maar dat kon ook de stotende adem van de bandiet zijn. Vaag zag hij drie auto's waarvan de kleuren in elkaar over leken te vloeien en daarna werd alles donker. Mark had het licht uitgedaan en sliep een zware slaap op het wegdek van Anfa.

Stram richtte Cnall zich op. Vier meter verder zag hij een Arabier om de hoek van de vrachtauto verdwijnen. Wie die

Arabier was en waar hij vandaan kwam wist Cnall niet, maar het leek hem waarschijnlijk dat de man iets te maken had met de bandiet die als een zak meel aan zijn voeten lag.

Hij wist zo snel niet wat hij moest doen. Achtervolgen. Voor Mark zorgen. Het probleem werd voor hem opgelost toen hij, drie seconden nadat Mehdi half overeindgekrabbeld weg was gevlucht, de Arabier, achterwaarts op de hakken lopend, weer terug zag komen. De man wankelde en sloeg over de motorkap van dezelfde auto waarin Mark vlak voor zijn snoekduik een geweldige deuk in had getrapt. Toen de Arabier nog bezig was van de motorkap te glijden verscheen het grijnzende gezicht van jonheer Evers, een pistool in de vuist.

‘Ha die Cnall,’ zei hij. ‘Zit je daar lekker?’

‘Stop dat wapen weg, sukkel,’ snauwde Cnall.

Bob Evers keek hem vriendelijk aan. ‘Rustig maar, dit is een uitstekend hoekje. Geen mens in zicht, alleen loopt daarginds nog ergens een Arabier, het vriendje van hem daar.’ Hij wees op de kreunende Mehdi.

‘Wie is dat?’

‘Weet ik veel. Ze volgden die bandiet daar.. En wij volgden hem.’

‘Wij?’

‘Arie en ik.’

Cnall keek om zich heen. ‘O, en waar is die monsterlijke spekmasa dan?’

‘Hij slaapt,’ zei Bob.

Cnall keek ongelovig. ‘Hij wát.’

‘Hij slaapt. Achterin de auto waarin we zijn gekomen. Hij was bek-af.’

‘En laat je hem gewoon liggen als er geknokt moet worden.’

Bob keek schapachtig. ‘Het ging allemaal zo snel, man. En bovendien: het is toch voor elkaar zo.’

Cnall ging staan en klopte zijn broekspijpen af. ‘Bijna,’ verklaarde hij.

‘Er loopt nog een Arabier los, weet je nog. Ik wil niet dat iemand straks amok gaat maken.’ Hij wees op Mehdi. ‘Pak die vent en trek hem rechtop. We zullen eens kijken of we zijn maat een loer kunnen draaien.’

Bob wees met een voet op Mark. ‘En hij dan?’

‘De vent slaapt. Net als Arie, maar wel iets zwaarder.’ Cnall boog zich voorover en viste een pistool uit een van Marks zakken. Hij keek er met belangstelling naar. ‘Dat is nummer twee vandaag. Het broertje van de vorige.’

Bob liet zijn wapen zien. ‘Ik heb de Browning. Hoe kom jij aan dat schietspul?’

‘Van hem daar en van een van die andere bandieten.’

‘Die vent met die tatouages?’

‘Nee, die andere. De baas van het spul, volgens mij.’

‘Fargas,’ stelde Bob vast. ‘Die vent heet Fargas en deze hier noemt zich Mark.’

De grote, rossige is Fernand. We beginnen de heren te kennen, langzamerhand.’

‘Mooi,’ zei Cnall bitter. ‘Hebben we toch iets bereikt. Koerier, nee, Roedel bandieten, ja. We kunnen ze meenemen en op de kermis tentoonstellen naast de dikke dame en het slangenmens. Nou, vooruit, pak die Arabier. Ik wil iedereen op dit vliegveld heel duidelijk maken dat we hem in onze macht hebben. Sommige van die knapen zijn me veel te handig met hun mes. Deze had er ook een. Hij sneed een stuk uit zijn eigen kop.’

Ze hesen Mehdi overeind en zetten hem duidelijk zichtbaar op het beton. ‘Jij blijft bij deze vent. Ik zet die Mark straks schuin tegen hem aan. Met een beetje geluk ziet het er naar uit dat hij door twee man overeind wordt gehouden. Ik kruip onder deze vrachtauto door en hou jullie in de gaten. Wedden dat die tweede Arabier op zijn maat afkomt? Als jullie stil blijven staan wordt’ie gegarandeerd nieuwsgierig.’

‘Lijkt me stug,’ protesteerde Bob. ‘Hoe kan ik nu in mijn eentje twee kerels overeind houden.’

‘Met je pistool. Een wapen doet wonderen. Deze Arabier hier blijft uit zichzelf overeind en die operettepiraat zet ik schuin tegen hem aan. Als het nodig is duw ik deze prachtparasol onder zijn oksel. Bob had zijn bedenkingen, maar Cnalls plan werkte wonderwel. Twee werknemers van een van de bevrachtingskantoren liepen langs en haalden hun neus op voor het gemengd Amerikaans, Europees, Arabische groepje van drie en een pluk haastige vliegtuigpassagiers besloot toch liever een omweg te maken, maar Hassan werd erdoor aangetrokken of hij aan een touw zat.

De Arabier zag zijn makker steil overeind staan en geen beweging maken. Ook de twee figuren naast hem leken van steen. Het fascineerde hem en verontruste hem tegelijk. Hij ging zelf steeds rechter staan, het mes in een hand die slap langs zijn lichaam hing. Hij maakte een paar grimassen, gevolgd door duidelijke gebaren, maar Mehdi reageerde niet. Hij deed er zelfs geen enkele poging toe. Mark hing zwaar tegen zijn rechterflank en links stond een jongen met een pistool in zijn ribben te porren. Hassan deed twee stappen en bleef staan. Hij maakte een paar onzekere gebaren en floot toen krachtig op zijn vingers. Nog steeds geen reactie. Het onheilspellende gevoel werd groter. Hij begon zich nu af te vragen of Mehdi nog wel in leven was. Zou'ie... Een golf angst maakte hem misselijk en hij verloor er zijn laatste restje voorzichtigheid door. Strak naar zijn maat kijkend kwam hij met grote, glijdende passen dichterbij.

Voor Cnall was het puur kinderwerk. Hij hoefde maar een hand uit te steken om de Arabier bij de keel te kunnen grijpen.

'En dat is er weer een,' kondigde hij aan toen hij Hassan bij Bob afleverde.

'Als de bliksem met dit hele spul naar dat restant kantoor daarginds. Daar ligt die Fargas.'

'Met plezier,' zei Bob, die het staan naast Mehdi en Mark een ervaring had gevonden die hij graag had willen missen. 'Hoe eerder ik uit deze zon ben hoe beter.'

Cnall was de hete zon volkomen vergeten, maar de opmerking van Bob spoorde hem tot grote spoed aan. 'Sodepier nog aan toe, over zon gesproken, Jan zal wel ongeveer gaar zijn.'

'Is'ie hier?'

'Nee,' zei Cnall kort. 'Dat is hij niet. Hij zit midden in de woestijn in de blakende zon met de billen op het geld. En vraag me nou niet hoe dat kan, het is veel te ingewikkeld. Maar haast is nu wel geboden. Kom op, pak die Mark bij zijn nek en sleep hem mee. Er is niemand in de buurt.'

In het halfgesloopte kantoor stelden Cnall en Bob elkaar op de hoogte van de tumultueuse gebeurtenissen van de afgelopen halve dag.

'En daarom moeten we als de hazen naar Jan,' besloot Cnall.

'Die jongen lijkt me gek genoeg om uren te blijven zitten.'

‘Hij is gek genoeg,’ zei Bob verhit. ‘Snapt die uil dan niet dat het levensgevaarlijk is wat’ie doet?’

Cnall ging er niet op in. De Zwitser wees naar de twee Arabieren. ‘Heb je de indruk dat ze iets van de hele affaire weten?’

Bob aarzelde. ‘Ik geloof van niet, maar ik weet het niet zeker. Ze zaten achter Mark aan, dat wel.’

Cnall pakte Mark bij een arm en trok hem overeind. ‘Wakker worden,’ beval hij. ‘Het is verteltijd. ‘Hij gaf de bandiet knallen op de wang tot’ie bij zijn positieven kwam. ‘Een vraag,’ snauwde Cnall. ‘En ik wil een snel antwoord. Weten deze Arabieren van onze zaken?’

Mark keek lodderig. ‘Nnee,’ zei hij suffig.

‘Mooi,’ zei Cnall en hij liet hem vallen als een steen. Hij keek Bob aan. ‘Laten we er maar op gokken dat de vent niet liegt.’

Hij greep in zijn broekzak en gooide een autosleutel naar Bob.

‘Om de hoek staat een groene Fiat. Die is van mij. Rij het ding met de zijkant voor dat gat daar, waar een deur heeft gezeten. We nemen deze twee bandieten mee. Die Arabieren laten we achter. Die redden het wel zonder ons. Met vier man gaan slepen wordt te omslachtig en is me ook veel te link.’

Terwijl Bob de auto voorreed bond Cnall de polsen van Mehdi en Hassan aan elkaar met de restanten elektriciteitsdraad. Lang zouden ze niet vastzitten, wist hij, maar lang genoeg om niet vervelend te kunnen worden.

Toen Bob terug was wond hij snel het laatste stuk draad om de bovenarm van Hassan. Hij wees op Mark.

‘Achterin met die vent. Ik pak de ander.’

Bob keek even of er geen publiek was, maar dit deel van het vliegveldterrein werd blijkbaar niet vaak gebruikt in de middaguren. Hij greep Mark bij een schouder en trok hem mee. ‘Allez hop,’ zei hij. ‘Doe niet of je slaapt, want ik weet beter.’ Hij duwde de bandiet op de achterbank en gaf Cnall een seintje. ‘Kom maar.’

De Zwitser had Fargas eenvoudig opgetild en mikte hem als een baal hooi de auto in. ‘Ik hoop dat de veren het houden,’ zei hij. ‘Schuif op Bob. Ik rij. Ik weet waar Jan zit.’

Bob schoof over de hete zitting. ‘Wat doen we met Arie?’

Cnall grijnsde. ‘Lekker laten slapen. Die slimme dikke zal opkijken als’ie wakker wordt. Wie zich onttrekt aan de actie

verspeelt zijn rechten.' Hij grinnikte. 'Die dikkerd. Ik heb leuke uren met hem gehad, vannacht, maar ik geloof dat ik met Jan en met jou ook aardig uit de voeten kan.'

De man in El Mansour

Een flink eind van het vliegveld remde Cnall scherp af en stopte. Stadsrumoer was hier niet te horen en op de ogenblikken waarop er geen vliegtuig in de buurt was heerste er een absolute, onwerkelijke stilte. Trillend steeg hete lucht op van de grond, als een ragdunne sluier die het kijken naar punten op flinke afstand bijna onmogelijk maakte.

Na enkele seconden hoorden ze het tikken van de motor die enkele graden afkoelde. Bob luisterde ernaar en keek met een half oog naar Cnall die een eindje de rotsige weg was afgelopen en nu terugkwam.

Hij keek nerveus. 'Ik zie Jan niet,' zei hij.

Bob veerde op. 'Hoe kan dat nou. Je zei net dat hij een dikke honderd meter ver weg zit, in deze hitte met al die opstijgende lucht kan geen mens zover zien.'

'Ik wel,' verklaarde Cnall. 'Mijn ogen zijn prima. De Berbers zijn weg, de kamelen zijn weg en voor zover ik het kan bekijken is Jan ook weg. Hij zat midden op een kaal stuk zand. Iemand als hij zie ik echt niet over het hoofd.'

Bob schoof de auto uit, er voor zorgend dat hij geen metaal aanraakte.

'We moeten er naar toe. Misschien vinden we een spoor of zo.'

Hij keek naar de achterbank. 'Wat moeten we met die kerels. Hier laten is me te link.'

'Veel te link en stom ook,' zei Cnall knorrig. 'Zo goed zijn ze niet gebonden met dat draad. En ik ga niet door zand baggeren terwijl die snurkers comfortabel op de achterbank liggen. Ik schop ze liever eerst de halve Sahara door.'

Hij liep naar de auto en trok Mark er uit. 'Naar buiten jij en neem je makker mee. Doe es wat voor de kost.'

De bandiet stapte zuchtend uit. 'Denk je dat het een lolletje is daar op die kleine achterbank. Het is er meer dan veertig graden, denk je daar even aan.'

'Doe ik,' zei Cnall. 'Daarom word je ook even uitgelaten. Vooruit, ga rechtop staan, met je rug naar de auto.' Hij liep langs Mark heen en trok de prop uit de mond van de langzamerhand purperrood aangelopen Fargas. 'Het is niet mijn bedoe-

ling dat jullie de geest geven,' zei hij, meer tegen zichzelf dan tegen de bandieten. 'Bob, help even. We maken hun voeten los en laten ze meelopen. Ik wil ze in de buurt houden!'

Bob bukte zich naar Fargas. 'Waarom maken we niet ook een arm los, dan kunnen ze die doos met voedsel dragen. Als Jan toch in de buurt is, dan hebben we drinken bij de hand.'

'Nog beter,' gaf Cnall toe. 'We snoeren de rechterpols van de een aan de linkerpols van de ander. Kunnen ze samen de doos dragen. Eendracht maak macht, zelfs bij bandieten.' Hij keek schuin naar boven naar het gezicht van Mark. 'En ik zweer je, als jullie de doos laten vallen dan trek ik jullie schoenen uit en drop jullie twintig kilometer verderop. Dan zie je maar dat je terugloopt.'

Met twee heel voorzichtig lopende bandieten voor zich gingen ze in de richting van de palmen. Het was natuurlijk Cnall met zijn haviksogen die het eerst overzag wat er was gebeurd.

'Maak je maar niet druk meer, Bobbie. Die Berbers zijn verdwenen, met kameel en al.'

'En Jan?'

'Die ligt onder de middelste palm, als ik het goed zie.'

Bob gaf een brul. 'Jáánnn'.

Een arm zwaaide omhoog en er klonk een schorre kreet. Bob deed een greep in de kartonnen doos en rende naar voren. Vlak bij zijn vriend bleef hij staan, 'Alles goed?'

'D.d. dorst.'

Bob gaf het blik en keek toe hoe Jan met een wilde beweging het lipje eraf rukte en met grote teugen dronk. Een deel van de frisdrank bruiste over zijn wangen en kin.

'L.lekker,' zei hij.

Bob keek zijn vriend aan. Diens gezicht leek dikker dan normaal en op de rug van een hand zag hij enkele blaren te midden van vurrood vel. Zonneblaren, dacht hij. Wat een geluk dat hij een shirt met lange mouwen aan had.

Met een voet wierp hij een wolkje zand op. 'Vertel op. Wat is er gebeurd. Die Cnall daar had hele verhalen over Berbers, kinderen en platte stenen.'

Jan wierp het blik weg en bewoog zijn mondspieren. Zijn stem klonk stroef, maar hoorbaar. 'Zei hij ook iets over een pakje geld?'

Bob schudde het hoofd. 'Alleen dat je er op zat.'

'En nu lig ik er op,' zei Jan zegevierend. Hij rolde zich op een zij en toonde een plat koffertje.

'Zit het daar in?'

'Daar zit het in. De zender ligt nog in het zand. Ik heb alleen het geld opgegraven. En geef me nu nog wat drinken.'

Cnall was op enige afstand gaan zitten, met Mark en Fargas bij zich. Hij wachtte geduldig tot Jan en Bob hem wenkten.

Zijn gezicht verhelderde toen hij het koffertje zag. 'Eindelijk,' zei hij en hij draaide aan de palletjes bij het handvat voor de cijfercombinatie. 'Eerst zal ik jou het geld laten zien, jongen. Dat heb je verdiend en dan moet je me toch es uitleggen hoe je die Berbers hier hebt weggekregen. Ik heb me zorgen om je gemaakt, weet je dat.'

Jan zei geen woord tot hij geld in het koffertje had bekeken. Het bestond uit verschillende soorten bankpapier in alle denkbare kleuren en maten, maar vreemd geld was voor Jan geen noemenswaardig probleem. Bliksemsnel betastte hij de dikte van de stapeltjes, slechts af en toe een buitenissig soort geld beter bekijkend. Zijn lippen bewogen alsof hij zacht meetelde met de computer die in zijn achterhoofd aan het ratelen was.

'Klopt,' zei hij. 'Om en nabij honderdduizend dollar aan waarde. Mooi geld. Ik heb daar tenminste niet voor niets gezeten.'

Bob gaf hem een por. 'Maar waar zijn die Berbers nu eigenlijk.'

'Weg. Gewoon weg. Ik zat daar een paar uur en in het begin waren die kinderen half wild. Het leek of ik het middelpunt was van de mooiste feestdag die ze ooit hadden beleefd. Maar toen ik bleef zitten zonder een woord te zeggen, met mijn handen boven op mijn kruin tegen de zon, toen werd het langzaam stiller. De kinderen hielden steeds meer afstand en de volwassenen achter me begonnen te smoezen en te kletsen. Ik had het gevoel dat het over mij ging. Man, ik was al half en half bang, dat ze me hier weg zouden schoppen of zoiets. Maar ineens waren ze verdwenen.' Hij wees achter zich. 'Je moet daar de sporen nog kunnen zien. Geen woord zeiden ze, af en toe maakte een kameel geluid, maar voor de rest hoorde ik niets, Het was bijna spookachtig. Toen ze uit het zicht waren, ben ik gaan graven. Dat geld zat me niet lekker.'

Cnall lachte. 'Het is de vraag of het dat geld lekker zat dat jij

daar zo lekker zat,' zei hij.

'Dat zit nog,' zei Bob, half aanwezig. 'Begrijp ik het goed en hebben we hiermee dit avontuur afgerond? Ik had me iets spannenders voorgesteld. Een gevecht in de woestijn met ziedende Berbers, een jacht per kameel, een licht handgemeen met een roedel kinderen desnoods. Maar nee hoor. Jan, liggend onder de palm. Een echt hoogtepunt is het niet.'

Cnall werd zakelijk. 'We zijn er nog niet,' zei hij. 'Nog lang niet.' 'O, nee?'

'Nee. Dat geld moet worden afgegeven weet je nog. We weten nu wie het niet moeten hebben, maar de grote vraag is, wie moet het wel.'

'Oei,' zei Bob. 'He. Tja. Daar zeg je zowat.'

'De man in El Mansour,' verklaarde Jan kortaf. 'Vanmorgen heb ik het daar al met Cnall over gehad. De man met de wandelstok, die moeten we hebben.'

Het duurde even voor Bob begreep wat zijn vriend bedoelde.

'Sodepier,' ja. Dat is ook zo. Elke dag om zes uur. Hoe laat is het?'

'Laat,' snauwde Cnall. Dat heb je met al dat stomme gehaast en gedoe. Als we niet opschieten zijn we niet eens op tijd terug in Casablanca en dan moeten we een dag wachten.'

'Zo laat is het toch niet? We hebben zeeën van tijd.'

'Dat had je gedroomd. We moeten de zender opgraven en we moeten die dikke Roos nog wekken. En verder moeten we zeer beslist handelend optreden inzake de twee bandieten die we nog niet te pakken hebben. Die ene op de Marseillaise en die tatouage-ridder. Als je denkt dat iemand me gevangen kan houden zonder dat hij een joet op z'n neus krijgt dan vergis je je toch.'

Jan stond op. 'Geef me drinken, beste Cnall. Geef brood en drinken en ik sla op elke neus die je me aanwijst. Desnoods op de jouwe. Nooit eerder heb ik me zo moeten inhouden als vanmiddag. Ik zat bijna zittend te slapen op het laatst. Slaap heb ik nog, maar ik hou een oog open als je een neus voor me hebt.'

Cnall duwde hem in de richting van de auto. 'Loop jij maar snel naar de Fiat. Hoe minder jij in de zon komt hoe beter. Wij

graven die zender wel op.' Hij keek om zich heen. 'Ik bedoel natuurlijk: wij laten die zender opgraven.' Hij greep in een broekzak. 'Hier, neem een pistool mee. Ik heb twee van die dingen, mijn broek zakt er van af.'

Jan liep langs de doos met voedsel, propte zijn zakken vol en sjokte in de richting van de auto. Hij had het gevoel of hij slaapwandelde. Hij had urenlang veel meer in de zenuwen gezeten dan hij wilde toegeven en zelfs toen hij met het koffertje onder de palm lag had hij zich gespannen gevoeld. Zonder pistool was hij kwetsbaar en hij wist dat hij bij een vechtpartij geen enkele kans zou maken. Nu, met het veilige gevoel van het pistool in zijn hand en met rugdekking van Bob en Cnall voelde hij zich uitgeput. Hij was de enige die geen minuut slaap in had kunnen halen en de gevolgen daarvan merkte hij nu.

Toen Bob, Cnall en de hijgende bandieten die als lastpaarden waren volgepakt, bij de Fiat kwamen lag Jan vast in de achterbank te ronken. Hij was op tien meter afstand hoorbaar. Cnall stond stil en keek vol verbijstering naar Bob. 'Nou hij weer. Doen jullie dat altijd?'

Bob grinnikte. 'Vroeger speelden we drie musketiers, tegenwoordig zijn we de drie schone slapers, we worden een dagje ouder. Het komt door deze helse temperatuur, denk ik. Alles wat je doet maakt je bek-af.'

'Ik heb er anders geen last van, maar ik ben ook pas in de veertig.' Hij schuifelde met een voet door het zand. 'Hadden we die dikke strijdmakker van jullie nou maar gewekt dan hadden we tenminste twee auto's gehad. Met vijf man in deze Fiat is me te veel. Bovendien heb ik geen zin Jan wakker te maken. Hij is een zeldzaam soort zuinigheidsgek, maar de manier waarop hij al die Berbers trotseerde vergeet ik nooit.' Hij zuchtte. 'Ik zal wel wachten. Ik sjok samen met deze kerels terug naar die palmen. Jij rijdt naar het vliegveld en schudt dat dikke sproetenlijf wakker. Kijk wel een beetje uit, je hebt kans dat er daar nog twee wraakzuchtige Arabieren rondlopen.'

'Die zijn er niet,' verzekerde Bob. 'Heus niet. Die zijn wenend naar huis.'

'Kijk toch maar uit. En schiet op. Als we te laat bij El Mansour zijn dan verliezen we een dag.'

Het wakker schudden van Arie was nog een heel karwei en Bob had er de handen vol aan. Het bleek onbegonnen werk om te proberen het omvangrijke lijf van Roos rechtop te krijgen en praten hielp evenmin. Arie sliep en bleef slapen. Bob maakte een machteloos gebaar en bedwong de aanvechting om zijn vriend een stomp te geven. De zon was gaan zakken en enige haast was geboden wilden ze voor zessen de man met de wandelstok kunnen benaderen.

Hij liep terug naar de Fiat, wrong een blik fris uit de vuist van de slapende Jan en maakte het blik open. Onder de neus van Arie schudde hij net zo lang tot de prik bruisend in diens neusgaten vloog. Proestend en hoestend kwam Arie overeind. 'W.wat. H.hoe.'

'Niet kletsen. Drink dit op en word wakker. In de woestijn zit Cnall met geld en zender. Tien meter verderop staat een Fiat met Jan slapend op de achterbank. We hebben twee bandieten gevangen genomen en we kunnen de zaak afronden.'

'Maar hoe. Waar. Wanneer,' vroeg Arie, zich wanhopig afvragend waar hij was.

'Hier. Vanmiddag. Op deze parkeerplaats bij het vliegveld. Allemaal terwijl jij lag te ronken als een rhinoceros. Ik vertel je later alles wel. Ik ga nu terug naar de Fiat. Ben je fit genoeg om achter me aan te rijden?'

'Heus wel,' verzekerde Arie hem kregel. De dikkerd kreeg het akelige gevoel dat voor de eerste maal in zijn leven er een heleboel spannende activiteiten waren geweest waar hij deel aan had kunnen nemen als hij niet domweg had liggen slapen. En dat hij daar voor de rest van zijn leven mee gepest zou worden stond voor hem vast.

Grimmig kwam hij overeind. Hij zou alle spot en hoon dragen als een vent.

Maar de spotternij bleef voorlopig uit. Toen ze op een kluitje bij elkaar in de woestijn stonden werden er zaken gedaan.

'Iedereen bijgepraat?' vroeg Cnall en hij keek het kringetje rond.

'Fijn zo. De vraag is nu: wie pakt die Fernand en wie gaat naar hotel El Mansour.'

'Ik ga weer slapen,' zei Jan. Hij had drie kwartier gepit en dat is net voldoende om aan slaap te wennen. Wie vast in slaap is en

binnen een uur wakker wordt geschud kan er zeker van zijn dat hij de wereld geruime tijd ziet tollen.

‘Ik rol om van de ellende. Mij krijg je voorlopig niet voor actie. Geen enkele actie.’

Cnall maakte een wegwerp gebaar. ‘Ga maar liggen, jij. Drie man is genoeg.’

Hij keek Bob en Arie aan. ‘Gaan jullie maar naar El Mansour. Ik pak die Fernand wel in m’n eentje.’

Arie schudde het hoofd. ‘Dat is een stom idee. Als wij naar het hotel gaan moet iemand die twee kerels hier bewaken. Jan is uitgeteld dus jij blijft over. Die Fernand heeft opdracht om Hotel Atlantique in de gaten te houden. Klopt dat.’

Cnall knikte, ‘Klopt.’

‘Hij blijft daar dus in de buurt tot zijn tattooages beginnen te slijten.’

‘Klopt.’

‘Waarom laten we hem daar dan niet. Hem op klaarlichte dag overvallen voor een druk hotel is link hoor. Als je hem wilt pakken, pak hem dan vanavond.’

Cnall zag de volstrekte redelijkheid van Arie’s woorden in. ‘Je hebt nog gelijk ook, spekmonster. Het is alleen dat ik nog een appel met die vent te schillen heb. Een heel dikke appel. Enkele kilo’s appel.’

‘Die schil je vannacht maar. Bob en ik gaan in onze Lada. Jij bindt die kerels en houdt ze voorlopig uit het zicht. Wij zoeken je wel op.’

‘O, ja? En waar dan wel? Atlantique lijkt me geen beste plaats.’

Arie dacht na. ‘De haven evenmin, daar loopt nog een heel boze Griek.’ Hij keek op en er verschenen pretvonkjes in zijn ogen.

‘Weet je wat. Neem de parkeerplaats bij zwembad 3rthlieb maar. En doe de groeten aan terreinwaker Gaston.’

Om precies vier minuten voor zes stonden Bob en Arie voor hotel El Mansour met verhitte gezichten en grote vochtplekken onder de oksels. De zon was aan het dalen, maar hier, op het plein voor het hotel was het nog snoeiheet. De rustige middagtijd was voorbij, merkten ze. Tientallen kooplieden hadden hun waren op het plein uitgesteld en honderden Marokkanen zwermden er omheen. Hun ogen gingen van de sober geklede

kooplieden naar het hotel. 'Wel een verschil, Bobby.'

Bob Evers wreef ongeduldig langs zijn neus. 'Het lijkt jandoekie wel of ze dit hotel gisteren hebben gebouwd.'

'In Amerikaanse stijl, dan toch altijd. Het enige Marokkaanse aan El Mansour is de naam.'

Ze keken naar de blinkende witte voorgevel die geheel was opgetrokken uit glad en donker getint glas.

'Misschien wordt deze gevel elke ochtend chemisch gereinigd.'

'En is er een verbod voor vogels om over te vliegen. In elk geval mogen ze dan geen boodschap doen, zelfs geen kleine.'

'Zijn wij, eh, niet een tikkeltje te smoezelig om ons binnen te vertonen? We lopen een beste kans dat we er achter elkaar uitgegooid worden door vier in smetteloos livrei geklede werknemers.'

Maar dat viel mee. El Mansour bleek van binnen geheel anders te zijn dan de buitenkant deed vermoeden. De hall was klein en koel en was betimmerd met donker hout waaraan dikke kleden waren bevestigd. Hoe het mogelijk was dat een hall met zo'n overdaad aan tapijten koel kon blijven was een raadsel. Mogelijk was er een vernuftig aangebrachte airconditioning-systeem, maar de koude luchtstroom die zulk een systeem pleegt voort te brengen ontbrak geheel.

'Waar zou die vent ook al weer moeten zitten?'

'In de lobby, als ik me goed herinner. Zei de man in Parijs niet dat El Mansour het grootste hotel van de stad is? Deze hall is vrij klein, er moet een grotere zijn die meteen dienst doet als lobby. Of misschien zijn er meer ruimtes.'

'Moeten we ons melden of stomen we door?'

Arie blies de wangen bol. 'Doorlopen. We kunnen moeilijk zeggen dat we een onbekende zoeken die in het bezit is van een wandelstok.'

'Schiet op dan, daar links staat een man heel aandachtig te kijken.'

Arie keek snel. 'Is dat een vent? Hij staat zo stil als een reclamebord.'

Bob gaf hem een zet. 'Schiet nou maar op. Dat bord beweegt in onze richting.'

Ze koersten schuin de hall door en kwamen inderdaad in een

grotere ruimte. In veel grotere ruimte. Het leek de ontvangsthal van een middelgroot station.

‘Doorlopen. Het reclamebord komt achter ons aan.’

Arie keek snel de hall door. ‘Daarginds zitten mensen. Hou die vent bezig, ik loop door.’ Hij nam een spurt naar de andere kant van de hall, terwijl Bob zich op hetzelfde ogenblik voorover boog en aan een schoen begon te friemelen. Twee tellen later zag hij vanuit die houding de glanzend gepoetste schoenen van het wandelend reclamebord.

Het bord kuchte.

Laten kuchen, dacht Bob. Uit een ooghoek zag hij Arie zwenken en het gebaar maken van iemand die doet of hij ineens een kennis tegenkomt.

‘Raak,’ mompelde Evers. ‘Dan is het nu tijd om te kijken wie er in deze schoenen staat.’

Terwijl de Amerikaan Evers in accentloos Engels uitgelegd kreeg dat hij als de wiedeweerga moest maken dat hij het pand verliet, wendde Arie zich tot een oude man die met de linkerhand leunde op een wandelstok met een wit-ivoren knop en die in de rechterhand een krant hield waarmee hij op een knie tikte. Het duurde een paar tellen voor hij sprak, want hier zat duidelijk geen heer die in het hotel was gestald om boodschappen aan te nemen. Hier zat iemand tegen wie je automatisch ‘u’ zei, liefst nog nadat je een buiging had gemaakt. Hij was gekleed in een boernoës, de traditionele Arabische witte mantel met kap. Zijn gezicht zag eruit of het elke dag een uurtje door minstens drie personen werd verzorgd en zijn ogen waren zo fel dat je verwachtte dat hij er vonken uit kon laten springen.

‘Neemt u me niet kwalijk,’ zei Arie terwijl hij voelde dat hij opkleurde. ‘Hebt u misschien een advertentie geplaatst voor een gids in Zuid-Marroko?’

Volgens de instructie zou de man boos moeten worden en met zijn krant moeten ritselen. Dit deed hij niet. Hij deed wel iets anders en dat was minstens even effectief. Hij richtte zich twee centimeter op waardoor het leek of hij een halve meter langer werd en wees met een pink naar de andere kant van de hall.

‘Jongeman, verdwijn,’ zei hij kil. ‘Ik plaats geen advertenties. Als u iets wilt verkopen moet u elders zijn,’

Arie voelde zich beurtelings warm en koud worden. Snel keek

hij naar de man en naar de wandelstok. Dit was toch wel de goede? Hij overzag de hall. Niemand, maar dan ook niemand anders voldeed aan de beschrijving die hem in Parijs was gegeven. Dit moest de man van El Mansour zijn.

Arie deed een pas achteruit en zag twee man van de andere kant van het grote vertrek op hem afkomen. Binnen dertig seconden zou hij met macht en kracht uit het hotel worden verwijderd, dat leed geen twijfel.

'Excuse me,' stamelde hij. Hij maakte een beweging die op de schaduw van een buiging leek en liep, zonder op of om te kijken, naar buiten.

Bob stond er te puffen, meer van opluchting dan van warmte. 'Ik ben er uitgezet op een manier die je van een stijve Engelsman zou verwachten,' zei hij met een bibber in de stem.

'Dat waren ze met mij ook van plan. Kom mee, Bob'.

'Had je de goede vent?'

'Zeg maar heer. Een heer van stand. De Marokkaanse Ollie B. Bommel, maar dan zonder blaaskakerij. Laten we maar zien wat er gebeurt. Als er wat gebeurt.'

Lang hoefden ze niet te dubben. Ze waren nog geen dertig meter van de ingang toen ze een statige Arabier naar buiten zagen komen, tot een meter voor het hotel gevolgd door een buigende gerant.

'Dat is 'm,' zei Arie. 'Een man als die daar vergeet je niet snel.' Op ruime afstand liepen ze achter de Arabier aan. De man keek niet op of om maar schreed statig en langzaam over het plein. Niemand liep hem in de weg. Hij werd gegroet, maar groette niet terug.

'Wie is dat?' De koning?'

'Weet ik het. Zijn broer misschien. Moet je wachten tot 'ie je aankijkt. Zijn ogen snijden dwars door je heen. Ik kreeg het er benauwd van.'

Bob haalde de schouders op. 'Een hardloper is 'ie in elk geval niet. Hij heeft de snelheid van een slak.'

'Misschien is het een eind lopen en doet 'ie het kalm aan.'

Maar dat was niet het geval. De man met de wandelstok (waar hij niet één keer op steunde) woonde weliswaar niet om de hoek, maar ver was het evenmin. Hij liep een laan in met aan weerszijden palmen en verdween door een poort die was ge-

bouwd in een muur van ruim tweeënhalve meter hoog.

‘Wat doet’ie nu.’

‘Hij gaat daar naar binnen. Moet je horen, hij knalt de poortdeur achter zich dicht.’

‘Zou het wel de goede vent zijn?’

Ze stonden elkaar aan te kijken met verbaasde gezichten. Arie maakte een nijdige beweging. ‘Dat moet wel, man. Krant, wandelstok, zes uur, alles klopt en zoveel mensen zaten er niet, daar in dat hotel.’

‘Naar binnen dan. Aanbellen, kloppen, schoppen of boeh-roepen. Wat doe je eigenlijk in een dure wijk in Casablanca als je ergens naar binnen wilt?’

‘Op je vingers fluiten,’ antwoordde Arie nijdig. ‘Kom op, we geven een bens tegen die deur en dan wachten we op die ogenfonkelende wandelstoksnuiter.’

Een bens bleek niet eens nodig. Op het ogenblik dat ze voor de poortdeur stonden ging hij open en zagen ze een jonge man die overduidelijk een bediende was. De man wenkte maar zei geen woord. Achter hem aan liepen ze door een overdadig aangelegde tuin naar de achterkant van een huis dat er uit zag als een fort. Dikke eikenhouten luiken hingen naast betraliede ramen en de deur boven een bordes zag eruit of’ie bestand was tegen een tankaanval.

Arie keek schuin naar Bob. ‘Ik heb het gevoel dat we goed zitten,’ zei hij droog. ‘Hier woont beslist niet iemand die zijn dagen doorbrengt met het kijken naar de televisie of het tellen van zandkorrels in de woestijn.’

Ze zaten inderdaad goed, daarvan waren ze overtuigd toen ze een volledig westers ingerichte kamer waren binnengebracht die volstond met fauteuils en riante banken. Op een grote stoel waarvan de randen keurig bewerkt waren zat de man van hotel El Mansour. Hij droeg een soort ruimzittende kamerjas en hij was blootshoofds. De wandelstok was verdwenen, maar de ogen fonkelden nog precies zoals Arie het Bob had beschreven. De man maakte een gebaar. ‘Gaat u zitten,’ zei hij vormelijk. Hij wachtte tot Bob en Arie behoedzaam waren gaan zitten op een bank waarvan de kussens zacht sissend ineenzegen. Dat van

Arie zelfs zover dat hij centimeters lager kwam te zitten dan Bob. De man negeerde het verbaasde gezicht van Arie en keek hem pal in het gezicht.

‘U zei iets over een advertentie. Dat was een grapje natuurlijk.’

‘Iets meer dan een grapje,’ zei Arie, met zijn achterwerk draaiende bewegingen makend tot hij een holletje in het kussen had geduwd waarin hij gemakkelijk zat.

‘Hoeveel meer?’ vroeg de man op neutrale toon.

Arie aarzelde. Het kon geen kwaad om aan de voorzichtige kant te blijven. Er waren de afgelopen dagen te veel bijzondere dingen gebeurd. ‘Een geheimzinnig beetje meer. Er zijn een paar knallende dingen gebeurd, mag ik wel zeggen.’

Tot zijn voldoening zag hij dat de ogen van de Arabier zich vernauwden toen hij het ‚knallend’ uitsprak.

‘Dat knallend interesseert me,’ zei de EI Mansour-man.

‘Het woord Parijs ook?’

‘Dat ook. Zeker. Heel erg zelfs.’

‘Fijn,’ zei Arie. Hij vond dat het nu lang genoeg had geduurd.

‘Heel fijn. En kent u misschien woorden die ons interesseren?’

De man glimlachte fijntjes. ‘Zeker wel. Wat denkt u van zender en honderdduizend dollar in vreemde valuta.’

Op dat ogenblik kreeg Bob er genoeg van. Hij was ervan overtuigd dat ze met de juiste man spraken en hij was er nog veel vaster van overtuigd dat deze man desnoods uren lang woordenspelletjes zou spelen, alleen maar om te kijken hoe ver hij kon gaan. ‘Prachtig,’ verklaarde de Amerikaan. ‘Wij knallen in Parijs en u zendt dollars. Een leuke basis voor een goed gesprek. Wij zijn moe, vies en lui. We zijn van hot naar haar gesjokt of geschopt en we zijn niet helemaal in de stemming voor welles-nietes gedoe. Als u ons nu vertelt waarom u over dollars praat dan vertellen wij hoe er spijkers met koppen geslagen kunnen worden.’

De Arabier keek hem aan met ogen die vuur leken te spatten. Toen trok hij zijn gezicht in de plooi en knikte minzaam. ‘U hebt gelijk, soms vergeet ik mijn plichten als gastheer. Wilt u thee? Op Engelse manier klaargemaakte sandwiches?’

Hij klapte in zijn handen en sprak in dialect tegen een bediende.

‘Laten we nu die spijkers met koppen eens gaan slaan.’

‘Gaarne,’ zei Bob. ‘Mijn vriend hier slaat het best.’

Het verslag van Arie was beknopt, maar volledig. Terwijl hij vertelde zag hij het gezicht van de Arabier veranderen van streng via meelevend naar waardierend.

Toen hij uitverteld was, maakte de man een kleine buiging. ‘Zelden ben ik in zo korte tijd zo bondig geïnformeerd. Ik zal proberen even kort en nauwkeurig te zijn, maar eerst lijkt het me goed om een paar kleinigheden te regelen.

Die Fernand is ergens bij hotel Atlantique, zei u en aan boord van La Marseillaise bevindt zich een kok. Die losse einden zullen we even keurig afwerken.

Excuseer me een ogenblik en eet zoveel u wilt.’

Hij ging de kamer uit en was terug voor Bob en Arie alle sandwiches verzwolgen hadden.

‘Voor Fernand en de kok wordt gezorgd. Ze zullen ongetwijfeld binnen afzienbare tijd hier bij ons worden afgeleverd. Licht beschadigd misschien, maar intact.’

Hij keek Bob aan. ‘Zou u er bezwaar tegen hebben om uw vriend en de Zwitser Cnall op te halen? Met de twee gevangenen graag.’

‘En het geld?’

De Arabier knikte minzaam. ‘Met het geld. Dat moet eindelijk naar de plaats van bestemming. Er is deining genoeg over geweest.’

Bob aarzelde en de man van El Mansour begreep waarom. ‘Ik besef wat u denkt en u hebt gelijk, maar er is een tijd om overdreven voorzichtigheid te laten varen.

Hij greep onder zijn mantel. ‘Ik heb hier een halve brochure van Marokko. Hoe ik er aan kom zal ik u vertellen wanneer uw vrienden hier zijn. De helft die de heer Cnall bij zich had is verloren gegaan heb ik begrepen, maar,’ hij keek Arie aan, ‘u hebt er naar kunnen kijken toen u op het terras met Fargas sprak, de man die de plaats van Cnall had ingenomen.’

‘Herinnert u zich hoe de brochure gescheurd was?’

Arie knikte weer. ‘Niet precies, maar wel ongeveer.’

De El Mansour-man spreidde een deel van de brochure uit ‘Bekijk dat geval en overtuig u van de scheurlijn.’

Arie bekeek het papier. Van de bovenkant liep, bijna een decimeter lang, een scheurkant recht naar beneden, om daarna

schuin naar links weg te lopen. Fargas had een dergelijk verloop naar rechts gehad. 'Dit is'm,' besliste hij.

De Arabier keek nu naar Bob. 'Overtuigd?'

Bob knikte. Doorzeuren had geen enkele zin en bovendien beseftte hij dat Cnall en Jan niet te lang op de parkeerplaats bij het zwembad Orthlieb konden blijven. De bewaker kende hen en de politie kende Jan. Hoe eerder ze, met hun gevangenen, van de openbare weg waren, hoe beter.'

Hij stond op. 'Onze huurauto staat een eind van hier.'

'U zult worden gebracht,' zei de El Mansour-man en hij klapte tweemaal in de handen.

Een knal voor Cnall

Arie kreeg in de komende anderhalf uur het gevoel dat hij de enige bezoeker was van een toneelvoorstelling waaraan hij nog mocht deelnemen ook. Het stuk kwam langzaam op gang, maar daarna werd het in snel tempo spannender.

Het begon met de komst van Chico, de kok van de Marseillaise. Tussen twee somber kijkende mannen in werd hij aan Arie voorgeleid.

De El Mansour-man wees op hem en vroeg. 'Dit is de kok?'

Arie knikte.

'Mooi,' zei de Arabier. 'Hij schreeuwde en dreigde toen mijn mensen aan boord gingen, maar hij bleek niet eens een wapen te bezitten. We zullen hem veilig opbergen.'

Tien minuten later werd Fernand de kamer binnengeleid. Hij werd vergezeld door drie mannen die veel somberder keken dan hun voorgangers. Er was daar bij hotel Atlantique beslist wel een ander voorgevallen, zag Arie. Fernand had twee blauwe ogen en een gescheurde onderlip. Zijn rechter bovenarm had een snee, vanwaar een dun straaltje bloed zijn tatouages opkleurde.

'Deze man had wel een wapen', verklaarde de Arabier. Hij was dom en wilde vechten. Het kostte enige moeite om de politie ervan te overtuigen dat er sprake was van een automobilist die zich na een aanrijding iets te veel opwond. Het wapen hebben wij nu in bezit, het rijbewijs ligt zonder twijfel veilig in het politiebureau. Ook hem zullen we even uit beeld verwijderen.' Toen Fernand weggevoerd was, zonk Arie diep weg in de kussens. Links van hem stonden nieuwe sandwiches en rechts stonden vier flesjes frisdrank op een zilveren schaal. Hij had het gevoel dat hij een vorst was aan wie burgers die gestraft moesten worden ter bezichtiging werden voorgeleid.

Dat gevoel werd sterker toen een klein kwartier later de twee mannen verschenen die Chico hadden opgebracht. Ditmaal hadden ze Spigoulos bij zich.

De El-Mansour-man was achter hem het vertrek binnen gekomen. 'Mijn mensen troffen op de kade een opgewonden Griek,' verklaarde hij. 'De man wekte de indruk dat hij een rekening

met u te vereffenen had. Als het waar is, kan ze nu vereffend worden.'

Arie zat perplex. Het leek hier luilekkerland op boevengebied. Nou, als er vereffend moest worden kon dat gebeuren.

'Hij is betaald, maar helaas is zijn boot licht beschadigd bij een nachtelijke actie.'

De Griek die niet was gebonden en die evenmin werd vastgehouden slaakte een kreet. 'Licht beschadigd? Ggrrr, de halve bodem is in puin.' Hij maakte grijpbewegingen in Aries richting, maar hield ermee op toen de El Mansour-man met de vingers knipte.

'Deze heer voelt zich de koning van de kade,' zei de Arabier. 'Ik zal hem zo dadelijk uitleggen dat dat een misverstand is. Ik heb hem laten halen om hem duidelijk te maken dat u onder mijn bescherming staat. Wij zullen onze zaken elders in het huis afhandelen.'

Arie begon te wennen aan de aan- en afvoer van personen. Ik ben benieuwd wie we nu krijgen, vroeg hij zich af. Een span huilende derwischen? Een complete harem? Koning Hassan?

Het werden, in volgorde van opkomst, een bediende, Cnall, Jan, een grijnzende Bob en de zeer triest kijkende bandieten Mark en Fargas. De laatste twee werden afgevoerd, de anderen gingen zitten. Ze keken zwijgend rond en bleven stil tot hun gastheer langs hen heen was gelopen en in zijn grote fauteuil was gaan zitten.

De Arabier klopte een keer op de leuning van zijn stoel. 'Heren,' begon hij.

'Het is tegen de gewoonte van de organisatie waarvoor u werkt en die ik, indien mogelijk, enige diensten bewijs, maar ik voel me verplicht u iets meer van dit avontuur te verklaren dan ik gewoonlijk pleeg te doen.'

'Dat zal tijd worden ook,' zei Cnall snel. Hij bleek niet in het minst onder de indruk van de man met de bliksemogen, misschien omdat hijzelf van die roofdierkijkers had. 'Ik ben dagen en dagen in de weer met wat een kleine klus leek. Door een lek in die mooie organisatie waar we voor werken, heeft me dat klusje bijna de kop gekost.'

De Arabier haalde de schouders op. 'Het leven is gevaarlijk,' zei hij droog. 'En u ziet er redelijk gezond uit. Wie heel wil

blijven kan beter een kantoorbaan nemen.’

Cnall keek nijdig. ‘Dat weet ik ook wel. Gevaar van buitenaf is er altijd. Ik heb het over gevaar van binnen uit.’

‘Dat gevaar is bezworen, zoals ik u zal uitleggen. Laat ik me allereerst voorstellen. Ik weet dat u, Europeanen gaarne iemand een naam geeft. Noem mij Mohammed als u daar behoefte aan hebt.’

‘Mohammed, de profeet,’ fluisterde Jan die op het punt van zijn stoel zat. ‘Precies,’ zei de Arabier, die over even goede oren als ogen bleek te beschikken. ‘Net als de profeet en evenals hij is mijn echte naam ietwat langer en moeilijker uit te spreken. Mohammed is eenvoudiger.’ Hij keek de kring rond. ‘Welnu. U kent de organisatie. U weet dat we vele afdelingen hebben. De meeste lopen goed. Helaas,’ hij pauzeerde even, ‘helaas komt het voor dat een medewerker te gretig wordt. Fargas was zulk een medewerker.’ De Arabier keek naar Cnall. ‘Hij was echt onze contactman hier. Hij was een niet onbelangrijk man die echter zijn belangrijkheid overschatte. Hij ging op te grote voet leven. U hebt het jacht La Marseillaise gezien. Dat jacht is van Fargas.’ Hij glimlachte flauw. ‘We betalen niet slecht, maar jachten kopen we niet voor onze medewerkers. Fargas begon aan eigen kleine zaakjes. Een van die zaakjes bestond uit het oprichten van onze afdeling, hier in Casablanca. Een medewerker over wie ik straks zal spreken begon Fargas te wantrouwen. Hij stuurde de halve brochure naar mij. Helaas werd hij voor belangrijker zaken in het zuiden van dit land weggeroepen voor hij mij had kunnen spreken.’ De Arabier glimlachte weer. ‘Ik hoef u niet te vertellen dat dit riante huis niet het mijne is. Ik ben via El Mansour te bereiken voor anderen dan een of twee vertrouwelingen. En meestal zit ik niet eens zelf in dat hotel. Eerlijk gezegd: ik kom er zelden.’ Hij boog zich naar Arie. ‘Dat is de reden dat ik niet juist reageerde op uw zin over het plaatsen van een advertentie. Ik maak daarvoor mijn excuus.’

Arie blies zijn wangen bol. Hij meent er geen bliksem van, dacht hij. Deze Mohammed maakt nog niet eens echte excuses aan de Amerikaanse president.

De Arabier ging door. ‘Pas vanmorgen werd ik op de hoogte gesteld van het verraad van Fargas. De man die verzuimde me

op tijd in te lichten is toegesproken. Hij zal niet snel voor de tweede maal een dergelijke fout begaan.' Hij knipte een onzichtbaar stofje van zijn mouw en ging door. 'Voor het geval u het wilt weten: het geld is op de plaats van bestemming. De vertraging was ernstig, maar niet doorslaggevend.'

Jan veerde op. Hij had gefascineerd zitten luisteren, maar het woord geld bracht hem in beweging. 'Waar is dat geld nou eigenlijk naar toe.'

De Arabier knikte minzaam. 'Een logische vraag, maar wel een vraag waarop ik maar ten dele kan antwoorden. Ik zal u een idee geven van de activiteiten van de Marokkaanse afdeling van onze organisatie. Zoals u weet ligt aan de zuidkant van Marokko een lap woestijn waar Marokko en Algerije vrijwel altijd oorlog om voeren. De westelijke Sahara heet het en het is groot, moeilijk toegankelijk en vrijwel waardeloos. Het toeval wil dat zich in dat stuk woestijn gigantische fosfaatophopen bevinden en fosfaat is geld waard. Marokko beschouwt de westelijke Sahara als zijn gebied. Een bevrijdingsbeweging doet dat ook.'

'Polisario,' zei Jan. 'De kranten hebben er een paar jaar geleden bol van gestaan.'

'Een tijdje bol van gestaan,' gaf de Arabier toe. 'Het nieuws is eraf, maar Polisario bestaat nog steeds. De beweging wordt gesteund door Algerije. Het aardige is nu dat ze bewapend wordt via Marokko waarmee ze oorlog voert.'

Cnall maakte een beweging. 'Via de organisatie natuurlijk.'

Mohammed vertrok geen spier. 'Ik kan u niet meer vertellen dan ik heb gedaan. Uw conclusies zijn voor uzelf.'

Bob was minder geïnteresseerd in Afrikaanse problemen dan zijn Europese vrienden. Van Polisario had hij nooit gehoord en dat wilde hij zo houden.

'Wat ik eigenlijk graag wil weten is wat er met Fargas en zijn medebandieten gaat gebeuren.'

De Arabier keek hem aan. 'Terwijl wij hier praten worden voorbereidingen getroffen voor een afrekening die, naar ik hoop, u zal aanspreken. We moeten er voor wachten tot het geheel donker is. In die tussentijd zou ik het op prijs stellen wanneer u dit huis als het uwe zoudt willen beschouwen. Er is gelegenheid om te slapen en om te eten.'

Jan hield een hand op. 'Ook om af te rekenen?'

'Ook dat,' zei de Arabier. 'En ik maak me sterk dat ik dat met u kan doen.'

Dat kon hij zeker, verklaarde Jan en ging verwoed zitten rekenen. Arie had genoeg gegeten en ging lui achterover liggen. Cnall pakte zijn pistool en begon het uit elkaar te halen. Bob volgde zijn voorbeeld en pakte eveneens zijn wapen. Wat er gezegd moest worden, was gezegd. Het wachten was op de finale.

Om een uur of tien was iedereen paraat en melig. Bob had er het meeste last van. Hij ging naast Arie zitten en stootte hem aan. 'Arie, ondier, heb jij dat gevoel ook?'

Het sproetige ondier wist precies wat zijn vriend bedoelde. 'Ja, man. We hebben altijd al onze zaken zelf afgewerkt. Het is de eerste keer dat we het werk voor ons laten opknappen.'

'Het bevalt me niks,' bromde Bob. 'Die Mohammed kan nou wel doen of hij belangrijker is dan de hele Verenigde Naties, maar hij is me iets te eigengereid.'

Arie trok zijn neus op. 'Hoe bedoel je.'

'Denk na, dikke, meestal ben je niet zo'n sufkop. Het geld is waar het zijn moet, Fargas en de rest van zijn troep zitten gevangen. Alles is geregeld. Waar is een finale voor nodig.'

'Oei, je hebt gelijk. Je bedoelt...'

'Ik bedoel dat die Mohammed maar een ding op het oog kan hebben. Een soort straf voor Fargas. En de vraag is: willen we daar bij zijn.'

Daar ging Arie stevig over zitten denken. Hij zag beelden voor zich van een Fargas die zweepslagen kreeg, en van Fernand die net zo lang te water werd gelaten tot zijn tatouages verweekten.

'Waar is Jan?'

Bob schoot in de lach. 'Die zit Mohammed voor te rekenen hoeveel geld we hebben uitgegeven. Zo hier en daar, verspreid over de stad staan enkele huurauto's en Jan probeert daar die Arabier voor op te laten draaien.'

'Lukt hem,' verzekerde Arie. 'Let maar op. Als Mohammed straks hier komt met doffe ogen waar geen schittering meer in is te zien dan heeft Jan zijn zin.' Hij keek de kamer rond. 'Cnall slaapt al een uur. Die Zwitser heeft stalen zenuwen of hij heeft

er geen idee van welke verwickelingen er kunnen komen als die Arabier straks wild gaat uithalen.'

'Misschien weet hij het juist heel goed. Hij werkt al een hele tijd bij de organisatie. Hij redt zich wel. Bovendien heeft bijna niemand hem hier in Casablanca gezien, de meeste tijd heeft hij op dat jacht gezeten. Met ons is dat anders.'

Arie floot zacht. 'Fantasieloze uilen die we zijn. Klunzen. Ons kent wel iemand. De halve politiemacht kent ons of heeft van ons gehoord, dus...' 'Dus als er straks iets spectaculairs gebeurt en wij worden door iemand gezien, dan gaan we achter tralies zo dik dat we ons erachter kunnen verschuilen.' 'Precies, en tegen de tijd dat iemand merkt dat we er zitten zijn we oud, grijs en hebben een baard langer dan die profeet waarover Mohammed het had.'

Ze keken elkaar aan.

'Wordt het geen tijd dat we Jan opzoeken?'

'En hem als de raphazen smeren?'

'Ver van deze organisatie met zijn politieke verwickelingen en bevrijdingslegers?'

'En ver van Cnallen, Arabieren, Berbers en woestijnzand?'

'Reken maar. Ik voel me de hele avond al niet op m'n gemak.'

Bob keek bezorgd. Hij kende het voorgevoel van nijlpaard Roos. Het faalde zelden.

Ze liepen tegelijk naar de deur, maar stopten toen een glunderende Jan binnenkwam, gevolgd door een dof kijkende Mohammed.

'Tijd voor de finale,' zei Jan opgewekt.

'Jannn!!' zei Bob waarschuwend.

'Kom even,' zei Arie en hij keek zijn vriend strak aan. Maar Jan negeerde alles. Het was duidelijk dat hij een ruim financieel succes had geboekt en zoals gewoonlijk had hem dat in een doldrieste bui gebracht.

'Niet zeuren,' zei hij. 'Meekomen. De finale wacht. Het wordt de moeite waard.'

'Weet jij waar het om gaat?'

'Ja, sukkel en het wordt een prachtslot. Zeur niet en kom mee.'

Bob maakte een machteloos gebaar en Arie trok een gezicht. Tegen een opgewonden Jan was niets en niemand bestand. Ze volgden hun vriend naar een auto met de afmetingen van een

ruime woonkamer en gleden even later soepel over de smalle wegen van de stad.

Een kwartier later stonden ze op de kade op korte afstand van de plaats waar La Marseillaise voor anker lag. Het was koeler geworden, maar de temperatuur lag nog ruimschoots boven de twintig graden.

‘En nu?’ vroeg Bob.

‘Waar is Mohammed?’ wilde Arie weten.

Jan wees achter zich. ‘Die Mohammed zit in die auto daar, samen met Cnall. Maak je geen zorgen hij loopt heus niet weg.’

Hij keek op zijn horloge. ‘Als zijn timing groot is, komt de verrassing over drie minuten?’

‘Welke verrassing.’

‘Hoezo verrassing.’

‘Kijk nou maar en zwets niet. Bij de Marseillaise moet je zijn. Ergens links ervan op een paar honderd meter afstand dobbert het rubberbootje dat bij het jacht hoort. Erin zitten Fargas en Mark met Fernand tussen zich in. Het bootje ligt verankerd en het schijnt dat Fernand het niet naar de zin heeft. Volgens Mohammed klaagt hij over watervrees of zoiets.’

Bob en Arie barstten in lachen uit. ‘Weet je dat nog niet eens. Die vent heeft watervrees en geen klein beetje ook.’

‘Nou, dan...’, begon Jan, maar hij zou de zin nooit afmaken.

Het water kreeg plotseling een oranje-rode kleur en het leek of er een superfontein op volle kracht begon te spuiten. Een halve tel later rolde er een geluid door de haven als van onweer en pas daarna zagen de jongens stukken hout en metaal de lucht in geslingerd worden. De kleur werd feller en verliep van rood naar purper met blauwe tongen.

‘Wat is dat?’ vroeg Bob geschrokken.

‘De finale, man,’ riep Jan. ‘Persoonlijk door Mohammed geregeld. Door een klein ongeluk is aan boord van het jacht La Marseillaise een gastank ontploft. De heer Fargas, eigenaar, is helaas niet verzekerd.’

Ademloos volgden ze verder de gebeurtenissen in de haven. De fontein werd kleiner, maar de ontploffing had een brand tot gevolg die steeds groter werd en die vlammen bijna vijftien meter loodrecht omhoogjoeg.

‘Dat jacht is er geweest,’ stelde Arie vast.
‘Dat is nog geen kwartje aan schroot waard.’
‘Precies jongens. Mohammed dacht dat het Fargas duidelijk zou maken dat hij iets te ver was gegaan met zijn activiteiten.’
‘Nou,’ zei Arie droog, ‘ik denk dat dat wel is gelukt. Een knal voor Cnall. Maar als wij verstandig zijn dan drukken we nu onze snor.’
‘Waarom joh. Dit is toch prachtig.’
Arie pakte Jan bij een arm. ‘Jan, Jan. Juist Jan. Het is prachtig. Er zijn nog tachtigduizend mensen in Casablanca die het prachtig vinden en die komen straks allemaal hierheen.’
‘En die nemen brandweer en politie mee,’ vulde Bob aan. ‘Politie, weet je wel. Met van die leuke ouderwetse cellen. Echt achttiende eeuws. Met een zak vol stro aan de kant en een rat in de hoek.’
‘Denk je?’ aarzelde Jan. ‘Ik bedoel...’
‘Ik denk, beste Jan, dus ik ben. Dat zei een of andere filosoof al. Ik ben en ik wil op vrije voeten blijven, dat zegt bolronde Arie. En ik heb het gevoel dat dat iets beter lukt als we hier als de dolle donderkoppen vertrekken. We huren een taxi, pakken onze bagage en rijden in één ruk door naar Anfa.’
‘Ja maar...’ sputterde Jan. Hij keek nog steeds naar het vuur dat als door een wonder midden uit het water leek te komen en het leek of hij amper een woord hoorde.
‘Kom, Jan,’ zei Arie zacht. ‘Een heel eind hier vandaan stoken we een vuurtje voor je.’
‘Ver van Mohammed,’ verzekerde Bob.
‘Ver van Mohammed, van Cnallende Zwitsers en knallende boten. En ver van geheime organisaties.’
‘In een warm land, met veel zand,’ vulde Bob aan.
‘En zonder Berbers, maar met heel veel knallen’.

Een zeegevecht met watervrees

Opvallend groot zijn de successen van Arie Roos, Jan Prins en Bob Evers niet geweest in de eerste ronde van de strijd om de bevrijding van de Zwitser Cnall, een geheim agent die met een zender en veel geld naar Noord-Afrika is gestuurd.

Cnall is weliswaar bevrijd door Arie Roos, maar Jan Prins en Bob Evers zijn opgepakt door de politie. Ze worden verdacht van autodiefstal en het in brand steken van een bungalow.

Arie Roos moet opzienbarende trucs uithalen om zijn vrienden uit handen van de politie te kletsen en Cnall uit de grijpvingers van de bandieten te houden. Als de vrienden weer op vrije voeten zijn krijgen ook zij te maken met de tegenstanders van Cnall die niet bijzonder slim zijn maar wel heel sterk.

Bob Evers belandt in een knokpartij op de kade van Casablanca en Jan Prins brengt uren door in de hete woestijn te midden van een groep Berbers in de wetenschap dat zich onder zijn zitvlak een klein fortuin bevindt. De finale speelt zich af op het vliegveld Anfa en in de haven waar de drie vrienden en Cnall enkele speciale knaleffecten meemaken.

ISBN 90 6056 396 4

NUGI 220

De Eekhoorn BV Uitgevers